

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครปฐม

(พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

ฉบับทบทวนรอบปี พ.ศ.๒๕๖๗

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กันยายน ๒๕๖๕

คำนำ

แผนพัฒนาจังหวัดด้านเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ฉบับทบทวนรอบปี พ.ศ. ๒๕๖๗ จัดทำขึ้นเพื่อให้การพัฒนาด้านการเกษตรของจังหวัดเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม โดยยึดหลักการเชื่อมโยงและสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการเกษตร แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ แผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ แผนความมั่นคง ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ๒๐ ปี และแผนพัฒนาจังหวัดนครปฐมและกลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑล

ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐมร่วมกับหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ฉบับทบทวนรอบปี พ.ศ.๒๕๖๗ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ในระดับจังหวัดอย่างเป็นระบบต่อไป

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม

กันยายน ๒๕๖๕

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดนครปฐม	๓๐
ส่วนที่ ๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครปฐม	๕๗
ส่วนที่ ๔ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครปฐม	๖๔
ส่วนที่ ๕ โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ของจังหวัดนครปฐม	๗๔
๕.๑ โครงการที่เสนอของบปกติ	๗๔
๕.๒ โครงการที่เสนอของยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัดนครปฐม ปี ๒๕๖๗	๗๙
ส่วนที่ ๖ แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)	๘๒

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. ที่มา

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗๘ (๒) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ ประกอบกับมาตรา ๘๔(๘) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ คือ คุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปของสภาเกษตรกร เพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร และมาตรา ๘๔(๑๔) รัฐต้องส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ รวมทั้งมาตรา ๘๕(๒) กำหนดให้รัฐดำเนินการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน เพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่น รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร

๑.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมีศักยภาพการเกษตรยั่งยืน” โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ โดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมกันพิจารณาภารกิจของหน่วยงานที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนในแต่ละระดับ รวมทั้งน่านโยบายสำคัญ และสถานการณ์สภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริบทของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มากำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการดำเนินงานในการขับเคลื่อนภารกิจให้ได้ผลลัพธ์ตามที่กำหนด ตลอดจนพิจารณาความต่อเนื่องในการบริหารราชการแผ่นดินควบคู่กับการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยแผนปฏิบัติการฯ จะเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน รวมทั้งเป็นเครื่องมือสำหรับผู้บริหารในการกำกับ ดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแต่ละผลผลิต ให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม เพื่อมุ่งสู่การบรรลุผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายระดับชาติร่วมกันต่อไป

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) นโยบายรัฐบาล นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดย

มุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยง สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร และสหกรณ์ ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)^๑ มีวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “**ประเทศไทยมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน**” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็น คนดี เก่งและมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลา ของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ โดยมีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๐๑) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง (๐๒) **ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (หลัก)** (๐๔) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (๐๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ (๐๖) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ การประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ^๒ เป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่างๆ ในลักษณะที่มีการบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้านที่ เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานสามารถนำไปใช้เป็นกรอบในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนา ประเทศตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติภายในปี ๒๕๘๐ โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีทั้งหมด ๒๓ ฉบับ เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๕ ฉบับ ได้แก่ (๐๑) ความมั่นคง (๐๓) การเกษตร (หลัก) (๐๕) การท่องเที่ยว (๐๖) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ (๐๗) โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และ ดิจิทัล (๐๘) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (๐๙) เขตเศรษฐกิจพิเศษ (๑๕) พลังทาง สังคม (๑๖) เศรษฐกิจฐานราก (๑๘) การเติบโตอย่างยั่งยืน (๑๙) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (๒๐) การบริการ ประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (๒๒) กฎหมายและกระบวนการ ยุติธรรม และ (๒๓) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (๐๓) การเกษตร จะให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่น และเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและ การแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม สมัยใหม่ในการผลิตและการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาค เกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนามีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย ๖ แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

^๑ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๑, ตุลาคม). **ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)**.

^๒ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๒, เมษายน). **แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)**.

๒.๒.๑ แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้งการสร้าง ความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนเชื่อมโยง ไปสู่ภาคการผลิตอื่น

เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๒ แผนย่อยเกษตรปลอดภัย ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

๒) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจาก สถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่างๆ พัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร และพัฒนาระบบ การตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิต สินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า

๔) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัย และการ ส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

๕) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน ควบคุมการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและ ต่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น

ตัวชี้วัด ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร

๒.๒.๓ แผนย่อยเกษตรชีวภาพ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และ เชื้อจุลินทรีย์

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ ยกย่องให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจการเกษตรขนาด กลางและเล็ก และสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้อง กับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อม ในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง

๔) ส่งเสริมการทำตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตร ชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบล

เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด จำนวนวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพ

๒.๒.๔ แผนย่อยเกษตรแปรรูป ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง

๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร

๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป

๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๕ แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต

๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม องค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาด การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ

๓) สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ

เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๖ แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ การคุ้มครองที่ดินการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร และการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม

๒) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนทางการเกษตรของท้องถิ่น ส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่างๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน การมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มี

รายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง และการติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหาร และผลกระทบ

๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูล อุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรกรม ข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย กลไกการจัดการปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์ในมิติต่างๆ ทั้งในด้านอุปสงค์และอุปทาน รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

๔) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ สนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ สนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น และมีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

๕) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ

๖) พัฒนาคูณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค จัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ

๗) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่างๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรกรในรูปแบบต่างๆ

๘) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า และเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรกรที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

เป้าหมายที่ ๑ ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๓ แผนการปฏิรูปประเทศ^๓ ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วย ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคี สังคมมีความสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ การปฏิรูปประเทศต้องสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีประเด็นขับเคลื่อนการปฏิรูปที่สำคัญ โดยสรุปใน ๖ มิติ ได้แก่ การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม การพัฒนาเศรษฐกิจ การสร้างสังคมและชุมชนที่เข้มแข็ง การฟื้นฟูและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การสร้างประสิทธิภาพและความโปร่งใสในกระบวนการทำงานของภาครัฐ และการพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม แผนการปฏิรูปประเทศมี ๑๓ ฉบับ มีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๕ ฉบับ ได้แก่ (๒) การบริหารราชการแผ่นดิน (๓) กฎหมาย (๕) เศรษฐกิจ

^๓ ประกาศ นร. เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง). (๒๕๖๔, ๒๕ กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๔๔ ง.

(หลัก) (๖) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ (๗) สาธารณสุข ในส่วนของแผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ มีเป้าประสงค์เพื่อยกระดับศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ กระจายความเจริญและความเข้มแข็งของภาคสังคม และปรับบทบาท โครงสร้าง และกลไกสถาบันบริหารจัดการเศรษฐกิจของประเทศตามหลักแนวคิดการบริหารงาน คุณภาพที่มีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนประเด็นปฏิรูปเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ และลดความเหลื่อมล้ำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ โดยกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อ ประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ จำนวน ๕ กิจกรรม ประกอบด้วย

- ๑) การสร้างเกษตรมูลค่าสูง
- ๒) การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพสูง
- ๓) การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กในอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย
- ๔) การเป็นศูนย์กลางด้านการค้าและการลงทุนของไทยในภูมิภาค
- ๕) การพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าวจะทำให้กำลังคนในระบบมีทักษะสอดคล้องตามความต้องการของภาค อุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย และได้รับการจ้างงานเพิ่มมากขึ้น บุคลากรในภาคเกษตรกรรม ภาคการท่องเที่ยว และผู้ประกอบการรายย่อยมีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศได้ดียิ่งขึ้น

๒.๔ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)^๔ มุ่งหมายที่จะเร่งเพิ่มศักยภาพของประเทศในการรับมือกับความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อฐานแรงและเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและทัน่วงที การกำหนดทิศทางพัฒนาประเทศ ในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ **พลิกโฉมประเทศไทย “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน”** ซึ่งหมายถึงการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้างนโยบายและกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวหน้าพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูง และคำนึงถึงความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ดังนั้น เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลัก ไปสู่การขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการพัฒนา (Agenda) ที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลาย หน่วยงานและหลายภาคส่วนในการผลักดันการพัฒนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงได้กำหนด **หมุดหมายการพัฒนา จำนวน ๑๓ ประการ** ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” มุ่งหวังจะ “มี” หรือต้องการจะ “ขจัด” เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทย สู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” และการบรรลุเป้าหมายหลักในช่วงระยะเวลา ๕ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ โดยมีหมุดหมายที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๑ หมุดหมาย ได้แก่

หมุดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง โดยสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ ความมั่นคงอาหาร และความยั่งยืนของภาคเกษตร และเพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตรในฐานะ หุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

หมุดหมายที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน โดยเปลี่ยนการ ท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น ปรับโครงสร้าง การท่องเที่ยวให้พึ่งพานักท่องเที่ยวในประเทศและมีการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจมากขึ้น และการท่องเที่ยวไทย ต้องมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุกมิติ

หมุดหมายที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค โดยทำให้ประเทศไทยเป็นประตูการค้าและการลงทุน เป็นห่วงโซ่อุปทานของภูมิภาค และเป็นศูนย์กลางคมนาคม และโลจิสติกส์ของภูมิภาค

^๔ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๔, ตุลาคม). (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐).

หมายเหตุที่ ๖ ไทยเป็นฐานการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะที่สำคัญของโลก โดยมูลค่าเศรษฐกิจดิจิทัลภายในประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น การส่งออกของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศเพิ่มขึ้น และมูลค่าอุตสาหกรรมดิจิทัลและอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

หมายเหตุที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ โดยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเติบโตและแข่งขันได้ของ SME SME มีศักยภาพสูงในการดำเนินธุรกิจ สามารถ Scale up และปรับตัวเข้าสู่การแข่งขันใหม่ และ SME สามารถเข้าถึงและได้รับการส่งเสริมอย่างมีประสิทธิภาพจากภาครัฐ

หมายเหตุที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน โดยการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคและการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษขยายตัวเพิ่มขึ้น ความไม่เสมอภาคในการกระจายรายได้ของภาคลดลง และการพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่อย่างยั่งยืน มีความพร้อมในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึง

หมายเหตุที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม โดยครัวเรือนยากจนข้ามรุ่นมีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม และคนไทยทุกช่วงวัยได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

หมายเหตุที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ โดยการเพิ่มมูลค่าจากเศรษฐกิจหมุนเวียนและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และการสร้างสังคมคาร์บอนต่ำและยั่งยืน

หมายเหตุที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยการลดความเสียหายและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการสร้างภูมิคุ้มกันและการฟื้นตัวจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ

หมายเหตุที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต โดยคนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข กำลังคนมีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย และสามารถสร้างงานอนาคต ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

หมายเหตุที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน โดยการบริการภาครัฐมีคุณภาพเข้าถึงได้ และภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะสูงและคล่องตัว

๒.๕ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)^๕ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบการพัฒนาการเกษตรของประเทศในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรมั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมียุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer, Smart Group, Smart Enterprise เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกร บริหารจัดการแรงงานภาคเกษตรโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

^๕ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๖๐, เมษายน). ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙).

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมาตรฐานสินค้า และส่งเสริมการเกษตรตลอดโซ่อุปทานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนเกษตรให้สอดคล้องกับไทยแลนด์ ๔.๐ บริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเกษตร และพัฒนาผลงานวิจัยด้านการเกษตรนำไปสู่การผลิตนวัตกรรมเชิงพาณิชย์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน และฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้สมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยพัฒนาบุคลากรเป็น Smart Officer และ Smart Researcher เชื่อมโยงระบบการทำงานของทุกหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านการเกษตร

๒.๖ แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐^๖ โมเดลเศรษฐกิจ BCG เป็นกลไกเร่งให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายภายใต้ Thailand ๔.๐ ที่ต้องการปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจจากการใช้ความได้เปรียบด้านทรัพยากรและแรงงาน ไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมประสบความสำเร็จได้เร็วขึ้น ด้วยการระดมทรัพยากรและความสามารถของทุกภาคส่วนในการมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ เป็นการพัฒนากายใต้ ๔ + ๑ สาขายุทธศาสตร์ คือ เกษตรและอาหาร สุขภาพและการแพทย์ พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งมีศักยภาพจะเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น ๑ ล้านล้านบาท จากฐานความหลากหลายของทรัพยากรชีวภาพ (Nature) วัฒนธรรม (Culture) และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (Nurture) ภายใต้กลไกจุดภาคี ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันวิจัย/สถาบันการศึกษา และภาคประชาชน โดยมีวิสัยทัศน์ คือ เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลายทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ โดยเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้ง ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์

เน้นการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์เพื่อความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งเป็นทุนพื้นฐานต่อการพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตเพื่อส่งต่อสู่คนรุ่นต่อไป รวมถึงส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติจากการมองว่า “Nature as Resource” เป็น “Nature as Source” ดังนั้น ธรรมชาติจึงไม่ใช่แค่เพียงทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิตเท่านั้น แต่ธรรมชาติคือแหล่งกำเนิดของชีวิตและทุกสรรพสิ่งบนโลก เป็นพื้นฐานของความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ ด้วยเหตุนี้ จึงต้องรักษาสมดุลระหว่างการมีอยู่และใช้ไป รวมถึงการนำกลับมาใช้ซ้ำตามหลักการหมุนเวียน โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาคลังข้อมูลดิจิทัลความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมเพื่อการบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์
๒. การอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรด้วยนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสังคม
๓. การบริหารจัดการน้ำให้เกิดความยั่งยืนด้วยการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ และการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อลดการใช้ ลดการสูญเสีย การนำกลับมาใช้ซ้ำ และยกระดับคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ให้สูงขึ้น

^๖ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (๒๕๖๕, กุมภาพันธ์). แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐.

๔. การสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ และการเพิ่มทักษะการบริหารจัดการทรัพยากรให้แก่ชุมชนและคนรุ่นใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่

ใช้ศักยภาพของพื้นที่โดยการระเบิดจากภายใน เน้นการตอบสนองความต้องการในแต่ละพื้นที่เป็นอันดับแรก ควบคู่ไปกับการสร้างความเข้มแข็งในระดับพื้นที่ การดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากความเข้มแข็งจากภายในอันประกอบด้วย “ความหลากหลายทางชีวภาพ” “ความหลากหลายทางวัฒนธรรม” และ “ความเอื้อเพื่อแม่” มาต่อยอดและยกระดับมูลค่าในห่วงโซ่การผลิตสินค้าและบริการให้มีมูลค่าสูงขึ้น ด้วยการใช้ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการยกระดับมาตรฐาน สร้างคุณค่าใหม่ รวมถึงการนำหลักการของเศรษฐกิจหมุนเวียนมาใช้ในการลดการใช้ทรัพยากร การดำเนินการดังกล่าวมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาที่นำไปสู่การเดินหน้าไปด้วยกัน และไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เป็นการเติบโตของทุกภาคส่วนไปพร้อมๆ กัน เพื่อเพิ่มโอกาสของชุมชนและผู้ประกอบการที่อยู่ในภูมิภาคได้รับการพัฒนา รวมถึงการเข้าถึงทรัพยากรได้อย่างทัดเทียมกันมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการหรือแก้ปัญหาสุขภาพ ปัญหามลพิษ ยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยของอาหาร ตลอดจนการเสริมสร้างความสามารถในการพึ่งพิงแหล่งพลังงานทางเลือกในพื้นที่ได้เพิ่มขึ้น โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคให้เติบโตด้วยรูปแบบของระเบียบเศรษฐกิจ BCG
๒. การนำทุนทางทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมไปสร้างอัตลักษณ์ของชุมชนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
๓. การใช้ทรัพยากรด้านเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียวในพื้นที่เพื่อสร้างเศรษฐกิจให้ชุมชน
๔. การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการมูลค่าสูงจากความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการยกระดับมาตรฐาน การสร้างนวัตกรรม ตลอดจนการจัดการวัตถุดิบเหลือทิ้งจากการผลิตให้เป็นศูนย์
๕. การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เติบโตด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบบูรณาการด้วยกลไกตุ๊กตา เช่น กลไกมหาวิทยาลัยสู่ตำบล อุทยานวิทยาศาสตร์ และคลัสเตอร์
๖. การพัฒนาตลาดและศักยภาพในการเข้าถึงตลาดทั้งในและนอกพื้นที่ด้วยการใช้อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และแพลตฟอร์มการเชื่อมโยงตลาด
๗. การยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยและมาตรฐานของอาหารท้องถิ่น (Street food/ วิสาหกิจชุมชน) ด้วย Food machinery และมาตรฐานการประกอบการที่ดี
๘. การสร้างและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากทั้งระบบ เช่น การยกระดับประสิทธิภาพการผลิต การควบคุมความปลอดภัย ความคิดสร้างสรรค์ ระบบประกันคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

เน้นการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการเดิมให้สามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่องด้วยการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมายกระดับประสิทธิภาพการผลิต ลดความสูญเสียในกระบวนการผลิตให้เป็นศูนย์ การหมุนเวียนทรัพยากรกลับมาใช้ หรือการนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน ยกระดับมาตรฐานสู่การเป็นแหล่งผลิตและให้บริการที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัย มีสุขอนามัยที่ดี ให้ความสำคัญกับระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มาตรการผลิตที่ยั่งยืนเทียบเท่ามาตรฐานสากล รวมถึงการยกระดับผลิตภัณฑ์หรือบริการด้วยการใช้นวัตกรรมเข้มข้น เช่น ระบบการผลิตพีซีในโรงงานอัจฉริยะ (Plan factory) การให้บริการด้านสุขภาพที่มีความแม่นยำสูง หรือการแพทย์เฉพาะบุคคล โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นผู้นำในการผลิตและการให้บริการทั้งในระดับประเทศและเวทีโลก โดยมีแนวทางการดำเนินการในแต่ละสาขายุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. สาขาการเกษตรและอาหาร

- ๑) การปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรสู่ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง และมูลค่าสูงด้วยการใช้การวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) สนับสนุนการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น การผลิตสินค้าเกษตรพรีเมียม เกษตรปลอดภัย และเพิ่มความหลากหลายชนิดสินค้า
- ๒) การขับเคลื่อนเกษตรสู่การเป็นทั้ง B, C และ G ด้วยการบูรณาการในพื้นที่ (Area based)
- ๓) การแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูง ด้วยการแปรรูปเป็นอาหารสุขภาพ อาหารทางการแพทย์ สารออกฤทธิ์ สำคัญเพื่อเป็นวัตถุดิบของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง รวมถึงโปรตีนจากแมลงหรือพืช
- ๔) การยกระดับประสิทธิภาพการผลิตด้วยการนำแพลตฟอร์มดิจิทัล เทคโนโลยีขั้นสูง ระบบอัตโนมัติมาใช้บริหารจัดการกระบวนการผลิต และการกระจายสินค้าสู่ผู้บริโภค
- ๕) ปรับปรุงกระบวนการผลิตสู่ระบบการผลิตสีเขียวและการผลิตที่ยั่งยืน ลดการสูญเสียระหว่างการผลิตและขยะอาหาร และการยกระดับกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง
- ๖) การสร้างแบรนด์อาหารไทยในตลาดโลกด้วยการส่งเสริมการใช้วัตถุดิบไทย อัตลักษณ์วัฒนธรรมไทยและการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว
- ๗) การลงทุนและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านนวัตกรรมอาหาร เช่น หน่วยวิเคราะห์ทดสอบด้านอาหารฟังก์ชัน โรงงานต้นแบบผลิตอาหารฟังก์ชันและสารประกอบ Functional ingredient มาตรฐาน GMP

๒. สาขาสุขภาพและการแพทย์

- ๑) การสร้างและยกระดับความสามารถในการพัฒนาและผลิตวัคซีน ยา และชีววัตถุในการป้องกันและควบคุมโรคจากไวรัสและการเข้าสู่ตลาดสากล
- ๒) การยกระดับคุณภาพการรักษาสู่ระบบการแพทย์แม่นยำ ด้วยการส่งเสริมให้มีการใช้บริการการแพทย์จีโนมิกส์ ผลิตภัณฑ์การแพทย์ขั้นสูง (Advanced Therapy Medicinal Products, ATMPs)
- ๓) การเร่งรัดการพัฒนาเครื่องมือ และวัสดุทางการแพทย์ด้วยกลไกนวัตกรรมแบบวิศวกรรมย้อนกลับ
- ๔) การส่งเสริมการวิจัยทางคลินิก เพื่อรองรับการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์และสุขภาพ ได้แก่ ยา วัคซีน อาหารสุขภาพ อาหารการแพทย์ เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ และวัสดุทางการแพทย์
- ๕) การส่งเสริมการสร้างตลาดด้วยกลไกการขึ้นทะเบียนนวัตกรรม Sandbox การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และปรับรูปแบบการจัดซื้อจากรายปีเป็น Multi-year procurement
- ๖) การสร้างบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเพื่อรองรับอุตสาหกรรม และบริการการแพทย์และสุขภาพ

๓. สาขาลังงาน วัสดุ และเคมีชีวภาพ

- ๑) การสร้างโอกาสทางการตลาดแก่ผลิตภัณฑ์ชีวภาพให้แข่งขันอย่างเป็นธรรมด้วยกลไกการกำหนดราคาคาร์บอน การจัดสรรคาร์บอนเครดิต และการลดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาด
- ๒) การส่งเสริมการนำพืช ผลผลิต และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไปสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม
- ๓) การใช้นวัตกรรมชีวภาพเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และบริการ และการสร้างธุรกิจนวัตกรรมให้แก่ SMEs และการเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าของโลก

๔. สาขาการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์

- ๑) การผลักดันให้เกิดการนำโมเดลการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ เช่น Happy Model เพื่อกระจายรายได้อย่างทั่วถึงไปสู่เมืองท่องเที่ยวรอง ลดความเหลื่อมล้ำ และมุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน
- ๒) การส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและการท่องเที่ยวสีเขียว เพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมตามแนวทาง Happy Model

๓) การกระจายนักท่องเที่ยวสู่เมืองท่องเที่ยวรองด้วยการพัฒนาสินค้าและบริการในเมืองท่องเที่ยวรอง โดยใช้อัตลักษณ์ท้องถิ่น วัฒนธรรม พัฒนาเรื่องราว และการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้วย Digital Technology

๔) การขยายตลาดการท่องเที่ยวด้วยการส่งเสริมพัฒนาระบบการจ่ายเงินแบบ One Payment System เพื่ออำนวยความสะดวกและรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมการใช้จ่าย รวมถึงพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์ที่น่าสนใจจุดเด่นของประเทศไทยในด้านต่างๆ เช่น วัฒนธรรม

๕) การส่งเสริมการท่องเที่ยวคุณภาพสูงผ่านการจัดงานประชุมและนิทรรศการ กีฬา และอีเวนต์ (Event) ขนาดใหญ่

๕. เศรษฐกิจหมุนเวียน

๑) การพัฒนาเศรษฐกิจด้วยโอกาสการลงทุนและการสร้างตลาดด้วยโมเดลธุรกิจเศรษฐกิจหมุนเวียน

๒) การส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้เกิดการคิดค้นผลิตภัณฑ์และบริการใหม่จากการนำของเสียกลับมาใช้ใหม่

๓) การพัฒนาแพลตฟอร์มและโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนอย่างเป็นระบบ

๔) การสร้างระบบกลไกการบริหารจัดการที่เอื้ออำนวยต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนของประเทศ

๕) การสร้างกำลังคนที่มีความรู้และความเข้าใจ ผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการอบรมหรือหลักสูตร รวมทั้งสร้างความตระหนักในการผลิตและบริโภคที่ยั่งยืนเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

เน้นการสร้างภูมิคุ้มกัน และสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างเท่าทันเพื่อบรรเทาผลกระทบ รวมถึงเข้าถึงโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกที่เกิดขึ้นได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เป็นการปูทางสู่อนาคตด้วยการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพ เพื่อการสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคตด้วยการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปเพิ่มศักยภาพของชุมชน ผู้ประกอบการ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต/บริการเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด รวมถึงสร้างการเติบโตอย่างมีคุณภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อนำไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ นอกจากนี้ ต้องพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับเศรษฐกิจ BCG ในอนาคต รวมถึงการวิจัย พัฒนาขั้นก้าวหน้าเพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศ โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การยกระดับความสามารถของกำลังคนในสาขา BCG

๒. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๓. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านคุณภาพ

๔. การพัฒนาเทคโนโลยีขั้นก้าวหน้า

๒.๗ (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐^๗

ภาคเหนือ

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ” ตามแนวคิด เศรษฐกิจสร้างสรรค์ สานสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ สุขภาวะดี วิถีชีวิตยั่งยืน ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาสู่การเป็นระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ Creative LANNA ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน และลำปาง

^๗ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๔, กรกฎาคม). ร่างกรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐.

๒. พัฒนาการผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง
๓. พัฒนาการท่องเที่ยวและบริการบนฐานภูมิปัญญาและวัฒนธรรม
๔. เสริมศักยภาพของเมืองและพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและเอื้อต่อการอยู่อาศัย
๕. พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิต เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาผู้สูงอายุสู่การเป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ (Active Aging) และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน
๖. อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำ พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำที่มีความสมดุล ป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควัน ปัญหาลิ่งแวดล้อมเมือง

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคเหนือ

๑. **พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในภาคเหนือตอนล่าง** ในปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรรวม ๓๒.๕ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๘ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรของทั้งประเทศ โดยพื้นที่เกษตรของภาคเหนือส่วนใหญ่อยู่ในภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งเป็นพื้นที่ราบ ๒๑.๙ ล้านไร่ ทำการผลิตพืชสำคัญ ได้แก่ ข้าว อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง และภาคเหนือตอนบน ๑๐.๖ ล้านไร่ เป็นพื้นที่สำคัญในการผลิตพืชผักและผลไม้

๒. **สัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคเหนือสูงกว่าสัดส่วนของประเทศ ช่วยลดความเสี่ยงของภัยแล้ง** ในปี ๒๕๖๒ ภาคเหนือมีพื้นที่ชลประทานรวม ๑๐.๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๔ ของพื้นที่ชลประทานทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๒๗.๘ ในปี ๒๕๕๙ โดยมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ ๓๑.๓ สูงกว่าระดับประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒

๓. **ผลิตภาพแรงงานภาคเกษตรต่ำ เมื่อเทียบกับผลิตภาพแรงงานในสาขาการผลิตอื่น** โดยผลิตภาพแรงงานภาคเกษตรภาคเหนือในปี ๒๕๖๒ เท่ากับ ๔๒,๑๑๒.๕๖ บาทต่อคน ขณะที่ภาคอุตสาหกรรมเท่ากับ ๒๙๓,๘๕๒.๕๖ บาทต่อคน และภาคบริการเท่ากับ ๑๖๐,๖๗๖.๘๘ บาทต่อคน รวมทั้งมีมูลค่าเศรษฐกิจต่ำ โดยในปี ๒๕๖๒ ผลิตภัณท์มวลรวมภาคการเกษตรภาคเหนือมีมูลค่า ๓๓๓,๑๙๕ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๕.๖ ของผลิตภัณท์มวลรวมภาคเหนือ

๔. **กระบวนการผลิตการเกษตรเริ่มปรับเปลี่ยนสู่การเกษตรสร้างมูลค่า** เกษตรกรมีการปรับกระบวนการผลิตสู่เกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์มากขึ้น ตามพฤติกรรมของผู้บริโภคที่ใส่ใจในสุขภาพและสิ่งแวดล้อม และมีการใช้เทคโนโลยีในกระบวนการผลิต อาทิ การใช้โดรน การใช้แอปพลิเคชันทดแทนแรงงานเกษตรที่สูงวัย ซึ่งจะเป็นการพัฒนาสู่ระบบเกษตรอัจฉริยะที่มีการบริหารจัดการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง” ตามแนวคิด การเป็นฐานการผลิตของประเทศที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นประตูเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้านเพื่อสร้างโอกาสในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาภาคเกษตรไปสู่เกษตรสมัยใหม่เพื่อต่อยอดไปสู่เศรษฐกิจชีวภาพ
๒. บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอเพื่อรองรับการพัฒนา
๓. พัฒนาผลิตภัณท์พื้นถิ่นไปสู่มาตรฐานสากลเพื่อสร้างเศรษฐกิจในชุมชน
๔. พัฒนาเมือง เขตเศรษฐกิจพิเศษและเมืองชายแดน รวมทั้งพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC-Bioeconomy) ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาค
๕. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำคัญและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้ได้มาตรฐาน
๖. ยกระดับคุณภาพชีวิตให้ได้มาตรฐานและแก้ปัญหาคความยากจนให้กับผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑. มีบทบาทเป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศแต่เป็นพืชเชิงเดี่ยว พึ่งพาน้ำฝน ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผลผลิตภาพต่ำ ในขณะที่เกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ภาคเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งในด้านเป็นฐานรายได้หลัก ของประชากรส่วนใหญ่ และการจ้างงาน ในปี ๒๕๖๒ ผลิตภัณฑ์การเกษตร มีมูลค่า ๓๐๘,๕๗๕ ล้านบาท คิดเป็น สัดส่วนร้อยละ ๑๙.๓ ของผลิตภัณฑ์ภาค พืชหลักที่สำคัญของภาค ได้แก่ ข้าว อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดทั่วประเทศ ส่วนใหญ่ปลูกข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ ในพื้นที่ตอนกลางและตอนล่างของภาค โดยเฉพาะพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด และทุ่งสัมฤทธิ์ ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและบุรีรัมย์ แต่ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ในภาพรวมต่ำกว่าระดับประเทศ เนื่องจาก ทำการเกษตรแบบดั้งเดิมและใช้สารเคมีสูง ซึ่งในแต่ละปีมีการนำเข้าวัตถุดิบทางการเกษตร เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓ พันล้านบาทต่อปี เป็นภาคที่มีพื้นที่ปลูกอ้อยและมันสำปะหลังมากที่สุดของประเทศ โดยอ้อยส่วนใหญ่ปลูกใน พื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ และอุดรธานี และมันสำปะหลัง ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ และอุดรธานี สำหรับการปลูกข้าวอินทรีย์ มีแนวโน้มขยายพื้นที่มากขึ้น ปัจจุบันแหล่งปลูกข้าวอินทรีย์ใน ประเทศไทยร้อยละ ๘๐.๐ อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ (จังหวัดยโสธร สุรินทร์ มหาสารคาม ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด) และจังหวัดอุบลราชธานี ส่วนอีกร้อยละ ๒๐.๐ อยู่ในภาคเหนือตอนบน ตลาด ข้าวอินทรีย์ ส่วนใหญ่ส่งออกต่างประเทศ โดยเฉพาะสหภาพยุโรป

๒. มีพื้นที่ทำการเกษตรมากที่สุดแต่ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย พื้นที่ถือครองทำการเกษตร ต่อครัวเรือนมากกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ในปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรรวม ๖๓.๘๖ ล้านไร่ คิดเป็น ร้อยละ ๔๒.๘ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรทั้งประเทศ โดยพื้นที่การเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ซึ่งลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่พื้นที่ค่อนข้างราบ เหมาะ สำหรับปลูกข้าวและพืชไร่ มีความเหมาะสมในการทำเกษตรแปลงใหญ่ขณะที่จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน มีพื้นที่เกษตรไม่มากเนื่องจากเป็นภูเขาสูงสลับที่ราบเชิงเขาและมีพื้นที่ฟาร์มขนาดเล็กมากประมาณ ๑๐ ไร่ต่อครัวเรือน จึงเหมาะกับเกษตรแบบประณีตหรือเกษตรอินทรีย์ จังหวัดที่มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรต่ำสุด ของภาคซึ่งส่วนใหญ่มีปัญหาด้านความยากจน ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น นครพนม กาฬสินธุ์ และศรีสะเกษ โดยมี เนื้อที่ถือครอง ๑๒.๐ ๑๒.๓ ๑๓.๑ และ ๑๓.๒ ไร่ต่อครัวเรือน ตามลำดับ

๓. การเพิ่มพื้นที่ชลประทานมีข้อจำกัดด้านกายภาพไม่สามารถพัฒนาโครงการขนาดใหญ่เพื่อ เพิ่มปริมาณการกักเก็บให้เพียงพอต่อการเพาะปลูกตลอดปี พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาค ตะวันออกเฉียงเหนือต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ โดยในปี ๒๕๖๒ พื้นที่ชลประทานประมาณ ๗.๙ ล้านไร่ และมี สัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ ๑๒.๓ ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒ โดย พื้นที่โครงการชลประทานของภาคส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ กลุ่ม จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ มีสัดส่วนร้อยละ ๓๓.๙ ๓๑.๓ และ ๑๙.๖ ของพื้นที่ชลประทานทั้งภาค ตามลำดับ แต่ยังมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตร ค่อนข้างต่ำเพียงร้อยละ ๑๒.๓ จึงเป็นข้อจำกัดในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ทั้งการเก็บกักน้ำในฤดูแล้ง และชะลอน้ำในช่วงฤดูฝนไม่ให้น้ำท่วมพืชผลเสียหาย

ภาคกลาง

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ฐานการผลิตสินค้าและบริการมูลค่าสูง” ที่เติบโตอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย แนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาและยกระดับภาคกลางไปสู่การเป็นฐานอุตสาหกรรมขั้นสูงที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่สามารถออกแบบและพัฒนาขึ้นเอง

๒. พัฒนาและยกระดับภาคกลางไปสู่การเป็นแหล่งเกษตรสมัยใหม่และศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรของประเทศ
๓. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำคัญและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้เข้าสู่ตลาดท่องเที่ยวคุณภาพ
๔. พัฒนาภาคกลางเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง
๕. พัฒนาการผลิตกำลังคนให้มีทักษะรองรับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
๖. พัฒนาเมือง เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและเมืองชายแดน รวมทั้งพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคกลาง-ตะวันออก ให้เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต
๗. ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๑. ภาคกลางมีศักยภาพในการพัฒนาด้านการเกษตรตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยภาคกลางเป็นพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำที่อุดมสมบูรณ์เหมาะสมในการทำการเกษตร จึงมีดินและน้ำอุดมสมบูรณ์ และมีระบบชลประทานที่ดี มีลักษณะภูมิประเทศที่เอื้ออำนวย ทำให้เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรหลากหลายประเภท ทั้งพืชผัก ผลไม้ ปศุสัตว์ และประมง รวมทั้งเป็นแหล่งอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรที่เชื่อมโยงแหล่งผลิตสินค้าเกษตรทั้งในภาคกลาง และภาคอื่นๆ มีสถาบันวิทยาศาสตร์ข้าวแห่งชาติ ตั้งอยู่ที่จังหวัดสุพรรณบุรี มีศูนย์วิจัยข้าวตั้งอยู่ที่หลายจังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยนาท สุพรรณบุรี ลพบุรี ราชบุรี ปทุมธานี และพระนครศรีอยุธยา นอกจากนี้ยังมีคำสั่งค้าปลีกสินค้าเกษตรที่สำคัญในพื้นที่ ตลาดไท จังหวัดปทุมธานี ตลาดศรีเมือง จังหวัดราชบุรี ตลาดปลาสุวพันธ์ จังหวัดอ่างทอง และตลาดมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร เป็นต้น มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรภาคกลาง ผนวกค่าประจําปี ๒๕๖๒ ประมาณ ๒๒๖,๓๕๔ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ๑๙๕,๙๐๖ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๙ ภาคเกษตรของภาคกลางมีส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์คิดเป็นร้อยละ ๖.๐ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค และร้อยละ ๑๖.๕ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของประเทศ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรภาคกลางในช่วง ๓ ปี แรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ขยายตัวร้อยละ ๓.๙ สูงกว่าในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ที่หดตัวร้อยละ ๒.๓ ต่อปี สำหรับปัญหาสำคัญของการทำเกษตรภาคกลางที่ยังต้องดำเนินการแก้ไข คือ รูปแบบการผลิตเป็นเกษตรเชิงพาณิชย์ที่ใช้สารเคมีจำนวนมาก มีปัญหาดินที่เสื่อมโทรมและหลายพื้นที่มักประสบปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง ปัญหาการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินไปเป็นพื้นที่อุตสาหกรรม และที่อยู่อาศัยมากขึ้นตามแรงผลักดันทางเศรษฐกิจ ทำให้พื้นที่เกษตรกรรมของภาคกลางลดลง นอกจากนี้แนวโน้มต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรของภาคกลางมีสูงขึ้นจากค่าจ้างแรงงานและราคาที่ดินที่เพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งค่าจ้างในการทำการเกษตรต่างๆ เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่จะเป็นผู้พ้นวัยหนุ่มสาวแล้ว จึงใช้การทำเกษตรในรูปแบบการจ้างดำเนินการมากขึ้น เช่น การจ้างเตรียมดิน และการจ้างเก็บเกี่ยว เป็นต้น

๒. ภาคกลางถือได้ว่าเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศแห่งหนึ่ง ทั้งทางด้านการเพาะปลูก การทำปศุสัตว์ และประมง แหล่งการทำเกษตรที่สำคัญของภาคกลาง คือ จังหวัดราชบุรี มีสัดส่วนการผลิตร้อยละ ๑๔.๖ รองลงมาได้แก่ จังหวัดสุพรรณบุรี ร้อยละ ๑๑.๗ กาญจนบุรี ร้อยละ ๑๐.๙ ประจวบคีรีขันธ์ ร้อยละ ๙.๖ และนครปฐม ร้อยละ ๘.๙ สินค้าเกษตรด้านพืชที่สำคัญของภาคกลาง ได้แก่ ข้าว แหล่งปลูกที่สำคัญได้แก่ จังหวัดสุพรรณบุรี ชัยนาท และพระนครศรีอยุธยา มันสำปะหลัง แหล่งปลูกที่สำคัญ ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี และลพบุรี อ้อยโรงงาน แหล่งปลูกที่สำคัญได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี ลพบุรี และสุพรรณบุรี สับปะรดโรงงาน แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ แหล่งปลูกที่สำคัญได้แก่ จังหวัดลพบุรี และสระบุรี นอกจากนี้ยังมี กัญชง เป็นพืชส่งออกสำคัญที่ทำรายได้และสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศ โดยแหล่งผลิตกัญชงที่สำคัญของประเทศอยู่ในพื้นที่ภาคกลาง ซึ่งจังหวัดที่มีเนื้อที่เก็บเกี่ยวและผลผลิตมากที่สุดของภาคและของประเทศคือ จังหวัดนครปฐม รองลงมาคือ สมุทรสาคร ด้านปศุสัตว์ ได้แก่ โคนม เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสระบุรี รองลงมา ได้แก่ ลพบุรี ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ กาญจนบุรี และนครปฐม โคเนื้อ เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดกาญจนบุรี

รองลงมา ได้แก่ เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี และสุพรรณบุรี **สุกร** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดราชบุรี รองลงมา ได้แก่ นครปฐม สุพรรณบุรี ลพบุรี และสระบุรี **เปิดเนื้อ** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสระบุรี รองลงมา ได้แก่ นครปฐม ลพบุรี กาญจนบุรี และราชบุรี **เปิดไข่** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสุพรรณบุรี รองลงมา ได้แก่ อ่างทอง นครปฐม ชัยนาท ลพบุรี และพระนครศรีอยุธยา **ไก่เนื้อ** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดลพบุรี รองลงมา ได้แก่ กาญจนบุรี สระบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี และนครปฐม และ**ไก่ไข่** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดนครปฐม รองลงมา ได้แก่ พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี สระบุรี และกาญจนบุรี สำหรับ**ด้านประมง** ภาคกลางมีศักยภาพในการทำประมงทั้งน้ำจืด และน้ำเค็ม โดยจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสูงที่สุดของภาค คือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รองลงมา ได้แก่ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม และสมุทรปราการ

๓. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคกลางสูงกว่าภาพรวมระดับประเทศ ปี ๒๕๖๒ ภาคกลาง มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรรวมประมาณ ๑๘ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๑ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ทั้งประเทศ และมีพื้นที่ชลประทานครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๑๐.๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๕ ของพื้นที่ ชลประทานทั้งประเทศ ทำให้ภาคกลางมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรคิดเป็นร้อยละ ๕๖.๕ ซึ่งสูงกว่า ภาพรวมระดับประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒

๔. เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ยังมีไม่มากนัก จากข้อมูลการตรวจรับรองเกษตร ปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ของกรมวิชาการเกษตร ณ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ พบว่า ภาคกลางมีพื้นที่ได้รับการรับรองเกษตรปลอดภัยรวมทั้งสิ้น ๑๐๘,๗๔๘.๐๑ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๙๘,๓๑๖.๐๙ ไร่ และที่ หมดอายุ ๑๐,๔๓๑.๙๒ ไร่ และเกษตรอินทรีย์ ๓๐,๖๕๑.๘๖ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๑,๖๖๐.๕๗ ไร่ และ ที่หมดอายุ ๒๘,๙๙๑.๒๙ ไร่ โดยจังหวัดในภาคกลางที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยมากที่สุดคือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รองลงมาได้แก่ ราชบุรี ปทุมธานี นครปฐม และกาญจนบุรี ส่วนจังหวัดที่มีพื้นที่ ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์มากที่สุดคือ จังหวัดลพบุรี รองลงมาได้แก่ กาญจนบุรี นครปฐม สระบุรี และสุพรรณบุรี ในอนาคตความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์จะเพิ่มขึ้นตามพฤติกรรมผู้บริโภค ดังนั้น การสนับสนุนและส่งเสริมการทำเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ยังมีความสำคัญที่ต้องดำเนินการและ ขยายผลต่อไป

ภาคตะวันออก

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ฐานเศรษฐกิจสีเขียวชั้นนำของอาเซียน ควบคู่กับคุณภาพการดำรงชีวิตของ ประชาชนที่ดี” ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและเป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของ ภาคตะวันออกอย่างยั่งยืน

๒. พัฒนาการเกษตรคุณภาพและผลตอบแทนสูง เชื่อมโยงสู่การผลิตอาหารปลอดภัย การผลิตพลังงาน ทดแทน และพืชสมุนไพรทางการแพทย์

๓. รักษาและยกระดับการท่องเที่ยวคุณภาพในแหล่งท่องเที่ยวหลักและแหล่งท่องเที่ยวทางเลือก รวมทั้งการพัฒนาธุรกิจเกี่ยวเนื่องที่เน้นคุณค่า อัตลักษณ์ ความยั่งยืน และเหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย

๔. พัฒนาเมืองและพื้นที่ชนบทให้มีความทันสมัยและน่าอยู่ พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพชีวิตของ ประชาชนในทุกช่วงวัย

๕. รักษาและยกระดับพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนประเทศกัมพูชา ให้มีมูลค่าสูง มีความมั่นคง และเป็น ประตูก่อสร้างการค้าการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน

๖. เสริมสร้างความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อม และการเพิ่ม ประสิทธิภาพการรับมือภัยพิบัติทางธรรมชาติและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคตะวันออก

๑. ภาคตะวันออกมีศักยภาพในการพัฒนาด้านการเกษตร ทั้งการผลิตพืช ปศุสัตว์ และประมง โดยภาคตะวันออกเป็นแหล่งผลิตข้าว พืชผัก พืชหัว อาทิ มันสำปะหลัง และเป็นแหล่งผลิตผลไม้และผลไม้แปรรูปที่สำคัญของประเทศ รวมทั้งยังมีศักยภาพในด้านการทำประมง ทั้งประมงชายฝั่งและประมงน้ำลึก มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรภาคตะวันออก ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๒ ประมาณ ๑๘๔,๓๑๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ๑๕๑,๑๕๐ ล้านบาท ปี ๒๕๕๙ การเกษตรของภาคตะวันออก มีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ ๖.๑ ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคตะวันออก และร้อยละ ๑๓.๔ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของประเทศ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรภาคตะวันออก ในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ขยายตัวร้อยละ ๓.๓ สูงกว่าในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ที่หดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๘ ต่อปี การเกษตรของภาคตะวันออกมีปัญหาสำคัญที่ต้องเร่งแก้ไขหลายประการ เช่น คุณภาพดินเสื่อมจากการใช้สารเคมี สารเคมีตกค้างในผลผลิต และการขาดแคลนน้ำเนื่องจากการแย่งใช้น้ำระหว่างภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ เป็นต้น

๒. แหล่งการทำเกษตรที่สำคัญของภาคตะวันออก คือ จังหวัดจันทบุรี มีสัดส่วนการผลิตร้อยละ ๓๙.๙ รองลงมาคือ จังหวัดระยอง ร้อยละ ๑๔.๔ ฉะเชิงเทรา ร้อยละ ๑๐.๗ และตราด ร้อยละ ๑๐.๔ ปัจจุบันพื้นที่เกษตรกรรมของภาคตะวันออกได้แปรเปลี่ยนไปเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัยมากขึ้น แต่ภาคตะวันออกก็ยังสามารถถือเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศแห่งหนึ่ง ทั้งด้านการเพาะปลูก การเลี้ยงปศุสัตว์ และการประมง **สินค้าเกษตรที่สำคัญของภาคตะวันออก ได้แก่ ข้าวและพืชไร่** ผลผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวและมันสำปะหลัง จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกข้าวมากคือ จังหวัดสระแก้ว ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี และนครนายก ส่วนจังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังมาก คือ จังหวัดสระแก้ว ฉะเชิงเทรา และชลบุรี **ผลไม้** ผลผลิตที่สำคัญ ได้แก่ **ทุเรียน** จังหวัดที่เป็นแหล่งปลูกทุเรียนที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด **มังคุด** แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี ตราด และระยอง **ลำไย** แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี **เงาะ** แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี และตราด **ลองกอง** แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี **ด้านปศุสัตว์** ได้แก่ **ไก่เนื้อ** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดชลบุรี ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา และระยอง **ไก่ไข่** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา นครนายก และชลบุรี **เป็ดเนื้อ** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี นครนายก และระยอง **เป็ดไข่** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา และชลบุรี และ**สุกร** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี ปราจีนบุรี และระยอง สำหรับ**ด้านประมง** ภาคตะวันออกมีศักยภาพในการทำประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์ประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสูงที่สุด คือ จังหวัดตราด รองลงมาคือ จังหวัดชลบุรี ระยอง และจันทบุรี ตามลำดับ

๓. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคตะวันออกต่ำกว่าประเทศ ปี ๒๕๖๒ ภาคตะวันออกมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรรวมประมาณ ๑๒.๙๐ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘.๖ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรทั้งประเทศ และมีพื้นที่ชลประทาน ประมาณ ๒.๗๐ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗.๗ ของพื้นที่ชลประทานทั้งประเทศ และคิดเป็นสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ ๒๐.๘ ซึ่งต่ำกว่าของประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒

๔. เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ยังมีไม่มากนัก จากข้อมูลการตรวจรับรองเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ของกรมวิชาการเกษตร ณ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ พบว่า ภาคตะวันออกมีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยรวมทั้งสิ้น ๘๙๐,๕๘๖.๓๖ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๘๖๓,๒๓๓.๘๔ ไร่ และที่หมดอายุ ๒๗,๓๕๒.๕๒ ไร่ โดยจังหวัดของภาคตะวันออกที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยมากที่สุด คือ จังหวัดจันทบุรี รองลงมาคือ จังหวัดตราด สระแก้ว และระยอง และเกษตรอินทรีย์ รวมทั้งสิ้น ๔,๖๑๖.๗๙ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๑,๖๑๑.๘๙ ไร่ และที่หมดอายุ ๓,๐๐๔.๙๐ ไร่ โดยจังหวัดที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์มากที่สุดคือ จังหวัดจันทบุรี รองลงมาคือ จังหวัดตราด และระยอง

ภาคใต้

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “แหล่งท่องเที่ยวและบริการที่มีคุณภาพ แหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและมูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจระหว่างภูมิภาค” ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวและบริการ และธุรกิจต่อเนื่องด้านการท่องเที่ยวสู่การท่องเที่ยวและบริการที่มีมาตรฐานและมีมูลค่าสูง
๒. พัฒนาและยกระดับอุตสาหกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
๓. พัฒนาและส่งเสริมการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรหลักของภาค
๔. อนุรักษ์ ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบเพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน
๕. พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายแดนและด่านชายแดนให้เอื้อต่อการค้าการลงทุน
๖. พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ เพื่อเป็นพื้นที่เศรษฐกิจใหม่และสามารถเชื่อมโยงการค้าการลงทุนกับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และกลุ่มประเทศ BIMSTEC (จังหวัดชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช)

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคใต้

๑. ภาคใต้เป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศ มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของภาคมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในปี ๒๕๖๒ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๒๗๙,๒๔๕ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ ๒๐.๙ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค มีอัตราการขยายตัวร้อยละ ๗.๗ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีอัตราการขยายตัวของภาคเกษตรเพียงร้อยละ ๑.๕ และสูงกว่าระดับประเทศที่ขยายตัวร้อยละ ๐.๕ ในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฉบับที่ ๑๒ กิจกรรมการผลิตภาคเกษตรที่สำคัญของภาคใต้ คือ ยางพารา ประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ไม้ผล และปาล์มน้ำมัน โดยมีสัดส่วนร้อยละ ๓๔.๓ ๒๐.๐ ๑๘.๑ และ ๑๑.๓ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ มีสัดส่วนร้อยละ ๔๖.๙ ๑๕.๗ ๑๐.๓ และ ๑๒.๕ จะเห็นได้ว่าการผลิตไม้ผลมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะทุเรียนที่มีปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาดมากขึ้น ขณะที่ยางพารามีสัดส่วนลดลง เนื่องจากราคายางพาราในตลาดโลกที่ลดลงจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน และภาคเกษตรมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๕.๑ สูงกว่าค่าเฉลี่ยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ที่ขยายตัวเพียงร้อยละ ๑.๙

๒. ยางพารามีพื้นที่ปลูกลดลงแต่ผลผลิตเฉลี่ยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของภาคใต้ ในปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ปลูกยางพารา ๑๐.๙๐ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๔๘.๔ ของพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งประเทศ ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีพื้นที่ปลูก ๑๑.๔๐ ล้านไร่ จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดของประเทศ ๒.๓๗ ล้านไร่ รองลงมา คือ จังหวัดสงขลา ๑.๙๖ ล้านไร่ และจังหวัดนครศรีธรรมราช ๑.๗๗ ล้านไร่ ส่วนผลผลิตยางพาราและผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ของภาคใต้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในปี ๒๕๖๒ มีปริมาณผลผลิต ๒.๕๕ ล้านตัน หรือร้อยละ ๕๒.๗ ของผลผลิตทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีผลผลิต ๒.๔๙ ล้านตัน และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน จาก ๒๕๖ กิโลกรัมต่อไร่ในปี ๒๕๕๙ เป็น ๒๖๒ กิโลกรัมต่อไร่ในปี ๒๕๖๒

๓. ปาล์มน้ำมันมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดในภาคใต้ ปี ๒๕๖๒ ภาคใต้มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ๕.๑๔ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๒ ของพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีพื้นที่ปลูก ๔.๑๙ ล้านไร่ จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดของประเทศ ๑.๓๔ ล้านไร่ รองลงมา ได้แก่ จังหวัดกระบี่ ๑.๑๕ ล้านไร่ และจังหวัดชุมพร ๑.๐๒ ล้านไร่ ตามลำดับ และปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมันของภาคใต้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี ๒๕๖๒ มีปริมาณผลผลิต ๑๔.๕๙ ล้านตัน หรือร้อยละ ๘๘.๙ ของผลผลิตทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นจาก ๑๐.๒๑ ล้านตัน ในปี ๒๕๕๙ ส่วนผลผลิตปาล์มน้ำมันเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้นเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ จาก ๒,๗๑๗ กิโลกรัมต่อไร่ เป็น ๓,๐๔๔ กิโลกรัมต่อไร่ ในปี ๒๕๖๒ ซึ่งสูงกว่าระดับประเทศที่ ๒,๘๙๗ กิโลกรัมต่อไร่

๔. ภาคใต้เป็นแหล่งทำการประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่สำคัญ โดยมีทำเทียบเรือประมงในจังหวัดสงขลา ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ระนอง และภูเก็ต โดยในปี ๒๕๖๒ มีปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ ๑๐๐,๘๑๔ ตัน มูลค่า ๔,๑๘๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๔ ของปริมาณสัตว์น้ำของประเทศ และร้อยละ ๓๗.๘ ของมูลค่าสัตว์น้ำของประเทศ ทั้งนี้ ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำที่จับได้ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีปริมาณ ๑๑๒,๗๔๒ ตัน มูลค่า ๔,๓๖๙ ล้านบาท โดยปริมาณสัตว์น้ำจับได้มากในจังหวัดภูเก็ต สงขลา ชุมพร และระนอง ในขณะที่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งของภาคใต้ ส่วนใหญ่เป็นการเพาะเลี้ยงกุ้ง ในปี ๒๕๖๓ มีพื้นที่เพาะเลี้ยง ๘๒,๖๓๔ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๑๗๒,๑๙๓ ตัน โดยพื้นที่เพาะเลี้ยงกุ้งที่สำคัญของภาคอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตรัง และสงขลา

๕. พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปี ๒๕๖๒ ภาคใต้มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๑๘.๓๐ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๓ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรทั้งประเทศ มีขนาดฟาร์ม ๑๘.๐๕ ไร่ต่อครัวเรือน ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่ ๑๙.๗๖ ไร่ต่อครัวเรือน พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรของภาคส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย โดยจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรมากที่สุด ๓.๖๗ ล้านไร่ รองลงมา คือ จังหวัดนครศรีธรรมราช ๒.๙๐ ล้านไร่ และจังหวัดภูเก็ตมีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรน้อยที่สุดของภาค ๐.๑๑ ล้านไร่

๖. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่ทางการเกษตรของภาคใต้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ในปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ชลประทาน ๒.๘๔ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๘.๒ ของพื้นที่ชลประทานประเทศ มีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่ทางการเกษตรร้อยละ ๑๕.๕ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒ โดยจังหวัดพัทลุงมีพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรสูงสุดร้อยละ ๔๓.๘ รองลงมา คือ จังหวัดสงขลา ร้อยละ ๒๙.๘ และจังหวัดกระบี่ มีพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรต่ำที่สุดของภาค ร้อยละ ๒.๙ จึงเป็นข้อจำกัดในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ทั้งการเก็บกักน้ำในฤดูแล้ง และชะลอน้ำในช่วงฤดูฝนไม่ให้ท่วมพืชผลเสียหาย

ภาคใต้ชายแดน

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ฐานเศรษฐกิจชายแดนที่มั่นคง บนสังคมพหุวัฒนธรรม” โดยเน้นการพัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปมูลค่าสูงเพื่อการส่งออก บนฐานทรัพยากรที่สมดุล ควบคู่กับการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมให้มีวิถีชีวิตที่ยั่งยืนและสงบสุข ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาคุณภาพการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรหลักของภาค
๒. พัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนให้เป็นเมืองการค้าเมืองท่องเที่ยว และจุดเชื่อมโยงกับพื้นที่เศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านและอาเซียนตอนใต้และพัฒนาเมืองยะลาศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน
๓. ยกระดับคุณภาพชีวิต รายได้ การศึกษา สมรรถนะแรงงาน และสาธารณสุข เพื่อวิถีชีวิตที่ยั่งยืนและสันติสุข
๔. อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นฐานการผลิตของภาคและการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคใต้ชายแดน

๑. ภาคการเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของภาค แต่เป็นการผลิตแบบเดิมและมีการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มน้อย ปี ๒๕๖๒ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๔๐,๓๖๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๐ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาค หดตัวร้อยละ ๓.๘ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยกิจกรรมการเกษตรที่มีบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน ประกอบด้วย ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ประมงทะเลและชายฝั่ง ปศุสัตว์ และไม้ผล อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรเฉลี่ยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ หดตัวร้อยละ ๒.๘ ซึ่งขยายตัวเพิ่มขึ้นจากช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ เนื่องจากการขยายตัวในการผลิตไม้ผลและปศุสัตว์

๒. ยางพารามีแนวโน้มผลผลิตลดลง ปี ๒๕๖๒ ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ปลูกยางพารา ๒.๖๐ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๖ ของพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งประเทศ ลดลงอย่างต่อเนื่องจากปี ๒๕๕๙ ที่มีพื้นที่ปลูก ๒.๖๔ ล้านไร่ ปริมาณผลผลิตและผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่มีแนวโน้มลดลง โดยปี ๒๕๖๒ มีผลผลิต ๐.๕๓ ล้านตัน และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๒๒๖ กิโลกรัมต่อไร่ ลดลงจากปี ๒๕๖๑ ที่มีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๒๔๗ กิโลกรัมต่อไร่ จังหวัดยะลาที่มีพื้นที่ปลูกยางพารามากที่สุด ๑.๒๔ ล้านไร่ รองลงมา คือ จังหวัดนราธิวาส ๑.๐๐ ล้านไร่ เนื่องจากราคายางพาราคงต่ำ ประกอบกับผลของนโยบายลดพื้นที่ปลูกยางพารา เกษตรกรจึงเปลี่ยนแปลงพื้นที่จากการปลูกยางพาราเป็นการปลูกพืชชนิดอื่น เช่น ปาล์มน้ำมัน พืชทางเลือกอื่นที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า เช่น ทูเรียน เป็นต้น

๓. ปาล์มน้ำมันมีประสิทธิภาพการผลิตในระดับต่ำ ในปี ๒๕๖๒ ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ๐.๑๐ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๑.๖ ของพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งประเทศ โดยจังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ปลูกมากที่สุด ๐.๐๗ ล้านไร่ รองลงมาคือ จังหวัดปัตตานี ๐.๐๒ ล้านไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่อยู่ในระดับต่ำที่ ๒,๑๗๒ กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่ ๒,๘๙๗ กิโลกรัมต่อไร่ เนื่องจากมีการขยายพื้นที่ปลูกในที่ราบลุ่มและพื้นที่นาร้าง ซึ่งมีปัญหาคุณภาพดิน การใช้สายพันธุ์คุณภาพต่ำ รวมทั้งเกษตรกรบางส่วนยังขาดความรู้ในวิธีการปลูกและการดูแลรักษาสวนปาล์มที่ถูกต้องเหมาะสม

๔. การประมงประสพปัญหาปริมาณสัตว์น้ำลดลงจากทรัพยากรทางทะเลเสื่อมโทรม ภาคใต้ชายแดนเป็นแหล่งประมงที่สำคัญของภาคใต้ ปี ๒๕๖๒ สามารถจับสัตว์น้ำได้ ๑๐๘,๑๐๕ ตัน หรือร้อยละ ๓๙.๑ ของปริมาณสัตว์น้ำของประเทศ เป็นมูลค่า ๔,๙๓๒ ล้านบาท โดยทำเทียบเรือประมงปัตตานีมีปริมาณสัตว์น้ำขึ้นท่าสูงสุดของประเทศ อย่างไรก็ตามการทำประมงในพื้นที่ประสพปัญหาปริมาณสัตว์น้ำลดลงจากความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรที่ลดลง และปัญหาการทำประมงนอกล่าม่านน้ำจากมาตรการทางกฎหมายของประเทศอินโดนีเซีย รวมทั้งผลจากการใช้มาตรการการแก้ไขปัญหาการประมงผิดกฎหมาย (Illegal Unreported and Unregulated fishing หรือ IUU Fishing) ส่วนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไมและกุ้งกุลาดำ มีพื้นที่เพาะเลี้ยงรวม ๑,๘๓๐ ไร่ มีผลผลิต ๓,๗๐๗ ตัน โดยมีพื้นที่เพาะเลี้ยงมากที่สุดในจังหวัดปัตตานี

๕. ปศุสัตว์ภาคใต้ชายแดนมีการเลี้ยงปศุสัตว์ (แพะ และโค) เพื่อบริโภคในครัวเรือนและใช้ในพิธีกรรมทางศาสนา โดยภาครัฐได้ดำเนินโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ในพื้นที่มาอย่างต่อเนื่อง ปี ๒๕๖๒ มีการเลี้ยงแพะจำนวน ๑๗๓,๐๔๙ ตัว เลี้ยงมากที่สุดในจังหวัดยะลา ส่วนโคเนื้อจำนวน ๓๗,๘๑๒ ตัว โดยเลี้ยงมากที่สุดในจังหวัดนราธิวาส อย่างไรก็ตามปริมาณปศุสัตว์ยังไม่เพียงพอต่อการบริโภคในพื้นที่ เนื่องจากปัญหาการขาดแคลนสายพันธุ์ดีและการขาดความรู้ในการจัดการฟาร์ม นอกจากนี้ยังมีการเลี้ยงไก่เบตงในพื้นที่จังหวัดยะลา ซึ่งเป็นไก่พื้นเมืองที่เป็นเอกลักษณ์และมีชื่อเสียง แต่ยังมีข้อจำกัดในการขยายพันธุ์และควบคุมคุณภาพพันธุ์เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตให้เพียงพอกับความต้องการของตลาด

๖. พื้นที่ส่วนใหญ่ของภาคใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตร ในปี ๒๕๖๒ ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๓.๔๔ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๔ ของพื้นที่ภาคใต้ชายแดน และคิดเป็นร้อยละ ๒.๓ ของประเทศ โดยจังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรมากที่สุด ๑.๔๑ ล้านไร่ จังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรน้อยที่สุด ๐.๗๕ ล้านไร่ สำหรับขนาดฟาร์มที่ถือครองต่อครัวเรือนมีเพียง ๑๕.๕ ไร่ต่อครัวเรือน ต่ำกว่าระดับประเทศที่มีขนาดฟาร์ม ๑๙.๘ ไร่ต่อครัวเรือน โดยจังหวัดปัตตานีมีขนาดฟาร์มที่ถือครองต่อครัวเรือนต่ำที่สุด ๘.๑ ไร่ต่อครัวเรือน

๗. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรสูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ในปี ๒๕๖๒ ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ชลประทาน ๐.๘๔ ล้านไร่ คิดเป็นสัดส่วนต่อพื้นที่การเกษตรร้อยละ ๒๔.๕ สูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒ โดยจังหวัดยะลาที่มีพื้นที่ชลประทานมากที่สุด ๐.๔๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๔ ของพื้นที่เกษตรของจังหวัด และจังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ชลประทานน้อยที่สุด ๐.๐๔ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕.๖

๒.๘ แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)^๔ เป็นแผนหลักในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ และนำไปใช้ในการติดตามและประเมินผลโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ ตลอดจนผู้บริหารสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแต่ละผลผลิตให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม มีวิสัยทัศน์ คือ “เกษตรกรรมคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี” โดยมีเป้าหมายผลิตภัณท์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น ผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรเพิ่มขึ้น สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) มีศักยภาพเพิ่มขึ้น และการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตทางการเกษตรมีความสมดุล ประกอบด้วย ๕ ประเด็นการพัฒนา ๒๘ แนวทางการพัฒนา ได้แก่

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเกษตร

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ท่องเที่ยวเกษตรเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์การเกษตร การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) ให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ และการพัฒนาการเกษตรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การเสริมสร้างทุนทางสังคม การรองรับสังคมเกษตรสูงวัยเชิงรุก การยกระดับศักยภาพของเกษตรกรรายย่อยให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ และการสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเชิงนิเวศ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้ปฏิบัติตามมาตรฐานสากล การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ การเพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาบริการประชาชน การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ การพัฒนากฎหมาย และการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร

๒.๙ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์^๕

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ โดยคณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาให้ทราบถึงแนวทางการบริหารราชการแผ่นดินที่รัฐบาลจะดำเนินการเพื่อพัฒนาประเทศไทยให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยความมั่นคง สังคมไทยมีความสุข สามัคคี และเอื้ออาทร คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและมีความพร้อมที่จะดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ เศรษฐกิจไทยมีความแข็งแกร่งและมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ควบคู่ไปกับการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

^๔ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (๒๕๖๔, ตุลาคม). แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐).

^๕ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒. (๒๕๖๒, ๒๕ กรกฎาคม). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๑๘๖ ง.

โดยมีนโยบายประกอบด้วย นโยบายหลัก ๑๒ ด้าน นโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง โดยมีนโยบายหลักและนโยบายเร่งด่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๑. นโยบายหลัก ๘ ด้าน ประกอบด้วย นโยบายหลักที่ ๑ การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ นโยบายหลักที่ ๔ การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก นโยบายหลักที่ ๕ การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย นโยบายหลักที่ ๖ การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค นโยบายหลักที่ ๗ การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก นโยบายหลักที่ ๑๐ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและ การรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน นโยบายหลักที่ ๑๑ การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ และ นโยบายหลักที่ ๑๒ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบและกระบวนกรยุติธรรม

๒. นโยบายเร่งด่วน ๑๐ เรื่อง ประกอบด้วย นโยบายเร่งด่วนที่ ๑ การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน นโยบายเร่งด่วนที่ ๓ มาตรการเศรษฐกิจ นโยบายเร่งด่วนที่ ๔ การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม นโยบายเร่งด่วนที่ ๕ ยกระดับศักยภาพแรงงาน นโยบายเร่งด่วนที่ ๖ การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต นโยบายเร่งด่วนที่ ๗ เตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑ นโยบายเร่งด่วนที่ ๘ การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายราชการประจำ นโยบายเร่งด่วนที่ ๙ การแก้ไขปัญหาเสพติดและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ นโยบายเร่งด่วนที่ ๑๐ การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน และนโยบายเร่งด่วนที่ ๑๑ การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย

๒.๗ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. ยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน) ได้มีแนวทางการพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนด้านการเกษตรให้มีความยั่งยืนด้วยยุทธศาสตร์และแนวทางนโยบายหลัก ดังนี้

๑.๑ ยุทธศาสตร์ ๕ ประเด็น ประกอบด้วย

๑) ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการประสานความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย Lazada Shopee Alibaba สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๕ เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดให้มีความหลากหลาย ทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์และออฟไลน์ รวมถึงการจัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจเกษตรทั้งผลผลิตและสินค้าเกษตรแปรรูป เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรชุมชนที่เชื่อมโยงกับตลาดชุมชนหรือตลาดเกษตรกร อีกทั้งส่งเสริมระบบเกษตรพันธสัญญา เพื่อสร้างความไว้วางใจระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ โดยมีความร่วมมือด้านการตลาดที่สำคัญ ได้แก่

๑.๑) ความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ การสร้างกลไกความร่วมมือให้เกิดการบูรณาการอย่างเป็นรูปธรรมระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงพาณิชย์ ให้เกิดการขับเคลื่อนภายใต้ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต ผ่านคณะทำงานร่วมของทั้ง ๒ กระทรวง โดยการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อน ได้แก่ (๑) การสร้างและใช้ข้อมูลจากฐานเดียวกัน (Single Big Data) จัดทำ Dashboard สินค้าเกษตร (๒) การสร้างแพลตฟอร์มกลาง “เกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด” โดยคัดเลือกกลุ่มสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ และวิสาหกิจชุมชนเป็นกลุ่มนำร่องในการออกแบบจัดทำแพลตฟอร์มกลาง (๓) การสร้างความเชื่อมั่นด้านคุณภาพ มาตรฐานความปลอดภัย และการตรวจสอบย้อนกลับ และ (๔) การพัฒนาคนและผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการของตลาด

๑.๒) ความร่วมมือกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยพัฒนาเกษตรแม่นยำสู่ธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม ในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงาน ข้าวโพดหวาน และมะเขือเทศ ร่วมกับบริษัทผู้รับซื้อในเครือข่ายสภาอุตสาหกรรม เป็นการดำเนินงานที่เน้นให้เกษตรกรรวมกลุ่มเป็นแปลงใหญ่ ด้วยกระบวนการจัดการที่ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น สนับสนุนแผนการตลาดที่ชัดเจนของอุตสาหกรรม ทั้งด้านปริมาณ คุณภาพ และช่วงเวลาการรับซื้อ ทั้งนี้ พื้นที่เป้าหมาย คือ พื้นที่เกษตรกรรมที่ผลิต

สินค้าตามเป้าหมายของอุตสาหกรรมที่ห่างจากแหล่งรับซื้อผลผลิตในรัศมีไม่เกิน ๑๐๐ กิโลเมตร เพื่อลดภาระต้นทุนการจัดการด้านโลจิสติกส์

๑.๓) การพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มโอกาสและการรับรู้ความต้องการของตลาด โดยการพัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ การจัดทำร้านค้าออนไลน์ให้กับสินค้าเกษตร ด้วยการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ พัฒนาระบบเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานอย่างต่อเนื่อง และการพัฒนาต่อยอดระบบเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ การใช้งานของเกษตรกร เช่น การ Live จำหน่ายสินค้าทาง Facebook รวมถึงการเชื่อมโยงระบบจัดเก็บและขนส่งสินค้า ตลอดจนการเชื่อมโยงเครือข่าย/คลังสต็อกให้แก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร โดยการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

๒) ยุทธศาสตร์เทคโนโลยีเกษตร ๔.๐ เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรกรรมโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมตลอดโซ่อุปทานและโซ่คุณค่า (Supply-Value Chain) ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป จนถึงการตลาด โดย

๒.๑) พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อเป็นต้นแบบเกษตรอัจฉริยะให้กับเกษตรกร รวมถึงเป็นกลไกส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีการเกษตรผ่านการรวมกลุ่ม

๒.๒) พัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร การประดิษฐ์ นวัตกรรม รวมทั้งเครื่องจักรกลเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ของแต่ละจังหวัด โดยเชื่อมโยงการทำงานกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ เกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture) และเกษตรอัจฉริยะ

๒.๓) พัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer) และส่งเสริมสถาบันเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ให้เป็นผู้ให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับการให้บริการทางการเกษตร และเป็นช่องทางการเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรสมัยใหม่ได้อย่างครบวงจร

๓) ยุทธศาสตร์ ๓'S คือ "Safety" ความปลอดภัยของอาหาร "Security" ความมั่นคง มั่งคั่ง ของภาคการเกษตรและอาหาร และ "Sustainability" ความยั่งยืนของภาคการเกษตร

๓.๑) Safety เน้นสินค้าเกษตรและอาหารของไทยมีความปลอดภัย เชื่อมั่นในระบบที่มีมาตรฐาน สามารถตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) มาตรฐานสินค้าเกษตรของไทยเป็นไปตามมาตรฐานสากล และมั่นใจว่าสินค้าเกษตรและอาหารของไทยผลิตด้วยความปลอดภัยทั้งระบบ เพื่อผู้บริโภคภายในประเทศและส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ

๓.๒) Security เน้น ๔ ด้าน ได้แก่ (๑) Food Security ไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารที่สำคัญของโลก สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารได้เพียงพอ และสามารถผลิตเลี้ยงคนทั่วโลกได้ โดยมีตัวอย่างสินค้าดาวเด่นของไทย อาทิ ข้าว มันสำปะหลัง ไข่ สินค้าประมง (๒) Health Security ไทยมีมาตรการควบคุม ป้องกัน การระบาดของโรคที่เข้มนวด (๓) Biosecurity ไทยมีระบบควบคุม/ป้องกันโรคระบาดในสัตว์และพืช รวมทั้งศัตรูพืช การนำแอปพลิเคชัน e-Smart Plus มาใช้ในการประเมินความเสี่ยงฟาร์มสุกรแบบ Realtime สำหรับโรค African Swine Fever (ASF) และ (๔) Farmer Security เน้นการเสริมสร้างเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมเกษตรกรพอเพียง และ Smart Farmer, Young Smart Farmer เพื่อให้ภาคเกษตรมีความมั่นคง

๓.๓) Sustainability ระบบการทำเกษตรของไทยเน้นความยั่งยืน เช่น เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร การลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง มีการนำเทคโนโลยีฝนหลวงมาใช้ประโยชน์ มีการจัดสิทธิในการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้ความสำคัญกับความยั่งยืนของดิน การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) เพื่อลด

ต้นทุนการผลิตและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และมีการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ รวมถึงการขับเคลื่อนโดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio - Circular - Green Economy : BCG Economy) และ SDGs ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร

๔) ยุทธศาสตร์การบริหารเชิงรุกแบบบูรณาการกับทุกภาคส่วน

๔.๑) การบูรณาการเพื่อพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อการบริหารและสนับสนุนข้อมูลที่ดีแก่เกษตรกรสำหรับการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม รวมถึงตรวจสอบศักยภาพพื้นที่ โดยบูรณาการจัดทำระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) สำหรับเป็นเครื่องมือในการวางแผนบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่สำคัญ ที่คำนึงถึงความเหมาะสมด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจสำหรับการเชื่อมโยงข้อมูล และช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดี โดยมีการรวบรวมข้อมูลและการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรให้ครอบคลุมทุกด้านทั้งสินค้า การตลาด และทรัพยากร และครอบคลุมพื้นที่ทั้ง ๗๗ จังหวัด เพื่อบริหารจัดการสินค้าเกษตรและทรัพยากรทางการเกษตร นำไปใช้วางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบ รวมถึงการรับรู้ความต้องการคุณภาพและปริมาณของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

๔.๒) สร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในด้านการพัฒนาการเกษตร การนำจุดแข็งหรือศักยภาพของแต่ละภาคส่วนมารวมมือกัน เพื่อพัฒนาภาคเกษตรตลอดโซ่อุปทาน เช่น ความร่วมมือด้านการตลาดร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย แพลตฟอร์มตลาดออนไลน์ต่างๆ เพื่อเชื่อมโยงด้านการตลาดให้มีความหลากหลาย ใช้ในการซื้อขายได้จริง

๕) ยุทธศาสตร์เกษตรกรมั่งคั่งยั่งยืนตามแนวศาสตร์พระราชา โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เกษตรทฤษฎีใหม่ และโครงการหลวง ด้วยการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านกลุ่มเกษตรกร เครือข่ายเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและพึ่งพาตนเองได้

๑.๒ แนวทางนโยบายหลัก ๑๕ ด้าน ประกอบด้วย

๑) นโยบาย “ตลาดนำการผลิต” เป็นนโยบายหลักโดยเพิ่มช่องทางตลาดให้หลากหลายทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์ โมเดิร์นเทรด (Modern Trade) รถโมบาย ตลาดสด ตลาดชุมชน คาราวานสินค้า เกษตรพันธสัญญา และเคาน์เตอร์เทรด จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจ โดยร่วมมืออย่างเข้มข้นกับกระทรวงพาณิชย์ภายใต้โมเดล “เกษตร - พาณิชย์ทันสมัย”

๒) การสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันเกษตรกรและเศรษฐกิจฐานราก โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนความรู้ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีอำนาจต่อรองในการซื้อขายผลผลิต ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรชุมชน เชื่อมโยงกับตลาดชุมชน/ตลาดเกษตรกร ตลาดสีเขียว (Green Market) และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนภายในชุมชน รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ สามารถช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกร เอื้อให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ ทั้งสังคม ชุมชน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติให้เข้มแข็งและยั่งยืน

๓) การส่งเสริมสถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ และ Start Up เป็นหน่วยธุรกิจให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับสู่การให้บริการทางการเกษตร เช่น เทคโนโลยีในการดูแลรักษา รถจักรกลในการเตรียมดินและการเก็บเกี่ยว สำหรับให้บริการแก่พี่น้องเกษตรกรแบบครบวงจร

๔) การส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) เพื่อสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพการผลิตอย่างยั่งยืน ระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ และร่วมกันยกระดับคุณภาพผลผลิต และแก้ปัญหาผลผลิตล้นตลาด

๕) การพัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร โดยเชื่อมโยงการทำงานกับ ศพก. เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ และเกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture)

๖) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร เพื่อตอบสนองต่อโซ่อุปทานที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการค้าสินค้าเกษตรออนไลน์ที่ขยายตัวต่อเนื่อง เพื่อรักษาคุณภาพสินค้าเกษตรให้มีความสดใหม่และถึงมือผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว รวมถึงพัฒนาระบบเชื่อมโยงทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตร

๗) การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ มีการกระจายน้ำอย่างเหมาะสมและทั่วถึง รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาของเกษตรกรและชุมชน เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำเพียงพอสำหรับใช้ในการอุปโภค บริโภค และทำการเกษตร ตลอดจนป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัย

๘) การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินได้ตรงตามศักยภาพของที่ดิน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากที่สุด โดยกำหนดเขตความเหมาะสมในการทำเกษตรในแต่ละพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตสูงสุดผ่านข้อมูล Agri - Map

๙) การส่งเสริมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อบ่มเพาะเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer ผ่านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งให้บริการทางวิชาการและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรต้นแบบเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่

๑๐) การประกันภัยพืชผล ให้ความคุ้มครองความเสียหายหรือความสูญเสียต่อพืชผลที่เอาประกันภัย ซึ่งเกิดจากภัยต่างๆ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง ลมพายุ ลูกเห็บตก เป็นต้น ซึ่งจะช่วยสร้างเสถียรภาพทางรายได้และความมั่นคงในอาชีพให้แก่เกษตรกร รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างทัน่วงที

๑๑) การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร ด้วยการลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง และมีการพัฒนาอาหารของไทย ให้เป็นรูปแบบอาหารที่ปลอดภัยและมีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยใน ๕ร ได้แก่ โรงเรียน โรงแรม โรงพยาบาล เรือนจำ และร้านอาหาร

๑๒) การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น สร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น สมุนไพร แมลงเศรษฐกิจ ส่งเสริมสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพทางการตลาดในอนาคต ทั้งสินค้าอาหารอนาคต (Future Food) และสินค้าเกษตรที่ตอบสนองผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม (Functional Food) รวมทั้งสินค้าเกษตรเพื่อพลังงานและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

๑๓) การวิจัยและพัฒนา เพื่อตอบสนองการพัฒนาภาคเกษตรของประเทศไทยบนพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรและผู้บริโภค

๑๔) การพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อการบริหารและช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดีและเพียงพอต่อการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อการผลิตและการจำหน่ายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

๑๕) การประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๒. แนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบแนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตร

และสหกรณ์ให้กับผู้บริหารและบุคลากรของส่วนราชการ/หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยสรุปเป็นแนวทางดำเนินงานหลักใน ๓ ด้าน ดังนี้

๒.๑ การกิจเร่งด่วนเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายให้บรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย

- ๑) เร่งรัดงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของกระทรวง
- ๒) ขยายพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรฐานราก
- ๓) ยกกระดับศักยภาพแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่
- ๔) ผลักดันการสร้างเกษตรมูลค่าสูง
- ๕) พัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ
- ๖) ผลักดันการพัฒนา Big Data อย่างเป็นทางการ
- ๗) ยกกระดับ ศพก. ศูนย์พัฒนา Smart Farmer ครบวงจร
- ๘) ปรับปรุงกลไกและคณะทำงานขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- ๙) มอบหมายรองปลัดกระทรวงดูแลการขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- ๑๐) ปรับปรุงระบบประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบให้ทันสมัยเข้าถึงเกษตรกร

๒.๒ ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร ประกอบด้วย

- ๑) การแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19
- ๒) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร
- ๓) การรับเรื่องราวร้องทุกข์และการเยี่ยมเยียนพี่น้องเกษตรกร
- ๔) การแก้ไขปัญหาหนี้สินให้เกษตรกร

๒.๓ วางรากฐานการทำงานของกระทรวงรองรับความปกติใหม่ (New Normal) ประกอบด้วย

- ๑) สร้างเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพที่ชัดเจนและพัฒนา Smart Officer ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
- ๒) สร้างความตระหนักในวัฒนธรรมองค์กร ค่านิยมร่วม และสร้างอัตลักษณ์ของกระทรวง รวมทั้งยกระดับสวัสดิการเพื่อคนกระทรวง
- ๓) กำหนดตัวชี้วัดร่วมเพื่อสร้างพลังการขับเคลื่อนบูรณาการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- ๔) ปรับปรุงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่และบทบาทของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงให้สอดคล้องกับเป้าหมายระยะยาวและแนวทางการพัฒนาด้านการเกษตรของประเทศ
- ๕) สร้างเอกภาพในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวง
- ๖) สร้างหอบังคับการ (Control Tower) เพื่อตรวจสอบ ติดตาม การบริหารแผนงานและงบประมาณของกระทรวง
- ๗) ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดให้เป็นแผนหลักด้านการเกษตรของกระทรวงในจังหวัด เพื่อบูรณาการงบประมาณและสร้างแนวร่วมการพัฒนา
- ๘) ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงและผู้ตรวจราชการกรมเป็นผู้นำการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการในพื้นที่
- ๙) ผลักดันการศึกษาวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรทุกด้าน

๒.๑๐ ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัดนครปฐม

เป้าหมายการพัฒนา

“เมืองอัจฉริยะที่มีอัตลักษณ์และเป็นที่รู้จักด้านการเกษตรแปรรูปด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี เขตการลงทุน การศึกษาและประตูเศรษฐกิจด้านตะวันตก รวมถึงการท่องเที่ยวเชิงอาหารและวัฒนธรรม”

การพัฒนาไปสู่ “เมืองอัจฉริยะที่มีอัตลักษณ์และเป็นที่ยู่อัจฉริยะด้านการเกษตรแปรรูปด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี” มีเหตุผลประกอบ ดังนี้

จังหวัดมีทรัพยากรดินและน้ำอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเกษตร โดยมีแม่น้ำต้นทูนสายหลักคือ แม่น้ำท่าจีน และมีระบบชลประทานครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัด รวมทั้งเป็นแหล่งเพาะปลูกข้าว พืชผัก และผลไม้ ประกอบด้วย มะพร้าว น้ำหอม ส้มโอ มะม่วง ฝรั่ง ชมพู่มะนาว กล้วยน้ำว่า กล้วยหอม ลำไย และกล้วยไม้ที่สำคัญ นอกจากนี้ จังหวัดยังมีการทำประมงน้ำจืด ได้แก่ กุ้งก้ามกราม ปลาน้ำจืด และสัตว์น้ำสวยงามเป็นอันดับต้นของประเทศ โดยผลผลิตด้านการประมงของจังหวัดมีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นมูลค่า ๓,๕๖๗,๗๙๔,๙๑๓ บาท ในปี พ.ศ.๒๕๕๕ มูลค่า ๕,๔๘๑,๙๓๕,๐๘๖ บาทในปี พ.ศ.๒๕๕๖ มูลค่า ๔,๘๗๒,๕๕๒,๔๐๙ บาทในปี พ.ศ.๒๕๕๗ และมูลค่า ๖,๖๘๕,๘๘๐,๕๗๖ บาทในปี พ.ศ.๒๕๕๘ ตามลำดับ นอกจากนี้ เกษตรกรในจังหวัดยังเลี้ยงสัตว์เป็นอาชีพมากจังหวัดหนึ่งของภาคกลาง โดยเฉพาะ โคเนื้อ โคนม สุกร เป็ดไข่ และไก่ไข่ และมีโรงงานแปรรูปอาหารที่ทันสมัย รวมทั้งเป็นแหล่งจำหน่ายเนื้อสุกรชำแหละที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ

นอกจากพื้นที่จังหวัดจะมีความเหมาะสมในการทำเกษตรกรรมแล้ว โรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดก็มีจำนวนถึง ๓,๑๒๐ โรง คิดเป็นอันดับ ๑๐ ของประเทศ มีเงินลงทุนรวม ๒๘๓,๙๔๓ ล้านบาท แรงงานรวม ๑๘๖,๖๒๙ คน นอกจากนี้ ยังมีผลิตภาพแรงงานในปี พ.ศ.๒๕๕๗ และ ปี พ.ศ.๒๕๕๘ สูงถึง ๓๐๘,๔๘๒ และ ๓๐๔,๐๐๐ บาท/คน ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยผลิตภาพแรงงานในระดับประเทศ (๙๕,๕๘๑ และ ๑๑๐,๘๙๕ บาท/คน) ตามลำดับ โดยมีแรงงานอยู่ในภาคอุตสาหกรรมเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น จะเห็นได้ว่าจังหวัดนครปฐมมีความสำคัญอย่างมากต่ออุตสาหกรรมในประเทศ เนื่องด้วยอุตสาหกรรมหลักในจังหวัดนั้น มีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจภายในประเทศ เป็นฐานสำคัญที่ช่วยส่งเสริมความก้าวหน้าให้กับประเทศ

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผนวกกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้กำหนดทิศทางการพัฒนาภาคกลางที่เน้นความเป็นศูนย์กลางการผลิตอาหารและสินค้าเกษตรปลอดภัย และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางและปริมณฑล ที่มุ่งเน้นพัฒนานวัตกรรม และยกระดับอุตสาหกรรม เกษตรอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรมที่ได้มาตรฐาน รองรับการค้าระดับโลกของกรุงเทพมหานคร โดยการส่งเสริมให้สถานประกอบการเข้าสู่ระบบธรรมาภิบาลทางธุรกิจและการมีส่วนร่วมของชุมชน ส่งเสริมความรู้และความสามารถให้กับแรงงานในภาคเกษตรกรรม พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม สินค้าชุมชน ให้สนับสนุนการทำงานเชิงนวัตกรรม พัฒนาสินค้าและบริหารให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน

การให้ความสำคัญกับ “แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ศาสนา วัฒนธรรม” มีเหตุผลประกอบ ดังนี้

จังหวัดนครปฐมเป็นอู่อารยธรรมสำคัญที่มีประวัติความเป็นมายาวนานในแผ่นดินสุวรรณภูมิ เป็นเมืองเก่าแก่ที่มีความเจริญรุ่งเรืองด้านพระพุทธศาสนาและเป็นเมืองโบราณที่มีความสำคัญมากแห่งหนึ่ง จึงมีความได้เปรียบด้านการท่องเที่ยว เนื่องจากมีทรัพยากรพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวหลากหลาย ทั้งเชิงประวัติศาสตร์และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเพณี จังหวัดนครปฐมมีจำนวนผู้มาเยี่ยมชมเยือน (Visitors) ถึง ๓,๑๑๕,๐๘๖ คน คิดอันดับ ๑ ใน ๓๐ ของจังหวัดที่มีผู้มาเยี่ยมชมเยือนค่อนข้างสูงของประเทศในปี พ.ศ.๒๕๕๘ โดยมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ที่สำคัญ ได้แก่ องค์พระปฐมเจดีย์ พุทธมณฑล พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ วัดพระปฐมเจดีย์ อนุสาวรีย์ย่าเหล วัดไร่ขิง วัดดอนยายหอม พิพิธภัณฑสถานพระพุทธรูป และแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ได้แก่ ตลาดน้ำดอนหวาย ตลาดน้ำวัดไร่ขิง ตลาดน้ำลำพญา ตลาดน้ำบางหลวง รศ.๑๒๒ ตลาดน้ำวัดกลางคูเวียง ตลาดน้ำหลวงพ่อบึง ตลาดน้ำบางพระ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนริมคลองมหาสวัสดิ์ ศูนย์วัฒนธรรมพื้นบ้านไทยทรงดำ บ้านเกาะแรด บางเลน ศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก หมู่บ้านวัฒนธรรมไทยโซ่ง พระราหูวัดศิริชะทอง เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม จังหวัดยังประสบปัญหาด้านการขาดระบบการขนส่งสาธารณะที่มีคุณภาพ ขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ขาดการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้แก่นักท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง และขาดการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละแห่ง รวมทั้งขาดการพัฒนาสินค้าและบริการใหม่เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่มใหม่ จังหวัดจึงจำเป็นต้องสร้างมูลค่าเพิ่มแก่การท่องเที่ยวด้วยการใช้นวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว รวมทั้งการสร้างภาพลักษณ์และส่งเสริมการตลาด เช่น การสนับสนุนการใช้ e-Commerce ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การจัดทำและเชื่อมโยงระบบข้อมูลและการให้บริการด้านการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพผ่านเว็บไซต์ การปรับปรุงช่องทางการจัดจำหน่ายและการประชาสัมพันธ์ให้ครอบคลุมเครือข่ายออนไลน์ที่นักท่องเที่ยวให้ความนิยมมากขึ้น

การให้ความสำคัญกับ “เขตการลงทุน การศึกษาและประตูเศรษฐกิจด้านตะวันตก” มีเหตุผลประกอบ ดังนี้

จังหวัดนครปฐม เป็นจังหวัดที่มีสถานศึกษาหลากหลายครบทุกสังกัดและครอบคลุมทุกระดับการศึกษา โดยมีสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑ และเขต ๒ รวม ๒๔๙ แห่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๙ จำนวน ๒๙ แห่ง สังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน ๒ แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน ๔๒ แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน ๑๒ แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จำนวน ๕ แห่ง สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๒๐ แห่ง สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม จำนวน ๑ แห่ง สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนา จำนวน ๒ แห่ง และองค์การมหาชน (มหิดลวิทยานุสรณ์) รวมทั้งยังมีมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยชั้นนำและมีชื่อเสียงทั้งภาครัฐและเอกชนอีก ๑๐ แห่งในจังหวัด รวมทั้งมหาวิทยาลัยสงฆ์/วิทยาลัยสงฆ์ ๓ แห่งในจังหวัด ดังนั้น จะเห็นได้ว่า จังหวัดนครปฐมมีความเจริญเติบโตในด้านการศึกษา ส่งผลให้ประชากรนอกพื้นที่เข้ามาเรียนเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นศักยภาพและโอกาสของจังหวัด

นอกจากนี้ ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคกลางให้ความสำคัญกับการพัฒนาเมืองปริมณฑลให้เป็นศูนย์บริการการศึกษา และข้อมูลจากดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI Index) ปี พ.ศ.๒๕๕๘ ซึ่งจัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระบุว่าจังหวัดนครปฐมมีค่าดัชนีย่อยด้านความก้าวหน้าทางการศึกษาในภาพรวมเท่ากับ ๐.๖๖๘๐ เป็นลำดับที่ ๗ ของประเทศ และยังติดอันดับห้าของจังหวัดที่มีความก้าวหน้าทางการศึกษามากที่สุดในภาคกลาง ได้แก่ นนทบุรี ชลบุรี ระยอง นครนายก และนครปฐม ตามลำดับ ถึงแม้ว่าจังหวัดจะมีคะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ม.๓ ในปีพ.ศ.๒๕๕๗ และ พ.ศ.๒๕๕๘ เท่ากับ ๓๔.๖๐ และ ๓๘.๓๘ คะแนน สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ (๓๒.๓๐ และ ๓๔.๙๕ คะแนนตามลำดับ) แต่ยังคงต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานคะแนนที่ร้อยละ ๕๐ ในทุกวิชาทั้งระดับจังหวัดและระดับประเทศ ซึ่งสาเหตุหนึ่งเกิดจากโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขยายโอกาส ไม่มีโอกาสในการคัดกรองเด็กเข้าเรียน เนื่องจากการขยายโอกาสในการศึกษาต่อจากชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ในโรงเรียนเดิม และขาดแคลนบุคลากรทางการศึกษาในสาขาวิชาหลัก ดังนั้น จังหวัดจึงจำเป็นต้องใช้ศักยภาพในฐานะจังหวัดที่มีสถานศึกษาที่หลากหลายในทุกระดับ และให้ความสำคัญกับการยกระดับคุณภาพการศึกษาไปสู่ความเป็นเมืองศูนย์กลางการศึกษา (Education-Hub City) ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคกลางที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ให้ความสำคัญกับการจัดตั้งศูนย์เครือข่ายการศึกษาชั้นอุดมศึกษาและสนับสนุนสถาบันการศึกษา และพัฒนาไปสู่ความเป็น “Ed-Tech” โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการให้บริการทางการศึกษา เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงการศึกษาได้โดยสะดวกโดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพจัดการระบบการศึกษาอย่างยั่งยืน

การให้ความสำคัญกับ “การท่องเที่ยวเชิงอาหารและวัฒนธรรม” มีเหตุผลประกอบ ดังนี้

จังหวัดนครปฐมมีเป้าหมายการพัฒนาให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความเป็นอยู่ที่ดีทั้งด้านร่างกายและจิตใจ สติปัญญา อารมณ์ มีปัจจัยพื้นฐานสำหรับการดำรงชีวิต มีงานทำ มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิตได้รับการศึกษาตามศักยภาพ ที่อยู่อาศัยที่มั่นคง มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายด้านสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกอย่างเสมอภาค อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม มีภูมิคุ้มกันที่ดีมีศักยภาพรองรับความเปลี่ยนแปลง ตลอดจนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

จังหวัดมีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) ณ ราคาประจำปี ๒๕๕๗ เท่ากับ ๒๖๑,๖๗๖ ล้านบาท มีมูลค่าเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๖ จำนวน ๑๖,๙๑๓ ล้านบาท และมีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อประชากร (GPP per Capita) ในปี พ.ศ.๒๕๕๗ เท่ากับ ๒๕๖,๕๐๑ บาท คิดเป็นลำดับที่ ๑๑ ของประเทศ นอกจากนี้ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาที่จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สิงหาคม ๒๕๕๙) ระบุว่าจังหวัดยังมีประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน ร้อยละ ๐.๓๒ ค่อนข้างน้อยมาก หรือเรียกว่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศร้อยละ ๑๐.๔๓ เพราะประชาชนส่วนใหญ่มีงานทำ มีการประกอบอาชีพ จึงทำให้รายได้ผ่านเกณฑ์ นอกจากนี้ จังหวัดนครปฐมเป็นจังหวัดที่มีค่าดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ด้านสุขภาพในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เท่ากับ ๐.๖๖๖๘ คิดเป็นอันดับที่ ๘ ของประเทศ รองจากจังหวัดปทุมธานี ภูเก็ต กรุงเทพมหานคร สิงห์บุรี นนทบุรี ชลบุรี และสมุทรปราการ ตามลำดับ และมีอัตราส่วนแพทย์ต่อประชากรในปี พ.ศ.๒๕๕๘ เท่ากับประชากร ๑,๙๖๖ คนต่อแพทย์ ๑ คน ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ดีกว่าปี พ.ศ.๒๕๕๗ ที่มีอัตราส่วนประชากร ๒,๑๙๖ คนต่อแพทย์ ๑ คน และเป็นอัตราส่วนที่ดีกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ (ประชากร ๒,๙๘๐ คนต่อแพทย์ ๑ คน ในปี พ.ศ.๒๕๕๘ และประชากร ๓,๒๖๐ คนต่อแพทย์ ๑ คน ในปี พ.ศ.๒๕๕๗ ตามลำดับ) อย่างไรก็ตาม จังหวัดยังจำเป็นต้องปรับปรุงคุณภาพของสถานพยาบาลให้ได้การรับรองคุณภาพ HA เนื่องจากในปี พ.ศ.๒๕๕๘ จังหวัดมีสถานพยาบาลที่ได้รับการรับรองคุณภาพ HA เพียงร้อยละ ๖๖.๖๗ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศซึ่งมีสถานพยาบาลที่ได้รับการรับรองคุณภาพ HA เท่ากับร้อยละ ๗๔.๗๖ ประเด็นปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ สัดส่วนคดียาเสพติดของจังหวัด (๔๖๔.๗ คดี/ประชากรแสนคน) ยังสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ (๓๓๘.๖ คดี/ประชากรแสนคน) เนื่องจากที่ตั้งของจังหวัดเป็นปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการลำเลียงและการแพร่กระจายของยาเสพติดไปยังพื้นที่ใกล้เคียง

นอกเหนือจากประเด็นดังกล่าวข้างต้นแล้ว จังหวัดประสบปัญหาหมอกควันสิ่งแวดลอม โดยในปี พ.ศ.๒๕๕๗ เกณฑ์ดัชนีคุณภาพน้ำทั่วไป หรือ Water Quality Index (WQI) ของกรมควบคุมมลพิษพบว่าคุณภาพน้ำของแม่น้ำท่าจีนโดยรวมอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมถึงเสื่อมโทรมมาก นอกจากนี้อัตราการเพิ่มขึ้นของปริมาณขยะในจังหวัดนครปฐมซึ่งมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยปริมาณขยะของจังหวัดสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศอยู่ที่ ๒๕๒,๔๔๙ ตัน และ ๒๔๗,๑๐๕ ตัน ตามลำดับ แต่ปริมาณขยะในจังหวัดนครปฐมมีปริมาณสูงกว่าค่าเฉลี่ยในระดับประเทศถึงร้อยละ ๔๐ ในปี พ.ศ.๒๕๕๗ และร้อยละ ๕๘ ในปี พ.ศ.๒๕๕๘ ตามลำดับ ขยะขาดการคัดแยก ทำให้ส่งกลิ่นเหม็น ส่งผลกระทบต่อมลภาวะทางอากาศ

อย่างไรก็ตาม จังหวัดสามารถนำโอกาสจากการที่รัฐบาลมีนโยบายขับเคลื่อนประเทศไทย ๔.๐ ที่เน้นเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมมาช่วยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงยาและบริการทางการแพทย์อย่างมีประสิทธิภาพ และการขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาด้านมลภาวะสิ่งแวดล้อม โดยมูลสัตว์ และน้ำเสียจากอุตสาหกรรมสามารถนำมาผลิตเป็นก๊าซชีวภาพ รวมทั้งสามารถแปลงจากขยะเป็นพลังงานเชื้อเพลิง และแปลงเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเป็นชีวมวลแข็งที่สามารถนำไปใช้เป็นพลังงานทดแทนพลังงานเชื้อเพลิงฟอสซิลและสามารถพัฒนาไปสู่โรงไฟฟ้าพลังงานทดแทน ซึ่งการใช้พลังงานทางเลือกทดแทนดังกล่าวอาจส่งผลให้ปริมาณการใช้ไฟฟ้าและน้ำมันเชื้อเพลิงลดลง และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

พันธกิจ (Mission)

เพื่อให้การพัฒนาจังหวัดนครปฐมมุ่งสู่การเป็น “เมืองอัจฉริยะที่มีอัตลักษณ์และเป็นที่ยึดถือด้านการเกษตรแปรรูปด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี เขตการลงทุน การศึกษาและประตุเศรษฐกิจด้านตะวันตก รวมถึงการท่องเที่ยวเชิงอาหารและวัฒนธรรม” ภารกิจหลักและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและการพัฒนาอย่างยั่งยืน มีดังนี้

(๑) ส่งเสริมพัฒนามาตรฐานด้านคุณภาพและความปลอดภัยของผลผลิตทางการเกษตรและอุตสาหกรรมตลอดห่วงโซ่คุณค่า

(๒) ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ศาสนา และวัฒนธรรมให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการท่องเที่ยว

(๓) พัฒนาคูณภาพชีวิต สร้างความมั่นคงทางสังคม ยกระดับคุณภาพการศึกษา และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

(๑) ยกระดับรายได้ของประชาชนในจังหวัด ให้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และ ยั่งยืน

(๒) การพัฒนาระดับพื้นที่เพื่อกระจายความเจริญ รองรับการขยายตัว และสนับสนุนการขยายความเจริญของเมืองหลวง

(๓) ศาสตร์พระราชามาเพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน ทางสังคม ชุมชน ครอบครัว บุคคล ให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลง มีจิตอาสา เทิดทูนสถาบัน

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด (Development Issue)

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนานครปฐมให้เป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ที่มีอัตลักษณ์เป็นที่รู้จักทั้งด้านการเกษตรแปรรูปด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี เขตการลงทุน การศึกษาและประตุเศรษฐกิจด้านตะวันตก รวมถึงการท่องเที่ยวเชิงอาหารและวัฒนธรรม (Smart tourism) รองรับสังคมผู้สูงอายุ (Aging)

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ สร้างความแข็งแกร่งระดับพื้นที่ให้สามารถรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและกระจายความเจริญให้เป็นระบบขนส่งและเคลื่อนที่อัจฉริยะ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างความสุขให้กับประชาชนในทุกกระดับ (Smart mobility and transport)

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาประชาชนให้เป็นประชาชนอัจฉริยะ (Smart citizen) มีความสามารถในการหารายได้ ลดรายจ่าย ลดปัญหาครัวเรือนและสิ่งแวดล้อม สร้างความเสมอภาค และความเท่าเทียม โดยนำศาสตร์พระราชามาเป็นแนวทางปฏิบัติ ภายใต้ระบบบริหารสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพ (Smart healthy) และการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวทางพัฒนา (Smart Learning)

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดนครปฐม

๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

๑) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

จังหวัดนครปฐม เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคกลางด้านตะวันตก ตั้งอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำท่าจีนซึ่งเป็นพื้นที่บริเวณที่ราบลุ่มภาคกลาง โดยอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๑๓ องศา ๔๕ ลิปดา ๑๐ ฟลิปดา เส้นแวงที่ ๑๐๐ องศา ๔ ลิปดา ๒๘ ฟลิปดา มีพื้นที่ ๒,๑๖๘.๓๒๗ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑,๓๕๕,๒๐๔ ไร่ เท่ากับ ร้อยละ ๐.๔๒ ของประเทศ และมีพื้นที่เป็นอันดับที่ ๖๒ ของประเทศ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครไปตามเส้นทางถนนเพชรเกษม ๕๖ กิโลเมตร หรือตามเส้นทางถนนบรมราชชนนี (ถนนปิ่นเกล้า - นครชัยศรี) ๕๑ กิโลเมตร และตามเส้นทางรถไฟ ๖๒ กิโลเมตร โดยมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

๒) อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอไทรน้อย อำเภอบางใหญ่ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร และอำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอกระทุ่มแบน อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร และอำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอบ้านโป่ง อำเภอบางแพ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี และอำเภอท่ามะกา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

รูปที่ ๑ แสดงแผนที่จังหวัดนครปฐม

๓) สภาพพื้นที่ (ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดิน)

พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดเป็นพื้นที่ราบถึงค่อนข้างราบเรียบ ไม่มีภูเขาและป่าไม้ ความสูงของพื้นที่โดยทั่วไปสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ประมาณ ๖ เมตร โดยลาดจากทิศเหนือสู่ทิศใต้ และทิศตะวันตกสู่ทิศตะวันออก และมีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านจากเหนือสู่ใต้ พื้นที่ทางตอนเหนือและทางตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่เป็นที่ดอนมีระดับความสูงประมาณ ๖ - ๑๐ เมตร ส่วนพื้นที่ตอนกลางของจังหวัดเป็นที่ราบลุ่มมีที่ดอนกระจายเป็นแห่งๆ และมีแหล่งน้ำกระจายอยู่โดยทั่วไป สำหรับพื้นที่ทางด้านตะวันออกและด้านใต้เป็นที่ราบลุ่มริมแม่น้ำท่าจีน มีคลองธรรมชาติและคลองข่อยที่ขุดขึ้นเพื่อการเกษตรกรรมและคมนาคมหลายแห่ง พื้นที่สูงจากระดับน้ำทะเล ๒ - ๔ เมตร ด้วยลักษณะภูมิประเทศที่เอื้ออำนวยเช่นนี้ จึงทำให้จังหวัดนครปฐมเป็นแหล่งเกษตรกรรมที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศ

๔) ลักษณะดิน (ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดิน)

จังหวัดนครปฐมมีพื้นที่ทั้งหมด ๑,๓๕๕,๒๐๔ ไร่ จากการสำรวจของกรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดินที่ปรากฏพบในพื้นที่จังหวัดนครปฐมพอแบ่งออกได้เป็นหน่วยหรือกลุ่มใหญ่ๆ ได้ ๙ หน่วยที่ดิน (กลุ่มชุดดิน) แต่ละหน่วยที่ดิน (กลุ่มชุดดิน) ได้แสดงอาณาเขตไว้ในแผนที่ความเหมาะสมของดินกับพืชเศรษฐกิจขนาดมาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ โดยใช้หมายเลขกำกับ

ลักษณะดินของหน่วยที่ดินแต่ละหน่วย ที่ปรากฏในแผนที่ความเหมาะสมของดินกับพืชเศรษฐกิจของดินจังหวัดนครปฐม กล่าวโดยสังเขป ดังนี้

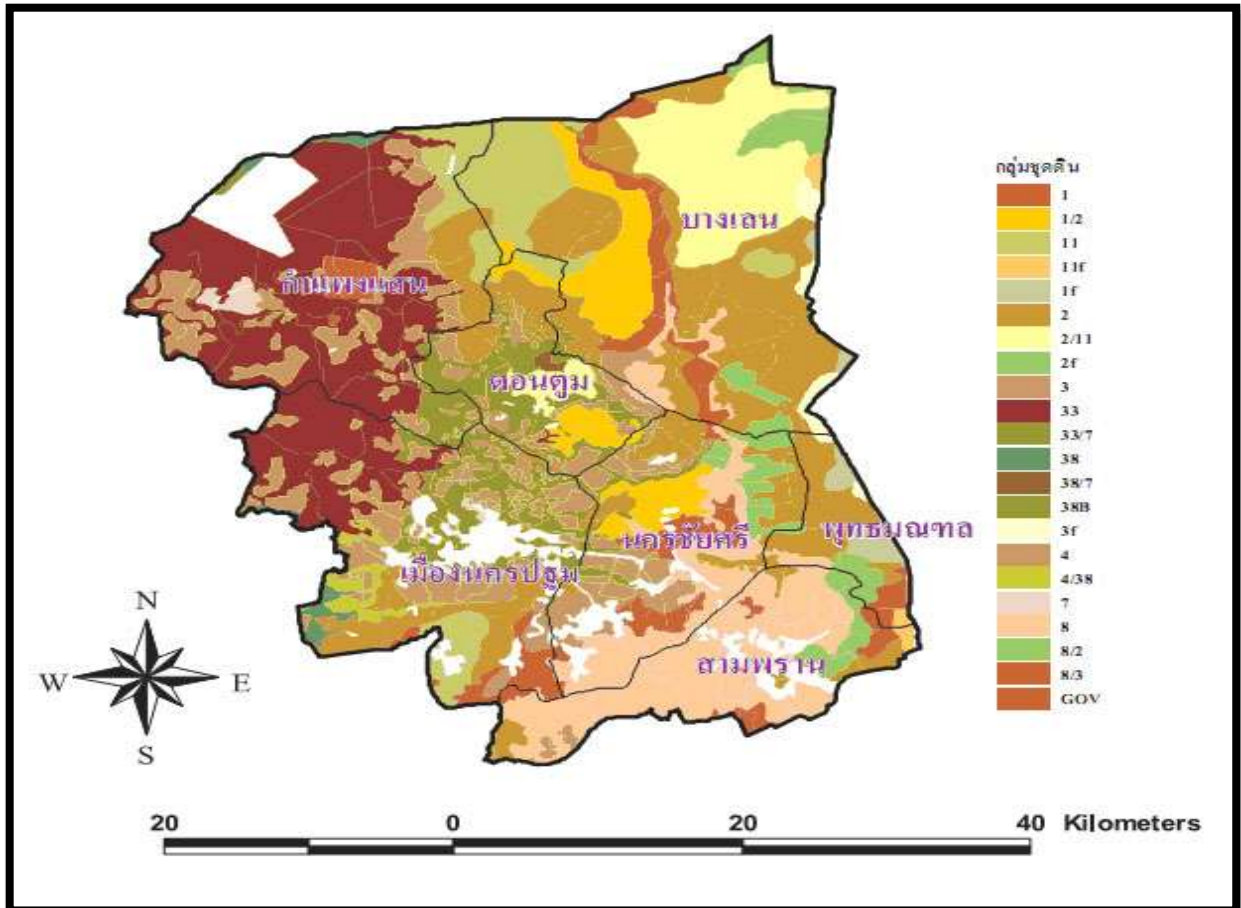
หน่วยที่ดินและลักษณะดิน	ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน
<p>๑) หน่วยที่ดินที่ ๑</p> <p>ลักษณะเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวจัด หน้าดินแตกกระแหว เป็นร่องลึกในฤดูแล้ง ดินบนสีดํา อาจมีจุดประสีน้ำตาลหรือสีเหลืองปะปน ดินล่างมักมีก้อนปูนปะปน วัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอน ลําน้ำบริเวณเทือกเขาหินปูน พบในที่ราบลุ่ม มักมีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึก ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง ปฏิกริยาดินส่วนใหญ่จะเป็นกลางถึงด่างปานกลาง และมีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๖.๕-๘.๐</p> <p>ปัจจุบันส่วนใหญ่ใช้ทำนา นอกฤดูทำนา บางแห่งใช้ปลูกข้าวไร่ ฝ้ายและถั่วต่าง ๆ ชุดดินที่พบได้แก่ ชุดดินบางเลน</p>	<p>ไถพรวนลำบากเนื่องจากเป็นดินเหนียว จักต้องไถพรวนในช่วงระยะเวลาที่ดินมีความชื้นเหมาะสม ในขณะที่เดียวกันพืชที่ปลูกอาจขาดแคลนน้ำได้ง่าย เมื่อฝนทิ้งช่วงนานมากกว่าปกติเนื่องจากน้ำที่ขังอยู่จะซึมหายไปง่าย เมื่อดินเริ่มแห้งและแตกกระแหวเป็นร่องลึก</p>
<p>๒) หน่วยที่ดินที่ ๒</p> <p>ลักษณะเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินบนมีสีเทาหรือสีเทาแก ดินล่างมีสีเทา และมีจุดประสีน้ำตาลและสีเหลืองหรือสีแดง ถ้าเกิดบริเวณชายฝั่งทะเลหรือที่ราบลุ่มภาคกลางพบจุดประสีเหลืองของสารจารไรโซทในระดับความลึกประมาณ ๑๐๐ ถึง ๑๕๐ ซม. จากผิวดิน และไต่ลงไปเป็นตะกอนน้ำทะเลมีสีเทาปนเขียว ดินกลุ่มนี้เปนดินลึกมีการระบายน้ำเลว มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางปฏิกริยาดิน เปนกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕-๕.๐</p>	<p>เปนดินกรดจัดมากทำให้เกิดความไม่สมดุลของธาตุอาหารพืชหรือถูกตรึงอยู่ในรูปที่พืชไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ เช่น ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียม ขาดธาตุอาหารเสริมและธาตุอาหารรอง เกิดความเปนพิษของเหล็กและอะลูมิเนียมการขาดแหล่งน้ำจืดและคุณภาพน้ำเป็นกรดจัดไม่เหมาะสมต่อเกษตรและไขอุปโภคบริโภค และในฤดูฝนจะมีน้ำท่วมขัง</p>

หน่วยที่ดินและลักษณะดิน	ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน
<p>ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ทำนาบางแห่งยกทรงปลูกไม้ยืนต้นและไม้ผลบางชนิด ถ้ามีการจัดการที่ดีดินนี้จะให้ผลผลิตค่อนข้างสูง ชุดดินที่พบได้แก่ชุดดิน อยูธยา บางปะอิน บางเขน</p>	
<p>๓) หน่วยที่ดินที่ ๓</p> <p>ลักษณะเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินบนมีสีดำ ส่วนดินล่างมีสีเทาหรือน้ำตาลอ่อน มีจุดประสีเหลืองและสีน้ำตาลหรือสีแดง บางแห่งพบเปลือกยิปซัมและเปลือกหอยในดินชั้นล่างพบบริเวณที่ราบลุ่มหรือที่ราบเรียบ เป็นดินลึก มีการระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดแก่ถึงด่างปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๕-๘.๐</p> <p>ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวสวนใหญ่ใช้ทำนา หรือยกทรงปลูกพืชผักและไม้ผล ซึ่งไม่ค่อยจะมีปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดินแต่ถ้าเป็นที่ลุ่มมากๆ จะมีปัญหาเรื่องน้ำท่วมในฤดูฝน ตัวอย่างดินที่พบได้แก่ชุดดินบางกอก ชุดดินบางแพ และชุดดินสิงหบุรี</p>	<p>เป็นดินเหนียวที่มีโครงสร้างแน่นทึบ เมื่อหน้าดินแห้งจะแข็งไถพรวนยาก บางพื้นที่อาจขาดแคลนน้ำ ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำและในฤดูฝนจะมีน้ำท่วมขังและไหลบ่าท่วมขังสูงในฤดูฝน</p>
<p>๔) หน่วยที่ดินที่ ๔</p> <p>ลักษณะดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินบนมีสีดำหรือสีเทาเข้ม ดินล่างมีสีน้ำตาลอ่อนสีน้ำตาลเทาปนสีเขียวมะกอก มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง สีเหลือง หรือสีน้ำตาลแก อาจพบก้อนปูนหรือก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีสในชั้นดินล่าง ดินมีการระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงเลว พบบริเวณพื้นที่ราบเรียบหรือที่ราบลุ่ม ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดแก่ถึงเป็นด่างปานกลาง ค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๕-๘.๐</p> <p>ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวสวนใหญ่ใช้ทำนา มีบางแห่งยกทรงเพื่อปลูกพืชผักหรือไม้ผล ซึ่งมักจะให้ผลผลิตค่อนข้างสูง ตัวอย่างดินที่พบได้แก่ ชุดดินราชบุรี และชุดดินสระบุรี</p>	<p>เป็นดินเหนียวที่มีโครงสร้างแน่นทึบ เมื่อหน้าดินแห้งจะแข็งไถพรวนยาก บางพื้นที่อาจขาดแคลนน้ำ ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำและในฤดูฝนจะมีน้ำท่วมขังและไหลบ่าท่วมขังสูงในฤดูฝน</p>
<p>๕) หน่วยที่ดินที่ ๗</p> <p>ลักษณะดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว มีสีเทาหรือน้ำตาลปนเทา พบจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดงปะปนตลอดชั้นดิน เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ เป็นดินลึก มีการระบายน้ำค่อนข้างเลว พบบริเวณพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางปฏิกริยาดินเป็นกรดแก่ถึงด่างอ่อน มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๕-๗.๕</p> <p>ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวสวนใหญ่ใช้ทำนา ถ้าหากมีการชลประทานและการจัดการที่ดี สามารถทำนาได้ ๒ ไร่ให้ผลผลิตค่อนข้างสูง ตัวอย่างดินที่พบได้แก่ ชุดดินนครปฐม</p>	<p>เป็นดินเหนียวที่มีโครงสร้างแน่นทึบ เมื่อหน้าดินแห้งจะแข็งไถพรวนยาก บางพื้นที่อาจขาดแคลนน้ำ ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำและในฤดูฝนจะมีน้ำท่วมขังและไหลบ่าท่วมขังสูงในฤดูฝน</p>

หน่วยที่ดินและลักษณะดิน	ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน
<p>๖) หน่วยที่ดินที่ ๘</p> <p>ลักษณะดินมีเนื้อดินปนพวกดินเหนียว ดินบนมีลักษณะการทับถมเป็นชั้นๆ ของดินและอินทรีย์วัตถุที่ได้จากการขุดลอกกรองน้ำ ดินล่างมีสีเทา บางแห่งมีเปลือกหอยปะปนอยู่ด้วยพบบริเวณที่ราบลุ่ม</p> <p>ปัจจุบันเกษตรกรได้ทำการขุดร่องเพื่อปลูกพืชผลต่างๆ ทำให้สภาพพื้นดินเดิมเปลี่ยนแปลงไปตามปกติดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงสูง ปฏิกริยาดินเป็นกรดแก่ถึงเป็นด่างอ่อน มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๕-๗.๕ ตัวอย่างดินที่พบ ได้แก่ ชุดดินธนบุรี ชุดดินสมุทรสงครามและชุุดดินดำเนินสะดวก</p>	<p>เป็นพื้นที่ลุ่มต่ำ ดินเป็นกรดรุนแรงถึงกรดจัดมาก ในฤดูฝนมีน้ำท่วมขัง มีระดับน้ำใต้ดินตื้นหรืออยู่ใกล้ผิวดิน ทำให้เสี่ยงต่อการถูกน้ำท่วมขังทำความเสียหายหรือมีผลกระทบต่อผลผลิต ดินในกลุ่มนี้ได้รับการปรับปรุงบำรุงดินเป็นอย่างดีและได้ทำกันมานานแล้วซึ่งถือว่าไม่มีปัญหาแต่ประการใดในเรื่องคุณภาพของดิน</p>
<p>๗) หน่วยที่ดินที่ ๑๑</p> <p>ลักษณะดินที่มีเนื้อดินปนพวกดินเหนียว ดินบนมีสีดำหรือสีเทาแก ดินล่างมีสีเทาและมีจุดประสีน้ำตาลสีเหลืองหรือสีแดงปะปนอยู่เป็นจำนวนมากในช่วงดินกลางตอนบน และพบจุดประสีเหลืองฟางข้าวของสารจาโรไซท์ในระดับความลึก ๕๐-๑๐๐ ซม. จากผิวดิน พบบริเวณที่ราบตามชายฝั่งทะเลหรือที่ราบลุ่มภาคกลางเป็นดินลึก มีการระบายน้ำเร็ว มีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ เนื่องจากดินมีปฏิกริยาเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด ค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕-๕.๐</p> <p>ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ทำนา บางแห่งยกร่องปลูกพืชผัก สมเขี้ยวหวาน และสนปฏิพัทธ์ ถาดินเหล่านี้ได้รับการปรับปรุงบำรุงดิน ไขปุ๋ย และปูนในอัตราที่เหมาะสม และมีการควบคุมน้ำหรือจัดระบบชลประทานที่มีประสิทธิภาพ พืชที่ปลูกจะให้ผลผลิตดีขึ้น ตัวอย่างชุุดดิน ได้แก่ ชุดดินรังสิต ชุดดินเสนา</p>	<p>ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของหน่วยแผนที่นี้ ได้แก่ ดินเป็นกรดจัด อาจขาดธาตุอาหารพืชพวกไนโตรเจน และฟอสฟอรัส หรืออาจมีสารละลายพวกอลูมิเนียมและเหล็กมากเกินไปจนเป็นพิษต่อพืช จัดได้ว่าเป็นดินเปรี้ยวจัดหรือดินกรดกำมะถัน</p>
<p>๘) หน่วยที่ดินที่ ๓๓</p> <p>ลักษณะดินที่มีเนื้อดินปนพวกดินร่วนปนทรายแปง สีดินเป็นสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนแดงบางแห่งในดินล่างลึกๆ มีจุดประสีเทาและสีน้ำตาล อาจมีแร่ไมก้าหรือก้อนปูนปะปนอยู่ด้วย เกิดจากวัตถุตกกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบบนสันดินริมน้ำเก่าและเนินตะกอนรูปพัด มีพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาดเป็นดินลึกมาก มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดเป็นด่างปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๕-๘.๐</p> <p>ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ต่างๆ เช่น ข้าวโพด อ้อย ฝ้าย ยาสูบ ถั่วต่างๆ และสับปะรด บางแห่งใช้ปลูกไม้ผลหรือ</p>	<p>ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน ปกติไม่มี แต่อาจมีน้ำท่วมขังหรือไหลบ่าท่วมขังอย่างฉับพลัน ในระยะที่มีฝนตกหนักมากและขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง</p>

หน่วยที่ดินและลักษณะดิน	ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน
<p>เป็นที่อยู่อาศัย ดินกลุ่มนี้ไม่มีปัญหาในการใช้ประโยชน์ ตัวอย่างดิน ไตแก ชุดดินกำแพงแสน</p>	
<p>๙) หน่วยที่ดินที่ ๓๘</p> <p>ลักษณะดินที่มีเนื้อดินปนพวกดินร่วนหรือดินร่วนปนทรายละเอียด มีลักษณะการทับถมเป็นชั้นๆ ของตะกอนลำน้ำในแต่ละช่วงเวลา สีดินเป็นสีน้ำตาลอ่อน อาจพบจุดประสีเทาและสีน้ำตาลชั้นดินล่างเกิดจากวัตถุตกกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบบริเวณสันดินริมน้ำที่มีสภาพพื้นที่ ค่อนข้างราบเรียบเป็นดินลึกมีการระบายน้ำดี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๕-๗.๐</p> <p>ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้เป็นที่อยู่อาศัย ปลูกพืชผัก และสวนไม้ผล บางแห่งปลูกยาสูบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางภาคเหนือ ในช่วงฤดูฝนน้ำในลำน้ำอาจเอ่อล้นฝั่ง ทำความเสียหายให้แก่พืชผลได้ ตัวอย่างดินในกลุ่มนี้ ไตแก ชุดดินทามวง ชุดดินไทรงาม</p>	<p>ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน ปกติไม่มี แต่อาจมีน้ำท่วมขังหรือไหลบ่าท่วมขังอย่างฉับพลันในระยะที่มีฝนตกหนักมาก และขาดแคลนน้ำในฤดูแลง</p>

รูปที่ ๒ แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินในพื้นที่จังหวัดนครปฐม

๑.๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ

๑) ฤดูกาล (ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยา)

จังหวัดนครปฐม แบ่งออกเป็น ๓ ฤดู โดย

ฤดูร้อน อากาศจะร้อนและแห้งได้รับอิทธิพลของลมตะวันออกเฉียงใต้ เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ – พฤษภาคม อุณหภูมิสูงสุดจะอยู่ในช่วงเดือนเมษายนถึงต้นเดือนพฤษภาคม ฤดูฝน เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม จะมีฝนทั้งช่วงในระยะเวลาเดือนมิถุนายนถึงกลางเดือนกรกฎาคม ซึ่งในระยะเดือนที่ฝนทั้งช่วงนี้จะยังคงมีฝนตกแต่ปริมาณของน้ำฝนอาจไม่เพียงพอต่อการเกษตร

ฤดูหนาว อากาศเย็นและมีหมอกในตอนเช้าได้รับอิทธิพลของลมตะวันออกเฉียงเหนือจากประเทศจีนและมองโกเลียแผ่ลงมาเป็นช่วงๆ ช่วงที่อากาศหนาวที่สุดอยู่ระหว่างเดือนธันวาคมถึงต้นเดือนมกราคม

๒) ปริมาณน้ำฝน (ข้อมูล ๑๐ ปี)

ปริมาณน้ำฝน ปริมาณฝนที่ตกในพื้นที่จังหวัดนครปฐม จากสถิติข้อมูลปริมาณน้ำฝนของจังหวัดนครปฐม โดยใช้ข้อมูลของสถานีอุตุนิยมวิทยานครปฐมย้อนหลัง ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๖๔) ทำให้ทราบว่า ปริมาณน้ำฝนจะอยู่ในช่วง ๑,๐๐๐ - ๑,๓๐๐ มิลลิเมตร โดยปี ๒๕๖๐ มีปริมาณน้ำฝนมากที่สุด วัดได้ ๑,๒๒๗.๙๐ มิลลิเมตร มีจำนวนวันที่มีฝนตกมากสุดในปี ๒๕๖๐ วัดได้ ๒๔๔ วัน สำหรับปริมาณน้ำฝนที่น้อยที่สุด วัดได้ ๖๙๔.๑๐ มิลลิเมตร ในปี ๒๕๖๒ มีจำนวนวันฝนตก๘๗ วัน

ตารางที่ ๑ ปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันที่ฝนตกจังหวัดนครปฐม ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๖๔

ปี พ.ศ.	ปริมาณน้ำฝน (มิลลิเมตร)	จำนวนวันที่ฝนตก (วัน)
๒๕๕๕	๑,๐๙๕.๑๐	๑๒๕
๒๕๕๖	๙๕๗.๔๐	๑๑๑
๒๕๕๗	๗๕๙.๗๐	๙๓
๒๕๕๘	๑,๑๗๕.๑๐	๘๙
๒๕๕๙	๗๙๐.๖๐	๑๑๘
๒๕๖๐	๑,๒๒๗.๙๐	๒๔๔
๒๕๖๑	๑,๐๘๑.๖๐	๒๔๓
๒๕๖๒	๖๙๔.๑๐	๘๗
๒๕๖๓	๑,๒๐๗.๗๐	๙๔
๒๕๖๔	๑,๐๑๔.๒๐	๑๒๐

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดนครปฐม ๒๕๖๔

๓) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ (ข้อมูล ๑๐ ปี)

อุณหภูมิ จากสถิติข้อมูลอุณหภูมิของจังหวัดนครปฐม โดยใช้ข้อมูลของสถานีอุตุนิยมวิทยานครปฐม เปรียบเทียบย้อนหลัง ๑๐ ปี (พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๖๔) ปรากฏว่าอุณหภูมิโดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ปกติ สำหรับอุณหภูมิสูงสุดที่วัดได้ ๔๑.๔๐ องศาเซลเซียส ในปี ๒๕๕๙ สำหรับอุณหภูมิต่ำสุด วัดได้ ๑๑.๐ องศาเซลเซียส ในปี ๒๕๕๙ และมีอุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ที่ ๒๘.๔๕ องศาเซลเซียส

ตารางที่ ๒ : สถิติอุณหภูมิตั้งแต่สูงสุด - ต่ำสุดและอุณหภูมิเฉลี่ย จังหวัดนครปฐม ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๖๔

ปี	อุณหภูมิ			ความชื้นสัมพัทธ์		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๕๕	๓๖.๗๐	๒๑.๕๐	๒๘.๗๘	๙๖	๔๔	๗๕.๒๕
๒๕๕๖	๔๐.๑๐	๑๒.๐๐	๒๘.๑๘	๙๙	๒๔	๗๐.๑๗
๒๕๕๗	๓๗.๓๐	๑๕.๕๐	๒๗.๙๐	๙๘	๔๗	๗๕.๒๑
๒๕๕๘	๓๗.๕๐	๑๗.๓๐	๒๘.๗๖	๙๗	๔๔	๗๓.๖๓
๒๕๕๙	๔๑.๔๐	๑๑.๐๐	๒๘.๙๒	๑๐๐	๒๒	๖๙.๖๓
๒๕๖๐	๓๘.๘๐	๑๓.๕๐	๒๘.๕๐	๑๐๐	๒๘	๗๐.๓๘
๒๕๖๑	๓๘.๙๐	๑๕.๖๐	๒๘.๒๘	๑๐๐	๒๘	๗๑.๙๖
๒๕๖๒	๔๐.๕๐	๑๔.๒๐	๒๘.๗๐	-	-	-
๒๕๖๓	๓๙.๗๐	๑๔.๐๐	๒๘.๘๐	-	-	-
๒๕๖๔	๓๖.๗๐	๒๑.๐๐	๒๘.๙๐	-	-	-
เฉลี่ย	๓๘.๕๙	๑๕.๓๔	๒๘.๔๕	๙๘.๓๘	๓๕.๕	๗๒.๘๗

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยานครปฐม ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๔

๑.๑.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ

๑) แม่น้ำ จังหวัดนครปฐมมีแม่น้ำสำคัญ ได้แก่ แม่น้ำท่าจีน ซึ่งเป็นแม่น้ำสำคัญสายหนึ่งในพื้นที่ภาคกลางของประเทศ แยกจากแม่น้ำเจ้าพระยา ที่บ้านปากคลองมะขามเฒ่า อำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท เมื่อไหลผ่านจังหวัดสุพรรณบุรี เรียกว่าแม่น้ำสุพรรณบุรี เมื่อไหลผ่านจังหวัดนครปฐม เรียกว่า แม่น้ำนครชัยศรี และเมื่อผ่านจังหวัดสมุทรสาคร เรียกว่า แม่น้ำท่าจีน แล้วไหลลงสู่อ่าวไทยที่จังหวัดสมุทรสาคร ความยาวตลอดลำน้ำ ๓๒๕ กิโลเมตร

๒) คลอง ในส่วนของจังหวัดนครปฐมไหลผ่านอำเภอบางเลน อำเภอนครชัยศรี และอำเภอสสามพราน มีความยาว ความยาวประมาณ ๙๗ กิโลเมตร มีคลองที่สำคัญๆ แยกจากแม่น้ำนครชัยศรี มีทั้งคลองธรรมชาติและคลองที่ขุดขึ้น เช่น คลองบางเลน คลองบางปลา คลองพระพิมล คลองบางหลวง คลองโยง คลองบางแก้ว คลองมหาสวัสดิ์ คลองจินดา คลองบางพระ คลองนกกระทุง คลองหนองดินแดง และคลองเจดีย์บูชา เป็นต้น

๓) บึง หนองบึงที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ มีอยู่จำนวนมาก เช่น อำเภอมืองนครปฐม ได้แก่ สระแก้ว หนองอาเสี้ย หนองดินแดง และหนองเสือ หนองควายตาย หนองหิน หนองจาก หนองขาหยั่ง หนองจอก หนองอ้อ หนองกร่าง หนองบัว หนองอีเตี้ย หนองบัวลอย หนองไม้แดง หนองกระโดน หนองแหม หนองสะเดา หนองหมา หนองงูเหลือม และหนองปากโลง อำเภอนครชัยศรี ได้แก่ หนองแหลมบัว หนองโสน หนองแค หนองจอก หนองอีแบน หนองอีดำ บึงบางช้าง หนองตาน้อย หนองตาช้าง และหนองตาพล อำเภอกำแพงแสน ได้แก่ ทะเลบก หนองพงนก หนองพงใหญ่ หนองระแหง หนองมะเกลือ หนองหมู หนองเทียม หนองสาเก หนองขมิย หนองเขมร หนองกระทุ่ม หนองขาม หนองโสม หนองวัวแดง และหนองโพธิ์ อำเภอบางเลน ได้แก่ หนองบัวลุ่มช้าง หนองชะโด หนองบ่อ หนองบางม่วง หนองทรง หนองน้ำเปรี้ยว หนองปรัง และหนองปรือ อำเภอดอนตูม ได้แก่ หนองหนัง หนองบอน และหนองกระทู้

๔) ห้วยและลำรางห้วย เป็นห้วยสายสั้นๆ ในพื้นที่ในฤดูฝนจะมีน้ำขัง และไหลไปรวมกับลำคลอง หรือลำราง ตามสภาพของพื้นที่ เช่น ห้วยขมิ้น ห้วยสามควายเผือก ห้วยลึก ในเขตอำเภอมือง ห้วยตะโก

ห้วยกรด ในเขตอำเภอนครชัยศรี ห้วยพระ ในเขตอำเภอดอนตูม ห้วยม่วง ห้วยขวาง ห้วยรางกรด และห้วยผักชี ในเขตอำเภอกำแพงแสน

ตารางที่ ๓ : จำนวนแหล่งน้ำธรรมชาติ จังหวัดนครปฐม

อำเภอ	แหล่งน้ำ หอนง บึง		แหล่งน้ำ แม่น้ำ คลอง	
	จำนวนแหล่งน้ำ (แห่ง)	ที่ใช้ในฤดูแล้ง (แห่ง)	จำนวนแหล่งน้ำ (แห่ง)	ที่ใช้ในฤดูแล้ง (แห่ง)
เมืองนครปฐม	๗๗	๗๗	๙๕๙	๙๕๙
กำแพงแสน	๗๐	๗๐	๗๗๗	๗๗๗
นครชัยศรี	๔๒	๔๒	๑,๖๖๖	๑,๖๖๖
บางเลน	๓๕	๓๕	๑,๙๒๕	๑,๙๒๕
สามพราน	๓๕	๓๕	๑,๗๐๑	๑,๗๐๑
ดอนตูม	๗	๗	๒๑๗	๒๑๗
พุทธมณฑล	๐	๐	๒๖๖	๒๖๖
เฉลี่ย	๒๖๖	๒๖๖	๗,๕๑๑	๗,๕๑๑

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครปฐม

๑.๑.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ เช่น ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ (ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัด/สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครปฐม)

จังหวัดนครปฐม มีพื้นที่ ๑,๓๕๕,๒๐๔ ไร่ ไม่มีพื้นที่ป่าไม้สงวนแห่งชาติและพื้นที่ป่าอนุรักษ์ กิจกรรมหลักของสำนักงานป่าไม้จังหวัด ได้แก่ งานอนุญาต ตรวจสอบ ควบคุมการทำไม้ งานส่งเสริมเกษตรกรปลูกไม้เศรษฐกิจในที่ดินกรรมสิทธิ์และสิทธิถือครอง เนื่องจากจังหวัดนครปฐมไม่มีพื้นที่ป่าไม้ดังกล่าวข้างต้น ดังนั้นจึงเป็นผลทำให้พื้นที่ส่วนใหญ่นำไปใช้เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ที่อยู่อาศัย และการสร้างโรงงานอุตสาหกรรมบางส่วน

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัดนครปฐม

๑.๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดนครปฐมแบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๗ อำเภอ ๑๐๖ ตำบล ๙๓๐ หมู่บ้าน สำหรับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาลนคร ๑ แห่ง เทศบาลเมือง ๕ แห่ง เทศบาลตำบล ๒๐ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล ๙๐ แห่ง เขตการปกครอง ๗ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองนครปฐม อำเภอนครชัยศรี อำเภอสามพราน อำเภอดอนตูม อำเภอบางเลน อำเภอกำแพงแสน และอำเภอพุทธมณฑล จำนวนประชากรของจังหวัดนครปฐมในปี ๒๕๖๔ มีพลเมืองสัญชาติไทย ๙๒๒,๐๗๘ คน เป็นเพศชาย ๔๔๒,๗๓๖ คน เพศหญิง ๔๗๙,๓๔๒ คน

ตารางที่ ๔ : เขตการปกครองของจังหวัดนครปฐม

อำเภอ	พื้นที่ ตร.กม.	ร้อยละ	ที่ว่าการ อำเภอห่าง จากศาลา กลางจังหวัด (กม.)	จำนวน			
				ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลนคร/ เมือง/ตำบล	อบต.
เมืองนครปฐม	๔๑๗.๔๔๐	๑๙.๒๕	๙	๒๕	๒๑๔	๙	๑๙
กำแพงแสน	๔๐๕.๐๑๙	๑๘.๖๘	๓๓	๑๕	๒๐๔	๑	๑๕
ดอนตูม	๑๗๑.๓๕๔	๗.๙๐	๓๘	๘	๖๙	๑	๖
นครชัยศรี	๒๘๔.๐๓๑	๑๓.๑๐	๒๑	๒๔	๑๐๘	๔	๒๑
บางเลน	๕๘๘.๘๓๖	๒๗.๑๖	๔๕	๑๕	๑๘๐	๔	๑๕
สามพราน	๒๔๙.๓๔๗	๑๑.๕๐	๒๘	๑๖	๑๓๗	๕	๑๒
พุทธมณฑล	๕๒.๓	๒.๔๑	๔๐	๓	๑๘	๒	๒
รวม	๒,๑๖๘.๓๒๗		-	๑๐๖	๙๓๐	๒๖	๙๐

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดนครปฐม (ข้อมูลตำบล หมู่บ้าน ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔)

๑.๒.๒ ข้อมูลประชากร

ตารางที่ ๕ : จำนวนประชากรของจังหวัดนครปฐม

อำเภอ	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม ประชากร (คน)	จำนวน ครัวเรือน
เมืองนครปฐม	๑๓๓,๓๕๖	๑๔๕,๖๓๒	๒๗๘,๙๘๘	๑๑๙,๗๘๔
สามพราน	๑๐๓,๒๗๗	๑๑๔,๑๓๘	๒๑๗,๔๑๕	๑๓๓,๐๓๘
นครชัยศรี	๕๒,๙๑๘	๕๘,๘๐๕	๑๑๑,๗๒๓	๔๕,๖๘๑
บางเลน	๔๕,๖๕๕	๔๖,๘๖๒	๙๒,๕๑๗	๓๔,๙๒๙
กำแพงแสน	๖๒,๓๖๘	๖๖,๐๑๓	๑๒๘,๓๘๑	๔๔,๖๗๒
ดอนตูม	๒๓,๙๑๒	๒๕,๒๒๑	๔๙,๑๓๓	๑๖,๐๖๕
พุทธมณฑล	๒๑,๓๑๔	๒๒,๗๐๐	๔๔,๐๑๔	๒๓,๗๔๖
รวม	๔๔๒,๘๐๐	๔๗๙,๓๗๑	๙๒๒,๑๗๑	๔๑๗,๙๑๕

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดนครปฐม (ธันวาคม ปี ๒๕๖๔)

๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

๑.๓.๑ การศาสนา

๑) ศาสนาพุทธ

- วัด

พระอารามหลวง	๕ แห่ง
วัดราษฎร์	๒๑๗ แห่ง
มahanikay	๑๙๙ แห่ง

ธรรมยุต	๑๙ แห่ง
อนัมนิกาย	๑ แห่ง
- สำนักสงฆ์	๒ แห่ง
- ที่พักสงฆ์	๒ แห่ง
- วัดร้าง	๑๔ แห่ง

๒) ศาสนาคริสต์ จำแนกเป็น โปรเตสแตนต์ ๑๘ แห่ง คาทอลิก ๖ แห่ง

๓) ศาสนาอิสลาม มัสยิดปากีสถาน (ปาทาน) ๑ แห่ง

๑.๓.๒ วัฒนธรรม/ประเพณี

จังหวัดนครปฐม มีขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และการละเล่นพื้นเมืองสำคัญที่นิยมปฏิบัติสืบทอดกันมาแต่โบราณจนถึงปัจจุบัน รวมถึงงานที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ดังนี้

งานนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ งานประเพณีที่มีมาแต่โบราณ จัดขึ้นระหว่างวันขึ้น ๑๒ ค่ำ ถึงแรม ๔ ค่ำ เดือน ๑๒ ของทุกปี บริเวณองค์พระปฐมเจดีย์ เพื่อบูชาพระบรมสารีริกธาตุและร่วมกันบริจาคทรัพย์บำรุงรักษาองค์พระปฐมเจดีย์ให้มั่นคงสืบไป ภายในงานจะมีการออกร้านจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองและการแสดงมหรสพต่างๆ

งานเทศกาลอาหาร ผลไม้และของดีนครปฐม จัดขึ้นในช่วงเทศกาลตรุษจีน ปลายเดือน มกราคมถึงต้นเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี บริเวณองค์พระปฐมเจดีย์ เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลิตภัณฑ์ด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมที่มีชื่อเสียงของจังหวัด เช่น ส้มโอ มะพร้าว น้ำหอม ฝรั่ง และกล้วย เป็นต้น ส่วนผลิตภัณฑ์อื่นๆ ได้แก่ กุนเชียง หมูแผ่น หมูหยอง หมูหัน ข้าวหลาม ฯลฯ รวมทั้งอาหารโต๊ะจีนที่ขึ้นชื่อตลอดจนสินค้าทางอุตสาหกรรมอื่นๆ โดยในงานจะมีประกวดผลผลิตด้านการเกษตรประเภทต่างๆ

งานมหาธีรราชเจ้ารำลึก มหกรรมวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม จัดขึ้นในช่วงเทศกาลปีใหม่ ระหว่างวันที่ ๑-๗ มกราคมของทุกปี ณ บริเวณองค์พระปฐมเจดีย์ เริ่มจัดเมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๔๕ จนถึงปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวและสืบสานวัฒนธรรมไทย ในงานดังกล่าวจะมีกิจกรรมการประกวดต่างๆ การแสดงทางวัฒนธรรมพื้นบ้าน และการแสดงทางวัฒนธรรมของนักเรียน นิสิตการพระราชประวัติพระราชกรณียกิจรัชกาลที่ ๖ และกิจกรรมอื่นๆ อีกมากมาย การจำหน่ายสินค้าทางวัฒนธรรม ศูนย์อาหารของดีจังหวัดนครปฐมตลอดจนการจำหน่ายสินค้าต่างๆ

ประเพณีการแห่ผ้าห่มองค์พระปฐมเจดีย์ การนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ที่พุทธศาสนิกชนนิยมกระทำ ได้แก่ การบูชาด้วยดอกไม้ รูปเทียน ในวันธรรมดาปกติและในวันสำคัญทางศาสนา เช่น วันวิสาขบูชา วันมาฆบูชา จะมีการบูชาด้วยการเดินเวียนเทียนทักษิณาวัตรอบองค์พระปฐมเจดีย์ เพื่อเป็นการทำให้จิตใจสงบ

ประเพณีลอยกระทง ตรงกับช่วงงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ จึงนับได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของงานองค์พระปฐมเจดีย์ด้วย ในวันลอยกระทงคืนวันเพ็ญเดือน ๑๒ นี้ มีประชาชนมาเที่ยวงานอย่างคับคั่งมากกว่าวันอื่นๆเป็นประจำทุกปี จัดให้มีพิธีลอยกระทงบริเวณคลองเจดีย์บูชาด้านสะพานเจริญศรัทธา ซึ่งสถานที่จัดงานอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม เช่น จัดขึ้นในบริเวณพระราชวังสนามจันทร์ เป็นต้น

ประเพณีแห่ธงสงกรานต์ เป็นประเพณีพื้นบ้านและเป็นส่วนหนึ่งของงานเทศกาลสงกรานต์ ซึ่งปฏิบัติสืบทอดกันมาช้านานในหมู่คนไทยเชื้อสายลาวครั้ง บริเวณเขตตำบลโพรงมะเดื่อ อำเภอเมืองนครปฐม และในตำบลห้วยด้วน ตำบลดอนรวก ตำบลลำเหย อำเภอดอนตูม การแห่ธงสงกรานต์เป็นประเพณีเกี่ยวกับพุทธศาสนาที่ปฏิบัติแตกต่างไปจากคนไทยกลุ่มอื่นในช่วงเทศกาลของทุกปี

ประเพณีการแข่งขันเรือยาว เป็นงานประเพณีที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี (แม่น้ำท่าจีน) หน้าวัดบางพระ อำเภอนครชัยศรี ประมาณช่วงออกพรรษา โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานโล่รางวัลแก่ทีมชนะเลิศ นอกจากนั้น ตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำ เป็นต้นไป เป็นเวลา ๑ เดือน จะมีการแข่งเรือ

ในวัดทอดกฐินตามวัดต่างๆ ที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำ ซึ่งในช่วงดังกล่าววัดต่างๆ จะมีการทอดกฐินหรือถวายผ้าไตรจีวร พร้อมเครื่องอัฐบริขารแด่พระภิกษุสงฆ์ อันเป็นประเพณีสืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยโบราณ

๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑.๔.๑ การคมนาคมขนส่ง (ที่มา : สำนักงานขนส่งจังหวัด)

๑) ทางบก มีถนนสายหลัก ๑ สาย หมายเลข ๔ (ทางหลวงแผ่นดิน) ถนนเพชรเกษม
มีถนนสายรอง ๓ สาย หมายเลข ๓๓๘ (ทางหลวงแผ่นดิน) ถนนบรมราชชนนี
หมายเลข ๓๒๑ (ทางหลวงแผ่นดิน) ถนนมาลัยแมน
หมายเลข ๓๔๖ (ทางหลวงแผ่นดิน) ถนนสายแยกทางหลวง
หมายเลข ๑ (รังสิต) - บรรจบทางหลวงหลายเลข ๓๒๔
(พนมทวน)

๒) เส้นทางรถไฟ มีสถานีทั้งหมด ๘ สถานี คือ

- สถานีศาลายา ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล
- สถานีวัดสุวรรณ ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล
- สถานีวัดจิวราย ต.จิวราย อ.นครชัยศรี
- สถานีนครชัยศรี ต.วัดแค อ.นครชัยศรี
- สถานีท่าแฉลบ ต.ศรีษะทอง อ.นครชัยศรี
- สถานีต้นสำโรง ต.ธรรมศาลา อ.เมืองนครปฐม
- สถานีนครปฐม ต.พระปฐมเจดีย์ อ.เมืองนครปฐม
- สถานีโพรงมะเดื่อ ต.โพรงมะเดื่อ อ.เมืองนครปฐม

๓) สนามบิน มีสถานที่ตั้งอยู่ที่ สนามบินกำแพงแสน ตำบลกระต๊อบ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ประเภท ภายในประเทศ

๑.๔.๒ ไฟฟ้า

จังหวัดนครปฐมมีการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขา ทั้งหมด ๗ แห่ง ปี ๒๕๖๑ มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งสิ้น ๓๒๑,๕๓๔ ราย เพิ่มขึ้นจาก ๓๑๒,๙๕๐ รายในปี ๒๕๖๐ จำนวน ๘,๕๘๔ รายคิดเป็นร้อยละ ๒.๗๔ และหน่วยจำหน่ายไฟฟ้าในปี ๒๕๖๑ จำนวนทั้งสิ้น ๔,๖๒๕,๗๔๔,๙๒๙ กิโลวัตต์/ชั่วโมง เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๐ จำนวน ๑๓๔,๗๙๖,๔๑๐ กิโลวัตต์/ชั่วโมง เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๐๐

ตารางที่ ๖ : ข้อมูลการใช้ไฟฟ้า

ประเภทอัตราไฟฟ้า	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑
จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	๒๘๓,๙๘๘	๒๙๔,๖๓๖	๓๐๓,๙๖๐	๓๑๒,๙๕๐	๓๒๑,๕๓๔
พลังงานไฟฟ้าที่จำหน่ายและใช้ (กิโลวัตต์-ชั่วโมง)	๔,๐๗๐,๙๗๑,๘๗๔	๔,๑๙๔,๙๒๙,๘๓๓	๔,๓๘๔,๙๒๒,๐๑๐	๔,๔๙๐,๙๔๘,๕๑๙	๔,๖๒๕,๗๔๔,๙๒๙
บ้านที่อยู่อาศัย	๖๙๒,๖๒๖,๘๔๐	๗๔๔,๑๙๙,๖๙๒	๘๐๗,๑๓๒,๕๒๒	๘๒๘,๖๙๘,๙๖๓	๘๔๕,๔๗๑,๗๖๙
กิจการขนาดเล็ก	๓๔๒,๑๗๕,๑๐๓	๓๕๗,๒๓๕,๔๕๕	๓๘๓,๘๒๒,๗๙๗	๔๐๒,๒๑๘,๔๘๑	๔๐๒,๑๗๔,๐๐๓
กิจการขนาดกลาง	๙๑๓,๙๘๓,๘๗๙	๙๔๒,๒๓๒,๔๘๙	๙๘๖,๖๔๑,๐๖๑	๙๙๑,๙๒๙,๕๔๐	๑,๐๐๖,๕๗๐,๔๒๖
กิจการขนาดใหญ่	๒,๐๓๙,๔๙๙,๓๘๕	๒,๐๕๙,๔๑๗,๖๔๙	๒,๑๑๑,๓๑๒,๓๕๐	๒,๑๗๓,๐๑๘,๓๓๖	๒,๒๗๔,๐๓๖,๘๕๓
อื่นๆ	๘๒,๖๘๖,๖๖๗	๙๑,๘๔๔,๕๕๘	๙๖,๐๑๓,๒๘๐	๙๖,๐๘๓,๑๙๙	๙๗,๔๙๑,๘๗๘

ที่มา : สนง.การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดนครปฐม (๒๕๖๓)

๑.๔.๓ ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัดนครปฐม (โปรดทำเครื่องหมาย)

- มีด่าน ศุลกากร ที่ตั้ง..... ประเภท.....(ด่านชายแดน ท่าเรือ ท่าอากาศยาน คนเดินเท้า อื่นๆ)
- ตรวจพืช ที่ตั้ง..... มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี
ที่ตั้งสถานกักกันพืช ไม่มี มี
- ตรวจประมง ที่ตั้ง..... มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี
ที่ตั้งสถานกักกันสัตว์น้ำ ไม่มี มี
- ปศุสัตว์ ที่ตั้ง ด่านกักกันสัตว์นครปฐม เลขที่ ๓ หมู่ ๖ ตำบลทุ่งกระพังโหม อำเภอกำแพงแสน
จังหวัดนครปฐม มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี
ที่ตั้งด่านกักกันสัตว์ ไม่มี มี

๑.๔.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ประปา ประปาในจังหวัดนครปฐม เป็นของเทศบาลนครนครปฐม ซึ่งจำหน่ายน้ำในเขตเทศบาล และผู้ใช้น้ำของการประปาภูมิภาค มีข้อมูลผู้ใช้น้ำในส่วนของ การประปาภูมิภาค แสดงจำนวนผู้ใช้น้ำปี ๒๕๖๔ เป็นจำนวน ๑๒๐,๙๑๕ ราย เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๓ ที่มีผู้ใช้ ๑๑๗,๔๒๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒.๙๘

ตารางที่ ๗ สถิติผู้ใช้น้ำ ปริมาณการผลิต และการจำหน่าย ของการประปาส่วนภูมิภาค จังหวัดนครปฐม ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔

รายการ	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
ผู้ใช้น้ำ (ราย)	๑๑๗,๔๒๐	๑๑๗,๔๒๐	๑๒๐,๙๑๕
ปริมาณการผลิต (ลูกบาศก์เมตร)	๗,๒๘๗,๖๐๐	๗,๓๐๕,๔๑๖	๖,๙๐๙,๙๑๒
ปริมาณการจำหน่าย (ลูกบาศก์เมตร)	๔,๑๓๑,๖๔๖	๔,๑๐๑,๕๘๙	๓,๘๙๕,๕๘๖

ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาค ณ กันยายน ๒๕๖๔

๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

๑.๕.๑ สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป

จากรายงานของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) หรือสภาพัฒน์ พบว่า สภาพเศรษฐกิจของจังหวัดนครปฐมในปี ๒๕๖๓ ประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อคน ๒๘๘,๒๓๒ บาท/ปี สูงเป็นอันดับที่ ๑๒ ของประเทศ โครงสร้างการผลิตของจังหวัด แบ่งเป็น ภาคเกษตร คิดเป็นร้อยละ ๕.๘๒ และภาคนอกเกษตร คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๑๘

๑.๕.๒ ผลกระทบมูลค่ารวมของจังหวัด

ในปี ๒๕๖๓ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP) ตามราคาประจำปี เท่ากับ ๓๔๙,๙๒๖ ล้านบาท มีอัตราการลดลงทางเศรษฐกิจจากปี ๒๕๖๒ คิดเป็นร้อยละ ๐.๙๘ โดยรายได้ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับสาขาการผลิตอุตสาหกรรมมากที่สุด คิดเป็นมูลค่า ๑๗๓,๗๖๒ ล้านบาท หรือร้อยละ ๔๙.๘๒ รองลงมา เป็นสาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์และจักรยานยนต์ คิดเป็นมูลค่า ๔๘,๔๑๖ ล้านบาท หรือร้อยละ ๑๓.๘๘ สาขาการศึกษา คิดเป็นมูลค่า ๓๖,๙๘๖ ล้านบาท หรือร้อยละ ๑๐.๖๑ สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้และการประมง คิดเป็นมูลค่า ๒๐,๓๗๘ ล้านบาท หรือร้อยละ ๕.๘๔ สาขาการเงินและการประกันภัย คิดเป็นมูลค่า ๑๓,๐๔๑ ล้านบาท หรือร้อยละ ๓.๗๔ และสาขาก่อสร้าง คิดเป็นมูลค่า ๑๒,๘๑๖ ล้านบาท หรือร้อยละ ๓.๖๗ ส่วนที่เหลืออีกประมาณ ๔๓,๓๕๑ ล้านบาท หรือร้อยละ ๑๒.๓๙ กระจายอยู่ในสาขาการผลิตอื่นๆ

รูปที่ ๓ แผนภูมิแสดงโครงสร้างการผลิตของจังหวัดนครปฐม

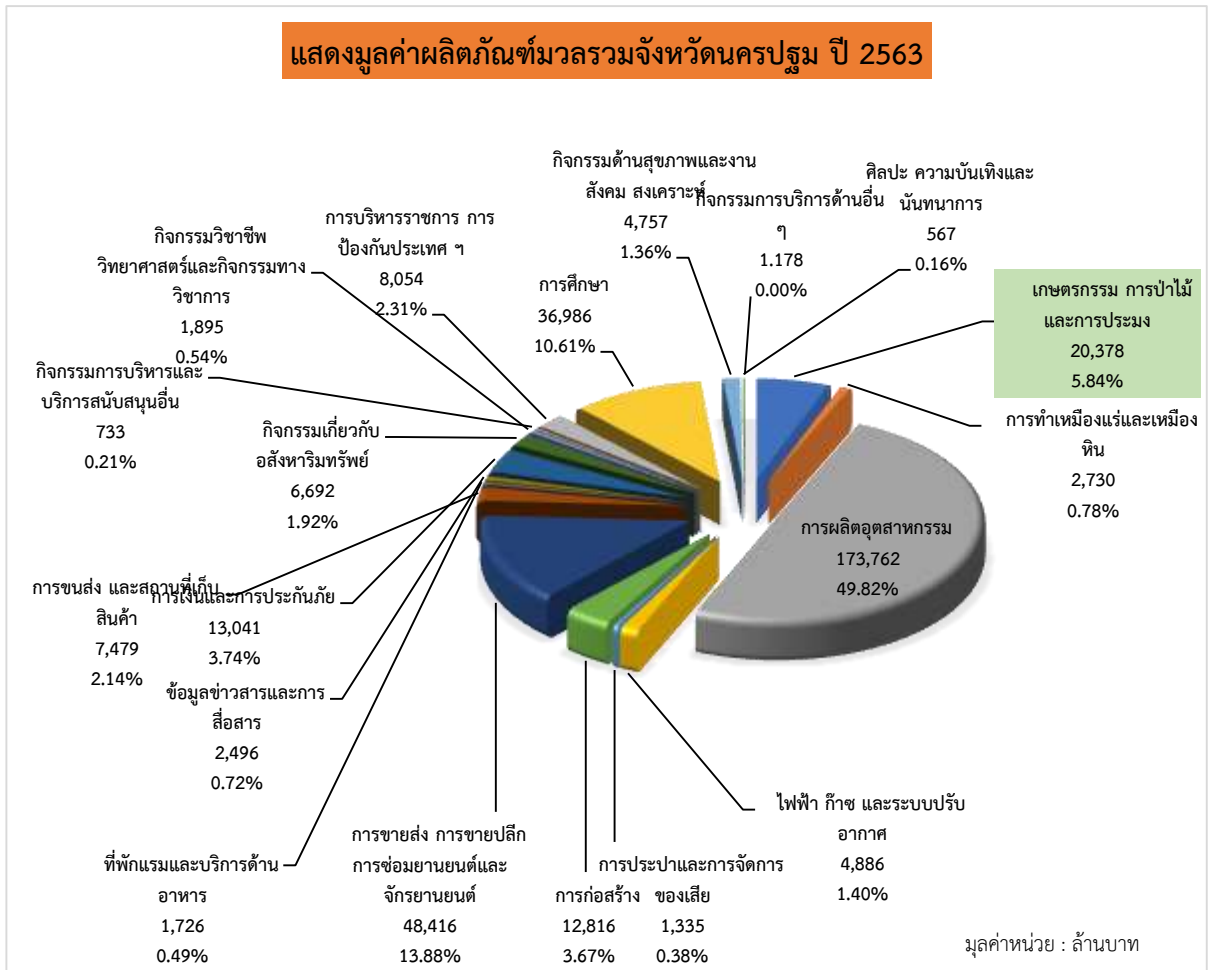
ตารางที่ ๘ : มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดนครปฐม ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓

หน่วย : ล้านบาท

สาขาการผลิต	2559	2560	2561	2562	2563
ภาคเกษตร	21,220	20,201	20,672	20,274	20,378
เกษตรกรรม ป่าไม้ และประมง	21,220	20,201	20,672	20,274	20,378
ภาคนอกเกษตร	295,413	309,399	329,565	336,681	329,547
สาขาการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	2,112	1,947	2,137	3,131	2,730
สาขาการผลิตอุตสาหกรรม	167,740	175,804	188,937	184,164	173,762
สาขาไฟฟ้า ก๊าซ และระบบปรับอากาศ	4,635	4,811	4,383	4,718	4,886
สาขาการประปาและการจัดการของเสีย	1,281	1,435	1,449	1,577	1,335
สาขาการก่อสร้าง	10,546	9,682	12,999	11,674	12,816
สาขาการขนส่ง การขายปลีก ฯ	37,759	40,642	45,040	46,974	48,416
สาขาการขนส่ง และสถานที่เก็บสินค้า	6,780	7,478	8,311	9,068	7,479
สาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	1,494	1,674	1,886	1,906	1,726
สาขาข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	1,969	2,056	2,477	2,513	2,496
สาขาการเงินและการประกันภัย	11,157	11,627	12,199	12,936	13,041
สาขาเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	4,981	4,464	6,448	6,918	6,692
สาขากิจการวิชาชีพ ฯ/วิชาการ	1,436	1,514	1,536	1,847	1,895
สาขาการบริหารและบริการสนับสนุน	792	759	809	961	733
สาขาการบริหารราชการ ฯ	6,297	6,637	7,603	7,783	8,054
สาขาการศึกษา	30,829	32,805	27,204	34,303	36,986
สาขากิจการมด้านสุขภาพ ฯ	3,820	4,127	4,485	4,411	4,757
สาขาศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการ	415	488	550	622	567
การบริการด้านอื่นๆ	1,370	1,450	1,112	1,174	1,178
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)	316,633	329,600	350,237	356,956	349,926
มูลค่าผลิตภัณฑ์ต่อหัว (บาท)	285,301	281,135	295,349	297,521	288,232

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

รูปที่ ๔ แผนภูมิแสดงโครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครปฐม ปี ๒๕๖๓

๑.๖ ข้อมูลด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แรงงาน

๑.๖.๑ ข้อมูลทั่วไปด้านแรงงาน

จากข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดนครปฐม พบว่าอัตราการว่างงานของจังหวัดอยู่ที่ร้อยละ ๐.๖๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งพบว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดีกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ร้อยละ ๑.๖๕ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงานมีจำนวน ๖๘๐,๐๐๐ คน จำแนกเป็น

- ผู้มีงานทำ ๖๗๕,๖๔๒ คน (ร้อยละ ๙๙.๓๒ ของผู้อยู่ในกำลังแรงงาน)
- ผู้ว่างงาน ๔,๓๕๘ คน (ร้อยละ ๐.๖๔ ของผู้อยู่ในกำลังแรงงาน)
- ผู้ที่รอฤดูกาล - คน

ตารางที่ ๙ : จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามสภาพแรงงานและเพศ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

สถานภาพแรงงาน	ชาย	หญิง	รวม
ประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป	๔๕๔,๙๑๑	๕๐๕,๔๑๑	๙๖๐,๓๒๒
๑. ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	๓๖๑,๑๔๗	๓๑๘,๘๑๕	๖๗๙,๙๖๒
๑.๑ ผู้มีงานทำ	๓๕๘,๘๔๗	๓๑๖,๗๙๕	๖๗๕,๖๔๒
๑.๒ ผู้ว่างงาน	๒,๓๐๐	๒,๐๒๐	๔,๓๒๐
๑.๓ ผู้ที่รอฤดูกาล	-	-	-
๒. ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	๙๓,๗๖๔	๑๘๖,๕๙๖	๒๘๐,๓๖๐
๒.๑ ทำงานบ้าน	๘๙,๐๙๔	๘,๗๗๒	๘๙,๐๙๔
๒.๒ เรียนหนังสือ	๒๙,๔๓๖	๓๓,๐๑๔	๖๒,๔๕๐
๒.๓ อื่นๆ	๕๕,๕๕๖	๗๓,๒๖๐	๑๒๘,๘๑๖
อัตราการจ้างงานต่อกำลังแรงงาน	๙๙.๓๖	๙๙.๓๗	๙๙.๓๖
อัตราการว่างงาน	๐.๖๔	๐.๖๓	๐.๖๔

ที่มา : สำนักงานแรงงานจังหวัดนครปฐม (๒๕๖๓)

๑.๖.๒ สถานประกอบกิจการและลูกจ้าง

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จังหวัดนครปฐมมีสถานประกอบกิจการทั้งหมด ๘,๙๘๕ แห่ง สูงกว่าปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และ ๒๕๕๙ แรงงานไทย ปี ๒๕๖๑ จำนวน ๒๕๐,๔๐๐ คน โดยเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๐ จำนวน ๒๔,๒๙๓ คน ในขณะที่แรงงานต่างด้าว ในปี ๒๕๖๑ มีจำนวน ๓๓,๒๔๖ คน ลดลงจากปี ๒๕๖๐ จำนวน ๘๓,๕๗๑ คน และสำหรับลูกจ้างที่ขึ้นทะเบียนประกันตน ในปี พ.ศ.๒๕๖๑ มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๕๒,๒๖๑ ราย สูงกว่าปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๒๖,๑๕๔ คน ตามตารางแสดงจำนวนสถานประกอบการ นายจ้าง ลูกจ้าง และผู้ประกันตน ดังนี้

ตารางที่ ๑๐ : จำนวนสถานประกอบกิจการและลูกจ้าง จังหวัดนครปฐม ปี พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๖๐

รายการ	จำนวน				
	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560
จำนวนสถานประกอบการ (แห่ง)	7,459	7,663	7,831	7,886	8,164
จำนวนผู้ประกันตน ภาคบังคับมาตรา 33 (คน)	202,442	211,335	215,576	215,926	224,607
จำนวนผู้ประกันตน ภาคสมัครใจ มาตรา 39 (คน)	19,066	20,557	22,433	24,676	26,334
จำนวนผู้ประกันตน ภาคสมัครใจ มาตรา 40 (คน)	19,811	34,856	29,403	28,917	31,727
จำนวนลูกจ้าง (คน)	186,111	194,380	197,293	215,926	226,107

ที่มา : สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดนครปฐม (๒๕๖๐)

๑.๖.๓ ผู้สมัครงาน ตำแหน่งงานว่าง และการบรรจุนายจ้าง

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จังหวัดนครปฐมมีสถิติผู้สมัครงานจำนวนทั้งสิ้น ๙,๑๖๐ คน ตำแหน่งงานว่างจำนวน ๑๐,๘๒๕ อัตรา การบรรจุนายจ้างจำนวนทั้งสิ้น ๘,๙๔๗ คน ตามตารางแสดงจำนวนผู้สมัครงาน ตำแหน่งงานว่าง และการบรรจุนายจ้าง ดังนี้

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดนครปฐม

๒.๑ ครั้วเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร

ตารางที่ ๑๑ : จำนวนครั้วเรือนเกษตรกรของจังหวัดนครปฐม

อำเภอ	จำนวนครั้วเรือน ^๑	จำนวนครั้วเรือน ^๒ เกษตรกร	ร้อยละจำนวน ครั้วเรือนเกษตร/ ครั้วเรือนทั้งหมด
เมืองนครปฐม	๑๑๙,๗๘๔	๙,๐๕๒	๗.๕๖
กำแพงแสน	๔๔,๖๗๒	๙,๑๐๙	๒๐.๔๐
นครชัยศรี	๔๕,๖๘๑	๖,๑๐๒	๑๓.๓๖
ดอนตูม	๑๖,๐๖๕	๓,๓๖๕	๒๐.๙๔
บางเลน	๓๔,๙๒๙	๑๐,๙๖๖	๓๑.๔๐
สามพราน	๑๓๓,๐๓๘	๗,๕๑๖	๕.๖๔
พุทธมณฑล	๒๓,๗๔๖	๑,๒๓๖	๕.๒๐
รวม	๔๑๗,๙๑๕	๔๗,๓๔๖	๑๑.๓๒

ที่มา : ๑. ที่ทำการปกครองจังหวัดนครปฐม ข้อมูล ณ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔

๒. สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

ตารางที่ ๑๒ : การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ จังหวัดนครปฐม ปี ๒๕๖๔

อำเภอ	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร								รวม	
		ที่นา (นาปี)		ไม้ผล/ไม้ยืนต้น		พืชไร่/พืชผัก/ไม้ดอก		เกษตรอื่นๆ			
		จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร
เมือง	๒๖๐,๙๐๐	๒๑,๐๙๙	๘.๐๙	๖,๕๙๕	๒.๕๓	๓๓,๙๗๗	๑๓.๐๒	๑,๑๓๘	๐.๔๔	๖๒,๘๑๙	๒๔.๐๗
นครชัยศรี	๑๗๗,๕๑๙.๓๗	๖๓,๑๔๙	๓๕.๕๗	๙,๙๙๑	๕.๖๓	๒๐,๕๓๓	๑๑.๕๗	-	-	๙๓,๖๗๓	๕๒.๗๗
สามพราน	๑๕๕,๘๔๑.๘๘	๑๑,๔๖๑	๗.๓๕	๓๐,๑๙๗	๑๙.๓๘	๔,๖๔๖	๒.๙๘	๕๗๕	๐.๓๗	๔๖,๘๗๙	๓๐.๐๘
กำแพงแสน	๒๕๓,๑๓๖.๘๘	๔๒,๐๔๖	๑๖.๖๑	๒,๑๖๗	๐.๘๖	๖๔,๔๑๔	๒๕.๔๕	๗๕๙	๐.๓๐	๑๐๙,๓๘๖	๔๓.๒๑
บางเลน	๓๖๘,๐๒๒.๕๐	๓๒๙,๐๙๑	๘๙.๔๒	๔,๖๐๓	๑.๒๕	๑๒,๕๙๒	๓.๔๒	๕๕๙	๐.๑๕	๓๔๖,๘๔๕	๙๔.๒๕
ดอนตูม	๑๐๗,๐๙๖.๒๕	๓๓,๘๕๓	๓๑.๖๑	๒,๗๓๙	๒.๕๖	๑๐,๗๖๔	๑๐.๐๕	๗๔	๐.๐๗	๔๗,๔๓๐	๔๔.๒๙
พุทธมณฑล	๓๒,๖๘๗.๕๐	๒๕,๘๗๙	๗๙.๑๗	๙๖๑	๒.๙๔	๑,๗๑๑	๕.๒๓	-	-	๒๘,๕๕๑	๘๗.๓๕
รวม	๑,๓๕๕,๒๐๔	๕๒๖,๕๗๘	๓๘.๘๖	๕๗,๒๕๓	๔.๒๒	๑๔๘,๖๓๗	๑๐.๙๗	๓,๑๐๕	๐.๒๓	๗๓๕,๕๗๓	๕๔.๒๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม ข้อมูล ณ ปี ๒๕๖๔

๒.๓ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒.๓.๑ พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน

จังหวัดนครปฐมมีแหล่งน้ำค่อนข้างอุดมสมบูรณ์เนื่องจากตั้งอยู่ระหว่างลุ่มน้ำสำคัญ ๒ ลุ่มน้ำ ได้แก่ ลุ่มน้ำแม่กลอง และลุ่มน้ำเจ้าพระยา จึงได้รับประโยชน์จากโครงการชลประทานแม่กลองใหญ่ จากลุ่มน้ำแม่กลอง และโครงการเจ้าพระยาใหญ่ จากลุ่มน้ำเจ้าพระยา มีระบบชลประทานครอบคลุมพื้นที่ทั้งสิ้น ๑,๐๓๖,๖๒๖ ไร่ หรือร้อยละ ๗๖.๔๙ ของพื้นที่จังหวัด การชลประทานในจังหวัด ได้มีการจัดสรรน้ำระบายให้แก่พื้นที่เพาะปลูกรวม ๘ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา

แหล่งน้ำชลประทาน มีการพัฒนาแหล่งน้ำโดยจัดทำเป็นระบบชลประทานเพื่อการเกษตร ทั้งในฤดูฝนและฤดูแล้ง โดยมี

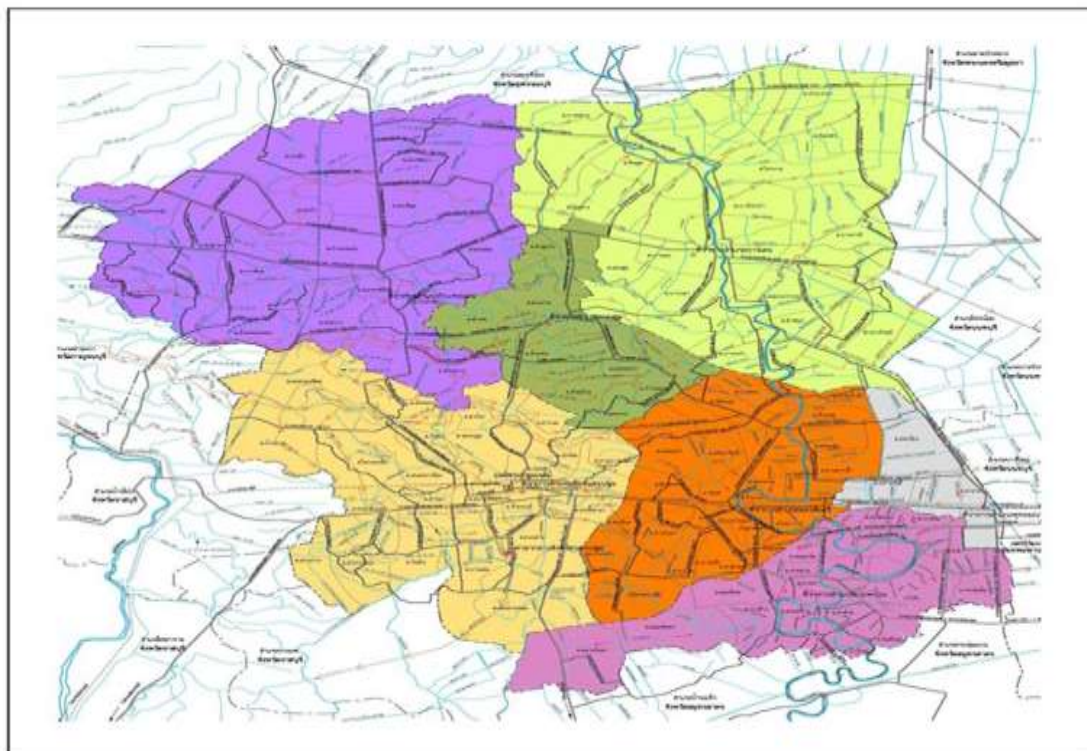
- ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำท่าจีน อาศัยน้ำจากโครงการชลประทานแม่กลองใหญ่ โดยรับน้ำจากเขื่อนวชิราลงกรณ์ในจังหวัดกาญจนบุรี โครงการชลประทาน ๕ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา (โครงการที่ ๑-๕) ขึ้นอยู่กับสำนักชลประทานที่ ๑๓

- ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำท่าจีน อาศัยน้ำจากโครงการชลประทานเจ้าพระยา โดยรับน้ำจากเขื่อนเจ้าพระยาในจังหวัดชัยนาท โครงการชลประทาน ๓ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา (โครงการที่ ๖-๘) ขึ้นอยู่กับสำนักชลประทานที่ ๑๑

ตารางที่ ๑๓ : ข้อมูลพื้นที่ได้รับประโยชน์จากชลประทานในเขตจังหวัดนครปฐม

ที่	โครงการชลประทานในเขต	พื้นที่ได้รับประโยชน์ (ไร่)							คิดเป็นร้อยละของพื้นที่จังหวัด	
		เมือง	กำแพงแสน	บางเลน	นครชัยศรี	สามพราน	ดอนตูม	พุทธมณฑล		รวม(ไร่)
๑	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษากำแพงแสน	๓๒,๖๐๐	๖๙,๓๑๐	๒๖,๐๐๐	๑๙,๐๐๐	-	๖๕,๕๐๐	-	๒๑๐,๓๑๐	๑๕.๕๖
๒	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครปฐม	๑๒๘,๘๐๐	๓๙๐	-	๘๑,๒๑๐	๕๖,๕๑๐	-	-	๒๖๖,๘๑๐	๑๙.๖๙
๓	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางเลน	-	๑๑๕,๙๐๐	๙๕,๖๐๐	-	-	๑๓,๙๐๐	-	๒๒๕,๒๐๐	๑๖.๕๕
๔	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพนมทวน	-	๕๙,๕๓๕	-	-	-	-	-	๕๙,๕๓๕	๓.๖๖
๕	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครปฐม	๕๕,๕๐๐	-	-	-	๒,๒๐๐	-	-	๕๗,๖๐๐	๓.๕๑
๖	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบรรลือ	-	-	๘๖,๕๕๕	-	-	-	-	๘๖,๕๕๕	๖.๓๘
๗	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระพิมล	-	-	๖๕,๓๕๐	๒๕,๒๙๐	-	-	๒๖,๖๓๐	๑๑๗,๒๗๐	๘.๖๕
๘	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาภาษีเจริญ	-	-	-	๕,๒๙๗	๒๘,๖๗๓	-	๑,๕๖๗	๓๕,๕๓๗	๒.๕๕
รวมแต่ละอำเภอ		๒๐๖,๘๐๐	๒๓๓,๙๓๕	๒๗๑,๓๕๕	๑๒๗,๙๒๗	๘๙,๒๘๓	๙๙,๓๐๐	๒๘,๑๓๗	๑,๐๓๖,๖๖๖	๗๖.๙๙
รวมทั้งหมด									๑,๐๓๖,๖๖๖	๗๖.๙๙

รูปที่ ๕ แผนที่แสดงทิศทางการไหลของน้ำในพื้นที่จังหวัดนครปฐม

รูปที่ ๖ แผนที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาในเขตจังหวัดนครปฐม

ที่มา : โครงการชลประทานนครปฐม

๒.๓.๒ แหล่งน้ำอื่นๆ

ตารางที่ ๑๔ : แหล่งน้ำสาธารณประโยชน์จังหวัดนครปฐม ปี ๒๕๖๓

อำเภอ	ที่ สาธารณประโยชน์ จำนวน (แห่ง)	เนื้อที่ (ไร่)	แม่น้ำลำคลอง		หนองบึง	
			จำนวน (แห่ง)	เนื้อที่ (ไร่)	จำนวน (แห่ง)	เนื้อที่ (ไร่)
กำแพงแสน	๖๓	๓,๐๑๑	๒๕	๒,๖๖๔	๓๘	๓๔๗
ดอนตูม	๑๙	๓๓๑	๑๑	๑๕๕	๘	๑๗๖
นครชัยศรี	๖๑	๔,๔๘๕	๖๐	๔,๒๓๕	๑	๒๕๐
บางเลน	๗๙	๖,๘๔๖	๗๕	๖,๓๗๓	๔	๔๗๓
พุทธมณฑล	๔	๘๒๐	๔	๘๒๐	-	-
เมืองนครปฐม	๑๐๐	๕,๐๕๑	๖๘	๓,๕๕๓	๓๒	๑,๔๙๘
สามพราน	๑๔๐	๔,๘๑๓	๑๓๙	๔,๒๖๗	๑	๕๔๖
รวม	๔๖๖	๒๕,๓๕๗	๓๘๒	๒๒,๐๖๗	๘๔	๓,๒๙๐

ที่มา: สนง.ประมงจังหวัดนครปฐม ๒๕๖๓

๒.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๔.๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด

ตารางที่ ๑๕ : ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๔

ชนิดพืช	จำนวน เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บ เกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตที่ เก็บเกี่ยวได้ (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย/ เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ตัน)	ราคาที่เกษตรกร ขายได้เฉลี่ย (บาท/ตัน)
ไม้ผลไม้ยืนต้น						
๑.ส้มโอ	๑,๒๕๘	๗,๑๒๒.๕๐	๕,๘๙๗.๕๐	๒๐,๔๑๗	๓.๔๖	๖๐,๙๓๔
๒.ฝรั่ง	๑,๖๗๒	๑๐,๐๑๙	๘,๐๘๐	๒๕,๐๓๐	๓.๑๐	๒๐,๕๘๖
๓.ชมพู่	๑,๐๒๑	๔,๗๕๗	๓,๙๗๕	๖,๖๘๘	๑.๖๘	๒๖,๙๔๙
๔.กล้วยน้ำว้า	๒,๕๐๔	๔,๓๖๖	๓,๘๗๐	๑๒,๒๘๓	๓.๑๗	๑๓,๔๔๐
๕.มะม่วง	๓,๓๒๖	๙,๐๕๙	๗,๐๗๘	๑๓,๓๒๑	๑.๘๘	๑๙,๐๗๓
๖.มะพร้าวอ่อน	๒,๒๓๐	๑๑,๕๙๓	๙,๙๑๘	๑๗,๓๖๙	๑.๗๕	๑๑,๘๗๔
พืชผัก						
๑.หน่อไม้ฝรั่ง	๓๑๘	๑,๐๐๕	๑,๐๐๕	๑,๒๕๒	๑.๒๕	๖๔,๓๙๓
๒.ข้าวโพดฝักอ่อน	๑,๒๘๑	๑๗,๒๘๒	๑๗,๒๘๒	๒๖,๐๙๓	๑.๕๑	๓,๑๒๓
๓.ข้าวโพดฝักสด	๓๕๗	๒,๓๗๘	๒,๓๗๘	๓,๑๕๔	๑.๓๓	๙,๖๖๖
๔.คะน้า	๙๔๖	๙,๑๔๗	๘,๘๔๘	๑๓,๕๑๙	๑.๕๓	๑๕,๙๘๓
๕.กวาดั่ง	๑,๑๐๑	๑๐,๓๔๗	๑๐,๐๗๔	๑๔,๔๙๖	๑.๓๔	๑๒,๙๐๙
๖.กระเพรา	๗๔๙	๑,๔๙๔	๑,๔๔๔	๕,๗๘๑	๔.๐๐	๑๗,๓๔๙
ไม้ดอกไม้ประดับ						
๑.กล้วยไม้ตัดดอก	๑,๔๙๑	๑๑,๔๑๓	๙,๗๓๗	๑๗,๑๓๙	๑.๗๖	๔๕,๖๐๗
๒.กุหลาบร้อย มาลัย	๘๐	๒๓๓.๗๕	๒๑๑.๗๕	๑๕๐	๐.๗๑	๔๓,๙๐๗
๓.มะลิ	๓๕๗	๑,๙๘๗	๑,๓๖๐	๑,๐๖๗.๗	๐.๗๙	๑๖๔,๐๕๙

ที่มา สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม ปี ๒๕๖๔

๒.๔.๒ ด้านการปลูกสัตว์ของจังหวัด

ตารางที่ ๑๖ : ด้านการปลูกสัตว์ของจังหวัดปี ๒๕๖๔

ชนิดสัตว์	จำนวนเกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	ข้อมูลผลผลิต		ราคาเฉลี่ย (บาท/หน่วย)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)
			จำนวน	หน่วยนับ		
๑.ไก่ไข่	๕๕๐	๒,๑๘๙,๒๒๙	๖๓๙	ล้านฟอง	๓.๓ บาท/ฟอง	๒,๑๐๙
๒.ไก่เนื้อ	๑๘๒	๕,๑๘๖,๖๒๘	๔๕,๖๔๒	ตัน	๓๘ บาท/กก.	๑,๗๓๔
๓.โคเนื้อ	๒,๒๗๙	๔๗,๕๘๓	๙,๕๑๖	ตัน	๑๐๐ บาท/กก.	๙๕๑
๔.เป็ดไข่	๖๑๗	๗๕๗,๑๗๘	๒๒๑	ล้านฟอง	๓.๙๐ บาท/ฟอง	๘๖๒
๕.เป็ดเนื้อ	๒๑๗	๑,๐๕๑,๒๘๑	๗,๕๖๙	ตัน	๕๕ บาท/กก.	๔๑๖
๔.สุกร	๕๖	๖๖,๕๘๑	๒,๑๘๑	ตัน	๘๕ บาท/กก.	๑๘๕
๕.โคนม (น้ำนมดิบ)	๘๖๐	๓๐,๘๗๘	๕,๔๖๐	ตัน	๑๘ บาท/กก.	๖๓๐

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม ข้อมูล ณ ปี ๒๕๖๔

๒.๔.๓ ด้านการประมงของจังหวัด

ตารางที่ ๑๗ : ด้านการประมงของจังหวัดปี ๒๕๖๔

ชนิดสัตว์	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	ผลผลิต (กิโลกรัม)
กุ้งขาว	๒,๓๘๓	๓๐,๐๙๕	๕,๗๗๔.๔๙
กุ้งก้ามกราม	๒,๖๗๖	๓๔,๓๔๗.๔๗	๒,๐๔๔.๐๙
ปลาน้ำจืด	๓,๘๕๒	๒๙,๕๙๔.๒๔	๒,๐๖๗.๖๒

ที่มา สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐม ข้อมูลปี ๒๕๖๔

๒.๔.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ตารางที่ ๑๘ : ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ชนิดสินค้า	อำเภอ	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)
ด้านพืช			
๑.ส้มโอ	สามพราน	๖,๑๑๔.๕	๗,๐๑๙
	นครชัยศรี	๖๘๑	๑,๑๒๐.๕๐
	พุทธมณฑล	๑๗๙.๕	๒๔๑.๓๕
ด้านสัตว์			
-ไม่มี-			
ด้านประมง			
-ไม่มี-			

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม ปี ๒๕๖๓

๒.๔.๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๑๙ : ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร
ด้านพืช

มาตรฐาน/ชนิดสินค้า	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	จำนวนเกษตรกร (ราย)
GAP		
๑.ข้าว	๔,๑๔๐.๒๕	๓๖๕
๒.พืชผัก	๓,๗๔๐.๗๕	๖๑๒
๓.ไม้ผล	๑,๕๖๓.๑๓	๒๐๒
เกษตรกรอินทรีย์		
๑.ข้าว	๒๗๐.๓๐	๑๐
๒.พืชผักและผลไม้	๑๙๘.๓๖	๓๒

ที่มา : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครปฐม และศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวราชบุรี

ด้านประมง

มาตรฐาน/ชนิดสินค้า	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	จำนวนเกษตรกร (ราย)
GAP		
๑.กุ้งขาว	๑๑,๒๘๐.๓๓	๕๗๘
๒.ปลานิล/ปลาเบญจพรรณ	๒,๓๙๒.๐๐	๒๐๘
๓.กุ้งก้ามกราม	๙,๔๕๓.๕๕	๕๔๒
๔.จระเข้/ตะพาบน้ำ/กบ	๑๒๘.๗๕	๑๑
๕.สัตว์น้ำอื่นๆ	๒๗๑	๑๙

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐม

ด้านปศุสัตว์

อำเภอ	ฟาร์ม GAP จำนวน (แห่ง)	โรงฆ่าสัตว์ จำนวน (แห่ง)
เมืองนครปฐม	๙๒	๖๗
กำแพงแสน	๒๗๐	๑๗
นครชัยศรี	๑๒	๒
ดอนตูม	๑๒	๓๓
บางเลน	๖๓	๕
สามพราน	๓	๙
พุทธมณฑล	-	-
รวม	๔๕๒	๑๓๓

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม

๒.๔.๖ การเพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด
 ตารางที่ ๒๐ : ข้อมูลการเพาะปลูกและร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าของจังหวัด

หน่วย : ร้อยละ

ชนิดสินค้า	ปี ๒๕๖๔												
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
พืชไร่													
๑.ข้าวนาปี													
ช่วงเวลาการเพาะปลูก													
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)	๒.๕๙	๐.๖๒	-	-	-	-	-	๓๖.๕๖	๓๕.๓๖	๑๑.๓๔	๗.๑๑	๖.๔๒	
๒.ข้าวนาปรัง													
ช่วงเวลาการเพาะปลูก													
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)	-	๐.๓๕	๘.๔๑	๓๘.๑๖	๓๒.๒๘	๑๕.๒๗	๔.๘๒	๐.๗๐	๐.๐๑	-	-	-	
๓.อ้อยโรงงาน													
ช่วงเวลาการเพาะปลูก													
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)	๐.๑๕	๐.๑๖	๘๕.๗๒	-	-	-	-	-	-	-	-	๑๓.๙๗	
๔.หน่อไม้ฝรั่ง													
ช่วงเวลาการเพาะปลูก													
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)	๘.๓๙	๘.๕๙	๘.๕๙	๘.๒๗	๘.๗๔	๘.๙๗	๘.๕๖	๘.๖๐	๗.๗๒	๗.๗๖	๘.๔๖	๗.๓๕	
๕.ส้มโอ													
ช่วงเวลาการเพาะปลูก													
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)	-	-	-	-	-	-	-	๕๓.๑๐	๔๖.๙๐	-	-	-	
๖.ฝรั่ง													
ช่วงเวลาการเพาะปลูก													
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)	๘.๓๑	๙.๕๐	๘.๘	๘.๙๙	๘.๒๗	๑๐.๒๓	๘.๙๒	๗.๑๑	๗.๒๕	๗.๔๗	๗.๕๙	๗.๔๘	

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม

๒.๕ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๒.๕.๑ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ตารางที่ ๒๑ : ประเภทสหกรณ์ (นิติบุคคล) และจำนวนสมาชิก

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (ราย)
สหกรณ์ภาคการเกษตร	๓๖	๓๕,๗๓๗
สหกรณ์นอกภาคการเกษตร	๕๕	๕๔,๐๙๐
รวม	๗๓	๘๙,๘๒๗

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครปฐม ข้อมูลปี ๒๕๖๓

๒.๕.๒ กลุ่มเกษตรกรจังหวัด

ตารางที่ ๒๒ : จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดนครปฐม ปี ๒๕๖๔

อำเภอ	กลุ่มเกษตรกร ^๑		สหกรณ์การเกษตร ^๒		สหกรณ์นิคม ^๓		สหกรณ์ประมง ^๔	
	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก
๑. เมืองนครปฐม	๕	๓๒๔	๒	๒๘,๒๑๙	๑	๗๙	-	-
๒. กำแพงแสน	๓	๑๖๓	๗	๑,๓๖๖	-	-	๑	๑๘๗
๓. นครชัยศรี	๑	๙๖	๑	๕๕๓	-	-	-	-
๔. ดอนตูม	๑	๖๘	๑	๒,๑๕๐	-	-	-	-
๕. บางเลน	๒	๑๓๑	๔	๑,๔๔๖	-	-	-	-
๖. สามพราน	๒	๑๒๙	๑	๔๒๙	-	-	-	-
๗. พุทธมณฑล	-	-	๑	๑๔๒	๑	๔๗๙	-	-
รวม	๑๕	๙๑๑	๑๗	๓๔,๓๐๕	๒	๕๕๘	๑	๑๘๗

^๑ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม

ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๔

^{๒,๓,๔}ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครปฐม

๒.๖ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด

ตารางที่ ๒๓ : จำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัดนครปฐม ปี ๒๕๖๔

อำเภอ	ด้านอาสาสมัครเกษตร						
	เกษตรหมู่บ้าน	ปศุสัตว์	หมอดิน	บัญชี	ประมง	ปฏิรูปที่ดิน	เศรษฐกิจการเกษตร
เมืองนครปฐม	๒๑๑	๑๑	๒๓๕	๔๗	๗๒	-	๑
กำแพงแสน	๒๐๔	๑๑	๒๑๒	๔๐	๓๑	-	๑
นครชัยศรี	๙๘	๑๓	๑๖๖	๓๔	๒๓	-	๑
ดอนตูม	๖๙	๖๔	๙๗	๒๔	๙	๑	๑
บางเลน	๑๘๐	๖	๑๘๓	๔๖	๒๔	๑๕	๑
สามพราน	๑๓๗	๙	๑๑๗	๕๐	๑๒	-	๑
พุทธมณฑล	๑๘	๑๓	๒๐	๒๖	๗	๔	๑
รวม	๙๑๗	๑๒๗	๑,๐๓๐	๒๖๗	๑๓๔	๒๐	๗

ที่มา : หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม

๒.๗ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัดภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ข้อมูลปัจจุบัน ถ้ามี)

ตารางที่ ๒๔ : จำนวนปราชญ์ชาวบ้านแยกรายอำเภอ

อำเภอ	จำนวน (ราย)
๑. กำแพงแสน	๑. นายสุธรรม จันทร์อ่อน

๒.๘ ข้อมูลด้านการเกษตรอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
 ตารางที่ ๒๕ : ข้อมูลแหล่งแปรรูป แหล่งกระจายสินค้า

สินค้าลำดับที่	ชื่อสินค้า	แหล่งแปรรูปที่สำคัญ		ตลาดกระจายสินค้า			
				ในจังหวัด		นอกจังหวัด	
		แห่ง	ระบุชื่อ	แห่ง	ระบุชื่อ	แห่ง	ระบุชื่อ
๑	ข้าวนาปรัง } ข้าวนาปี	๒๐	๑.บจก.หลักชัยธัญญาวินิช ๒.บ.โรงสีข้าวธัญสวัสดิ์ ๓.หจก.โรงสีไฟกิจวัฒนา ๔.บจก.หมุยหลี่ทวีทรัพย์ ๕.หจก.โรงสีกิจประเสริฐ ๖.บ.มิตรเกษตรพันธุ์ ๗.หจก.โรงสีดีลอินเตอร์ไรซ์ ๘.ทสน.ธัญญาภิจักรปฐม (๒๕๒๑) ๙.หจก.โรงสีไฟโชคถาวร ๑๐.โรงสีบ้านดอน ๑๑.โรงสีข้าวเจริญพาณิชย์ ๑๒.โรงสีไฟสมบูรณ์การค้า ๑๓.บจก.โรงสีเกษตรธรรม ๑๔.โรงสีกิจธนา ๑๕.บจก.โรงสีเสียงขุนฮวด ๑๖.บจก.สหแสงทอง ๑๗.โรงสีสิงห์โชคอำนวย ๑๘.บ.สหมิตร ๑๙.โรงสีธัญญาวัฒนา ๒๐.โรงสี ช รุ่งเรือง	-	-	-	-
๒	พืชผัก			๘	๑.ตลาดปฐมมงคล ๒.บ.ชัชวาลอิมพอร์ต ๓.มูลนิธิเพื่อนพึ่งภา ๔.บ.สยามธานียามา ๕.บ.สวีฟท์ จก. ๖.บ.กำแพงแสน คีชี เฟส ๗.บ.โกรออนเดอะกราวด์ ๘.โรงพยาบาลในจังหวัดและอำเภอ	๔	๑.ตลาดสี่มุมเมือง ๒.ตลาดไท ๓.ตลาดศรีเมือง ๔.บ.ซีพี รีเทลริง จก.

สินค้าลำดับที่	ชื่อสินค้า	แหล่งแปรรูปที่สำคัญ		ตลาดกระจายสินค้า			
				ในจังหวัด		นอกจังหวัด	
		แห่ง	ระบุชื่อ	แห่ง	ระบุชื่อ	แห่ง	ระบุชื่อ
๓	อ้อยโรงงาน	๖	๑.โรงงานน้ำตาลมิตรผล ๒.บจก.น้ำตาลท่ามะกา กาญจนบุรี ๓.โรงงานน้ำตาล อุตสาหกรรมอุทอง จ. สุพรรณบุรี ๔.โรงงานน้ำตาลบ้านโป่ง ๕.โรงงานน้ำตาลราชบุรี ๖.อุตสาหกรรมมิตรเกษตร	-	-	-	-
๔	กล้วยไม้	-	-	-	-	๗	๑.บ.บีเจออร์คิด ๒.บ.โฮมแลนด์ ๓.บ.บรูออร์คิด ๔.บ.ไทยเกรด ๕.บ.รอเยล ๖.บ.เอ็มบี ๗.บ.เควี
๕	ส้มโอ	-	-	๒	๑.ตลาดปฐม-มงคล ๒.ตลาดท้องถิ่น	๓	๑.บ.สยามกรีน รังสิต ๒.บ.ไทฮง ๓.บ.เอสพี
๖	มะพร้าว น้ำหอม	-	-	๑	๑.ค้าส่ง (โล่ง)	-	-
๗	สุกร	-	-	๘	๑.ตลาดท้องถิ่น ๒.ตลาดทุ่งพระเมรุ ๓.ตลาดศรีวิชัย ๔.บจก.สามพราน ๕.ตะนาวศรี เพชรชอปป ๖.ร้านหมูถูก ๗.เพิ่มทรัพย์ฟาร์ม ๘.ร้านฉัฐพิชา หิรัญ พุดพิงค์	๗	๑.ผู้ค้าจังหวัดต่างๆ ๒.แม็คโคร ๓.เซนทรัลฟู๊ดรีเทล ๔.เอกชัยดิสทรี บิวชั่น ซีสเทม ๕.ซีพีเอฟ เทรดตั้ง ๖.เบทาโกรเกษตร อุตสาหกรรม ๗.บิ๊กซี ซูเปอร์ เซ็นเตอร์
๘	โคนม (น้ำนม โค)	๓	๑.สหกรณ์โคนมกำแพงแสน จำกัด ๒.สหกรณ์โคนมนครปฐม จำกัด ๓.บ.ดัชมิลค์	๑	ร้านค้าปลีกใน จังหวัด	-	-

สินค้าลำดับที่	ชื่อสินค้า	แหล่งแปรรูปที่สำคัญ		ตลาดกระจายสินค้า			
				ในจังหวัด		นอกจังหวัด	
		แห่ง	ระบุชื่อ	แห่ง	ระบุชื่อ	แห่ง	ระบุชื่อ
๙	โคเนื้อ	-	-	๓	๑.ร้านค้าในจังหวัด ๒.KU Beef ๓.Max Beef	๓	๑.ร้านต่างจังหวัด ๒.โมเดิลเทรด ๓.Food shop
๑๐	ไก่ไข่			๕	๑.ร้านค้าในจังหวัด ๒.เกษมชัยฟู้ด ๓.ชนมพรฟาร์ม ๔.รุ่งโรจน์ฟาร์ม ๕.ประพันธ์ฟาร์ม	๖	๑.บ.ซีพี ๒.แม็คโคร ๓.เทสโก้โลตัส ๔.ห้างไน กทม. ๕.Food shop ๖.ส่งออกต่างประเทศ
๑๑	กึ่งก้ามกราม	-	-	๓	๑.ตลาดปทุมมงคล ๒.ตลาดเทศบาล ๓.ตลาดทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์	๒	๑.ตลาดมหาชัย ๒.ร้านอาหารในต่างจังหวัด
๑๒	ปลานิล	-	-	๒	๑.ตลาดปลาบางเลน ๒.ตลาดในจังหวัด	๒	๑.ตลาดมหาชัย ๒.ร้านอาหารในต่างจังหวัด

ข้อมูล ณ เดือน มีนาคม ๒๕๖๔

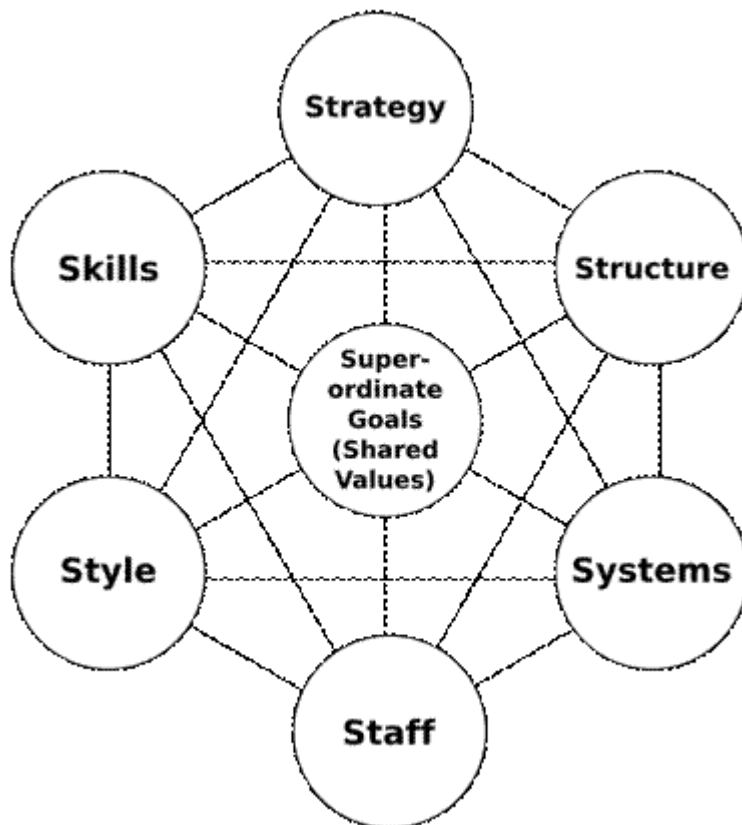
ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและ ทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

ในการจัดทำยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร จำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยแวดล้อมเพื่อทราบจุดยืน และทิศทางของการพัฒนาที่สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม ร่วมกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้ระดมความคิดโดยใช้ทฤษฎี SWOT Analysis และ Tows Matrix เป็นเครื่องมือวิเคราะห์ปัจจัยภายในภายนอก และ Tows Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์ สรุปได้ดังนี้

๑. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดโดยใช้หลักการ ๗S ของแมคคินซี (McKinsey ๗S Framework)

McKinsey ๗S Framework เป็นการวิเคราะห์ที่มองจากภายในออกสู่ภายนอก (Inside-out) เพื่อระบุจุดแข็ง (Strength) และจุดอ่อน (Weakness) ภายในองค์กร ทั้งยังเป็นการประเมินสมรรถนะการทำงานขององค์กรว่าสามารถขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมายร่วมที่วางไว้ได้หรือไม่

รูปที่ ๗ หลักการ ๗S ของแมคคินซี (McKinsey ๗S Framework)

ซึ่งสามารถวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครปฐม ผ่านกรอบแนวคิด ๗S Framework ได้ดังนี้

ตารางที่ ๒๖ การวิเคราะห์ปัจจัยภายในด้วย McKinsey ๗-S Framework

McKinsey ๗-S Framework	จุดแข็ง	จุดอ่อน
๑. กลยุทธ์ (Strategy)	<p>๑. มีความต่อเนื่องและชัดเจนในด้านการส่งเสริมสินค้าเกษตรในภาพรวมของกระทรวงเกษตรฯ</p> <p>๒. กลยุทธ์มีการดำเนินครบถ้วน ทั้งห่วงโซ่อุปทานตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ เช่น สร้างการรับรู้ที่ดี การขยายพื้นที่เพื่อเพิ่มผลผลิต การส่งเสริมทางการตลาด และช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์</p>	<p>๑. การดำเนินการบางกิจกรรมต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานนอกกระทรวง เนื่องจากไม่ใช่บทบาทภารกิจของหน่วยงานในกระทรวงเกษตรฯ ทำให้เกิดความไม่ต่อเนื่อง และล่าช้า</p>
๒. โครงสร้างองค์กร (Structure)	<p>๑. โครงสร้างการบริหารงานเป็นไปตามระเบียบ</p> <p>๒. มีการบริหารงานตามลำดับชั้น การบังคับบัญชา</p>	<p>๑. บางหน่วยงานรับผิดชอบงานมากเกินไป เช่น สำนักงานเกษตรจังหวัด</p>
๓. ระบบ (System)	<p>๑. มีการใช้เทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์ในการสื่อสารสั่งการ ทำให้ทำงานได้อย่างรวดเร็ว</p> <p>๒. หน่วยงานทำงานกันในลักษณะมีส่วนร่วม ทำให้ทำงานรวมกันเป็นหนึ่งเดียว</p>	<p>๑. ระบบราชการมีการสั่งการที่เป็นขั้นตอน ลำดับชั้นมากเกินไป ทำให้การตัดสินใจมีความล่าช้า</p> <p>๒. มีการประชุมมากเกินไปเป็นประจำ</p>
๔. รูปแบบ (Style)	<p>๑. มีการทำงานบนพื้นฐานของข้อเท็จจริง</p> <p>๒. มีการสร้างความเป็นกันเองในการทำงาน</p> <p>๓. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้เข้าถึงได้ ผู้ปฏิบัติงานสามารถแสดงความคิดเห็นได้</p> <p>๔. เน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน</p>	<p>๑. บางหน่วยงานรับผิดชอบภาระงานจำนวนมาก จึงมีความจำเป็นต้องส่งผู้แทนมาประชุม ทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานลดลง</p> <p>๒. เจ้าหน้าที่ที่มีความกดดันในการทำงาน จากลักษณะคิดเร็วทำเร็วของผู้บริหาร</p>
๕. บุคลากร (Staff)	<p>๑. มีการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง พร้อมช่วยเหลือกัน</p> <p>๒. บุคลากรจำนวนมากเป็นคนในพื้นที่ หรืออยู่ในพื้นที่มานาน ทำให้เข้าใจพื้นที่เป็นอย่างดี</p>	<p>๑. บุคลากรบางหน่วยงานมีจำนวนไม่เพียงพอ ขาดความต่อเนื่องในการประสานงาน เนื่องจากต้องมีการเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่</p>

McKinsey ๗-S Framework	จุดแข็ง	จุดอ่อน
๖. ทักษะ (Skill)	๑. บุคลากรของหน่วยงานมีทักษะที่หลากหลาย สามารถช่วยเหลือหน่วยงานอื่น และขับเคลื่อนงานได้เป็นอย่างดี พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง เช่น การทำงานในภาวะวิกฤตโรคอุบัติใหม่ เช่น โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เป็นต้น	๑. บุคลากรไม่ได้รับการสนับสนุนในการเข้ารับการอบรมจากส่วนกลาง ๒. ขาดแคลนระบบแอปพลิเคชันในการจัดประชุมแบบออนไลน์ เช่น Zoom
๗. ค่านิยมร่วม (Shared Value)	๑. องค์กรมีค่านิยมมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก ๒. องค์กรมีความรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกัน พร้อมอุทิศตนทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	๑. บุคลากรบางส่วนไม่ได้เป็นคนในพื้นที่ ทำให้ไม่มีความรู้สึกร่วมเป็นหนึ่งเดียวกับองค์กรเท่าที่ควร

๒. การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก โดยใช้หลักการ PEST Analysis

PEST เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์แผนงานองค์กร เพื่อวิเคราะห์ภาพรวมและแนวโน้มความสำเร็จในการดำเนินงาน ตลอดจนปัจจัยที่จะมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงองค์กรในอนาคต ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์ ๔ ปัจจัยสำคัญ คือ ด้านความมั่นคงทางการเมือง (Political) ด้านเศรษฐกิจ (Economic) ด้านสังคม (Social) และด้านเทคโนโลยี (Technology) ซึ่งสามารถวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกของจังหวัดนครปฐมในมิติที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาจังหวัดได้ดังนี้

ตารางที่ ๒๗ การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกด้วย PEST

PEST Analysis	โอกาส (Opportunity)	ภัยคุกคาม (Threat)
๑. ด้านการเมือง (Political)	๑. จังหวัดนครปฐม เป็นจังหวัดปริมณฑลที่มีการคมนาคมสะดวก เป็นประตูสู่ชายแดนภาคตะวันตกและภาคใต้ และเป็นพื้นที่เชื่อมโยงจากกรุงเทพมหานครถึงชายแดนประเทศเมียนมาร์ที่ใกล้ที่สุด ๒. ภาคประชาชน เอกชน และภาครัฐมีความเข้าใจกัน พร้อมร่วมมือขับเคลื่อนนโยบายของจังหวัด ๓. นโยบายของรัฐบาลที่เน้นความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เช่น ประชารัฐ	๑. นโยบายของรัฐขาดความต่อเนื่อง อาจเป็นเพราะมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร
๒. ด้านเศรษฐกิจ (Economic)	๑. จังหวัดนครปฐมเป็นแหล่งอาหารของคนกรุงเทพฯ เนื่องจากมีระยะทางไม่ไกลกัน ๒. กระแสความต้องการของผู้บริโภคให้ความสนใจต่อมาตรฐานสินค้าที่ปลอดภัย และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ส่งผลต่อโอกาสการขยายตลาดผลผลิต	๑. รายได้หลักของจังหวัดมาจากภาคอุตสาหกรรม ๒. ปัญหาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ โรคระบาดบางพื้นที่ ๓. แรงงานภาคการเกษตรของ

PEST Analysis	โอกาส (Opportunity)	ภัยคุกคาม (Threat)
	<p>เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์</p> <p>๓. การเปิดการค้าเสรีประชาคมอาเซียนเป็นการขยายตลาดสินค้า อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยวของจังหวัด</p>	<p>จังหวัดกำลังลดลงและแรงงานมีอายุมากขึ้น</p> <p>๔. การเข้ามาของบริษัทค้าปลีกขนาดใหญ่ส่งผลต่อธุรกิจค้าปลีกของผู้ประกอบการท้องถิ่นในจังหวัด</p>
<p>๓. ด้านสังคม (Social)</p>	<p>๑. นโยบายการกระตุ้นและส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาล สนับสนุนให้จังหวัดพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ศาสนา และพหุวัฒนธรรม รวมทั้งมิติอื่นๆ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น</p> <p>๒. เป็นเมืองศูนย์กลางการศึกษาของภูมิภาค โดยมีสถาบันการศึกษาทุกระดับ มีมหาวิทยาลัยชั้นนำที่มีชื่อเสียงอยู่ในพื้นที่ โดยติดอันดับ ๔ จังหวัดที่มีความก้าวหน้าทางการศึกษามากที่สุดของประเทศ</p>	<p>๑. ปัญหาสภาพการจราจรในเขตเมือง</p> <p>๒. ปัญหาสภาพเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ผลผลิตทางการเกษตรขายไม่ได้ราคา</p>
<p>๔. ด้านเทคโนโลยี (Technology)</p>	<p>๑. มีเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนา/ปรับปรุงตลอดห่วงโซ่อุปทานในขบวนการผลิตสินค้าเกษตร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>๒. ความก้าวหน้าของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัย สร้างโอกาสการใช้สื่อออนไลน์ ช่วยลดต้นทุนการตลาดและการประชาสัมพันธ์ แม้ในภาวะวิกฤตโรคระบาด เช่น การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๑๙</p> <p>๓. รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการทำงาน (Government ๔.๐)</p>	<p>๑. ประชาชนยังขาดความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีอย่างรู้เท่าทัน ซึ่งอาจเป็นต้นเหตุของอาชญากรรมหรือการถูกหลอกลวงได้</p> <p>๒. ประชาชนขาดความรู้ในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้สูญเสียโอกาสในการพัฒนาต่างๆ</p>

๓.การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

๓.๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

จุดแข็ง (Strengths : S)

๑. มีระบบชลประทานครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัด
๒. ดินอุดมสมบูรณ์
๓. มีการเกษตรที่หลากหลาย
๔. ใกล้ตลาดรวบรวมผลผลิตสินค้าเกษตร
๕. การขนส่งสินค้าเกษตรสะดวกรวดเร็ว
๖. เป็นฐานการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย

จุดอ่อน(Weakness: W)

๑. เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย ยังคงมีการใช้สารเคมี
๒. บุตรหลานขาดการสืบทอดภาคการเกษตร
๓. ขาดแรงงานภาคการเกษตร
๔. มีปัญหามลภาวะ ด้านสิ่งแวดล้อม

๓.๒. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

โอกาส (Opportunities: O)

๑. นโยบายของรัฐให้ความสำคัญกับการปฏิรูปภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
๒. นักลงทุนให้ความสนใจ ด้านอุตสาหกรรมเกษตรเพิ่มขึ้น
๓. กระแสความต้องการและสนใจพืชสมุนไพรต้านไวรัสโควิด ๑๙ เช่น ฟ้าทะลายโจร กระชาย ขิง
๔. นโยบายรัฐบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ภัยคุกคาม (Threats: T)

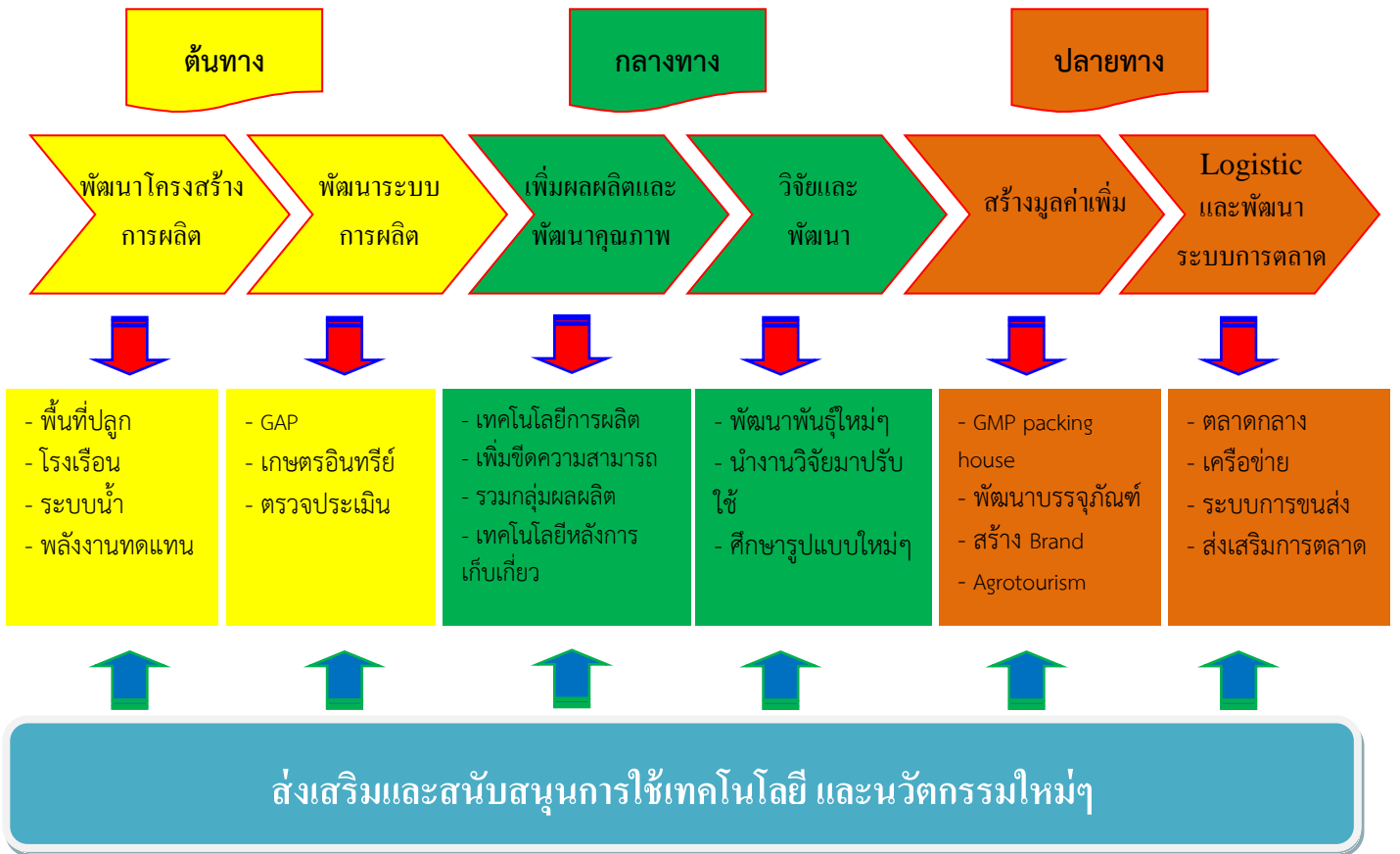
๑. ราคาปัจจัยการผลิตราคาสูง
๒. ภัยธรรมชาติทำให้เกิดมีพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากในบางอำเภอ
๓. นโยบายของรัฐบาลไม่ต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาของจังหวัด
๔. ภัยที่เกิดจากโรคอุบัติใหม่ เช่น โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

๓.๓ การกำหนดกลยุทธ์

ตารางที่ ๒๙ : TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

<p style="text-align: center;">ปัจจัยภายใน</p> <p style="text-align: center;">ปัจจัยภายนอก</p>	<p style="text-align: center;">S จุดแข็ง (ภายใน)</p> <p>๑. มีระบบชลประทานครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัด</p> <p>๒. ดินอุดมสมบูรณ์</p> <p>๓. มีการเกษตรที่หลากหลาย</p> <p>๔. ใกล้ตลาดรวบรวมผลผลิตสินค้าเกษตร</p> <p>๕. การขนส่งสินค้าเกษตรสะดวกรวดเร็ว</p> <p>๖. เป็นฐานการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย</p>	<p style="text-align: center;">W จุดอ่อน (ภายใน)</p> <p>๑. เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย ยังคงมีการใช้สารเคมี</p> <p>๒. บุคลากรขาดการฝึกอบรมภาคการเกษตร</p> <p>๓. ขาดแรงงานภาคการเกษตร</p> <p>๔. มีปัญหามลภาวะ ด้านสิ่งแวดล้อม</p>
<p style="text-align: center;">O โอกาส(ภายนอก)</p> <p>๑. นโยบายของรัฐให้ความสำคัญกับการปฏิรูปภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม</p> <p>๒. นักลงทุนให้ความสนใจ ด้านอุตสาหกรรมเกษตรเพิ่มขึ้น</p> <p>๓. กระแสความต้องการและสนใจพืชสมุนไพร ไร่สโควิด ๑๙ เช่น ฟักทะลายโจร กระชาย ชิงโครนิน</p> <p>๔. นโยบายรัฐบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม</p>	<p style="text-align: center;">SO</p> <p>กลยุทธ์</p> <p>S๑O๑ – ส่งเสริมการผลิต การเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่</p> <p>S๒O๑ – ส่งเสริมการวางแผนการผลิตสินค้าเกษตร</p> <p>S๓O๓ – พัฒนาระบบการตลาด และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร</p> <p>S๖O๒-สร้างความเข้มแข็งให้แก่สหกรณ์และองค์กรเกษตรกร</p>	<p style="text-align: center;">WO</p> <p>กลยุทธ์</p> <p>W๑O๑ – สร้างเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรให้ป็นมืออาชีพ</p> <p>W๒O๔ – พัฒนาศักยภาพเกษตรกรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน</p>
<p style="text-align: center;">T ภัยคุกคาม (ภายนอก)</p> <p>๑. ราคาปัจจัยการผลิตราคาสูง</p> <p>๒. ภัยธรรมชาติทำให้เกิดมีพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากในบางอำเภอ</p> <p>๓. นโยบายของรัฐบาลไม่ต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาของจังหวัด</p> <p>๔. ภัยที่เกิดจากโรคอุบัติใหม่ เช่น โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙</p>	<p style="text-align: center;">ST</p> <p>กลยุทธ์</p> <p>S๑T๒ – บำรุงรักษาและบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ</p> <p>S๓T๔ – พัฒนาระบบการผลิตให้ได้มาตรฐานและปลอดภัย โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม</p>	<p style="text-align: center;">WT</p> <p>กลยุทธ์</p> <p>W๑T๑ – พัฒนาองค์ความรู้ให้เกษตรกรเพื่อปรับเปลี่ยนการผลิต</p> <p>W๓T๔ – พัฒนาระบบการผลิตให้ได้มาตรฐานและปลอดภัย โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม</p>

Road Map การพัฒนาการเกษตรจังหวัดนครปฐม

รูปที่ ๘ : แสดงทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม

๑. วิสัยทัศน์ (Vision)

“เป็นแหล่งสินค้าทางการเกษตรและเกษตรอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าสูง (High values Agriculture products) ด้วยการส่งเสริมเทคโนโลยีทางการเกษตรที่สูงขึ้น (Up-level technology uses) เพื่อให้ได้สินค้าที่สอดคล้องความต้องการของตลาด มีคุณค่า ปลอดภัย ได้มาตรฐาน รวมถึงการท่องเที่ยววิถีเกษตร สนับสนุนให้จังหวัดนครปฐมเป็นเมืองหลวงแห่งนวัตกรรมอาหารและสุขภาพ ”

๒. พันธกิจ

๒.๑ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพ มาตรฐาน ปลอดภัย มีนวัตกรรมและมูลค่าสูง ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยยกระดับเทคโนโลยีที่ใช้ให้สูงขึ้น

๒.๒ พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง ปรับเปลี่ยนทัศนคติและความรู้ให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีและการตลาดที่เปลี่ยนแปลงไป

๒.๓ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างสมดุล ยั่งยืน เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและเป็นธรรม

๓. เป้าประสงค์หลักการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (Goals)

๓.๑ เกษตรกรในจังหวัดมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีความเป็นมืออาชีพต้องคำนึงถึงสุขอนามัยและความปลอดภัย ป้องกันการปนเปื้อนของเชื้อไวรัสโคโรนา ๑๙ มีรายได้ที่มั่นคงและเพิ่มขึ้น

๓.๒ สินค้าเกษตรที่สำคัญได้แก่ ข้าว พืชผัก พืชสมุนไพร ส้มโอ ถั่วลิสง มะพร้าว น้ำหอม กุ้ง ก้ามกราม ปลาช่อน ปลาหมอสี สุนัข โคเนื้อ/โคนม ไก่เนื้อ/ไข่ เป็ด และผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผลิตผลทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์จากเกษตรปศุสัตว์ (คาเฟ่/ร้านอาหาร/Modern Street Food) ของจังหวัดได้รับการพัฒนากระบวนการผลิต เพื่อให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น *

๓.๓ ทรัพยากรทางการเกษตรถูกนำไปใช้เพื่อการพัฒนาการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่าและยั่งยืนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๔. ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)

๔.๑ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มศักยภาพ ทักษะ ความรู้ให้กับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรในทุกระดับและทุกกลุ่มเป้าหมาย

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

๑) เกษตรกรมีความรู้และทักษะสมัยใหม่ รายได้มั่นคง สามารถพัฒนาอาชีพและความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกร

๒) พัฒนาและเชื่อมโยงเครือข่ายและภาคีเครือข่ายในการพัฒนาเกษตรกร

ตัวชี้วัด

๑) จำนวนพื้นที่การทำเกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้น

๒) จำนวนสถาบันเกษตรกรที่มีความเข้มแข็ง และปริมาณธุรกิจของสถาบันเกษตรกรเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์

- ๑) พัฒนาองค์ความรู้ให้เกษตรกรเพื่อปรับเปลี่ยนการผลิต
- ๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
- ๓) สร้างเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรให้เป็นมืออาชีพ (Smart Farmer & Smart CO-operator)

๔.๒ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าทางเกษตรตลอดห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) และสร้างห่วงโซ่มูลค่าใหม่ (new value chain) ให้มีการแข่งขันและเพิ่มมูลค่า

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- ๑) เพื่อสนับสนุนกระบวนการผลิต แปรรูป การตลาดสินค้าเกษตรไปสู่คุณภาพและมาตรฐานสินค้าปลอดภัย
- ๒) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร) และสร้างห่วงโซ่มูลค่าใหม่ (new value chain)

ตัวชี้วัด

- ๑) จำนวนแปลง/ ฟาร์มที่ผ่านการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์

- ๑) ส่งเสริมการผลิตการเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่
- ๒) ส่งเสริมการวางแผนการผลิตสินค้าในเขตเกษตรเศรษฐกิจ
- ๓) พัฒนาระบบการผลิตการแปรรูปให้ได้มาตรฐานและปลอดภัย
- ๔) พัฒนาระบบการตลาด และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

๔.๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยการยกระดับเทคโนโลยีและส่งเสริมนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต วิจัย ภูมิปัญญา เทคโนโลยีท้องถิ่น มีสินค้าที่เป็นแบรนด์ของนครปฐม อัตลักษณ์ พืช GI

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- ๑) เพื่อส่งเสริมการวิจัย พัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร แบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
- ๒) เพื่อผลักดันให้มีการนำผลงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตรไปใช้ประโยชน์มากขึ้น
- ๓) เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างทั่วถึง

ตัวชี้วัด

- ๑) จำนวนผลงานด้านวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตรถูกนำไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้น

๒) จำนวนเกษตรกรและผู้รับบริการได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้เพิ่มขึ้น

๓) จำนวนผู้ใช้บริการจากระบบสารสนเทศการเกษตร

กลยุทธ์

๑) พัฒนาเทคโนโลยีการผลิตสินค้าเกษตรโดยใช้องค์ความรู้ งานวิจัยจากสถาบันการศึกษาในพื้นที่

๒) สร้างนวัตกรรมการผลิตสินค้าเกษตรเพื่อยกระดับคุณภาพการผลิตสินค้าเกษตรที่มีมาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด

๔.๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการการใช้ทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล ยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Agriculture) และสอดคล้องกับบริบทสังคมเมือง (ทำเกษตรแบบระบบปิด เช่น ทำเกษตรแบบโรงเรือน)

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

เพื่อให้เกิดการบูรณาการจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล และยั่งยืน

ตัวชี้วัด

๑) จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการจัดการและฟื้นฟู

๒) ร้อยละของพื้นที่การเกษตรที่มีน้ำเพียงพอและมีคุณภาพ

๓) จำนวนองค์กรเกษตรกรที่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตร

กลยุทธ์

๑) ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร

๒) ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๓) บริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อการเกษตร

๔.๕ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาบริหารจัดการบูรณาการเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์การพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานด้านการเกษตรแบบบูรณาการทั้งด้านบุคลากร และกระบวนการทำงานให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ตัวชี้วัด

๑) จำนวนบุคลากรของหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ

๒) ร้อยละของการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

๓) ร้อยละของความพึงพอใจของผู้รับบริการด้านการเกษตร

กลยุทธ์

๑) พัฒนาขีดสมรรถนะการทำงานของบุคลากรหน่วยงานในสังกัด

๒) เพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการที่ต่อยอดบูรณาการ

๓) ปรับปรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อรองรับเทคโนโลยีสมัยใหม่

๔) ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตร

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครปฐม (พ.ศ. ๒๕๖๖- พ.ศ. ๒๕๗๐)

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					รวม ๕ ปี	กลยุทธ์
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
๑.ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : เพิ่มศักยภาพ ทักษะ ความรู้ ให้กับเกษตรกรและกลุ่ม เกษตรกรในทุกระดับและทุก กลุ่มเป้าหมาย	๑) เกษตรกรมีความรู้ และทักษะสมัยใหม่ รายได้มั่นคง สามารถ พัฒนาอาชีพและความ ภาคภูมิใจในอาชีพ เกษตรกรรม ๒) พัฒนาและเชื่อมโยง เครือข่าย และ พา ศี เครือข่ายในการพัฒนา เกษตรกร	๑) จำนวนพื้นที่การทำ เกษตรกรรมยั่งยืน เพิ่มขึ้น ๒) จำนวนสถาบัน เกษตรกรที่มีความ เข้มแข็งและปริมาณ ธุรกิจของสถาบัน เกษตรกรเพิ่มขึ้น	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕	๓๐	๑๐๐ ไร่	๑) พัฒนาองค์ความรู้ให้เกษตรกร เพื่อปรับเปลี่ยนการผลิต ๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกร เพื่อ เพิ่มขีดความสามารถในการ แข่งขัน ๓) สร้างเกษตรกรและกลุ่ม เกษตรกรให้เป็นมีอาชีพ (Smart Farmer, Smart Co-operator)
๒. ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : พัฒนาประสิทธิภาพการ บริหารจัดการสินค้าทางเกษตร ตลอดห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) และสร้างห่วงโซ่มูลค่า ใหม่ (new value chain) ให้ มีการแข่งขันและเพิ่มมูลค่า	๑) เพื่ อ ส นั บ ส นุ น กระบวนการผลิต การ แปรรูป การตลาดสินค้า เกษตร ไปสู่คุณภาพและ มาตรฐานสินค้าปลอดภัย ๒) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการโซ่ อุปทานสินค้าเกษตรและ สร้างห่วงโซ่มูลค่าใหม่ (new value chain)	๑) จำนวนแปลง/ฟาร์ม/ สถานประกอบการ ที่ ผ่านการรับรองมาตรฐาน เพิ่มขึ้น	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๕๐๐ แปลง/ ฟาร์ม/ สถาน ประกอบ การ	๑) ส่งเสริมการผลิตการเกษตร อินทรีย์ในพื้นที่ ๒) ส่งเสริมการวางแผนการผลิต สินค้าในเขตเกษตรเศรษฐกิจ ๓) พัฒนาระบบการผลิต การแปร รูปให้ได้มาตรฐานและปลอดภัย ๔) พัฒนาระบบการตลาด และ ส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิต เกษตร

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					รวม ๕ ปี	กลยุทธ์
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
๓.ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : เพิ่มความสามารถในการ แข่งขันภาคการเกษตรด้วย การยกระดับเทคโนโลยีและ ส่งเสริมนวัตกรรม ตลาดนำ การผลิต วิจัย ภูมิปัญญา เทคโนโลยีท้องถิ่น (ควรมี สถาบันการศึกษาเข้ามา มีส่วนร่วมด้วย) มีสินค้าที่เป็น แบรนด์ของนครปฐม อัต ลักษณ์ พืชGI	๑) เพื่อส่งเสริมการวิจัย พัฒนาเทคโนโลยี และ นวัตกรรมด้านการเกษตร แบบมีส่วนร่วมทุกภาค ส่วน ๒) เพื่อผลักดันให้มีการ นำผลงานวิจัย เทคโนโลยี และ นวัตกรรมด้าน การ เกษ ทร ไป ใช้ ประโยชน์มากขึ้น ๓) เพื่อพัฒนาระบบ สารสนเทศให้สามารถใช้ ประโยชน์ได้อย่างทั่วถึง	๑) จำนวนผลงานด้าน วิจัย เทคโนโลยี และ นวัตกรรมด้านการเกษตร ถูกนำไปใช้ประโยชน์ เพิ่มขึ้น ๒) จำนวนเกษตรกรและผู้รับบริการได้รับการ ถ่ายทอดเทคโนโลยีและ นวัตกรรม สามารถนำ ความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ เพิ่มขึ้น ๓) จำนวนผู้ใช้บริการ จากระบบสารสนเทศ การเกษตร	๒	๒	๒	๒	๒	๑๐ งาน	๑) สนับสนุนงบประมาณเพื่อการ วิจัย พัฒนา เทคโนโลยี และ นวัตกรรม ๒) สนับสนุนการจัดทำระบบ ฐานข้อมูลและสารสนเทศ และ การเชื่อมโยงเครือข่าย ๓) สนับสนุนการกำหนดกรอบ งานวิจัย และสร้างนวัตกรรมให้ สอดคล้องกับความต้องการของ ท้องถิ่น
			๕๐	๕๐	๕๐	๕๐	๕๐	๒๕๐ ราย	
			๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐	๒,๕๐๐ คน	

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					รวม ๕ ปี	กลยุทธ์
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
๔.ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : บริหารจัดการการใช้ ทรัพยากรการเกษตรและ สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล ยั่งยืนและเป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม (Green Agriculture) และ สอดคล้องกับบริบทสังคม เมือง	เพื่อให้เกิดการบูรณาการ จัดการทรัพยากร การเกษตรและ สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล และยั่งยืน	๑) จำนวนพื้นที่ที่ได้รับ การจัดการและฟื้นฟู ๒) ร้อยละของพื้นที่ การเกษตรที่มีน้ำเพียงพอ และมีคุณภาพ ๓) จำนวนองค์กร เกษตรกรที่มีส่วนร่วมใน การบริหารจัดการ ทรัพยากร	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๑,๐๐๐ ไร่	๑) ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากร การเกษตร ๒) ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม ๓) บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อการเกษตร
			๗๐	๗๐	๗๐	๗๐	๗๐	ร้อยละ ๗๐	
			๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๕๕ องค์กร	

<p>๕.ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ : พัฒนาบริหารจัดการบูรณา การเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ การพัฒนาการเกษตรและ สหกรณ์ของจังหวัด</p>	<p>เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารงานด้าน การเกษตรแบบบูรณา การทั้งด้านบุคลากร และกระบวนการทำงาน ให้เกิดการพัฒนาอย่าง ต่อเนื่อง</p>	<p>๑) จำนวนบุคลากรของ หน่วยงานสังกัด กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ที่ได้รับการ พัฒนาศักยภาพ ๒) ร้อยละของการ ดำเนินงานตาม แผนพัฒนาการเกษตร และสหกรณ์ของจังหวัด ๓) ร้อยละของความพึง พอใจของผู้รับบริการ ด้านการเกษตร</p>	<p>๑๐ ๗๐ ๗๐</p>	<p>๑๐ ๗๕ ๗๕</p>	<p>๑๐ ๘๐ ๘๐</p>	<p>๑๐ ๘๕ ๘๕</p>	<p>๑๐ ๙๐ ๙๐</p>	<p>๕๐ คน ร้อยละ ๘๐ ร้อยละ ๘๐</p>	<p>๑) พัฒนาขีดสมรรถนะการทำงาน ของบุคลากรหน่วยงานในสังกัด ๒) เพิ่มประสิทธิภาพระบบการ บริหารจัดการที่ต่อยอดบูรณาการ ๓) ปรับปรุงระบบเทคโนโลยี สารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อ รองรับเทคโนโลยีสมัยใหม่ ๔) ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตร</p>
--	--	---	-----------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------	---	---

๖. แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map)

วิสัยทัศน์ “เป็นแหล่งสินค้าทางการเกษตรและเกษตรอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าสูง (High values Agriculture products) ด้วยการส่งเสริมเทคโนโลยีทางการเกษตรที่สูงขึ้น (Up-level technology uses) เพื่อให้ได้สินค้าที่สอดคล้องความต้องการของตลาด มีคุณค่า ปลอดภัย ได้มาตรฐาน รวมถึงการท่องเที่ยววิถีเกษตร สนับสนุนให้จังหวัดนครปฐมเป็นเมืองหลวงแห่งนวัตกรรมอาหารและสุขภาพ ”

๗. สรุปข้อเสนอโครงการตามจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของจังหวัด (Positting) ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครปฐม (พ.ศ.๒๕๖๗)

จุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของจังหวัดนครปฐม (Positioning) ได้แก่ เมืองหลวงสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย ตรงความต้องการของตลาด มีคุณค่า ปลอดภัย ได้มาตรฐาน ด้วยการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

โครงการ	งบประมาณ (ที่คาดว่าจะได้รับ)	วัตถุประสงค์โครงการ			หมายเหตุ
		การเพิ่ม ประสิทธิภาพการ ผลิต	การเพิ่มขีด ความสามารถใน การแข่งขัน	ระบบตลาดนำ การผลิต	
Position ๑.เป็นเมืองหลวงสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย					
๑.โครงการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรด้วยโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG) จังหวัดนครปฐม	๑,๐๕๔,๖๐๐	✓	✓		งบจังหวัด
๒.โครงการยกระดับคุณภาพผลผลิตสัตว์น้ำปลอดภัยสู่มาตรฐานและมาตรการจัดการเพื่อป้องกันการปนเปื้อน COVID-๑๙	๒,๓๒๓,๘๐๐	✓			งบจังหวัด
Position ๒.สินค้าเกษตรตรงความต้องการของตลาด มีคุณค่า ปลอดภัย ได้มาตรฐาน					
๓.โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตลูกพันธุ์ปลาโดยชุดเพาะพันธุ์เคลื่อนที่ (Mobile hatchery)	๒๒๐,๐๐๐		✓		งบจังหวัด
๔.โครงการพัฒนาและประชาสัมพันธ์สินค้าสัตว์น้ำอัตลักษณ์จังหวัดนครปฐม	๑,๐๓๐,๐๐๐			✓	งบจังหวัด
๕.โครงการยกระดับสินค้าผลิตภัณฑ์ และอาหารปศุสัตว์ของผู้ประกอบการรายย่อยเข้าสู่ระบบมาตรฐาน	๒,๕๐๐,๐๐๐	✓	✓		งบจังหวัด
๖.โครงการส่งเสริมการบริโภคคนหน้าฟาร์มธุรกิจชุมชน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์นมในสถานศึกษาและชุมชน	๑,๘๒๘,๖๐๐	✓	✓		งบจังหวัด

โครงการ	งบประมาณ (ที่คาดว่าจะได้รับ)	วัตถุประสงค์โครงการ			หมายเหตุ
		การเพิ่ม ประสิทธิภาพการ ผลิต	การเพิ่มขีด ความสามารถใน การแข่งขัน	ระบบตลาดนำ การผลิต	
Position ๓.ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม					
๗.โครงการพัฒนาโปรแกรมระบบตรวจสอบย้อนกลับการผลิตโคเนื้อ พันธุ์กำแพงแสน	๓,๓๐๔,๔๐๐	✓	✓		งบจังหวัด
๘.โครงการส่งเสริมการใช้นวัตกรรมการผลิตโคนม-โคเนื้อมุ่งสู่ตลาด	๒,๓๔๖,๘๐๐		✓		งบจังหวัด

ส่วนที่ 5

5.1 โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครปฐม พ.ศ. 2566 - 2570 (งบปกติ)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 เพิ่มศักยภาพ ทักษะ ความรู้ให้กับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรในทุกระดับและทุกกลุ่มเป้าหมาย

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบที่ได้รับ พ.ศ. 2565	งบประมาณ (บาท)					หน่วยดำเนินการ
				พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	
1.พัฒนาองค์ความรู้ให้เกษตรกรเพื่อ ปรับเปลี่ยนการผลิต	1.1.1 โครงการการพัฒนาเกษตรกรมัยยั่งยืน	งบปกติ	82,400	82,400	82,400	82,400	82,400	82,400	กษ.นฐ.
2. พัฒนาศักยภาพเกษตรกร เพื่อ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	1.2.1 คลินิกเกษตรเคลื่อนที่	งบปกติ	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	กษ.นฐ.
รวมงบประมาณประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1			92,400	92,400	92,400	92,400	92,400	92,400	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าทางเกษตรตลอดห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) และสร้างห่วงโซ่มูลค่าใหม่ (new value chain) ให้มีการแข่งขันและเพิ่มมูลค่า

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบที่ได้รับ พ.ศ. 2565	งบประมาณ (บาท)					หน่วยดำเนินการ
				พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	
1. ส่งเสริมการผลิตการเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่	2.1.1 โครงการตลาดเกษตรกร	งบปกติ	23,000	23,000	23,000	23,000	23,000	23,000	กษ.จ.
	2.1.2 โครงการเกษตรอินทรีย์ - ด้านการเกษตร	งบปกติ	52,650	52,650	52,650	52,650	52,650	52,650	กษ.จ.
	2.1.3 โครงการพัฒนาหมู่บ้านเกษตรอินทรีย์	งบปกติ	136,790	136,790	136,790	136,790	136,790	136,790	ศวพ.นครปฐม
2. ส่งเสริมการวางแผนการผลิตสินค้าในเขตเกษตรเศรษฐกิจ	2.2.1 การผลิตพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิตทางการเกษตร	งบปกติ	304,320	304,320	304,320	304,320	304,320	304,320	ศวพ.นครปฐม
3. พัฒนาระบบการผลิตการแปรรูปให้ได้มาตรฐานและปลอดภัย	2.3.1 ร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q restaurant)	งบปกติ	40,900	40,900	40,900	40,900	40,900	40,900	กษ.นฐ.
	2.3.2 ส่งเสริมการบริโภคและใช้วัตถุดิบสินค้าคุณภาพ (Q)	งบปกติ	9,000	9,000	9,000	9,000	9,000	9,000	กษ.นฐ.
	2.3.3 โครงการพัฒนาสินค้าเกษตรตามระบบคุณภาพและมาตรฐาน GAP	งบปกติ	319,770	319,770	319,770	319,770	319,770	319,770	กษ.จ.
	2.3.4 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	144,680	144,680	144,680	144,680	144,680	144,680	กษ.จ.
	2.3.5 โครงการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรแปรรูป	งบปกติ	75,000	75,000	75,000	75,000	75,000	75,000	กษ.จ.
	2.3.6 โครงการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมและชันสูตรโรคสัตว์	งบปกติ	2,169,000	2,169,000	2,169,000	2,169,000	2,169,000	2,169,000	ปศ.จ.
	2.3.7 โครงการจัดการสวัสดิภาพสัตว์	งบปกติ	146,160	146,160	146,160	146,160	146,160	146,160	ปศ.จ.
	2.3.8 โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	งบปกติ	570,210	570,210	570,210	570,210	570,210	570,210	ปศ.จ.
	2.3.9 โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	871,800	871,800	871,800	871,800	871,800	871,800	ปศ.จ.
	2.3.10 พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน (พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)	งบปกติ	120,100	120,100	120,100	120,100	120,100	120,100	ปศ.จ.
	2.3.11 โครงการบริหารจัดการทรัพยากรประมง	งบปกติ	47,475	47,475	47,475	47,475	47,475	47,475	ปม.จ.
	2.3.12 โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	งบปกติ	90,000	90,000	90,000	90,000	90,000	90,000	ปม.จ.
	2.3.13 โครงการสินค้าเกษตรมีคุณภาพได้มาตรฐาน	งบปกติ	387,580	387,580	387,580	387,580	387,580	387,580	ศวพ.นครปฐม
	2.3.14 โครงการยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน (GAP)	งบปกติ	1,132,050	1,132,050	1,132,050	1,132,050	1,132,050	1,132,050	ศวพ.นครปฐม
4. พัฒนาระบบการตลาด และส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีเกษตร	2.4.1 โครงการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตร	งบปกติ	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	กษ.จ.
รวมงบประมาณประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2			6,643,485	6,643,485	6,643,485	6,643,485	6,643,485	6,643,485	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยการยกระดับเทคโนโลยีและส่งเสริมนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต วิจัย ภูมิปัญญา เทคโนโลยีท้องถิ่น (ควรมีสถาบันการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมด้วย) มีสินค้าที่เป็นแบรนด์ของนครปฐม อัตลักษณ์ พีช GI

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบที่ได้รับ พ.ศ. 2565	งบประมาณ (บาท)					หน่วยดำเนินการ
				พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	
1. สนับสนุนงบประมาณเพื่อการวิจัย พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม	3.1.1 โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรมทางการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	งบปกติ	825,537	825,537	825,537	825,537	825,537	825,537	ศวพ.นครปฐม
	3.1.2 โครงการการบริหารความหลากหลายทางชีวภาพ	งบปกติ	7,200	7,200	7,200	7,200	7,200	7,200	ศวพ.นครปฐม
	3.1.3 โครงการการขับเคลื่อนผลงานงานวิจัยใช้ประโยชน์	งบปกติ	572,500	572,500	572,500	572,500	572,500	572,500	ศวพ.นครปฐม
2. สนับสนุนการจัดทำระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศ และการเชื่อมโยงเครือข่าย	3.2.1 โครงการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	งบปกติ	12,870	12,870	12,870	12,870	12,870	12,870	กษจ.
2. สนับสนุนการจัดทำระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศ และการเชื่อมโยงเครือข่าย	3.2.1 ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	งบปกติ	57,100	57,100	57,100	57,100	57,100	57,100	ปศ.จ.
2. สนับสนุนการจัดทำระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศ และการเชื่อมโยงเครือข่าย	3.2.1 โครงการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	งบปกติ	14,700	14,700	14,700	14,700	14,700	14,700	ปม.จ.
รวมงบประมาณประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3			1,489,907	1,489,907	1,489,907	1,489,907	1,489,907	1,489,907	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารจัดการการใช้ทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล ยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Agriculture) และสอดคล้องกับบริบทสังคมเมือง

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบที่ได้รับ พ.ศ.2565	งบประมาณ (บาท)					หน่วยดำเนินการ
				พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	
1. พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร	4.1.1 โครงการซ่อมแซมอาคารที่ทำการ ภายในบริเวณโครงการชลประทานนครปฐม	งบปกติ	1,417,000						ชป.นครปฐม
	4.1.2 โครงการซ่อมแซมโรงช่างกล ภายในบริเวณโครงการชลประทานนครปฐม	งบปกติ	662,000						ชป.นครปฐม
	4.1.3 โครงการซ่อมแซมคลังพัสดุห้วงงาน ภายในบริเวณโครงการชลประทานนครปฐม	งบปกติ	827,000						ชป.นครปฐม
	4.1.4 โครงการบำรุงห้วงงานโครงการพื้นที่ 9 ไร่	งบปกติ	20,000						ชป.นครปฐม
	4.1.5 โครงการซ่อมแซมอาคารบังคับน้ำคลองราษฎร์สามัคคี	งบปกติ	920,000						ชป.นครปฐม
	4.1.6 โครงการซ่อมแซมอาคารบังคับน้ำคลองเทิดพระเกียรติ	งบปกติ	920,000						ชป.นครปฐม
	4.1.7 โครงการซ่อมอาคารติดตั้งเครื่องสูบน้ำพร้อมบำรุงรักษาเครื่องสูบน้ำ ปตร .เจดีย์บูชา	งบปกติ	1,267,000						ชป.นครปฐม
	4.1.8 โครงการซ่อมแซมอาคารบังคับน้ำคลองสวนกล้วยไม้	งบปกติ	946,000						ชป.นครปฐม
	4.1.9 โครงการซ่อมแซมอาคารบังคับน้ำคลองนายเสริฐ	งบปกติ	923,000						ชป.นครปฐม
	4.1.10 โครงการซ่อมแซมอาคารบังคับน้ำคลองกานู	งบปกติ	956,000						ชป.นครปฐม
	4.1.11 โครงการซ่อมแซมสถานีสูบน้ำพร้อมบำรุงเครื่องสูบน้ำ ปตร .คลองสัมปทวน	งบปกติ	958,000						ชป.นครปฐม
1. พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร	4.1.1 โครงการฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	งบปกติ	1,094,900						พด.นครปฐม
	4.1.2 โครงการการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยว	งบปกติ	22,500						พด.นครปฐม
	4.1.3 โครงการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	งบปกติ	8,400						พด.นครปฐม
	4.1.4 โครงการการพัฒนาที่ดินเพื่อป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติทางการเกษตร	งบปกติ	256,000						พด.นครปฐม
	4.1.5 โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลุ่ม -ตอน-สูง	งบปกติ	299,400						พด.นครปฐม
2. ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	4.2.1 โครงการบริหารจัดการทรัพยากรดินระดับตำบล	งบปกติ	25,000						พด.นครปฐม
	4.2.2 โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	งบปกติ	495,500						พด.นครปฐม
	4.2.3 โครงการส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน	งบปกติ	81,000						พด.นครปฐม
	4.2.4 โครงการการจัดงานวันดินโลก (world soil day)	งบปกติ	30,000						พด.นครปฐม
	4.2.1 โครงการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร	งบปกติ	124,000						กษจ.
รวมงบประมาณประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4				0	0	0	0	0	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนการบริหารจัดการบูรณาการเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์การพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบที่ได้ พ.ศ.2565	งบประมาณ (บาท)					หน่วยดำเนินการ
				พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	
1. พัฒนาขีดสมรรถนะการทำงานของบุคลากรหน่วยงานในสังกัด	5.1.1 พัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านปศุสัตว์	งบปกติ	11,040,488	11,040,488	11,040,488	11,040,488	11,040,488	11,040,488	ปศ.จ.
4. ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตร	5.4.1ประชุมสัมมนาเพื่อจัดทำและทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครปฐม พ.ศ.2566-2570	งบปกติ	0	0	50,000	50,000	50,000	50,000	กษ.นฐ.
รวมงบประมาณประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5				11,040,488	11,090,488	11,090,488	11,090,488	11,090,488	

5.2 โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครปฐม พ.ศ. 2566 - 2570 (งบจังหวัด-งบกลุ่มจังหวัด)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 เพิ่มศักยภาพ ทักษะความรู้ให้กับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรในทุกระดับและทุกกลุ่มเป้าหมาย

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					รวม 5 ปี	หน่วย ดำเนินการ
			พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570		
1.พัฒนาองค์ความรู้ให้เกษตรกรเพื่อปรับเปลี่ยนการผลิต 2.พัฒนาศักยภาพเกษตรกร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	1.1.1 โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตลูกพันธุ์ปลาโดยชุดเพาะพันธุ์เคลื่อนที่ (Mobile hatchery)	งบจังหวัด	-	220,000	-	-	-	220,000	ปม.จ.
	1.1.2 โครงการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรด้วยโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG) จังหวัดนครปฐม	งบจังหวัด	-	1,054,600	-	-	-	1,054,600	กษจ.
รวมงบประมาณประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1			-	1,274,600	-	-	-	1,274,600	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าทางเกษตรตลอดห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) และสร้างห่วงโซ่มูลค่าใหม่ (new value chain) ให้มีการแข่งขันและเพิ่มมูลค่า

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					รวม 5 ปี	หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570		
3. พัฒนาระบบการผลิตการแปรรูปให้ได้มาตรฐานและปลอดภัย	2.3.1การเพิ่มศักยภาพการผลิต สินค้าปศุสัตว์ เข้าสู่มาตรฐาน GAP	งบจังหวัด	674,000	-	-	-	-	674,000	ปศ.จ.
	2.3.2พัฒนาศักยภาพการผลิตเนื้อโคขุนกำแพงแสน	งบจังหวัด	6,722,200	-	-	-	-	6,722,200	ปศ.จ.
	2.3.3 การพัฒนาและยกระดับสินค้า ผลิตภัณฑ์ และอาหารปศุสัตว์ของผู้ประกอบการรายย่อยเข้าสู่ระบบมาตรฐาน	งบจังหวัด	-	2,500,000	-	-	-	2,500,000	ปศ.จ.
	2.3.4 โครงการยกระดับคุณภาพผลผลิตสัตว์น้ำปลอดภัยสู่มาตรฐานและมาตรการจัดการเพื่อป้องกันการปนเปื้อน COVID-19	งบจังหวัด	-	2,323,800	-	-	-	2,323,800	ปม.จ.
4. พัฒนาระบบการตลาด และส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิตเกษตร	2.4.1 โครงการพัฒนาและประชาสัมพันธ์สินค้าสัตว์น้ำอัตลักษณ์จังหวัดนครปฐม	งบจังหวัด	-	1,030,000	-	-	-	1,030,000	ปม.จ.
รวมงบประมาณประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2			-	5,853,800	-	-	-	13,250,000	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยการยกระดับเทคโนโลยีและส่งเสริมนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต วิจัย ภูมิปัญญา เทคโนโลยีท้องถิ่น

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					รวม 5 ปี	หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570		
1.พัฒนาเทคโนโลยีการผลิตสินค้าเกษตรโดยใช้องค์ความรู้ งานวิจัยจากสถาบันการศึกษาในพื้นที่	3.1.1 ยกระดับสินค้าเกษตรปลอดภัยสู่ Product Champion จังหวัดนครปฐม	งบจังหวัด	7,497,400	-	-	-	-	7,497,400	กษจ.
	3.1.2ส่งเสริมการผลิต และสืบทอดภูมิปัญญาการใช้สมุนไพรจังหวัดนครปฐม	งบจังหวัด	1,189,200	-	-	-	-	1,189,200	กษจ.
	3.1.3 โครงการพัฒนาโปรแกรมระบบตรวจสอบย้อนกลับการผลิตโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน	งบจังหวัด	-	3,304,400	-	-	-	3,304,400	ปศ.จ.
2.สร้างนวัตกรรมการผลิตสินค้าเกษตรเพื่อยกระดับคุณภาพการผลิตสินค้าเกษตรที่มีมาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด	3.2.1การยกระดับมาตรฐานการแปรรูปเนื้อสุกร ให้เข้าสู่มาตรฐานอาหารปลอดภัย	งบจังหวัด	594,000	-	-	-	-	594,000	ปศ.จ.
	3.2.2 โครงการส่งเสริมการใช้นวัตกรรมการผลิตโคนม-โคเนื้อมุ่งสู่ตลาด	งบจังหวัด	-	2,346,800	-	-	-	2,346,800	ปศ.จ.
	3.2.3 โครงการส่งเสริมการบริโภคนมหน้าฟาร์มธุรกิจชุมชน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์นมในสถานศึกษาและชุมชน	งบจังหวัด	-	1,828,600	-	-	-	1,828,600	ปศ.จ.
รวมงบประมาณประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3			9,280,600	3,304,400				12,585,000	

ส่วนที่ ๖

Project Brief

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดนครปฐม

แผนงาน (เป็นโครงการภายใต้แผนงาน ตาม แบบ จ.๑) แผนงานการพัฒนาการเกษตรปลอดภัยและมูลค่าสูง

๑. ชื่อโครงการ : โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตลูกพันธุ์ปลาโดยชุดเพาะพันธุ์เคลื่อนที่ (Mobile hatchery)

๒. ชื่อแผนงาน : แผนงานการฟื้นฟู ทรัพยากรสัตว์น้ำในแหล่งน้ำชุมชนเป็นแหล่งอาหารอย่างยั่งยืน

๓. แนวทางการพัฒนา :

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัดนครปฐม มี 3 ประเด็นดังนี้

- 1. พัฒนานครปฐมให้เป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ที่มีอัตลักษณ์เป็นที่รู้จักทั้งด้านการเกษตรแปรรูปด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี เขตการลงทุน การศึกษาและประตูเศรษฐกิจด้านตะวันตก รวมถึงการท่องเที่ยวเชิงอาหารและวัฒนธรรม (Smart tourism) รองรับสังคมผู้สูงอายุ (Aging)
- 2. สร้างความแข็งแกร่งระดับพื้นที่ที่สามารถรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและกระจายความเจริญให้เป็นระบบขนส่งและเคลื่อนที่อัจฉริยะ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างความสุขให้กับประชาชนในทุกกระดับ (Smart mobility and transport)
- 3. พัฒนาประชาชนให้เป็นประชาชนอัจฉริยะ (Smart citizen) มีความสามารถในการหารายได้ ลดรายจ่าย ลดปัญหาครัวเรือนและสิ่งแวดล้อม สร้างความเสมอภาค และความเท่าเทียม โดยนำศาสตร์พระราชามาเป็นแนวทางปฏิบัติ ภายใต้ระบบบริหารสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพ (Smart healthy) และการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวทางพัฒนา (Smart Learning)

แผนงานพัฒนาจังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย 3 แผนงานดังนี้

- แผนงานที่ 1 สร้างเข้มแข็ง กระตุ้น และฟื้นฟูเศรษฐกิจจังหวัดนครปฐม
- แผนงานที่ 2 การพัฒนาพื้นที่เพื่อรองรับความเจริญ รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- แผนงานที่ 3 พัฒนาประชาชนอัจฉริยะ (Smart Citizen) และระบบนิเวศ (Ecosystem)

๔. ความสำคัญของโครงการ และ หลักการและเหตุผล

: จากพระราชกำหนดการประมง พ.ศ.๒๕๕๘ กรมประมงได้ดำเนินการจัดตั้งองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น เพื่อมีวัตถุประสงค์ให้สมาชิกองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นที่ขึ้นทะเบียนกับกรมประมงและสร้างเครือข่ายให้เข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ อันส่งผลให้ภาคการประมงน้ำจืดเติบโตอย่างยั่งยืน ประกอบกับชาวประมงได้รับผลกระทบจากโรคระบาดไวรัสโคโรนา ผลกระทบแบบต่อเนื่องยาวนาน กิจการบางอย่างไม่มีเงินลงทุน บางส่วนถูกเลิกจ้างถาวร มีปัญหารายได้ไม่พออยู่กิน ดังนั้นเพื่อความมั่นคงทางอาหารให้กับชุมชนโดยเฉพาะองค์กรที่ทำประมงน้ำจืดในแหล่งน้ำธรรมชาติ ได้มีความมั่นคงทางด้านอาหารจากโปรตีนที่มีประสิทธิภาพสูง หากมีการการอบรมให้ความรู้การบริหารจัดการผลผลิตสัตว์น้ำ แลก ยืม คั้น ผลผลิตจากสัตว์น้ำ หรือรายได้ที่เกิดจากโครงการฯ ให้เกิดประโยชน์มีการจัดหาลูกพันธุ์สัตว์น้ำมาอนุบาลแล้วปล่อยลงเลี้ยงในแหล่งน้ำชุมชน เพื่อเป็นแหล่งอาหารโปรตีนของชุมชนและสร้างรายได้และ

ให้แก่ราษฎรครัวเรือนอยู่ดี กินดี มีความมั่นคง ดังนั้น เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน กิจกรรมการสร้างแหล่งเรียนรู้โดยการส่งเสริมถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตลูกพันธุ์ปลาโดยชุดเพาะพันธุ์เคลื่อนที่ (Mobile hatchery) ในพื้นที่ตั้งของแหล่งน้ำ และต่อเนื่องด้วยการอบรมให้ความรู้เรื่องการแปรรูปอาหารจากสัตว์น้ำ จึงเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญในการพัฒนาสินค้าประมงให้มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น สู่ตลาดสินค้าชุมชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการ : เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพขององค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นและเครือข่าย ให้เป็นแหล่งเรียนรู้และการบริหารจัดการทรัพยากรด้านประมงในจังหวัดนครปฐม

๕. วัตถุประสงค์รายกิจกรรม

เพื่อให้องค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นและเครือข่าย มีองค์ความรู้ในการเพาะพันธุ์สัตว์น้ำได้เองจากชุดเพาะฟักเคลื่อนที่ ดังนี้

๑. เพื่อให้องค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นสามารถบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำได้
๒. เพื่อให้องค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นได้รับความรู้ในการแปรรูปสัตว์น้ำและสร้างงาน สร้างอาชีพ
๓. เพื่อให้องค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นมีความรู้เรื่องการบังคับใช้กฎหมายตาม พรก.การประมง พ.ศ.

๒๕๕๘

๔. เพื่อเป็นแหล่งเพาะและขยายพันธุ์สัตว์น้ำในชุมชน
๕. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้แก่เกษตรกร ชุมชน และผู้สนใจ

๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย : ชุมชนมีศูนย์เรียนรู้ในการเพาะพันธุ์สัตว์น้ำแบบเคลื่อนที่ในพื้นที่ จำนวน ๒ แห่ง

๑. ร้อยละ ๘๐ ของสมาชิกองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นและเครือข่ายที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการทรัพยากรด้านประมง
๒. สมาชิกองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นและเครือข่ายจำนวน ๒ กลุ่มได้รับองค์ความรู้สามารถเพาะพันธุ์ปลาได้
๓. สมาชิกองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นและเครือข่ายที่ได้รับองค์ความรู้ในการแปรรูปอาหารจากสัตว์น้ำ สามารถนำไปเป็นอาชีพเสริมได้

ผลผลิต :

สมาชิกองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นและเครือข่ายในชุมชน จำนวน ๖๐ ราย มีองค์ความรู้ในการเพาะพันธุ์สัตว์น้ำและสามารถแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ

ผลลัพธ์ :

สมาชิกองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นและเครือข่ายในชุมชนสามารถเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ แปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ และบริหารจัดการทรัพยากรด้านประมงได้

ผลกระทบ :

เชิงบวก :

- ๑) มีพื้นที่ผลิตสินค้าเกษตรด้านประมงเพิ่มขึ้น
- ๒) สมาชิกองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นและเครือข่ายมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เกิดความเข้มแข็ง มั่นคงและยั่งยืน
- ๓) สมาชิกองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นและเครือข่ายในชุมชนสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้นำไปต่อยอดดำเนินกิจกรรมได้

- ๔) สมาชิกองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นและเครือข่ายในชุมชนรับรู้และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการทรัพยากรด้านประมงและการแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำและยกระดับมูลค่าผลิตภัณฑ์ขยายฐานของผู้บริโภค และลดผลกระทบจากปัญหาสินค้าเกษตรตกต่ำ โดยเฉพาะผลผลิตที่ได้มาตรฐานของตลาดบริโภคสด
- ๕) สมาชิกองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นและเครือข่ายในชุมชนลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร ลดหมอกควัน ส่งผลต่อการลดภาวะภาวะภาครัฐด้านการรักษาพยาบาล

๗. พื้นที่เป้าหมาย : องค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นบางหลวง พื้นที่หมู่ ๗ ตำบลบางหลวง อำเภอบางเลน และ องค์กรชุมชนประมงทำประมง หมู่ที่ ๕ ตำบลวัดละมุด อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

๘. กิจกรรมหลัก : การจัดการทรัพยากรประมงโดยชุมชนมีส่วนร่วมแบบยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ชาติ : ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด : ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ลดปัญหาครัวเรือนและสิ่งแวดล้อม สร้างความเสมอภาคและความเท่าเทียมโดยนำศาสตร์พระราชามาเป็นแนวทางหลัก

แผนงาน : แผนงานศูนย์กลางเมืองศาสตร์พระราชาสู่ ๓ มิศุมกันก้าวทันการเปลี่ยนแปลง

๙. หน่วยดำเนินการ : สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐม

สถานที่ติดต่อ สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐม โทรศัพท์ ๐-๓๔๓๔-๐๐๓๔

๑๐. ระยะเวลาดำเนินงาน :

กิจกรรมย่อย	ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินการ			
	ต.ค. - ธ.ค.๖๕	ม.ค. - มี.ค. ๖๖	เม.ย. - มิ.ย.๖๖	ก.ค. - ก.ย. ๖๖
กิจกรรมที่ ๒ การจัดการทรัพยากรประมงโดยชุมชนมีส่วนร่วมแบบยั่งยืน งบประมาณ ๒๒๐,๐๐๐ บาท(สองแสนสองหมื่นบาทถ้วน) (สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐม)				
๒.๑ การสร้างเครือข่ายในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ งบประมาณ ๙,๘๐๐ บาท(เก้าพันแปดร้อยบาทถ้วน)				
-สร้างเครือข่ายในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ		✓	✓	
๒.๒ ฝึกอบรมให้ความรู้เกษตรกรและชุมชน งบประมาณ ๕๙,๘๒๐ บาท(ห้าหมื่นเก้าพันแปดร้อยยี่สิบบาทถ้วน)				
-การเพาะฟักสัตว์น้ำโดยใช้อุปกรณ์เพาะฟักเคลื่อนที่			✓	✓
-หลักสูตรแปรรูปอาหารจากสัตว์น้ำ			✓	✓
๒.๓ การจัดทำจุดสาธิตการเพาะพันธุ์สัตว์น้ำโดยใช้อุปกรณ์เพาะแบบเคลื่อนที่(Mobile Hatchery) งบประมาณ ๑๑๖,๑๐๐ บาท(หนึ่งแสนหนึ่งหมื่นหกพันหนึ่งร้อยบาทถ้วน)				

-จัดทำจุดสาธิต			✓	✓
๒.๔ การทำอาหารสมทบในแหล่งน้ำ งบประมาณ ๒๕,๐๘๐ บาท (สองหมื่นห้าพันแปดสิบบาทถ้วน)				
-ทำอาหารสมทบในแหล่งน้ำ			✓	✓
๒.๕ ติดตามให้คำแนะนำต่อเนื่องจากการอบรม งบประมาณ ๙,๒๐๐ บาท (เก้าพันสองร้อยบาทถ้วน)				
-ติดตามให้คำแนะนำต่อเนื่อง			✓	✓

หมายเหตุ : สามารถถ่วงจ่ายได้ทุกกิจกรรม

๑๑. วงเงินงบประมาณ : จำนวน ๒๒๐,๐๐๐ บาท

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สมาชิกองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นและเครือข่ายที่ได้ขึ้นทะเบียนองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นกับหน่วยงานกรมประมง มีส่วนร่วมในการฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำเพื่อเพิ่มผลผลิต การบริหารจัดการร่วมกัน รวมถึงการดูแลรักษาคุณภาพสัตว์น้ำเพื่อเพิ่มมูลค่า ส่งเสริมการตลาดเพื่อจำหน่ายสินค้าได้อีกทางหนึ่งด้วย

๑๒. ผลผลิต (output) สำหรับสมาชิกองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นและเครือข่าย

๑. ต้นแบบสำหรับชุมชนที่ได้รับการพัฒนาสร้างความมั่นคงทางอาหารและรายได้
๒. เกิดสินค้าชุมชนที่พัฒนาจากวัตถุดิบ ภูมิปัญญาหรืออัตลักษณ์ท้องถิ่น อย่างน้อย ๕ - ๑๐ รายการ

๑๓. ผลลัพธ์ (outcome) สำหรับสมาชิกองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นและเครือข่าย

๑. มีรายได้แหล่งที่ ๒ และ ๓ นอกเหนือจากการประกอบอาชีพดั้งเดิมเพิ่มขึ้น
๒. มีมูลค่าผลผลิตสัตว์น้ำเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓
๓. มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ

ผลกระทบ (Impact)

สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว

ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัด : ภัยพิบัติทางธรรมชาติ

แบบฟอร์มข้อมูลพื้นฐานโครงการของจังหวัด (ระดับกิจกรรมย่อย)

(1 ชุด ต่อ 1 โครงการ)
ลำดับความสำคัญ.....

ชื่อโครงการ ยุทธศาสตร์การผลิตสินค้าเกษตรด้วยโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG) จังหวัดนครปฐม
วงเงิน 1,054,600 บาท

กิจกรรมหลัก ยุทธศาสตร์การผลิตสินค้าเกษตรด้วยโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG)

ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเกษตร

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนานครปฐมให้เป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ที่มีอัตลักษณ์เป็นที่รู้จัก ทั้งด้านการเกษตรแปรรูปด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี เขตการลงทุน การศึกษาและประจําเศรษฐกิจด้านตะวันตก รวมถึงการท่องเที่ยวเชิงอาหารและวัฒนธรรม (Smart tourism) รองรับสังคมผู้สูงอายุ (Aging)

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 สร้างความแข็งแกร่งระดับพื้นที่ ให้สามารถรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และกระจายความเจริญให้เป็นระบบขนส่งและเคลื่อนที่อัจฉริยะ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างความสุขให้กับ ประชาชนในทุกกระดับ (Smart mobility and transport)

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 พัฒนาประชาชนให้เป็นประชาชนอัจฉริยะ (Smart citizen) มีความสามารถในการหารายได้ ลดรายจ่าย ลดปัญหาครัวเรือนและสิ่งแวดล้อม สร้างความเสมอภาค และความเท่าเทียม โดยนำศาสตร์ พระราชามาเป็นแนวทางปฏิบัติ ภายใต้ระบบบริหารสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพ (Smart healthy) และการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับแนวทางพัฒนา (Smart Learning)

แนวทางการพัฒนาจังหวัด ส่งเสริมการใช้วัตถุดิบหลักที่มีอยู่ในจังหวัด ยุทธศาสตร์สินค้าเกษตร เกษตรแปรรูป อาหารแปรรูปด้วยนวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัย

แผนงาน แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ

หน่วยดำเนินการ สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม

ผู้รับผิดชอบ: นายศิริชัย เลี้ยงอำนาจ

ตำแหน่ง: เกษตรจังหวัดนครปฐม

สถานที่ติดต่อ สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม

หมายเลขโทรศัพท์ 034-253992

เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงาน นางสาววิรัชญา เชียงจิ่ง

ตำแหน่ง: นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

สถานที่ติดต่อ สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม

หมายเลขโทรศัพท์ 087-1711086

(1) หลักการและเหตุผล

(1.1) ที่มา : (ระบุ เช่น มติ ครม. นโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนาจังหวัด)

ตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เน้นการยกระดับศักยภาพการผลิตและการใช้นวัตกรรมในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้งในสาขาอุตสาหกรรม เกษตรและบริการ การสร้างความมั่นคงและปลอดภัยด้านอาหาร การเพิ่มขีดความสามารถทางการค้าและการเป็นผู้ประกอบการ รวมทั้งการพัฒนาฐานเศรษฐกิจแห่งอนาคต ทั้งนี้ภายใต้ กรอบการปฏิรูปและพัฒนาปัจจัยเชิงยุทธศาสตร์ทุกด้าน อันได้แก่ โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม แผนแม่บท ส่วนที่ ๓ แผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ ระบบนิเวศการเกษตร ประเด็นการพัฒนาของจังหวัดที่ ๑ พัฒนานครปฐมให้เป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ที่มีอัตลักษณ์เป็นที่รู้จักทั้งด้านการเกษตรแปรรูปด้วยเทคโนโลยี เขตการลงทุน การศึกษาและประจําเศรษฐกิจด้านตะวันตก รวมถึงการท่องเที่ยวเชิงอาหารและวัฒนธรรม (Smart tourism) รองรับ

สังคมผู้สูงอายุ (Aging) แผนงาน เมืองอัจฉริยะและเมืองหลวงแห่งอาหารปลอดภัย/สุขภาพและยกระดับด้านการท่องเที่ยว ดังนั้นจึงจำเป็นต้องยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรด้วยโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG)

(1.2) สรุปสาระสำคัญ

สภาพปัญหา/ความต้องการ: (ระบุสภาพปัญหาความเดือดร้อนความต้องการของกลุ่มเป้าหมายหรือประชาชน)

ตามที่รัฐบาลให้ความสำคัญกับการเร่งรัดพัฒนาประเทศด้วยการใช้โมเดลทางเศรษฐกิจใหม่ที่เรียกว่า "BCG" ซึ่งเป็นการพัฒนา ๓ เศรษฐกิจ คือ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) เพื่อตบโจทย์การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ของสหประชาชาติอย่างน้อย ๕ เป้าหมาย ได้แก่ การผลิตและบริโภคที่ยั่งยืน การรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การอนุรักษ์ความหลากหลาย ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน อีกทั้งยังสอดรับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเป็นหลักสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย และในปัจจุบันเกษตรกรของจังหวัดนครปฐมประสบปัญหา เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้รูปแบบการผลิตแบบดั้งเดิม เกษตรกรสูงอายุทำให้ขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตร และปัจจัยการผลิตมีราคาแพง ส่งผลต่อประสิทธิภาพการผลิตและต้นทุนการผลิต และการรับรองคุณภาพผลผลิตทางการเกษตรทำได้จำกัด

จังหวัดนครปฐมจึงได้จัดทำโครงการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรด้วยโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG) จังหวัดนครปฐม เพื่อสร้างการรับรู้และสร้างความเข้าใจของเกษตรกรในการทำการเกษตรภายใต้นโยบาย BCG โดยการขับเคลื่อนระบบการผลิตสินค้าเกษตรของเกษตรกรสูง 3 สูง คือ ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง รายได้สูง ด้วยการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม ผลิตภูมิปัญญาไปสู่ความยั่งยืนในมิติความมั่นคงทางอาหาร ความมั่นคงทางสาธารณสุข ความมั่นคงทางพลังงาน หลักประกันการมีงานทำ และความยั่งยืนทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นำไปสู่การปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตสินค้าเกษตรจากเดิมสู่เกษตรกรรมที่ยั่งยืนต่อไป

ความเร่งด่วน : (ระบุระดับความจำเป็นเร่งด่วนและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นหากไม่ดำเนินโครงการ)

มีความจำเป็นต้องสร้างการรับรู้และสร้างความเข้าใจเพื่อให้เกษตรกรได้ปรับเปลี่ยนทัศนคติ และรูปแบบการทำการเกษตรแบบเดิมสู่การทำการเกษตรกรรมที่ยั่งยืน เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ อาทิความต้องการของผู้บริโภค ระบบเศรษฐกิจโลก สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป เป็นต้น

(2) ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

(2.1) **วัตถุประสงค์ของโครงการ:** (ระบุข้อความที่กำหนดสภาพของจุดหมายที่ต้องการบรรลุผลของโครงการ โดยระบุกลุ่มเป้าหมาย สิ่งที่ต้องการบรรลุ และแนวทางการดำเนินงาน)

(1) เพื่อสร้างการรับรู้และสร้างความเข้าใจในการทำการเกษตรแบบยั่งยืนภายใต้โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG)

(2) เพื่อเตรียมความพร้อมของเกษตรกรในการปรับตัวในการทำการเกษตรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมในอนาคต

(๓) เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครเกษตรกร เกษตรกรผู้นำในการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐให้ประสบความสำเร็จ นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

(2.2) สถานภาพของโครงการ (เลือกเพียงข้อเดียว)

โครงการเดิม โครงการใหม่

(2.3) ประเภทของโครงการ (เลือกเพียงข้อเดียว)

พัฒนา ดำเนินการปกติ

(2.4) ระยะเวลาดำเนินโครงการ.....1.....ปี เริ่มต้นปี ตุลาคม 2567 สิ้นสุดปี กันยายน 2567

(2.5) สถานที่ดำเนินโครงการ: (ระบุพื้นที่ดำเนินโครงการ เช่น อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน พร้อมระบุพิกัด) พื้นที่ทั้ง 7 อำเภอ จังหวัดนครปฐม

(3) กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

(3.1) กลุ่มเป้าหมาย: (ระบุกลุ่มเป้าหมายผู้ได้รับประโยชน์หรือรับบริการจากโครงการตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้)

เกษตรกร / อาสาสมัครเกษตรกร / smart farmer / young smart farmer / เกษตรกรผู้นำ จำนวน 500 ราย

(3.2) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย: (ระบุบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กร ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการทั้งด้านบวก และด้านลบ เฉพาะที่สำคัญ)

เกษตรกร / อาสาสมัครเกษตรกร / smart farmer / young smart farmer / เกษตรกรผู้นำ จำนวน 500 ราย

(4) เป้าหมาย ผลลัพธ์ และผลกระทบโครงการ

(4.1) เป้าหมายโครงการ (ระบุตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ พร้อมเป้าหมายตามตัวชี้วัดในแต่ละปี)

ตัวชี้วัด	หน่วย นับ	ปี 2566 แผน	ปี 2567 แผน	ปี 2568 แผน	ปี 2569 แผน	ปี 2570 แผน
1. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้เรื่อง การทำการเกษตร ภายใต้โมเดลเศรษฐกิจ สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG)	ราย		300			
2. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ต้องการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตจากเดิมสู่การทำการเกษตรแบบใหม่ ภายใต้โมเดลเศรษฐกิจ สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG) อย่างน้อย 2 กิจกรรม	ราย		300			

(4.2) ผลผลิต : (ระบุผลที่ได้รับจากการใช้ผลผลิตของโครงการ ในมิติการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาด้านสังคม การบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การรักษาความมั่นคงและความสงบ และการบริหารจัดการภาครัฐ)

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจำนวน 500 ราย ได้รับการอบรมถ่ายทอดความรู้ตามหลักสูตรที่กำหนด

(4.3) ผลลัพธ์ : (ระบุผลที่ได้รับจากการใช้ผลผลิตของโครงการ มีทั้งเชิงบวก เชิงลบ ในมิติการพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาด้านสังคม การบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การรักษาความมั่นคงและความสงบ และการบริหารจัดการภาครัฐรวมถึงประโยชน์ที่บังเกิดขึ้นจากการใช้ผลผลิตของโครงการโดยกลุ่มเป้าหมาย)

(1) แก้ไขปัญหาเรื่องอะไร (ระบุ) ต้นทุนการผลิตสูง การทำการเกษตรแบบเชิงเดี่ยว ความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อม การทรัพยากรไม่คุ้มค่าสิ้นเปลือง การผลิตสินค้าเกษตรไม่ปลอดภัยตามความต้องการของตลาด

(2) ผู้ได้รับผลประโยชน์ เป็นใคร เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้ ระบุจำนวน 500 ราย

- เกษตรกรตระหนักรู้ เข้าใจ และมีทัศนคติต่อการทำการเกษตรแบบยั่งยืนภายใต้โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG)

- เกษตรกรพร้อมปรับตัวในการทำการเกษตรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมในอนาคต

- เกษตรกร อาสาสมัครเกษตรกร เกษตรกรผู้นำ มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐให้ประสบความสำเร็จ นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

(3) ระบุพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์อย่างไร เกษตรกร /อาสาสมัครเกษตรกร /smart farmer /young smart farmer /เกษตรกรผู้นำ จำนวน 500 ราย ได้รับรู้ เข้าใจ มีส่วนร่วม พร้อมให้ความร่วมมือในการปรับเปลี่ยนการทำ การเกษตรภายใต้โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG) (คน/ครัวเรือน/ไร่)

(4) ประเมินการผลที่เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม คือ มีการปรับเปลี่ยนปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตจากเดิมสู่การทำเกษตรแบบใหม่ภายใต้โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG) อย่างน้อย 2 กิจกรรม จำนวน 300 ราย

(4.4) ผลกระทบ : (ระบุผลที่ตามมาจากการดำเนินโครงการ การใช้ประโยชน์โครงการ ที่เกิดกับกลุ่มเป้าหมายและมีใช้กลุ่มเป้าหมาย และผลกระทบที่เกิดกับโครงการ/กิจกรรมอื่นๆที่มีอยู่แล้ว)

เชิงบวก: เกษตรกร ผู้บริโภค และผลผลิตทางการเกษตรปลอดภัยจากสารเคมี เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เกษตรกรลดความเสี่ยงในการประกอบอาชีพการเกษตร

เชิงลบ: ต้องใช้ระยะเวลาการปรับเปลี่ยนทัศนคติของเกษตรกร และรูปแบบการผลิตสินค้าเกษตรเนื่องจากการผลิตสินค้าเกษตรแต่ละชนิดใช้เวลาแตกต่างกัน

(5) แนวทางการดำเนินงาน (แสดงรายละเอียดกิจกรรมที่จะทำภายใต้โครงการที่เสนอขอ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินงานของแต่ละกิจกรรมสำคัญด้วย)

กิจกรรมย่อย	ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินการ			
	ต.ค. – ธ.ค. 66	ม.ค. – มี.ค. 67	เม.ย. – มิ.ย. 67	ก.ค. – ก.ย. 67
1. สร้างการรับรู้ สร้างความเข้าใจ เกษตรกร /อาสาสมัครเกษตรกร /smart farmer /young smart farmer / เกษตรกรผู้นำ เรื่องการทำเกษตรแบบยั่งยืนภายใต้โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG)	✓			
๒. การผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างคุ้มค่า	✓	✓	✓	
๓. พัฒนาศักยภาพด้านการจัดการสินค้าเกษตรของเกษตรกร	✓			
๔. สรุปผลการดำเนินงานโครงการ				✓

กิจกรรมที่ 1 สร้างการรับรู้ สร้างความเข้าใจเกษตรกร /อาสาสมัครเกษตรกร /smart farmer /young smart farmer / เกษตรกรผู้นำ เรื่องการทำเกษตรแบบยั่งยืนภายใต้โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG)

งบประมาณ 451,600 บาท

หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม

หมายเลขโทรศัพท์

ผู้ประสานงาน นายกิตติ เหมือนจันทร์แจ่ม

หมายเลขโทรศัพท์ 083-6072566

ขั้นตอนการดำเนินงาน ห้วงเวลาในการดำเนินงาน (ระบุวันที่/เดือน/ปี ที่จะดำเนินงาน กลุ่มเป้าหมาย)

ขั้นตอน ดำเนินการ	วัน/เดือน/ปี ที่จะดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย คือใคร/จำนวน	พื้นที่ดำเนินการ หมู่บ้าน/ตำบล/อำเภอ	ค่าใช้จ่าย (บาท)
๑. อบรมถ่ายทอดความรู้ การทำเกษตรภายใต้ โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนา ที่ยั่งยืน (BCG)	ต.ค.-ธ.ค. 66	เกษตรกร /อาสาสมัคร เกษตร /smart farmer /young smart farmer /เกษตรกรผู้นำ จำนวน 500 ราย	7 อำเภอ จังหวัด นครปฐม	451,600

กิจกรรมที่ 2 การผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
งบประมาณ 496,400 บาท

หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม

หมายเลขโทรศัพท์

ผู้ประสานงาน นางพลัศริญา อมรพันธุ์ศักดิ์

หมายเลขโทรศัพท์ 081-8564030

ขั้นตอนการดำเนินงาน ห้วงเวลาในการดำเนินงาน (ระบุวันที่/เดือน/ปี ที่จะดำเนินงาน กลุ่มเป้าหมาย)

ขั้นตอน ดำเนินการ	วัน/เดือน/ปี ที่จะดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย คือใคร/จำนวน	พื้นที่ดำเนินการ หมู่บ้าน/ตำบล/อำเภอ	ค่าใช้จ่าย (บาท)
1. ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ คุณภาพ (แทนแแดง)	ต.ค. – ธ.ค. 66	เกษตรกร 140 ราย	7 อำเภอ	105,800
2. ส่งเสริมการป้องกันกำจัด ศัตรูมะพร้าว (ด้วงแรด)	ต.ค. – ธ.ค. 66	เกษตรกร 80 ราย	สามพราน, นครชัยศรี, พุทธมณฑล	97,000
3. ส่งเสริมการป้องกันกำจัด ศัตรูพืชผักด้วยวิธีผสมผสาน	ม.ค. – มี.ค. 67	เกษตรกร 60 ราย	กำแพงแสน, ดอนตูม, เมือง, พุทธมณฑล, บางเลน	123,600
4. ส่งเสริมการป้องกันกำจัด ศัตรูข้าวด้วยวิธีผสมผสาน ตามแนวทางโรงเรียน เกษตรกร	เม.ย. – มิ.ย. 67	เกษตรกร 30 ราย	กำแพงแสน	120,000
5. เพิ่มประสิทธิภาพในการ สนับสนุนการผลิตพืช	ต.ค. – ธ.ค. 66	เกษตรกร 1,187 ราย	7 อำเภอ	50,000

กิจกรรมที่ 3 พัฒนาศักยภาพด้านการจัดการสินค้าเกษตรของเกษตรกร

งบประมาณ 91,600 บาท

หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม

หมายเลขโทรศัพท์

ผู้ประสานงาน นางสาวลำดวน สระทองอินทร์

หมายเลขโทรศัพท์ 085-9069013

ขั้นตอนการดำเนินงาน ห้วงเวลาในการดำเนินงาน (ระบุวันที่/เดือน/ปี ที่จะดำเนินงาน กลุ่มเป้าหมาย)

ขั้นตอน ดำเนินการ	วัน/เดือน/ปี ที่จะดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย คือใคร/จำนวน	พื้นที่ดำเนินการ หมู่บ้าน/ตำบล/อำเภอ	ค่าใช้จ่าย (บาท)
อบรมถ่ายทอดความรู้ด้าน การจัดการสินค้าเกษตรของ เกษตรกร		เกษตรกร 70 ราย	7 อำเภอ	91,600

กิจกรรมที่ 4 สรุปผลการดำเนินงานโครงการ

งบประมาณ 15,000 บาท

หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม

หมายเลขโทรศัพท์

ผู้ประสานงาน นางศศิธร ชาญประเสริฐ

หมายเลขโทรศัพท์ 081-7057937

ขั้นตอนการดำเนินงาน ระยะเวลาในการดำเนินงาน (ระบุวันที่/เดือน/ปี ที่จะดำเนินงาน กลุ่มเป้าหมาย)

ขั้นตอน ดำเนินการ	วัน/เดือน/ปี ที่จะดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย คือใคร/จำนวน	พื้นที่ดำเนินการ หมู่บ้าน/ตำบล/อำเภอ	ค่าใช้จ่าย (บาท)
สรุปผลการดำเนินงาน โครงการ		-	-	15,000

(6) วิธีการดำเนินงาน (เลือกเพียงข้อเดียว) ดำเนินการเอง จ้างเหมา

(7) วงเงินของโครงการ จำนวน 1,054,600 บาท

(7.1) วงเงินของโครงการจำแนกตามงบรายจ่าย (ให้กรอกข้อมูลตามแบบฟอร์มรายละเอียดจำแนกตามงบรายจ่าย)

(กรุณาระบุการจำแนกรายการตามงบรายจ่ายในภาพรวมทั้งโครงการให้ครบถ้วน ถูกต้อง และสมบูรณ์)

รายการ		งบประมาณ	เงินนอก งบประมาณ
รวมทั้งสิ้น			
1	งบดำเนินการ	1,054,600	
	1.1 ค่าตอบแทน	99,000	
	1.2 ค่าใช้สอย	636,750	
	1.3 ค่าวัสดุ	318,850	
	1.4 ค่าสาธารณูปโภค		
2	งบลงทุน		
	2.1 ค่าครุภัณฑ์		
	2.2 ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		
3	เงินอุดหนุน		
4	รายจ่ายอื่น		

รายละเอียดวงเงินกิจกรรมที่ 1 สร้างการรับรู้ สร้างความเข้าใจเกษตรกร /อาสาสมัครเกษตรกร /smart farmer /young smart farmer /เกษตรกรผู้นำ เรื่องการทำเกษตรแบบยั่งยืนภายใต้โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG)

(กรณีการระบุการจำแนกรายการตามงบรายจ่ายของแต่ละกิจกรรมให้ครบถ้วน ถูกต้อง และสมบูรณ์)

หน่วย : บาท

รายการ		งบประมาณ	เงินนอก งบประมาณ
รวมทั้งสิ้น			
1	งบดำเนินการ	451,600	
	1.1 ค่าตอบแทน	21,600	
	1.2 ค่าใช้สอย	430,000	

รายละเอียดวงเงินกิจกรรมที่ 2 การผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

(กรณีการระบุการจำแนกรายการตามงบรายจ่ายของแต่ละกิจกรรมให้ครบถ้วน ถูกต้อง และสมบูรณ์)

หน่วย : บาท

รายการ		งบประมาณ	เงินนอก งบประมาณ
รวมทั้งสิ้น			
1	งบดำเนินการ	496,400	
	1.1 ค่าตอบแทน	55,800	
	1.2 ค่าใช้สอย	121,750	
	1.3 ค่าวัสดุ	318,850	
2	งบลงทุน		
	2.1 ค่าครุภัณฑ์		
	2.2 ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		
3	เงินอุดหนุน		
4	รายจ่ายอื่น		

รายละเอียดวงเงินกิจกรรมที่ 3 พัฒนาศักยภาพด้านการจัดการสินค้าเกษตรของเกษตรกร

(กรณีการระบุการจำแนกรายการตามงบรายจ่ายของแต่ละกิจกรรมให้ครบถ้วน ถูกต้อง และสมบูรณ์)

หน่วย : บาท

รายการ		งบประมาณ	เงินนอก งบประมาณ
รวมทั้งสิ้น			
1	งบดำเนินการ	91,600	
	1.1 ค่าตอบแทน	21,600	
	1.2 ค่าใช้สอย	70,000	
2	งบลงทุน		
	2.1 ค่าครุภัณฑ์		

	2.2 ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		
3	เงินอุดหนุน		
4	รายจ่ายอื่น		

รายละเอียดวงเงินกิจกรรมที่ 4 สรุปผลการดำเนินงานโครงการ
(กรณีการระบุการจำแนกรายการตามงบรายจ่ายของแต่ละกิจกรรมให้ครบถ้วน ถูกต้อง และสมบูรณ์)

หน่วย : บาท

รายการ		งบประมาณ	เงินนอก งบประมาณ
รวมทั้งสิ้น			
1	งบดำเนินการ	15,000	
	1.1 ค่าตอบแทน		
	1.2 ค่าใช้สอย	15,000	
2	งบลงทุน		
	2.1 ค่าครุภัณฑ์		
	2.2 ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		
3	เงินอุดหนุน		
4	รายจ่ายอื่น		

(8) รายงานความสำเร็จของการดำเนินงานที่ผ่านมา

(ให้กรอกเฉพาะโครงการที่มีการใช้ระยะเวลาในการดำเนินการมากกว่าหนึ่งปี และโครงการที่มีการดำเนินการเป็นประจำทุกปี เช่น โครงการกระตุ้นการท่องเที่ยวประจำปี โครงการที่ดำเนินกิจกรรมเดิมแต่เปลี่ยนหรือขยายพื้นที่ดำเนินการหรือกลุ่มเป้าหมาย เป็นต้น โดยให้แสดงรายละเอียดผลการดำเนินงานและความสำเร็จในการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา รวมทั้งต้องแสดงความก้าวหน้าในการบรรลุวัตถุประสงค์และค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด)

(9) ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- โครงการไม่ใช่ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- โครงการเป็นภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ต้องมีเหตุผลความจำเป็นและเกี่วข้องกับภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)
- มีหนังสือยืนยันจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ไม่มีหนังสือยืนยันจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(10) ความพร้อมของโครงการ

(10.1) พื้นที่ดำเนินโครงการ

- ดำเนินการได้ทันที หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการหรือได้รับอนุญาตตามกฎหมายแล้ว และสามารถดำเนินการได้ทันที
- อยู่ในระหว่างเตรียมการ หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการแล้ว อยู่ในระหว่างจัดเตรียมพื้นที่หรือกำลังแก้ไขปัญหา/อุปสรรคต่างๆ หรือเตรียมการขออนุญาตตามกฎหมาย
- อยู่ในระหว่างศึกษาความเหมาะสม และคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ

สำหรับพื้นที่ที่ได้รับการยินยอมให้ใช้พื้นที่แล้ว ให้ระบุเอกสารอ้างอิง ตามหนังสือ
ที่...../.....ลงวันที่เรื่อง.....ชื่อหน่วยงานที่ให้ความยินยอม.....

(10.2) แบบรูปรายการ / แผนการปฏิบัติงาน

- มี และสมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้) สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม
 มีแต่ยังไม่สมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้)
 ไม่มี

(10.3) ความพร้อมของบุคลากร เครื่องมือ และเทคนิคการดำเนินการ

- บุคลากรมีประสบการณ์ ทั้งหมด
 บางส่วน
 ไม่มีประสบการณ์
- เครื่องมือดำเนินการ มีพร้อมดำเนินการได้ทันที
 มีบางส่วนและต้องจัดหาเพิ่มเติม
 ไม่มี ต้องจัดหาเพิ่มเติม
- เทคนิคในการบริหารจัดการ มีประสบการณ์สูง
 มีประสบการณ์ปานกลาง
 ไม่มีประสบการณ์

(10.4) ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

- ผ่านคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแล้ว
 อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
 คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติยังไม่พิจารณา

(10.5) รายงานการศึกษาความเหมาะสม (FS)

- ไม่ต้องทำรายงานการศึกษา
 ต้องทำรายงานการศึกษา

(11) วิธีการบริหารจัดการหรือการดูแลบำรุงรักษา เมื่อโครงการแล้วเสร็จ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของโครงการ
(ให้ระบุหน่วยงานให้ชัดเจน) :

เมื่อดำเนินโครงการแล้วเสร็จ ทรัพย์สิน ครุภัณฑ์ สิ่งก่อสร้าง ที่ได้จากการดำเนินโครงการดังกล่าว
เมื่อดำเนินงานโครงการเสร็จแล้ว ขอโอนให้(หน่วยรับโอนทรัพย์สิน)..... เป็นผู้ควบคุม
ดูแล และบำรุงรักษาทรัพย์สิน ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560
และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ต่อไป

(12) ปัญหา อุปสรรคและข้อจำกัด

แบบฟอร์มข้อมูลพื้นฐานโครงการของจังหวัด (ระดับกิจกรรม)

(๑ ชุด : ๑ โครงการ / ๑ กิจกรรม)

ชื่อโครงการ : โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้า กิจกรรม นวัตกรรมและเทคโนโลยี ให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายและมีอัตลักษณ์ประจำจังหวัด

กิจกรรมหลักที่ : ๑.๑ ส่งเสริมต่อยอดสินค้าและกิจกรรมตามระบบห่วงโซ่อุปทาน

กิจกรรมย่อย การพัฒนาและยกระดับสินค้า ผลิตภัณฑ์ และอาหารปศุสัตว์ของผู้ประกอบการรายย่อยเข้าสู่ระบบมาตรฐาน วงเงิน ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท (สองล้านบาทถ้วน)

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ที่ ๒ ชีตความสามารถในการแข่งขันการพัฒนาเศรษฐกิจและการกระจายรายได้

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด : ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนานครปฐมให้เป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ที่มีอัตลักษณ์เป็นที่รู้จักทั้งด้านการเกษตรแปรรูปด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี เขตการลงทุน การศึกษาและประตูเศรษฐกิจด้านตะวันตก รวมถึงการท่องเที่ยวเชิงอาหารและวัฒนธรรม (Smart tourism) รองรับสังคมผู้สูงอายุ (Aging)

แผนงานที่ ๑ : สร้างความเข้มแข็ง กระตุ้น และฟื้นฟูเศรษฐกิจจังหวัดนครปฐม

หน่วยงานดำเนินการ : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม ร่วมกับ คณะเกษตร กำแพงแสน (กลุ่มอาคารแปรรูปผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรและอาหาร) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ผู้รับผิดชอบ : นายสมควร ปิยะพงศ์เดชา ตำแหน่ง ปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม

สถานที่ติดต่อ : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม หมายเลขโทรศัพท์ ๐๓๔-๒๕๗๗๐๕ ต่อ ๑๑๐

ผู้รับผิดชอบ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิธร นาคทอง ตำแหน่ง : รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ

สถานที่ติดต่อ : คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เลขที่ ๑ หมู่ที่ ๖

ตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม หมายเลขโทรศัพท์ : ๐๘๔ - ๐๑๕-๐๖๐๓

(๑) หลักการและเหตุผล

(๑.๑) ที่มา : (ระบุ เช่น มติ ครม. นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาภาค / กลุ่มจังหวัด / จังหวัด หรืออื่น ๆ)

ตามที่แผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมระดับชาติและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ กำหนดให้สร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์แบบบูรณาการในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนให้ได้รับประโยชน์สูงสุด และกำหนดให้มีการส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตสร้างมูลค่าภาคการเกษตรและเสริมสร้างตามทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ด้านขีดความสามารถในการแข่งขันการพัฒนาเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ ศักยภาพด้านการเกษตรของจังหวัดนครปฐม พบว่า มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรเท่ากับ ๒๑,๑๘๘ ล้านบาท โดยในภาพรวม มีพื้นที่ทำการเกษตรรวมทั้งหมด ๙๒๐,๐๐๐ ไร่ พืชหลักที่มีการเพาะปลูกได้แก่ ข้าว อ้อย ไร่ และกล้วยไม้ ด้านการประมงมี การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ในพื้นที่ ๖๔,๑๒๙ ไร่ และด้านการปศุสัตว์ พบว่า ไก่เนื้อ และ ไก่ไข่ (ไข่ไก่) และ เป็ดเนื้อ เป็นสัตว์ของจังหวัดที่มีการเลี้ยงจำนวนมาก ด้านอุตสาหกรรม พบว่ามีจำนวนโรงงานรวม ๑๗,๓๑๗ แห่ง เงินลงทุนทั้งสิ้น ๑,๒๓๙,๖๕๐ ล้านบาท โดยมีจำนวน คนงานที่อยู่ในระบบ ๙๕๑,๑๑๙ คน โดยหากพิจารณาเทียบกับจากปีที่ผ่านมาปรับตัวลดลง และตามวิสัยทัศน์จังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) กล่าวว่าเป็น

“เมืองเกษตรและอุตสาหกรรมปลอดภัย แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ศาสนา วัฒนธรรมสังคมแห่งความรู้ และประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี” และมีประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๑ -๒๕๖๕) ที่พูดถึงประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑: พัฒนานครปฐมให้เป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) โดยเน้นด้านการขนส่ง(Transport), เมืองหลวงแห่งอาหารและการท่องเที่ยว (Food Metropolis) และเมืองแห่งสุขภาพ (Healthy City) รองรับสังคม ผู้สูงอายุ (Aging) และบริบทโลก (Global Content) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒: สร้างความแข็งแกร่งระดับพื้นที่ให้สามารถรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและกระจายความเจริญ สร้างความสุขให้กับประชาชนในทุกกระดับ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓: เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ลดปัญหาครัวเรือนและสิ่งแวดล้อม สร้างความเสมอภาค และความเท่าเทียม โดย นำศาสตร์พระราชามาเป็นแนวทางหลัก

ในปี ๒๕๖๒ ที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยโครงการจัดตั้งภาควิชานวัตกรรมอาหาร ปลอดภัย คณะเกษตร กำแพงแสน วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ได้รับทุนวิจัยสนับสนุนผ่านงบประมาณในการพัฒนา สร้างกลุ่มอาคารแปรรูปผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรและอาหาร มีจุดประสงค์เพื่อ

๑. เป็นแหล่งพัฒนาสร้างสรรนวัตกรรมการวิจัยสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์อาหารปลอดภัยและการบริหารโรงงานการผลิตเชิงระบบ
๒. เป็นแหล่งเรียนรู้มาตรฐานการผลิตสินค้าต้นแบบด้านเกษตรและอาหารปลอดภัยเชิงพาณิชย์
๓. ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์คุณภาพเข้าสู่มาตรฐานจีเอ็มพี (GMP) และการร่วมผลิตและบริการ ในลักษณะ OEM (Original Equipment Manufacturer) และ ODM (Original Design Manufacturing) เพื่อการประกอบการธุรกิจแบบครบวงจรแบบ zero waste
๔. พัฒนาและส่งเสริมการประกอบการในรูปแบบการบริหารจัดการกระบวนการธุรกิจเกษตรเชิงซ้อน (Agri-Business Innovation Platform)

เมื่อเดือน ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๕ ที่ผ่านมา กลุ่มอาคารแปรรูปผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรและอาหาร ได้รับการรับรองสถานที่ผลิตอาหารตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ใบสำคัญเลขที่ ๗๓-๑-๒๗๑๖๔ ทำให้สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการวิจัยและนวัตกรรมที่ครบวงจร ส่งมอบผลิตภัณฑ์คุณภาพด้วยมาตรฐานอาหารปลอดภัย เป็นต้นแบบการบริหารจัดการที่ดีในการผลิตและการแปรรูปโดยระบบมาตรฐานจีเอ็มพี (GMP) สามารถพัฒนาส่งเสริมเผยแพร่และถ่ายทอดองค์ความรู้สู่การสร้างนวัตกรรมและระบบการบริหารจัดการกระบวนการธุรกิจเกษตรเชิงซ้อน (Agri-Business Innovation Platform) เพื่อการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยสร้างความมั่นคงในธุรกิจเกษตรในทุกรูปแบบ ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เห็นได้จริงเกิดเป็นรูปธรรมจับต้องได้ และเป็นไปตามคุณภาพและมาตรฐานอาหารปลอดภัย อีกทั้งพร้อมให้บริการการผลิต การแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรและอาหาร รวมถึงการพัฒนานิสิตและ การสร้างผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรและอาหาร (Agri-Business Entrepreneurs) ซึ่งจะก่อเกิดประโยชน์สูงสุดของการพัฒนาระบบการผลิต การแปรรูป การธุรกิจและการตลาดของสินค้าผลิตผลและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรต้นแบบ พร้อมยกระดับมาตรฐานด้านการผลิตสินค้าผลิตผลและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรของประเทศไทยให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลเกิดความปลอดภัยต่อผู้บริโภค และการรักษาสภาวะแวดล้อมสู่ความยั่งยืน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม จึงมีแนวคิดบูรณาการร่วมมือกับ คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ในการให้ความรู้ ต่อยอด และ พัฒนาเพื่อยกระดับสินค้า ผลิตภัณฑ์

และอาหารปลอดภัยของผู้ประกอบการรายย่อยเข้าสู่ระบบมาตรฐาน ที่มีความปลอดภัยและสร้างความแข็งแกร่งระดับพื้นที่ให้สามารถเพิ่มศักยภาพให้ผู้ประกอบการรายย่อยเข้าใจ สร้างความมั่นคงในธุรกิจเกษตรในทุกรูปแบบ และ ผลิตอาหารคุณภาพสู่เมืองหลวงแห่งอาหารและการท่องเที่ยว (Food Metropolis) และเมืองแห่งสุขภาพ (Healthy City) ตามประเด็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาจังหวัด

(๑.๒) สรุปสาระสำคัญ

- **สภาพปัญหา/ความต้องการ :** ด้านขีดความสามารถในการแข่งขันการพัฒนาเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ ศักยภาพด้านการเกษตรของจังหวัดนครปฐม พบว่า มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรเท่ากับ ๒๑,๑๘๘ ล้านบาท โดยในภาพรวม มีพื้นที่ทำการเกษตรรวมทั้งหมด ๙๒๐,๐๐๐ ไร่ พืชหลักที่มีการเพาะปลูกได้แก่ ข้าว อ้อย โรงงาน และกล้วยไม้ ด้านการประมงมี การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ในพื้นที่ ๖๔,๑๒๙ ไร่ และ**ด้านการปศุสัตว์** พบว่า ไก่เนื้อ และ ไก่ไข่ (ไข่ไก่) และ เป็ดเนื้อ เป็นสัตว์ของจังหวัดที่มีการเลี้ยงจำนวนมาก ด้านอุตสาหกรรม พบว่ามีจำนวนโรงงานรวม ๑๗,๓๑๗ แห่ง เงินลงทุนทั้งสิ้น ๑,๒๓๙,๖๕๐ ล้านบาท โดยมีจำนวน คนงานที่อยู่ในระบบ ๙๕๑,๑๑๙ คน โดยหากพิจารณาเทียบจากปีที่ผ่านมาปรับตัวลดลง

- **ความเร่งด่วน :** สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม จึงมีแนวคิดบูรณาการร่วมมือกับ คณะเกษตรกร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ในการให้ความรู้ ต่อยอด และ พัฒนาเพื่อยกระดับสินค้า ผลิตภัณฑ์ และอาหารปลอดภัยของผู้ประกอบการรายย่อยเข้าสู่ระบบมาตรฐาน ที่มีความปลอดภัยและสร้างความแข็งแกร่งระดับพื้นที่ให้สามารถเพิ่มศักยภาพให้ผู้ประกอบการรายย่อยเข้าใจ สร้างความมั่นคงในธุรกิจเกษตรในทุก รูปแบบ และ ผลิตอาหารคุณภาพสู่เมืองหลวงแห่งอาหารและการท่องเที่ยว (Food Metropolis) และเมืองแห่งสุขภาพ (Healthy City) ตามประเด็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาจังหวัด

(๒) ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

(๒.๑) วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และแนวทางการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่ถูกต้องตามหลักการ GMP ให้กับผู้ประกอบการที่**สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม**คัดเลือกผู้มีศักยภาพมาให้ ไม่น้อยกว่า ๕๐ ราย เพื่อนำไปต่อยอดในเชิงธุรกิจหรืออุตสาหกรรมได้จริงต่อไป

๒. เพื่อผลักดันและยกระดับผลิตภัณฑ์พร้อมตัดแต่ง / พร้อมปรุง/ พร้อมรับประทาน **ที่เป็นสินค้าต้นแบบหรือสร้างชื่อให้จังหวัด** ของผู้ประกอบการรายย่อยให้เกิดการผลิตอาหารปลอดภัยแบบครบวงจร เข้าสู่กระบวนการ / ผ่าน มาตรฐาน GMP ออ. ไม่น้อยกว่า ๑๐ ราย โดยอาจมาใช้บริการการพัฒนาสูตร/การผลิต/ การแปรรูปผลิตภัณฑ์ / การสร้างนวัตกรรม สินค้าทางการเกษตรและอาหารที่กลุ่มอาคารแปรรูปผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรและอาหาร

๓. เพื่อได้ข้อมูล และ วิเคราะห์ศักยภาพของผู้ประกอบการของจังหวัดที่มีโอกาสจะพัฒนาตนเองเข้าสู่การผลิตอาหารปลอดภัยตามมาตรฐาน GMP ของกระทรวงสาธารณสุข แต่ยังคงขาดปัจจัยบางอย่างที่เกี่ยวข้องทำให้ไม่สามารถพัฒนาหรือต่อยอดได้ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นแนวทางให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนำไปพัฒนาในเชิงนโยบายต่อไปในอนาคตได้

(๒.๒) สถานภาพของโครงการ

โครงการเดิม โครงการใหม่

(๒.๓) ประเภทของโครงการ

พัฒนา ดำเนินการปกติ

(๒.๔) ระยะเวลาดำเนินโครงการ ๑ ปี เริ่มต้น ๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ สิ้นสุดปี ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗

(๒.๕) สถานที่ดำเนินโครงการ : (ระบุพื้นที่ดำเนินการเช่น อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน เป็นต้น)

ทุกอำเภอในพื้นที่จังหวัดนครปฐม

(๓) กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้เสีย

(๓.๑) กลุ่มเป้าหมาย :

(๑) เกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการรายย่อยไม่น้อยกว่า ๕๐ ราย รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และแนวทางการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่ถูกต้องตามหลักการ GMP

(๓.๒) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย:

- เกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการรายย่อยไม่น้อยกว่า ๕๐ ราย รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และแนวทางการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่ถูกต้องตามหลักการ GMP

(๔) เป้าหมาย ผลลัพธ์ และผลกระทบโครงการ

(๔.๑) เป้าหมายโครงการ:

ตัวชี้วัด

๑. เกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการรายย่อยไม่น้อยกว่า ๕๐ ราย รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และแนวทางการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่ถูกต้องตามหลักการ GMP

๒. พัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ พร้อมตัดแต่ง / พร้อมปรับปรุง/ พร้อมรับประทาน ที่เป็นสินค้าต้นแบบหรือสร้างชื่อให้จังหวัด ของผู้ประกอบการรายย่อยให้เกิดการผลิตอาหารปลอดภัยแบบครบวงจร เข้าสู่กระบวนการ / ผ่าน มาตรฐาน GMP ออ. ไม่น้อยกว่า ๑๐ ราย

๓. ได้หนังสือคู่มือการวิเคราะห์ศักยภาพ และ แนวทางการพัฒนาระดับสินค้า ผลิตภัณฑ์ และอาหารปลอดภัย ของผู้ประกอบการรายย่อยในจังหวัดนครปฐม เข้าสู่ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัย เป็นแนวทางให้ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐมนำไปพัฒนาในเชิงนโยบายต่อไป

(๔.๒) ผลผลิต: ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพรวมถึงความคุ้มค่าในการดำเนินโครงการขอแบ่งออกเป็น ๒ ส่วนคือ

ส่วนที่ ๑ ผลผลิต ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการรายย่อย ผู้ที่ทำงานชิ้นนี้ คือ

๑. ได้รับองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และแนวทางการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่ถูกต้องตามหลักการ GMP ไม่น้อยกว่า ๕๐ ราย เพื่อนำไปต่อยอดในเชิงธุรกิจหรืออุตสาหกรรมได้จริงต่อไป ซึ่งเป็นการตอบโจทย์ผู้บริโภคในยุคปัจจุบัน

๒. ได้พัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ พร้อมตัดแต่ง / พร้อมปรับปรุง/ พร้อมรับประทาน ที่เป็นสินค้าต้นแบบหรือสร้างชื่อให้จังหวัด ของผู้ประกอบการรายย่อยให้เกิดการผลิตอาหารปลอดภัยแบบครบวงจร เข้าสู่กระบวนการ / ผ่าน มาตรฐาน GMP ออ. ไม่น้อยกว่า ๑๐ ราย

ส่วนที่ ๒ ผลผลิต ที่เกิดขึ้นกับทีมงาน สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม และ นักวิจัยของมหาวิทยาลัยฯ ในการทำงานชิ้นนี้ คือ

๑. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม ได้ข้อมูล และ วิเคราะห์ศักยภาพของผู้ประกอบการของจังหวัดที่มีโอกาสจะพัฒนาตนเองเข้าสู่การผลิตอาหารปลอดภัยตามมาตรฐาน GMP ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นแนวทางให้ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนำไปพัฒนาในเชิงนโยบายต่อไปในอนาคตได้

๒. นักวิจัยของมหาวิทยาลัยฯ ได้ทำงานสำเร็จโดยเฉพาะนักวิจัยรุ่นใหม่จะเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง และมีความมั่นใจที่จะสามารถทำงานต่อยอดได้ในอนาคตเมื่อที่ไม่มีนักวิจัยอาวุโสเป็นที่เลี้ยงหรือที่ปรึกษา อีกทั้งยังสามารถนำประสบการณ์ที่ได้ไปแนะนำต่อไปได้

(๔.๓) ผลลัพธ์: ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพรวมถึงความคุ้มค่าในการดำเนินโครงการ ขอแบ่งออกเป็น ๒ ส่วนคือ

ส่วนที่ ๑ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการรายย่อย ผู้ที่ทำงานชิ้นนี้ คือ

๑.ความคุ้มค่ากับงบประมาณแผ่นดิน ที่ได้มาใช้บริการ เช่น การพัฒนาสูตร /การผลิต/ การแปรรูปผลิตภัณฑ์ /การสร้างนวัตกรรมสินค้าทางการเกษตรและอาหาร ที่กลุ่มอาคารแปรรูปผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรและอาหาร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งการพัฒนาที่กล่าวมา เกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการรายย่อย สามารถผลิตเอง / ต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์อื่นได้ในอนาคต

๒.เกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการรายย่อย ได้ฝึกการเป็นนักวิจัยด้วยตนเองและมีความมั่นใจในการพัฒนาต่อยอดสินค้าตัวเองในอนาคตให้เกิดความยั่งยืนได้

๓.ทำให้เกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการรายย่อย ได้ผลลัพธ์การเรียนรู้เกี่ยวข้องกับแนวทางการคิดวิเคราะห์ในการพัฒนาสินค้าหรือ ผลิตภัณฑ์ แนวทางการหาข้อมูล การเชื่อมโยงข้อมูลในส่วนของผลิตภัณฑ์และผู้บริโภค ผู้ประกอบการได้เรียนรู้ความสัมพันธ์ของการพัฒนาสินค้า หรือ ผลิตภัณฑ์ที่ถูกต้อง เข้าใจเรื่องของอายุการเก็บรักษาคุณภาพสินค้า และการเจาะกลุ่มตลาด

๔.เกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการรายย่อย ได้เกิดการกระตุ้นและไม่หยุดคิดหรือไม่หยุดที่จะเรียนรู้ พัฒนา สิ่งใหม่ๆที่เกิดขึ้นให้ทันสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา

๕.เกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการรายย่อย ได้โอกาสในการนำลูกหรือทายาท มาเรียนรู้กิจกรรมและแนวคิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการต่อยอดสินค้าด้วยกัน ทำให้มีโอกาสที่จะขยายกิจการตนเองมาเป็นผู้ประกอบการที่สามารถเข้าใจบริบทของการพัฒนาผลิตภัณฑ์ กระบวนการการผลิต กระบวนการขอยื่นจดเลขสารบบจากกระทรวงสาธารณสุข กระบวนการการทำผลิตภัณฑ์ภายใต้โลโก้สินค้าของตัวเอง หรือ การเป็นผู้ประกอบการเจ้าของกิจการในรุ่นลูกต่อไปได้ ทำให้เกิดความพึงพอใจในเรื่องของการพัฒนาและเกิดความยั่งยืนในกิจการของตนเองต่อไปในอนาคต

ส่วนที่ ๒ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับทีมงาน สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม และ นักวิจัยของมหาวิทยาลัยฯ
ในการทำงานชิ้นนี้ คือ

๑. ผลลัพธ์ที่ได้จากงานนี้คือ**ทีมงาน** ได้บูรณาการการทำงาน บูรณาการสถานที่/อุปกรณ์/เครื่องมือ บูรณาการองค์ความรู้ อีกทั้งยังสามารถนำประสบการณ์ที่ได้ ไปแนะนำผู้อื่นต่อไปได้ในอนาคต

๒. **ทีมงาน**ได้มีโอกาสเรียนรู้ถึงวิธีการแก้ปัญหา การติดต่อประสานงาน แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากต้นน้ำไปสู่สินค้าปลายน้ำ ที่มีเลขสารบบรับรอง ทำให้การมองเห็นการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารตลอดห่วงโซ่อย่างครบวงจร

(๔.๔) ผลกระทบ :

เชิงบวก : ความเข้มแข็งของกลุ่มเครือข่ายและการเชื่อมโยงองค์ความรู้ในการต่อยอดในระดับจังหวัดและประเทศ เป็นกลุ่มเกษตรกรตัวอย่าง

เชิงลบ :-

(๕) แนวทางการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณ

กิจกรรมย่อย	ระยะเวลาที่เริ่มดำเนินการ			
	ต.ค.-ธ.ค. ๖๖	ม.ค.-มี.ค. ๖๗	เม.ย.-มิ.ย. ๖๗	ก.ค.-ก.ย. ๖๗
กิจกรรมที่ ๑.๑ การประชุมหารือระหว่างสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐมร่วมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อร่วมกันวิเคราะห์ศักยภาพกลุ่มผู้ผลิตที่คัดเลือกเข้าร่วมโครงการ วงเงิน ๑๒๘,๕๐๐ บาท	๓๒,๑๒๕	๓๒,๑๒๕	๓๒,๑๒๕	๓๒,๑๒๕
กิจกรรมที่ ๑.๒ การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำมาจัดกลุ่มในการพัฒนา และส่งเสริมองค์ความรู้ในการพัฒนาต่อยอดผู้ประกอบการ (จำนวน ๔ กลุ่ม) วงเงิน ๓๐๓,๒๐๐ บาท	๗๕,๘๐๐	๗๕,๘๐๐	๗๕,๘๐๐	๗๕,๘๐๐
กิจกรรมที่ ๑.๓ การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม และแนวทางการผลิตสินค้าให้ได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตที่ดี (GMP) วงเงิน ๕๕๐,๘๐๐ บาท	๑๓๗,๗๐๐	๑๓๗,๗๐๐	๑๓๗,๗๐๐	๑๓๗,๗๐๐
กิจกรรมที่ ๒.๑ การประชุมหารือระหว่างสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐมร่วมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อคัดต้นแบบผู้ประกอบการที่มีศักยภาพในปีแรก วงเงิน ๗๓๘,๕๐๐ บาท	๑๘๔,๖๒๕	๑๘๔,๖๒๕	๑๘๔,๖๒๕	๑๘๔,๖๒๕
กิจกรรมที่ ๒.๒ เก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และ วิเคราะห์ศักยภาพของผู้ประกอบการรายย่อย วงเงิน ๗๕๐,๐๐๐ บาท	๑๘๗,๕๐๐	๑๘๗,๕๐๐	๑๘๗,๕๐๐	๑๘๗,๕๐๐
กิจกรรมที่ ๒.๓ ได้หนังสือคู่มือการวิเคราะห์ศักยภาพ และ แนวทางการพัฒนาระดับสินค้า ผลิตภัณฑ์ และอาหารปศุสัตว์ของผู้ประกอบการรายย่อยในจังหวัดนครปฐม เข้าสู่ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัย วงเงิน ๒๙,๐๐๐ บาท	๗,๒๕๐	๗,๒๕๐	๗,๒๕๐	๗,๒๕๐
รวมทั้งสิ้น ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท	๖๒๕,๐๐๐	๖๒๕,๐๐๐	๖๒๕,๐๐๐	๖๒๕,๐๐๐

(6) วิธีการดำเนินงาน ดำเนินการเอง จ้างเหมา

(๗) วงเงินของโครงการ ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท (สองล้านห้าแสนบาทถ้วน)

(๗.๑)รายละเอียดงบประมาณของโครงการ

กิจกรรม/งบรายจ่าย/รายการ	งบประมาณ (บาท)
กิจกรรมพัฒนาและยกระดับสินค้า ผลิตภัณฑ์ และอาหารปศุสัตว์ของผู้ประกอบการรายย่อยเข้าสู่ระบบมาตรฐาน	๒,๕๐๐,๐๐๐
๑. กิจกรรมย่อยที่ ๑ การพัฒนาและยกระดับสินค้า ผลิตภัณฑ์ และอาหารปศุสัตว์ของผู้ประกอบการรายย่อยเข้าสู่ระบบมาตรฐาน	๙๘๒,๕๐๐
กิจกรรมที่ ๑.๑ การประชุมหารือระหว่างสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐมร่วมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อร่วมกันวิเคราะห์ศักยภาพกลุ่มผู้ผลิตที่คัดเลือกเข้าร่วมโครงการ	๑๒๘,๕๐๐
งบดำเนินงาน	
ค่าใช้จ่าย	๑๐๘,๕๐๐
ค่าอาหารกลางวันผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๓๐ คน x ๑ วัน x ๒๕๐ บาท	๗,๕๐๐
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๓๐ คน x ๑ วัน x ๕๐ บาท x ๒ มื้อ	๓,๐๐๐
ค่าเช่าห้องประชุม จำนวน ๑ วัน x ๘,๐๐๐ บาท	๘,๐๐๐
ค่าจ้างเหมาลงพื้นที่สำรวจความพร้อมของผู้ประกอบการแต่ละอำเภอ จำนวน ๗ อำเภอ (ลงพื้นที่สำรวจความพร้อม, ความต้องการ เพื่อคัดเลือกให้ตรงกับการเข้ามาพัฒนาศักยภาพของผู้ผลิต)	๙๐,๐๐๐
ค่าวัสดุ	๒๐,๐๐๐
วัสดุสำนักงานและวัสดุอื่น ๆ	๑๐,๐๐๐
วัสดุคอมพิวเตอร์หมึกพิมพ์และ อื่น ๆ	๑๐,๐๐๐
กิจกรรมที่ ๑.๒ การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำมาจัดกลุ่มในการพัฒนา และส่งเสริมองค์ความรู้ในการพัฒนาต่อยอดผู้ประกอบการ (จำนวน ๔ กลุ่ม)	๓๐๓,๒๐๐
งบดำเนินการ	
ค่าตอบแทน	๑๑๕,๒๐๐
ค่าตอบแทนวิทยากรที่ไม่ใช่บุคคลของรัฐในการเข้ามาส่งเสริมฝึกอบรมให้กับผู้ประกอบการทั้ง ๔ กลุ่ม จำนวน ๘ คน x ๑๒ ชั่วโมง (จำนวน ๒ วัน) x ๑,๒๐๐ บาท	๑๑๕,๒๐๐

กิจกรรม/งบรายจ่าย/รายการ	งบประมาณ (บาท)
ค่าใช้จ่าย	๑๓๖,๐๐๐
ค่าจ้างเหมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อคัดแยกกลุ่มผู้ประกอบการ และวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อพัฒนาต่อยอด จำนวน ๔ กลุ่ม	๕๐,๐๐๐
ค่าอาหารกลางวันผู้ประกอบการ และเจ้าหน้าที่ จำนวน ๖๐ คน x ๒ วัน x ๒๕๐ บาท	๓๐,๐๐๐
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มผู้อบรมและเจ้าหน้าที่ จำนวน ๖๐ คน x ๒ วัน x ๕๐ บาท x ๒ มื้อ	๑๒,๐๐๐
ค่าเช่าห้องประชุม จำนวน ๔ ห้อง (๔ กลุ่ม) x ๒ วัน x ๓,๐๐๐ บาท	๒๔,๐๐๐
ค่าจ้างเหมาแรงงานช่วยโครงการอบรมฯ จำนวน ๔ กลุ่ม เป็นเวลา ๒ วัน x ๑๐,๐๐๐ บาท	๒๐,๐๐๐
ค่าถ่ายเอกสารประกอบการอบรม พร้อมจัดชุดเอกสาร (กระเป๋า เอกสาร ปากกา สมุด เป็นต้น) จำนวน ๖๐ ชุด x ๒๐๐ บาท	๑๒,๐๐๐
ค่าวัสดุ	๔๐,๐๐๐
วัสดุสำนักงานและวัสดุอื่น ๆ	๒๐,๐๐๐
วัสดุคอมพิวเตอร์หมึกพิมพ์และอื่น ๆ	๒๐,๐๐๐
กิจกรรมที่ ๑.๓ การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม และแนวทางการผลิตสินค้าให้ได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตที่ดี (GMP)	๕๕๐,๘๐๐
งบดำเนินการ	
ค่าตอบแทน	๑๑๕,๒๐๐
ค่าตอบแทนวิทยากรที่ไม่ใช่บุคคลของรัฐในการเข้ามาส่งเสริมฝึกอบรมให้กับผู้ประกอบการทั้ง ๔ กลุ่ม จำนวน ๘ คน x ๑๒ ชั่วโมง (จำนวน ๒ วัน) x ๑,๒๐๐ บาท	๑๑๕,๒๐๐
ค่าใช้จ่าย	๔๓๕,๖๐๐
ค่าจ้างเหมาแรงงานในการดำเนินโครงการ จำนวน ๑๒ เดือน x ๑๕,๐๐๐ บาท x ๒ คน	๓๖๐,๐๐๐
ค่าอาหารกลางวันผู้ประกอบการ และเจ้าหน้าที่ จำนวน ๖๐ คน x ๒ วัน x ๒๕๐ บาท	๓๐,๐๐๐

กิจกรรม/งบรายจ่าย/รายการ	งบประมาณ (บาท)
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มผู้อบรมและเจ้าหน้าที่ จำนวน ๖๐ คน x ๒ วัน x ๕๐ บาท x ๒ มื้อ	๑๒,๐๐๐
ค่าเช่าห้องประชุม จำนวน ๒ วัน x ๓,๐๐๐ บาท	๖,๐๐๐
ค่าถ่ายเอกสารประกอบการอบรม พร้อมจัดชุดเอกสาร (กระเป๋า เอกสาร ปากกา สมุด เป็นต้น) จำนวน ๖๐ ชุด x ๒๐๐ บาท	๑๒,๐๐๐
ค่าจ้างเหมาตัวอย่างเอกสารสำหรับการขอประเมินในระบบ GMP	๑๕,๖๐๐
กิจกรรมย่อยที่ ๒ กิจกรรมผลักดันการยกระดับผลิตภัณฑ์พร้อมตัดแต่ง / พร้อมปรุง/ พร้อมรับประทาน ที่เป็นสินค้าต้นแบบหรือสร้างชื่อให้จังหวัด ของผู้ประกอบการรายย่อยให้มีการผลิตอาหารปลอดภัยแบบครบวงจร	๑,๕๑๗,๕๐๐
กิจกรรมที่ ๒.๑ การประชุมหารือระหว่างสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐมร่วมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อคัดต้นแบบผู้ประกอบการที่มีศักยภาพในปีแรก	๗๓๘,๕๐๐
งบดำเนินงาน	
ค่าใช้จ่าย	๗๐๕,๐๐๐
ค่าอาหารกลางวันผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๓๐ คน x ๑ วัน x ๒๕๐ บาท	๗,๕๐๐
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๓๐ คน x ๑ วัน x ๕๐ บาท x ๒ มื้อ	๓,๐๐๐
ค่าเช่าห้องประชุม จำนวน ๑ วัน x ๓,๐๐๐ บาท	๓,๐๐๐
ค่าจ้างเหมาบริการผลิต / พัฒนาผลิตภัณฑ์สำหรับผู้ประกอบการ จำนวน ๑๐ ราย x ๕๔,๐๐๐ บาท	๕๔๐,๐๐๐
ค่าจ้างเหมาออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับสินค้าและตรงตามความต้องการของผู้ประกอบการและผู้บริโภค จำนวน ๑๐ ราย x ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๕๐,๐๐๐
ค่าวัสดุ	๓๕,๐๐๐
วัสดุสำนักงานและวัสดุอื่น ๆ	๒๐,๐๐๐
วัสดุคอมพิวเตอร์หมึกพิมพ์และอื่น ๆ	๑๕,๐๐๐
กิจกรรมที่ ๒.๒ เก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และ วิเคราะห์ศักยภาพของผู้ประกอบการรายย่อย	๗๕๐,๐๐๐
ค่าใช้จ่าย	

กิจกรรม/งบรายจ่าย/รายการ	งบประมาณ (บาท)
ค่าจ้างเหมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อพัฒนาต่อยอด วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน วิเคราะห์มูลค่าทางเศรษฐกิจ ทิศทางและแนวโน้มในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ต่อยอดจากของเดิมเพื่อขยายตลาดและเพิ่มช่องทางการผลิต จำนวน ๕๐ ราย x ๑๕,๐๐๐ บาท	๗๕๐,๐๐๐
กิจกรรมที่ ๒.๓ ได้หนังสือคู่มือการวิเคราะห์ศักยภาพ และ แนวทางการพัฒนาระดับสินค้า ผลิตภัณฑ์ และอาหารปศุสัตว์ของผู้ประกอบการรายย่อยในจังหวัดนครปฐม เข้าสู่ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัย	๒๙,๐๐๐
ค่าใช้จ่าย	
ค่าจ้างเหมาจัดทำหนังสือ และข้อมูลของผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมด และผลสำเร็จของโครงการที่ได้ดำเนินการเพื่อจัดทำเป็นข้อมูลให้กับปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม	๒๙,๐๐๐

(7.2) วงเงินของโครงการจำแนกตามงบรายจ่าย

รายการ	งบประมาณ(บาท)
รวมทั้งสิ้น	๒,๕๐๐,๐๐๐
งบดำเนินงาน	๒,๕๐๐,๐๐๐
- ค่าตอบแทน	๒๓๐,๔๐๐
- ค่าใช้สอย	๒,๑๗๔,๖๐๐
- ค่าวัสดุ	๙๕,๐๐๐

(8) ความพร้อมของโครงการ

(8.1) พื้นที่ดำเนินโครงการ

ดำเนินการได้ทันที หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการหรือได้รับอนุญาตตามกฎหมายแล้ว และสามารถดำเนินการได้ทันที

อยู่ระหว่างเตรียมการหมายถึงได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการแล้ว แต่อยู่ในระหว่างจัดเตรียมพื้นที่ หรือกำลังแก้ไขปัญหา/อุปสรรคต่างๆ หรือเตรียมการขออนุญาตตามกฎหมาย

อยู่ในระหว่างศึกษาความเหมาะสม และคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ

(8.2) แบบรูปรายการ / แผนการปฏิบัติงาน

มี และสมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้)

มีแต่ยังไม่สมบูรณ์(ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้)

(8.3) ความพร้อมของบุคลากร เครื่องมือ และเทคนิคการดำเนินการ

- บุคลากรมีประสบการณ์ ทั้งหมด บางส่วน ไม่มีประสบการณ์
- เครื่องมือดำเนินการ มีพร้อมดำเนินการได้ทันที
 - มีบางส่วนและต้องจัดหาเพิ่มเติม
 - ไม่มี ต้องจัดหาเพิ่มเติม
- เทคนิคในการบริหารจัดการ มีประสบการณ์สูง
 - มีประสบการณ์ปานกลาง

ไม่มีประสบการณ์

(8.4) ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

- ผ่านคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแล้ว
- อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติยังไม่พิจารณา

(8.5) รายงานการศึกษาความเหมาะสม (FS)

- ไม่ต้องทำรายงานการศึกษา
- ต้องทำรายงานการศึกษา

(9) วิธีการบริหารจัดการหรือการดูแลบำรุงรักษาเมื่อโครงการแล้วเสร็จเพื่อให้เกิดความยั่งยืนของโครงการ :-

(10) ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัด:-

(11) ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ จากการดำเนินโครงการแล้ว (ต้องระบุ)

1. ได้ต้นแบบผู้ประกอบการ ของพื้นที่จังหวัดนครปฐม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ให้กับเกษตรกรหรือผู้สนใจ นอกจากนี้ ยังเป็นต้นแบบให้กับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปพัฒนาต่อยอดให้ผู้ประกอบการทำธุรกิจพัฒนาต่อไปทั้งในประเทศและต่างประเทศได้
2. เพิ่มการจ้างงานในพื้นที่ทำให้ชุมชนและสังคมแข็งแรงขึ้น
3. เป็นการกระตุ้นผู้ประกอบการในประเทศให้เห็นพัฒนาการของธุรกิจ และส่งเสริมผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับและบริโภค

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดนครปฐม : พัฒนานครปฐมให้เป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) โดยเน้นการขนส่ง (Transport) เมืองหลวงแห่งอาหารและการท่องเที่ยว (Food metropolis) และเมืองแห่งสุขภาพ (Healthy City) รองรับสังคมผู้สูงอายุ (Aging) และบริบทโลก (Global Content)

แผนงาน : เมืองอัจฉริยะและเมืองหลวงแห่งอาหารปลอดภัย/สุขภาพ

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการยกระดับคุณภาพผลผลิตสัตว์น้ำปลอดภัยสู่มาตรฐานและมาตรการจัดการเพื่อป้องกันการปนเปื้อน COVID-19 กิจกรรมหลัก : พัฒนาศักยภาพผู้ผลิตและผู้ประกอบการเข้าสู่ระบบมาตรฐานผลิตผล ผลิตภัณฑ์ สินค้าสัตว์น้ำอัตลักษณ์ และสัตว์น้ำเศรษฐกิจสำคัญ
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	จังหวัดนครปฐมจากข้อมูลปรับปรุงในช่วงเกษตรกรได้รับกระทบ มีจำนวนฟาร์มเพาะเลี้ยงทั้งสัตว์น้ำเพื่อการบริโภคและสัตว์น้ำสวยงามที่จัดแจ้งมากกว่า ๙,๐๐๐ สถานประกอบฟาร์ม การส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรผู้ผลิต/ผู้ประกอบการแปรรูปสัตว์น้ำให้พัฒนาและรักษาระบบการผลิตตามมาตรฐานที่เกี่ยวข้องนับเป็นความจำเป็นอย่างยิ่ง สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐมจึงมีความจำเป็นต้องเร่งให้ความรู้ และสนับสนุนให้เกษตรกร/ผู้ประกอบการ สามารถจัดการปรับปรุงและรักษาระบบการผลิตตามมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการผลิตที่ดีอย่าง รวมถึงการนำใช้นวัตกรรม/เทคโนโลยีที่เหมาะสม และแชร์องค์ความรู้ภายในและระหว่างกลุ่ม เพื่อขยายให้ผลผลิตและผลิตภัณฑ์จากสัตว์น้ำของจังหวัดนครปฐม ให้เป็นที่ยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัยอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง สอดคล้องตามแนวทางระบบการจัดการมาตรฐานที่เป็นสากล นอกจากนี้จะเป็นการสร้างภาพลักษณ์ผลผลิต/ผลิตภัณฑ์คุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐาน สามารถตามสอบย้อนกลับสินค้าสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงตลอดสายการผลิตแล้ว ยังสามารถสนับสนุนนโยบายพัฒนาเพื่อให้นครปฐมเป็นเมืองหลวงอาหาร (สัตว์น้ำ) ปลอดภัย และยังสามารถส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตทางการประมงมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเกษตรกร/ผู้ประกอบการด้านประมงมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อสร้างเสริมความรู้ด้านการจัดการระบบการผลิตตามแนวทางการปฏิบัติที่ดีตามมาตรฐาน การใช้โปรแกรมประยุกต์ทางคอมพิวเตอร์สนับสนุนการจัดการระบบการเพาะเลี้ยง และการตามสอบย้อนกลับ ๒. ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมรวมถึงเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการลดต้นทุนการผลิต ๓. เพื่อให้สนับสนุนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเข้าสู่ระบบมาตรฐานและรักษาการจัดการตามระบบมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง
4. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและสัตว์น้ำสวยงาม ได้รับความรู้ ทักษะ และวัสดุ/อุปกรณ์ที่จำเป็น สามารถจัดการระบบการผลิตตามแนวทางมาตรฐานการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี การจัดการเพื่อลดต้นทุนการผลิตและความเสี่ยงการเกิดโรคสัตว์น้ำ ไม่น้อยกว่า ๑๕๐ ราย/ปี

	<p>๒. ผู้ประกอบการ/กลุ่มผู้ประกอบการสามารถนำความรู้ ทักษะ วัสดุและอุปกรณ์ สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปที่มีศักยภาพการตลาด และจัดการสถานแปรรูปสัตว์น้ำตามหลักการสุขอนามัยเบื้องต้นที่ดี ไม่น้อยกว่า ๒ กลุ่ม/ปี</p> <p>๓. ฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และสถานแปรรูปสัตว์น้ำพื้นเมืองได้รับการสนับสนุน พัฒนาเข้าสู่ระบบมาตรฐานและรักษาการจัดการตามระบบมาตรฐานการปฏิบัติที่ดีอย่างต่อเนื่อง จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๔๖ สถานประกอบการ และสัตว์น้ำจากฟาร์มได้รับการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการโรคสัตว์น้ำตามบัญชี OIE เพื่อเฝ้าระวังโรคสัตว์น้ำ และสนับสนุนข้อมูลเพื่อการตรวจรับรองตามมาตรฐาน จำนวน ๑๕๐ รายงาน/ปี</p>
4. พื้นที่เป้าหมาย	<p>๑. เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร ในพื้นที่ ๗ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองนครปฐม อำเภอบางเลน อำเภอกำแพงแสน อำเภอดอนตูม อำเภอนครชัยศรี อำเภอสามพราน และอำเภอพุทธมณฑล จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๕๐ ราย/ปี</p> <p>๒. ผู้ประกอบการ/กลุ่มผู้ประกอบการแปรรูปสัตว์น้ำพื้นเมือง ในพื้นที่อำเภอเมืองนครปฐม อำเภอบางเลน อำเภอกำแพงแสน อำเภอดอนตูม อำเภอนครชัยศรี และอำเภอสามพราน จำนวน ๒ กลุ่ม/ปี</p> <p>๓. สถานประกอบการฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ/สัตว์น้ำสวยงาม และสถานแปรรูปสัตว์น้ำพื้นเมือง/ผลิตภัณฑ์ ในพื้นที่ ๗ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองนครปฐม อำเภอบางเลน อำเภอกำแพงแสน อำเภอดอนตูม อำเภอนครชัยศรี อำเภอสามพราน และอำเภอพุทธมณฑล จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๔๖ สถานประกอบการ</p>
5. กิจกรรมหลัก	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์
5.1 กิจกรรมที่ 1	<p>ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดการระบบผลิตตามหลักปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี การลดต้นทุนการผลิต การจัดการระบบความปลอดภัยทางชีวภาพ สนับสนุนการเตรียมความพร้อมรับการตรวจการรับรอง</p> <p>๑. สร้างเสริมความรู้การจัดการระบบการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี หรือ GAP ตามข้อกำหนดมาตรฐาน และแนะนำเตรียมความพร้อมรับการตรวจรับรองมาตรฐาน</p> <p>๒. สร้างเสริมทักษะการใช้นวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการควบคุมสภาพแวดล้อมที่ดีในบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้อาหาร ลดความเสี่ยงการเกิดโรคและการสูญเสียผลผลิต ลดการใช้ยาสัตว์ สารเคมี และลดต้นทุนการผลิต</p> <p>๓. การจัดการสุขภาพสัตว์น้ำ การจัดการระบบความปลอดภัยทางชีวภาพ และตรวจประเมินสถานประกอบการส่งออกสัตว์น้ำ</p> <p>๔. สร้างเสริมความรู้การจัดการองค์กรกลุ่มเกษตรกรให้สามารถรวมกัน พัฒนากลุ่มเข้าสู่ระบบมาตรฐานแบบกลุ่ม หรือเป็นต้นแบบการขยายองค์ความรู้ การจัดการระบบปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีตามในชุมชน/พื้นที่ใกล้เคียง ๓๓๘,๖๐๐ บาท</p> <p>สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐม</p> <p>-</p>
5.2 กิจกรรมที่ 2	ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสัตว์น้ำและทักษะการจัดการระบบสุขอนามัยที่ดีสำหรับสถานแปรรูปสัตว์น้ำตามมาตรฐาน และสนับสนุนการจัดการองค์กรกลุ่มผู้ประกอบการ SME

	<p>๑. สร้างเสริมความรู้การจัดการระบบการผลิตตามหลักการจัดการสุขอนามัยที่ดี สถานประกอบการผลิตภัณฑ์แปรรูปสัตว์น้ำพื้นเมือง และจัดการระบบการผลิตตามข้อกำหนดมาตรฐาน</p> <p>๒. พัฒนาทักษะการแปรรูปสัตว์น้ำ การพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปสัตว์น้ำพื้นเมืองที่มีศักยภาพเชิงเศรษฐกิจ และการบรรจุภัณฑ์ในการถนอมรักษาคุณภาพอาหาร สร้างภาพลักษณ์ผลิตภัณฑ์และสินค้าสัตว์น้ำ</p> <p>๓. สร้างเสริมความเข้มแข็งองค์กรกลุ่มเพื่อขยายโอกาสด้านธุรกิจ สร้างช่องทางการตลาดหรือเป็นต้นแบบการขยายองค์ความรู้การจัดการระบบการจัดการสุขอนามัยที่ดีสถานประกอบการแปรรูปสัตว์น้ำในชุมชน/พื้นที่ใกล้เคียง</p>
งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๒๘๕,๒๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐม -
5.3 กิจกรรมที่ 3	<p>พัฒนาระดับและรักษากระบวนการผลิต ผลผลิตและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำบริโภค และสัตว์น้ำสวยงามตามระบบมาตรฐาน</p> <p>๑. สนับสนุนการตรวจรับรองหรือตรวจติดตามเพื่อคงไว้ซึ่งการรับรองฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำตามระบบการผลิต และผลิตผลสัตว์น้ำตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี GAP และ/หรือ GAP มกษ. สัตว์น้ำจืดแบบกลุ่ม แบบเดี่ยว หรือแบบหลายสาขา จำนวน ๔๐ สถานประกอบการฟาร์ม</p> <p>๒. สนับสนุนการจัดการตรวจรับรองหรือตรวจติดตามเพื่อคงไว้ซึ่งการรับรองฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำตามระบบการผลิตและผลิตผลสัตว์น้ำตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี GAP และ/หรือ GAP มกษ. สัตว์น้ำชายฝั่งแบบกลุ่ม แบบเดี่ยว หรือแบบหลายสาขา ๘๐ สถานประกอบการฟาร์ม</p> <p>๓. สนับสนุนการตรวจรับรองฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำตามมาตรฐาน GAP มกษ. สัตว์น้ำจืดสวยงาม</p> <p>๔. สนับสนุนตรวจการรับรองสุขอนามัยเบื้องต้นสถานประกอบการแปรรูปสัตว์น้ำ จำนวน ๑๐ สถานประกอบการ/ผลิตภัณฑ์</p> <p>๕. สนับสนุนตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการโรคสัตว์น้ำตามบัญชี OIE เพื่อเฝ้าระวังโรคสัตว์น้ำระดับพื้นที่ และสนับสนุนข้อมูลเพื่อการตรวจรับรองตามมาตรฐาน จำนวน ๑๕๐ ตัวอย่าง</p>
งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๑,๗๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐม -
6. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐม
7. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ปี ๒๕๖๗
8. งบประมาณ	งบประมาณยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัดนครปฐมรวมทั้งสิ้น ๒,๓๒๓,๘๐๐ บาท/ปี
9. ผลผลิต (output)	<p>ผลผลิต</p> <p>๑. เกษตรกรได้รับความรู้ ทักษะ สามารถปรับปรุงระบบการผลิตตามแนวทางการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี การจัดการระบบความปลอดภัยทางชีวภาพ และเป็นต้นแบบการจัดการระบบผลิตสัตว์น้ำ/สัตว์น้ำสวยงามแก่เกษตรกรในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง จำนวน ๑๒๐ ราย/ปี</p> <p>๒. กลุ่มผู้ประกอบการแปรรูปสัตว์น้ำพื้นเมืองได้รับความรู้ ทักษะ สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพทางการตลาด และมีการผลิตสอดคล้องตามหลักการจัดการสุขอนามัยที่ดีสถานประกอบการแปรรูปสัตว์น้ำ จำนวน ๒ กลุ่ม/ปี</p>

	<p>๓. สถานประกอบการฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและสัตว์น้ำสวยงามพัฒนาและรักษา ระบบการผลิตตามมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง</p> <ul style="list-style-type: none"> - การปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี GAP/GAP มกษ. จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๔๐ ฟาร์ม - สถานแปรรูปสัตว์น้ำได้รับการรับรองสุขอนามัยเบื้องต้น จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐ สถานประกอบการ/ผลิตภัณฑ์ - ตรวจเฝ้าระวังโรคสัตว์น้ำตามมาตรฐานสากล OIE สนับสนุนการรับรอง มาตรฐาน และการเฝ้าระวังโรคสัตว์น้ำในพื้นที่จังหวัดนครปฐมจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๕๐ รายงาน ต่อ ปี
<p>10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)</p>	<p>ผลลัพธ์</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ผลผลิตสัตว์น้ำคุณภาพปลอดภัยได้มาตรฐานจากระบบการเพาะเลี้ยงอย่าง รับผิดชอบกระษายสู่ผู้บริโภคและสร้างศักยภาพการแข่งขันทางการสากล เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ของปริมาณการผลิตด้านสัตว์น้ำเมื่อสิ้นสุดโครงการ ๒. ฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในจังหวัดนครปฐมมีการปรับปรุงระบบการผลิตและการ จัดการระบบการผลิตตามมาตรฐานอย่างมีความรับผิดชอบต่อในพื้นที่เขตเมือง สามารถสร้างผลผลิตสนับสนุนความต้องการอาหารคุณภาพปลอดภัยที่ผลิต ภายใต้ระบบการผลิตที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนในเขตเมือง เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ของจำนวนฟาร์มที่จัดแจ้งเมื่อสิ้นสุดโครงการ ๓. ผลิตภัณฑ์แปรรูปสัตว์น้ำพื้นเมืองสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒ ๔. เครือข่ายกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและกลุ่มผู้ประกอบการแปรรูป สัตว์น้ำต้นแบบสนับสนุนการขยายองค์ความรู้การจัดการระบบการปฏิบัติ ทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี และการจัดการสุขอนามัยที่ดีสถานประกอบการ แปรรูปสัตว์น้ำในจังหวัดนครปฐม ๕. แปรณคสินค้าสัตว์น้ำของจังหวัดนครปฐมได้รับการยอมรับด้านคุณภาพ ความปลอดภัย ได้มาตรฐาน สามารถขยายโอกาสทางการตลาดทั้งใน ระดับประเทศและระดับสากล

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดนครปฐม : พัฒนานครปฐมให้เป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) โดยเน้นการขนส่ง(Transport) เมืองหลวงแห่งอาหารและการท่องเที่ยว (Food metropolis) และเมืองแห่งสุขภาพ(Healthy City) รองรับสังคมผู้สูงอายุ(Aging) และบริบทโลก(Global Content)
แผนงาน : เมืองอัจฉริยะและเมืองหลวงแห่งอาหารปลอดภัย/สุขภาพ

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมและพัฒนากองทุนเพื่อการพัฒนาจังหวัดนครปฐมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน. กิจกรรมหลัก : พัฒนาและประชาสัมพันธ์สินค้าสัตว์น้ำอัตลักษณ์จังหวัดนครปฐม
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>นครปฐมเป็นพื้นที่ประกอบการและสร้างผลผลิตสัตว์น้ำ/สัตว์น้ำสวยงาม ถือได้ว่าเป็นแหล่งผลิตใหญ่แห่งหนึ่งในพื้นที่รอบกรุงเทพมหานคร ผลผลิตสัตว์น้ำและสัตว์น้ำสวยงามที่มีการผลิตของจังหวัดนครปฐมที่สำคัญหมุนเวียนเข้าสู่ตลาด ได้แก่ กุ้งขาวแวนนาไม กุ้งก้ามกราม ปลานิล และปลาเบญจพรรณ ที่มีปริมาณผลผลิตต่อปี ไม่น้อยกว่า ๑๓,๐๐๐ เมตริกตัน มูลค่าภาคการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ไม่น้อยกว่า ๑,๒๐๐ ล้านบาท นอกจากนี้สัตว์น้ำเพื่อการบริโภคจังหวัดนครปฐมมีปริมาณการผลิตสัตว์น้ำสวยงามเพื่อส่งออกมากกว่า ๓,๐๐๐ ล้านตัว และมีกระแสจากการเพาะเลี้ยงมากกว่า ๑๐๐,๐๐๐ ตัว ซึ่งผลผลิต และผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสัตว์น้ำต่างๆ มีการพัฒนาด้านคุณภาพอย่างต่อเนื่องจนถือได้ว่าเป็นสินค้าสัตว์น้ำที่มีความเฉพาะตัวเป็นที่รู้จัก และสามารถขยายเป็นตลาดขนาดใหญ่สำหรับทั้งสินค้าอาหารโปรตีนจากสัตว์น้ำ และสัตว์น้ำสวยงาม การพัฒนาสินค้าสัตว์น้ำและสัตว์น้ำสวยงามอัตลักษณ์ของจังหวัดนครปฐม นอกจากเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาประเทศในระยะ ๒๐ ปี และนโยบายจังหวัดนครปฐมที่ให้ความสำคัญการพัฒนา มุ่งสู่การเป็นแหล่งผลิตอาหารปลอดภัยและแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาอัตลักษณ์สินค้าสัตว์น้ำและสัตว์น้ำสวยงามจะเสริมสร้างภาพลักษณ์และคุณค่า (Value) เพื่อให้สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ของจังหวัดอย่างยั่งยืน รวมถึงต้องเร่งประชาสัมพันธ์สร้างความรับรู้ให้กับผู้บริโภคและผู้ซื้อได้ทราบและสามารถเข้าถึงสินค้าสัตว์น้ำอัตลักษณ์จังหวัดนครปฐม</p> <p>สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐมในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบได้เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาประชาสัมพันธ์สินค้าสัตว์น้ำอัตลักษณ์ และสร้างช่องทางสื่อสารกับผู้บริโภคและผู้ซื้อทั่วไปทั้งในพื้นที่จังหวัด และต่างพื้นที่ให้มีโอกาสเข้าถึงผลิตภัณฑ์ และสินค้าสัตว์น้ำอัตลักษณ์ของจังหวัดนครปฐม ผ่านจัดงานมหกรรมแสดงสินค้าสัตว์น้ำบริโภคและสัตว์น้ำสวยงาม และการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ การสร้างแบรนด์สินค้าสัตว์น้ำคุณภาพและปลอดภัยจังหวัดนครปฐม จะสามารถสนับสนุนให้ผลิตภัณฑ์ และสินค้าสัตว์น้ำเป็นที่รู้จักแพร่หลาย และสามารถสร้างโอกาสทางการตลาดทั้งในระดับชุมชน ประเทศ ภูมิภาค รวมถึงตลาดสากล</p>
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์แหล่งผลิตผลผลิตสัตว์น้ำปลอดภัยและขยายช่องทางตลาดสินค้าสัตว์น้ำ

	<p>๒. เพื่อประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์แหล่งผลิตผลผลิตสัตว์น้ำสวยงามและเพิ่มศักยภาพด้านการผลิตสัตว์น้ำสวยงามมาตรฐานส่งออกและขยายธุรกิจสัตว์น้ำสวยงาม</p> <p>๓. เพื่อสนับสนุนโอกาสขยายตลาด และประชาสัมพันธ์แบรนด์สินค้าสัตว์น้ำคุณภาพปลอดภัย ได้มาตรฐานของจังหวัดนครปฐม ให้แพร่หลายและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคและผู้ซื้อ</p>
<p>4. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p>	<p>๑. งานเทศกาลกินสัตว์น้ำปลอดภัยและนิทรรศการสินค้าสัตว์น้ำอัตลักษณ์ของจังหวัดนครปฐมเพื่อประชาสัมพันธ์สินค้าสัตว์น้ำอัตลักษณ์ คุณภาพปลอดภัย จำนวน ๑ ครั้ง และการนำผลผลิตจากฟาร์มและสินค้าสัตว์น้ำร่วมจัดนิทรรศการ จำนวน ๒ ครั้ง</p> <p>๒. งานมหกรรมสัตว์น้ำสวยงามจังหวัดนครปฐม เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตสัตว์น้ำสวยงามคุณภาพ ขยายเครือข่ายตลาดและธุรกิจสัตว์น้ำสวยงาม จำนวน ๑ ครั้ง และการนำสินค้าสัตว์น้ำสวยงามและสินค้าสัตว์น้ำอื่นๆ ร่วมจัดนิทรรศการ จำนวน ๑ ครั้ง</p> <p>๓. การขยายช่องทางตลาดและประชาสัมพันธ์แบรนด์สินค้าสัตว์น้ำคุณภาพปลอดภัย ได้มาตรฐานของจังหวัดนครปฐม ให้แพร่หลายและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคและผู้ซื้อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เข้าร่วมจัดนิทรรศการประชาสัมพันธ์ผลผลิต ผลิตภัณฑ์ และสินค้าสัตว์น้ำ/ สัตว์น้ำสวยงามคุณภาพจังหวัดนครปฐม จำนวน ๓ ครั้ง - การประชาสัมพันธ์แบรนด์สินค้าสัตว์น้ำบริโภค สัตว์น้ำสวยงาม และผลิตภัณฑ์จากสัตว์น้ำและจระเข้ ของจังหวัดนครปฐมให้เป็นที่รู้จัก ได้รับความเชื่อมั่นทั้งในระดับประเทศและตลาดสากล ผ่านสื่อที่สามารถเข้าถึงผู้บริโภค ไม่น้อยกว่า ๒ ช่องทาง - บรรลุเกณฑ์แสดงสัญลักษณ์ที่สื่อถึงผลิตผลและ/หรือสินค้าจากสัตว์น้ำคุณภาพปลอดภัย หรือมาตรฐาน ของจังหวัดนครปฐม จำนวน ๔ รายการ
<p>4. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>๑. อำเภอเมืองนครปฐม อำเภอสามพราน อำเภอกำแพงแสน หรืออำเภออื่นๆ ในพื้นที่จังหวัดนครปฐมตามความเหมาะสม</p> <p>๒. พื้นที่อื่นๆ ที่มีการจัดงานแสดงสินค้า หรืองานประชุมที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์สินค้า</p>
<p>5. กิจกรรมหลัก</p>	<p>ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์</p>
<p>5.1 กิจกรรมหลักที่ 1</p> <p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ</p>	<p>จัดงานเทศกาลกินสัตว์น้ำปลอดภัย เพื่อประชาสัมพันธ์สินค้าสัตว์น้ำอัตลักษณ์และส่งเสริมช่องทางการตลาดและช่องทางการจำหน่ายสินค้าสัตว์น้ำอัตลักษณ์จังหวัดนครปฐม</p> <p>๑. จัดงานเทศกาลกินสัตว์น้ำปลอดภัยเป็นเทศกาลประจำจังหวัดเพื่อประชาสัมพันธ์ผลผลิตและสินค้าสัตว์น้ำบริโภคคุณภาพดี ปลอดภัยของจังหวัดนครปฐม</p> <p>๒. จัดนิทรรศการแสดงถึงศักยภาพการผลิตสัตว์น้ำเศรษฐกิจคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย เพื่อให้แบรนด์ผลผลิตและสินค้าสัตว์น้ำคุณภาพของจังหวัดนครปฐมเป็นที่รู้จักในกลุ่มผู้บริโภคและผู้ซื้อที่เข้าเยี่ยมชมงาน</p> <p>๓. ร่วมจัดนิทรรศการ ออกร้านสร้างภาพลักษณ์ ประชาสัมพันธ์สินค้าสัตว์น้ำในและนอกเขตพื้นที่จังหวัด จำนวน ๒ ครั้ง</p> <p>๑,๐๓๐,๐๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐม</p>

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๑. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ๒. สถานศึกษาอื่นๆ ของจังหวัดนครปฐม ๓. สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครปฐม ๔. สำนักงานท่องเที่ยวจังหวัดนครปฐม
5.3 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์สินค้าสัตว์น้ำ/สัตว์น้ำสวยงามคุณภาพจังหวัดนครปฐม และขยายช่องทางตลาด ๑. พัฒนาและส่งเสริมการใช้สื่อออนไลน์ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลและสร้างพื้นที่จำหน่ายผลิตผล/ผลิตภัณฑ์แปรรูปสัตว์น้ำ/สินค้าสัตว์น้ำและสัตว์น้ำสวยงามของเกษตรกร/ผู้ประกอบการของจังหวัดนครปฐม ๒. พัฒนาและสนับสนุนบรรจุภัณฑ์ติดตราสัญลักษณ์แสดงถึงสินค้าสัตว์น้ำของจังหวัดเพื่อการสร้างภาพลักษณ์ประชาสัมพันธ์แหล่งผลิตผลผลิต ผลิตภัณฑ์ หรือสินค้าสัตว์น้ำคุณภาพแก่เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรมของหน่วยงาน ๙๓๕,๐๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐม ๑. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ๒. กรมประมง
6. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐม
7. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ปี ๒๕๖๗
8. งบประมาณ	งบประมาณยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัดนครปฐมรวมทั้งสิ้น ๑,๙๖๕,๐๐๐ บาท/ปี
9. ผลผลิต (output)	ผลผลิต ๑. งานเทศกาลกินสัตว์น้ำปลอดภัยแสดงถึงศักยภาพการผลิตสัตว์น้ำอัตลักษณ์ซึ่งได้มาตรฐานด้านคุณภาพและความปลอดภัยของจังหวัดนครปฐมเป็นเทศกาลประจำปี เพื่อให้ผู้บริโภคและผู้ซื้อมีโอกาสเข้าถึงผลผลิต ผลิตภัณฑ์ และสินค้าจากสัตว์น้ำอย่างต่อเนื่องสนับสนุนการขยายภาคการผลิตและมูลค่าไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ เมื่อสิ้นสุดโครงการ ๒. งานมหกรรมสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำจังหวัดนครปฐม สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมน้ำสวยงาม ได้รับการจัดเพื่อเป็นช่องทางประชาสัมพันธ์ผลผลิตสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำ และเสริมสร้างช่องทางจับคู่ธุรกิจคู่ค้าทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาค และสากล สนับสนุนการขยายภาคการผลิตไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ เมื่อสิ้นสุดโครงการ ๓. นิทรรศการแสดงถึงแหล่งผลิตสินค้าสัตว์น้ำจังหวัดนครปฐม และการออกเรือนเสริมสร้างภาพลักษณ์ และประชาสัมพันธ์ผลผลิต/สินค้าสัตว์น้ำ/สัตว์น้ำสวยงาม ภายในและนอกเขตพื้นที่ของจังหวัดนครปฐม จำนวน ๓ ครั้ง ต่อ ปี ๔. สื่อออนไลน์พัฒนาใช้เป็นช่องทางประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลและพื้นที่จำหน่ายผลิตผล/ผลิตภัณฑ์แปรรูปสัตว์น้ำ/สินค้าสัตว์น้ำและสัตว์น้ำสวยงามของเกษตรกร/ผู้ประกอบการของจังหวัดนครปฐม แก่ผู้บริโภคและผู้ซื้อทั้งในประเทศภูมิภาค และตลาดสากล เพื่อขยายช่องทางการตลาดไร้พรมแดนเพิ่มขึ้น ๑ ช่องทาง ๕. พัฒนาและส่งเสริมการใช้สื่อออนไลน์ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลและสร้างพื้นที่จำหน่ายผลิตผล/ผลิตภัณฑ์แปรรูปสัตว์น้ำ/สินค้าสัตว์น้ำและสัตว์น้ำสวยงามของเกษตรกร/ผู้ประกอบการของจังหวัดนครปฐมอย่างต่อเนื่องสำหรับสัตว์น้ำเศรษฐกิจสำคัญไม่น้อยกว่า ๕ ชนิดสัตว์น้ำ/สินค้าจากสัตว์น้ำ

	<p>๑. บรรจุภัณฑ์ติดตราสัญลักษณ์แสดงถึงสินค้าสัตว์น้ำของจังหวัดเพื่อการสร้างภาพลักษณ์ประชาสัมพันธ์แหล่งผลิตผลผลิต ผลิตภัณฑ์ หรือสินค้าสัตว์น้ำสร้างความตระหนักรู้ข้อมูลผลผลิตและสินค้าจากสัตว์น้ำคุณภาพของผู้บริโภคและผู้ซื้อทั่วไป</p>
<p>10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)</p>	<p>ผลลัพธ์</p> <p>๑. ผลผลิต ผลิตภัณฑ์ และสินค้าสัตว์น้ำอัตลักษณ์ของจังหวัด ได้รับการยอมรับจากผู้บริโภคและผู้ซื้อ</p> <p>๒. ภาพลักษณ์แบรนด์ ผลผลิต/ผลิตภัณฑ์/สินค้าสัตว์น้ำอัตลักษณ์จังหวัด นครปฐม เป็นที่รู้จักและผู้บริโภคและผู้ซื้อสามารถเข้าถึงได้ง่าย</p> <p>๓. เกษตรกร/ผู้ประกอบการสัตว์น้ำและสัตว์น้ำสวยงาม สามารถสร้างมูลค่าและเพิ่มช่องทางการจำหน่าย ขยายตลาด และช่องทางธุรกิจทั้งในประเทศ และตลาดภูมิภาค/สากล</p> <p>๔. เกษตรกรผู้ผลิตสัตว์น้ำ/สัตว์น้ำสวยงาม ทราบถึงความต้องการตลาด และสามารถปรับปรุงให้ดำเนินการผลิตสัตว์น้ำและสัตว์น้ำสวยงามเป็นไปตามความต้องการของตลาดและสามารถขยายตลาดอย่างต่อเนื่อง</p> <p>๕. จังหวัดนครปฐมเป็นที่รู้จักในนาม “เมืองหลวงอาหารสัตว์น้ำคุณภาพปลอดภัยได้มาตรฐาน” และ “เมืองหลวงสัตว์น้ำสวยงามของโลก”</p>

แบบฟอร์มข้อมูลพื้นฐานโครงการของจังหวัด (ระดับกิจกรรม)

(๑ ชุด : ๑ โครงการ / ๑ กิจกรรม)

โครงการ ส่งเสริมและพัฒนาสินค้า กิจกรรม นวัตกรรมและเทคโนโลยี ให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายและมี
มีอัตลักษณ์ประจำจังหวัด

กิจกรรมหลัก 1.2 พัฒนาสินค้า กิจกรรม นวัตกรรม เทคโนโลยี เพื่อรองรับการตลาดและแนวโน้มการพัฒนาในอนาคต
กิจกรรมย่อยที่ : โปรแกรมระบบตรวจสอบย้อนกลับการผลิตโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

งบประมาณ ๓,๓๐๔,๔๐๐บาท (สามล้านสามแสนสี่พันสี่ร้อยบาทถ้วน)

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ที่ ๒ ชีตความสามารถในการแข่งขันการพัฒนาเศรษฐกิจ
และการกระจายรายได้

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด : ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนานครปฐมให้เป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City)
ที่มีอัตลักษณ์เป็นที่รู้จักทั้งด้านการเกษตรแปรรูปด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี เขตการลงทุน การศึกษาและ
ประตูเศรษฐกิจด้านตะวันตก รวมถึงการท่องเที่ยวเชิงอาหารและวัฒนธรรม (Smart tourism) รองรับสังคม
ผู้สูงอายุ (Aging)

แผนงานที่ ๑ : สร้างความเข้มแข็ง กระตุ้น และฟื้นฟูเศรษฐกิจจังหวัดนครปฐม

หน่วยงานดำเนินการ: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม ร่วมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
และสหกรณ์โคเนื้อกำแพงแสน จำกัด

ผู้รับผิดชอบ : นายสมควร ปิยะพงศ์เดชา ตำแหน่ง ปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม

สถานที่ติดต่อ : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม หมายเลขโทรศัพท์ ๐๓๔-๒๕๗๗๐๕ ต่อ ๑๑๐

ผู้รับผิดชอบ : ผศ.ดร.สุกัญญา รัตนทับทิมทอง ตำแหน่ง ผู้ช่วยรองอธิการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วิทยาเขตกำแพงแสน

สถานที่ติดต่อ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๙-๐๕๖๐๕๙๖

ผู้รับผิดชอบ : นายสุรชัย เปี่ยมคล้า ตำแหน่ง ผู้จัดการสหกรณ์โคเนื้อกำแพงแสน จำกัด

สถานที่ติดต่อ : สหกรณ์โคเนื้อกำแพงแสน จำกัด หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๙-๘๓๗๗๒๔๗

(๑) หลักการและเหตุผล

(๑.๑) ที่มา : (ระบุ เช่น มติ ครม. นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
แผนพัฒนาภาค / กลุ่มจังหวัด / จังหวัด หรืออื่น ๆ)

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนดให้สร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ และ
ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี กำหนดให้มีการส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตสร้างมูลค่าภาคการเกษตรและเสริมสร้าง
ตามทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ข้อ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันภายใต้
ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ด้านขีดความสามารถในการแข่งขันการพัฒนาเศรษฐกิจและ
การกระจายรายได้ แผนแม่บทฯ : ข้อ ๓ การเกษตร แผนแม่บทย่อย (๓.๒) เกษตรปลอดภัย เป้าหมาย ๐๓๐๒๐๑
สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น (GAP และเกษตรอินทรีย์) แผนพัฒนาภาคกลาง ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยกระดับการ
ผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม โดยใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีและความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่าง
ยั่งยืน โดยการส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานฟาร์มเพื่อผลิตอาหารปลอดภัย (Food Safety) จากสินค้าเกษตรหลักของ
ภาค ได้แก่ ข้าวพืชผัก มะพร้าว โคนม โคเนื้อ สุกร ไก่ เป็ด กุ้ง ปลา โดยเฉพาะในพื้นที่ที่เป็นแหล่งผลิตสำคัญ ได้แก่
ชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง ลพบุรี สระบุรี พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี ราชบุรี นครปฐม และประจวบคีรีขันธ์
เพื่อการส่งออกสินค้าเกษตรคุณภาพสูง ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคในตลาดเฉพาะและตลาดระดับบน

ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการเกษตร เพื่อยกระดับสู่ Smart Farmer และ Smart Farming โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยและพันธุ์ที่เหมาะสม รวมทั้งปรับปรุงระบบการบริหารจัดการตลาดให้มีประสิทธิภาพ โดยมีหน่วยงานภาครัฐ กำกับ ดูแล ให้การสนับสนุนและส่งเสริมอาชีพด้านการเลี้ยงสัตว์ให้แก่เกษตรกรทั้งทางด้านวิชาการ/เทคนิคการผลิต/การจัดการฟาร์มที่ดี/การป้องกันโรคที่ถูกต้อง เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าด้านปศุสัตว์ที่ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค ภายในประเทศ - ต่างประเทศ ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพด้านการเลี้ยงสัตว์ ยังผลให้เกษตรกรมีความอยู่ดี กินดีและยกระดับฐานะครอบครัวของเกษตรกรให้ดีขึ้น สอดคล้องตามหลักพัฒนาเศรษฐกิจประเทศไทย ๔.๐ สร้างความเข้มแข็ง มั่นคงและยั่งยืนให้กับผู้เลี้ยงสัตว์และเศรษฐกิจภายในประเทศ

(๑.๒) สรุปสาระสำคัญ

- **สภาพปัญหา/ความต้องการ :** ตามที่จังหวัดนครปฐมได้มีการส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงโคเนื้อ ในปี พ.ศ.๒๕๖๕ มีเกษตรกรจำนวน ๒,๒๙๕ ราย โคเนื้อจำนวน ๔๕,๗๘๘ ตัว จากเกษตรกร ๒,๒๙๕ ราย มีกำลังการผลิตโคเนื้อประมาณ ๑๑,๖๑๘ ตัว เป็นโคขุนประมาณ ๔,๒๐๐ ตัว ซึ่งปัจจุบันจำหน่ายเฉลี่ยกิโลกรัมละ ๑๐๐ บาทขึ้นไป คิดเป็นรายได้ปีละประมาณ ๔๔๒,๓๖๐,๐๐๐ บาท จังหวัดนครปฐมถือเป็นแห่งกำเนิดโคเนื้อพันธุ์แรกในประเทศไทย โดยการปรับปรุงพันธุ์จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ซึ่งเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนได้รวมตัวกันจัดตั้งเป็นสหกรณ์โคเนื้อกำแพงแสน จำกัด เพื่อเป็นการรองรับผลผลิตจากการเลี้ยงโคเนื้อ ปัจจุบันสหกรณ์โคเนื้อกำแพงแสน จำกัดมีโรงแปรรูปมาตรฐานเพื่อการส่งออก ได้รับมาตรฐาน ออย. GHPs (HALAL HACCP และ GI อยู่ระหว่างดำเนินการ) ปัจจุบันคู่ค้าให้ความสำคัญกับระบบตรวจสอบย้อนกลับ ตั้งแต่ต้นทางการผลิต ไปจนถึงปลายทางของผู้บริโภค สหกรณ์โคเนื้อได้จัดทำระบบตรวจสอบย้อนกลับมาทดลองใช้ แต่ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของเกษตรกร และคู่ค้าได้ จึงจำเป็นต้องสร้างระบบตรวจสอบย้อนกลับที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ผลิต จนถึงผู้บริโภคได้ ซึ่งจะสามารถสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรได้เป็นอย่างดี เป็นการช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ เป็นหลักประกันที่ดีของครอบครัว ทำให้เกิดการพึ่งพาตนเอง และเกิดความมั่นคงในอาชีพปศุสัตว์

- **ความเร่งด่วน :** ปัจจุบันผู้บริโภคใส่ใจการบริโภคอาหารปลอดภัย ซึ่งมักจะสอบย้อนกลับจากระบบตรวจสอบย้อนกลับที่ผู้ผลิตแต่ละรายดำเนินการอยู่ ซึ่งการบันทึกข้อมูลยังไม่มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค การจัดทำระบบตรวจสอบย้อนกลับการผลิตโคเนื้อกำแพงแสน จะสามารถตอบสนองความต้องการตลอดห่วงโซาการผลิตได้ ดังนี้ ๑.) เกษตรกร จัดทำระบบการจดทะเบียนข้อมูลโครายตัว ระบบการจัดการฟาร์ม ๒.) ผู้ประกอบการเนื้อโค ระบบจัดการภายในโรงแปรรูป/ตัดแต่ง ข้อมูลโคที่แปรรูป ข้อมูลคุณภาพเนื้อ การรับรองของพนักงานตรวจโรค และใบอนุญาตที่เกี่ยวข้อง ๓.) ผู้บริโภค ระบบตรวจสอบตั้งแต่การผลิตโคเนื้อ จนเป็นเนื้อโคที่วางจำหน่าย ทำให้ผู้ผลิตสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตลดต้นทุน รวมถึงการสร้างเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค ว่าสามารถบริโภคอาหารปลอดภัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน และสหกรณ์โคเนื้อกำแพงแสน จำกัด **เล็งเห็นถึงความสำคัญ** จึงขอเสนอโปรแกรมระบบตรวจสอบย้อนกลับการผลิตโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน ซึ่งทำให้เกษตรกรสามารถแข่งขันกับตลาดเนื้อโคขุนและผลิตภัณฑ์นำเข้าจากต่างประเทศ เพื่อเป็นฐานเศรษฐกิจที่มั่นคงในการพัฒนาประเทศ

(๒) ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

(๒.๑) วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อเพิ่มศักยภาพในการผลิตโคเนื้อ ให้ได้มาตรฐานตามความต้องการของเกษตรกร ตลาด และเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค
๒. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โคเนื้อ โดยมีตลาดรองรับที่ชัดเจน
๓. เพื่อลดต้นทุนการผลิตโคเนื้อ โดยใช้โปรแกรมระบบตรวจสอบย้อนกลับ
๔. เพื่อเพิ่มมูลค่าเนื้อโค จากระบบตรวจสอบย้อนกลับ

(๒.๒) สถานภาพของโครงการ

โครงการเดิม โครงการใหม่

(๒.๓) ประเภทของโครงการ

พัฒนา ดำเนินการปกติ

(๒.๔) ระยะเวลาดำเนินโครงการ ๑ ปี เริ่มต้น ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ สิ้นสุดปี ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖

(๒.๕) สถานที่ดำเนินโครงการ : (ระบุพื้นที่ดำเนินการเช่น อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน เป็นต้น)

ทุกอำเภอในพื้นที่จังหวัดนครปฐม

(๓) กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้เสีย

(๓.๑) กลุ่มเป้าหมาย : เกษตรกร ผู้ประกอบการเนื้อโค จำนวน ๕๐ คน

(๓.๒) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย: เกษตรกรผู้เลี้ยงปศุสัตว์(โคเนื้อ-โคนม) เกษตรกรผู้สนใจอาชีพปศุสัตว์ฯ

(๔) เป้าหมาย ผลลัพธ์ และผลกระทบโครงการ

(๔.๑) เป้าหมายโครงการ:

ตัวชี้วัด

๑. โปรแกรมระบบตรวจสอบย้อนกลับ ที่สามารถตรวจสอบย้อนกลับ ตั้งแต่การผลิตโคเนื้อ ถึงเนื้อโค ที่จำหน่ายสู่มือผู้บริโภค จำนวน ๑ โปรแกรม

๒. เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ และผู้ประกอบการโคเนื้อ สามารถใช้ประโยชน์จากโปรแกรมระบบตรวจสอบย้อนกลับได้ จำนวน ๕๐ ราย

(๔.๒) ผลผลิต:

๑. เกษตรกร ผู้ประกอบการผลิตเนื้อโค ผ่านการอบรมการใช้โปรแกรมระบบตรวจสอบย้อนกลับในการผลิตโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน จำนวน ๕๐ ราย ตามหลักสูตรที่กำหนด

๒. โปรแกรมระบบตรวจสอบย้อนกลับการผลิตโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

(๔.๓) ผลลัพธ์:

๑. โปรแกรมระบบตรวจสอบย้อนกลับการผลิตโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

๒. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเนื้อโคขุนที่ได้มาตรฐาน ตามที่ตลาดต้องการ

๓. เพื่อเพิ่มมูลค่าการผลิตเนื้อโคขุนคุณภาพ

๔. เพื่อให้ผู้บริโภคเชื่อมั่นและยอมรับคุณภาพเนื้อโคขุนและผลิตภัณฑ์

๕. เพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพการผลิต เนื้อโคขุนคุณภาพสูง เพื่อการส่งออกต่างประเทศ

(๔.๔) ผลกระทบ :

เชิงบวก : ผู้บริโภคเกิดความมั่นใจในด้านการผลิตโคเนื้อของเกษตรกร ผู้ประกอบการ (สหกรณ์การเกษตร(ปศุสัตว์) ที่ได้มาตรฐาน ตรงตามต้องการของตลาดที่เป็นผู้กำหนด ทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อสามารถแข่งขันกับตลาด เนื้อโคคุณภาพจากต่างประเทศ จากการเปิดเสรีสินค้าโคนมและโคเนื้อของไทย (FTA) ไทย-ออสเตรเลีย และไทย-นิวซีแลนด์

เชิงลบ :-

(๕) แนวทางการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณ

กิจกรรมย่อย	ระยะเวลาที่เริ่มดำเนินการ			
	ต.ค.-ธ.ค. ๖๕	ม.ค.-มี.ค. ๖๖	เม.ย.-มิ.ย. ๖๖	ก.ค.-ก.ย. ๖๖
โปรแกรมระบบตรวจสอบย้อนกลับการผลิตโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน วงเงิน ๓,๒๙๐,๐๐๐บาท ประกอบด้วย				
๑. จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร โปรแกรมระบบตรวจสอบย้อนกลับการผลิตโคพันธุ์กำแพงแสน (นอกสถานที่ราชการ) จำนวน ๕๐ คน (แบ่งเป็น ๒ รุ่นๆ ละ ๒๕ คน) วงเงิน ๙๔,๔๐๐ บาท			๙๔,๔๐๐	-
๒. จ้างเหมาจัดทำโปรแกรมระบบตรวจสอบย้อนกลับการผลิตโคพันธุ์กำแพงแสน วงเงิน ๓,๒๑๐,๐๐๐บาท	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๗๑๐,๐๐๐	-	-
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓,๓๐๔,๔๐๐ บาท	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๗๑๐,๐๐๐	๙๔,๔๐๐	-

(๖) วิธีการดำเนินงาน ดำเนินการเอง จ้างเหมา

(๗) วงเงินของโครงการ ๓,๓๐๔,๔๐๐บาท (สามล้านสามแสนสี่พันสี่ร้อยบาทถ้วน)

(๗.๑)รายละเอียดงบประมาณของโครงการ

กิจกรรม/งบรายจ่าย/รายการ	งบประมาณ (บาท)
โปรแกรมระบบตรวจสอบย้อนกลับการผลิตโคพันธุ์กำแพงแสน	๓,๓๐๔,๔๐๐
๑.๑ จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร โปรแกรมระบบตรวจสอบย้อนกลับการผลิตโคพันธุ์กำแพงแสน (นอกสถานที่ราชการ)	๙๔,๔๐๐
งบดำเนินงาน	๙๔,๔๐๐
ค่าตอบแทน	๒๘,๘๐๐
- ค่าตอบแทนวิทยากร (การฝึกอบรม) ๑ คน x ๑๒ ชั่วโมง x ๑,๒๐๐ บาท x ๒ รุ่น	๒๘,๘๐๐
ค่าใช้จ่าย	๕๙,๘๐๐
- ค่าอาหารกลางวันเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ จำนวน ๒๕ คน x ๒ วัน x ๒๕๐ บาท x ๒ รุ่น	๒๕,๐๐๐
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มฯ จำนวน ๒๕ คน x ๕๐ บาท x ๔ มื้อ x ๒ รุ่น	๑๐,๐๐๐
- ค่าเบี้ยเลี้ยง เจ้าหน้าที่ จำนวน ๕ คน x ๔ วัน x ๒๔๐ บาท	๔,๘๐๐
- ค่าเช่าห้องประชุม จำนวน ๒ รุ่น x ๒ วัน x ๕,๐๐๐ บาท	๒๐,๐๐๐
ค่าวัสดุ	๕,๘๐๐
- วัสดุสำนักงาน และวัสดุอื่นๆ	๒,๐๐๐
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๑,๘๐๐
- ค่าวัสดุคอมพิวเตอร์ หมึกพิมพ์และอื่นๆ	๒,๐๐๐
๑.๒ โปรแกรมระบบตรวจสอบย้อนกลับการผลิตโคพันธุ์กำแพงแสน	๓,๒๑๐,๐๐๐

กิจกรรม/งบรายจ่าย/รายการ	งบประมาณ (บาท)
งบลงทุน	๓,๒๑๐,๐๐๐
ค่าครุภัณฑ์	๓,๒๑๐,๐๐๐
-จ้างเหมาจัดทำโปรแกรมระบบตรวจสอบย้อนกลับการผลิตโคพันธุ์กำแพงแสน ๑ ชุด	๓,๒๑๐,๐๐๐

(๗.๒) วงเงินของโครงการจำแนกตามงบรายจ่าย

รายการ	งบประมาณ(บาท)
รวมทั้งสิ้น	๓,๓๐๔,๔๐๐
งบดำเนินงาน	๙๔,๔๐๐
- ค่าตอบแทน	๒๘,๘๐๐
- ค่าใช้สอย	๕๙,๘๐๐
- ค่าวัสดุ	๕,๘๐๐
งบลงทุน	๓,๒๑๐,๐๐๐

(๘) ความพร้อมของโครงการ

(๘.๑) พื้นที่ดำเนินโครงการ

ดำเนินการได้ทันที หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการหรือได้รับอนุญาตตามกฎหมายแล้ว และสามารถดำเนินการได้ทันที

อยู่ระหว่างเตรียมการหมายถึงได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการแล้ว แต่อยู่ในระหว่างจัดเตรียมพื้นที่ หรือกำลังแก้ไขปัญหา/อุปสรรคต่างๆ หรือเตรียมการขออนุญาตตามกฎหมาย

อยู่ในระหว่างศึกษาความเหมาะสม และคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ

(๘.๒) แบบรูปรายการ / แผนการปฏิบัติงาน

มี และสมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้)

มีแต่ยังไม่สมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้)

(๘.๓) ความพร้อมของบุคลากร เครื่องมือ และเทคนิคการดำเนินการ

- บุคลากรมีประสบการณ์ ทั้งหมด บางส่วน ไม่มีประสบการณ์
- เครื่องมือดำเนินการ มีพร้อมดำเนินการได้ทันที
 - มีบางส่วนและต้องจัดหาเพิ่มเติม
 - ไม่มี ต้องจัดหาเพิ่มเติม
- เทคนิคในการบริหารจัดการ มีประสบการณ์สูง
 - มีประสบการณ์ปานกลาง
 - ไม่มีประสบการณ์

(๘.๔) ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

- ผ่านคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแล้ว
- อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติยังไม่พิจารณา

(๘.๕) รายงานการศึกษาความเหมาะสม (FS)

- ไม่ต้องทำรายงานการศึกษา
 ต้องทำรายงานการศึกษา

(๙) วิธีการบริหารจัดการหรือการดูแลบำรุงรักษาเมื่อโครงการแล้วเสร็จเพื่อให้เกิดความยั่งยืนของโครงการ :
ไม่มี

(๑๐) ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัด:-

(๑๑) ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ จากการดำเนินโครงการแล้ว (ต้องระบุ)

๑. โปรแกรมระบบตรวจสอบย้อนกลับการผลิตโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน
๒. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเนื้อโคขุนที่ได้มาตรฐาน ตามที่ตลาดต้องการ
๓. เพื่อเพิ่มมูลค่าการผลิตเนื้อโคขุนคุณภาพ
๔. เพื่อให้ผู้บริโภคเชื่อมั่นและยอมรับคุณภาพเนื้อโคขุนและผลิตภัณฑ์

แบบฟอร์มข้อมูลพื้นฐานโครงการของจังหวัด (ระดับกิจกรรม)

(๑ ชุด : ๑ โครงการ / ๑ กิจกรรม)

โครงการ ส่งเสริมและพัฒนาสินค้า กิจกรรม นวัตกรรมและเทคโนโลยี ให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายและมี
มีอัตลักษณ์ประจำจังหวัด

กิจกรรมหลัก ๑.๑ ส่งเสริมต่อยอดสินค้าและกิจกรรมตามระบบห่วงโซ่อุปทาน

กิจกรรมย่อยที่ : ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมการผลิตโคนม-โคเนื้อมุ่งสู่ตลาด งบประมาณ ๒,๓๔๖,๘๐๐ บาท
(สองล้านสามแสนสี่หมื่นหกพันแปดร้อยบาทถ้วน)

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ที่ ๒ ชีตความสามารถในการแข่งขันการพัฒนาเศรษฐกิจ
และการกระจายรายได้

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด : ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนานครปฐมให้เป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City)
ที่มีอัตลักษณ์เป็นที่รู้จักทั้งด้านการเกษตรแปรรูปด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี เขตการลงทุน การศึกษาและ
ประตูเศรษฐกิจด้านตะวันตก รวมถึงการท่องเที่ยวเชิงอาหารและวัฒนธรรม (Smart tourism) รองรับสังคม
ผู้สูงอายุ (Aging)

แผนงานที่ ๑ : สร้างความเข้มแข็ง กระตุ้น และฟื้นฟูเศรษฐกิจจังหวัดนครปฐม

หน่วยงานดำเนินการ: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม

ผู้รับผิดชอบ : นายสมควร ปิยะพงศ์เดชา ตำแหน่ง ปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม

สถานที่ติดต่อ : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม หมายเลขโทรศัพท์ ๐๓๔-๒๕๗๗๐๕ ต่อ ๑๐๙

ผู้รับผิดชอบ : นางสาวจิรัฐติกาล มั่งน้อย ตำแหน่ง นายสัตวแพทย์ชำนาญการ

สถานที่ติดต่อ : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๖-๙๗๗๓๐๕๕

(๑) หลักการและเหตุผล

(๑.๑) ที่มา : (ระบุ เช่น มติ ครม. นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
แผนพัฒนาภาค / กลุ่มจังหวัด / จังหวัด หรืออื่น ๆ)

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนดให้สร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ และ
ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี กำหนดให้มีการส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตสร้างมูลค่าภาคการเกษตรและเสริมสร้าง
ตามทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ข้อ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันภายใต้
ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ด้านขีดความสามารถในการแข่งขันการพัฒนาเศรษฐกิจและ
การกระจายรายได้ แผนแม่บทฯ : ข้อ ๓ การเกษตร แผนแม่บทย่อย (๓.๒) เกษตรปลอดภัย เป้าหมาย ๐๓๐๒๐๑
สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น (GAP และเกษตรอินทรีย์) แผนพัฒนาภาคกลาง ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยกระดับการ
ผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม โดยใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีและความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่าง
ยั่งยืน โดยการส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานฟาร์มเพื่อผลิตอาหารปลอดภัย (Food Safety) จากสินค้าเกษตรหลักของ
ภาค ได้แก่ ข้าวพืชผัก มะพร้าว โคนม โคเนื้อ สุกร ไก่ เป็ด กุ้ง ปลา โดยเฉพาะในพื้นที่ที่เป็นแหล่งผลิตสำคัญ ได้แก่
ชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง ลพบุรี สระบุรี พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี ราชบุรี นครปฐม และประจวบคีรีขันธ์
เพื่อการส่งออกสินค้าเกษตรคุณภาพสูง ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคในตลาดเฉพาะและตลาดระดับบน
ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการเกษตร เพื่อยกระดับสู่ Smart Farmer และ Smart Farming โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมี
ความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยและพันธุ์ที่เหมาะสม รวมทั้งปรับปรุงระบบการบริหารจัดการ
ตลาดให้มีประสิทธิภาพ โดยมีหน่วยงานภาครัฐ กำกับ ดูแล ให้การสนับสนุนและส่งเสริมอาชีพด้านการเลี้ยงสัตว์ให้แก่
เกษตรกรทั้งทางด้านวิชาการ/เทคนิคการผลิต/การจัดการฟาร์มที่ดี/การป้องกันโรคที่ถูกต้อง เพื่อให้เกษตรกร

สามารถผลิตสินค้าด้านปศุสัตว์ที่ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค ภายในประเทศ - ต่างประเทศ ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพด้านการเลี้ยงสัตว์ ยังผลให้เกษตรกรมีความอยู่ดี กินดีและยกระดับฐานะครอบครัวของเกษตรกรให้ดีขึ้น สอดคล้องตามหลักพัฒนาเศรษฐกิจประเทศไทย ๔.๐ สร้างความเข้มแข็ง มั่นคงและยั่งยืนให้กับผู้เลี้ยงสัตว์และเศรษฐกิจภายในประเทศ

(๑.๒) สรุปสาระสำคัญ

- **สภาพปัญหา/ความต้องการ** : ตามที่จังหวัดนครปฐมได้มีการส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงโคนม/โคเนื้อ ในปี พ.ศ.๒๕๖๕ จำนวนการเลี้ยงโคนมมีทั้งหมด ๒๙,๖๑๕ ตัว จากเกษตรกร จำนวน ๘๕๖ ราย มีแม่โคนมที่สามารถรีดน้ำนมได้ ๑๔,๒๓๔ ตัว ผลิตน้ำนมดิบได้ผลผลิตประมาณปีละ ๓๗.๓๖ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๖๗๒.๕๕๖ ล้านบาท จำนวนการเลี้ยงโคเนื้อทั้งหมด ๔๕,๗๘๘ ตัว จากเกษตรกร ๒,๒๙๕ ราย มีกำลังการผลิตโคเนื้อประมาณ ๑๑,๖๑๘ ตัว โคขุนประมาณ ๔,๒๐๐ ตัว ซึ่งปัจจุบันมีราคาสูง กิโลกรัม ๑๐๐ บาทขึ้นไป สามารถทำเงินรายได้ปีละประมาณ ๔๔๒,๓๖๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ/โคนมได้รวมตัวกันจัดตั้งเป็นสหกรณ์การเกษตร เพื่อเป็นการรองรับการเจริญเติบโตการเลี้ยงโคนม/โคเนื้อของเกษตรกรในอนาคต ประกอบด้วยสหกรณ์ผู้เลี้ยงโคนม ๒ สหกรณ์ สหกรณ์ผู้เลี้ยงโคเนื้อ ๒ สหกรณ์ รวมจำนวน ๔ สหกรณ์ ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้านการจัดการสายพันธุ์โคนม-โคเนื้อที่ดี ในการขยายพันธุ์โคนม-โคเนื้อที่ให้ผลผลิตสูงเป็นที่ต้องการของตลาด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม จึงได้ดำเนินการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีการคัดเพศในน้ำเชื้อแช่แข็งของโคนม-โคเนื้อ ซึ่งเป็นนวัตกรรมการผลิตสัตว์พันธุ์ดีมุ่งสู่ตลาด มาส่งเสริมให้กับผู้เลี้ยงโคนม-โคเนื้อ ซึ่งจะสามารถสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรได้เป็นอย่างดี เป็นการช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ เป็นหลักประกันที่ดีของครอบครัว ทำให้เกิดการพึ่งพาตนเอง และเกิดความมั่นคงในอาชีพปศุสัตว์

- **ความเร่งด่วน** : ความสำคัญเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการอย่างมาก เนื่องจากสหกรณ์โคนมนครปฐมและโคนมกำแพงแสน ได้มีการส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงโคนมสายพันธุ์ลูกผสมฮอร์สไตร์ฟริเซียน ในการผลิตน้ำนมดิบส่งจำหน่ายให้สหกรณ์โคนมทั้ง ๒ แห่ง เป็นระยะเวลา ๒๐ -๓๐ ปีแล้ว แต่ปริมาณน้ำนมที่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมเฉลี่ย/ตัว/วัน ยังอยู่ในปริมาณต่ำเพียงเฉลี่ย ๑๐-๑๑ กิโลกรัม/แม่/วัน ทำให้ผลประกอบการโคนมไม่คุ้มต่อต้นทุนการผลิต จำเป็นต้องมีการใช้นวัตกรรมการผลิตโคนมจากการเทคโนโลยีการคัดเพศในน้ำเชื้อแช่แข็ง มาใช้ยกระดับสายพันธุ์โคนมของเกษตรกรทั้ง ๒ สหกรณ์ ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรผลิตลูกโคนมเพศเมีย ที่มีการเจริญเติบโตดี มีการให้น้ำนมที่สูงขึ้นจากเดิมไม่ต่ำกว่า ๑๕-๒๕ เปอร์เซ็นต์/ตัว/วันและต่อLatation ของการผลิต กรอบกับสหกรณ์โคเนื้อกำแพงแสน จำกัดและสหกรณ์เครือข่ายโคเนื้อ จำกัด เป็นแหล่งผลิตเนื้อโคขุนคุณภาพ ที่มีการผลิตเนื้อโคคุณภาพสูงทั้ง ๒ แห่ง ซึ่งมีความต้องการโคเนื้อลูกผสมสายพันธุ์ยุโรป เพศผู้ อย่างน้อยปีละ ๕,๐๐๐ ตัว ปัจจุบันสมาชิกสหกรณ์ทั้งสองแห่งต้องซื้อโคเพศผู้จากต่างจังหวัด และนำมาเลี้ยงขุนให้ได้เนื้อคุณภาพ เนื่องจากปริมาณโคเนื้อเพศผู้ในจังหวัดนครปฐมมีไม่เพียงพอ ปัจจุบันการนำเทคโนโลยีการคัดเพศในน้ำเชื้อแช่แข็ง ได้รับการยอมรับจากเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อเป็นอย่างมาก การใช้น้ำเชื้อแยกเพศ เพศผู้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการลูกโคตัวผู้ ผลิตเป็นโคขุน จนเป็นเนื้อโคคุณภาพ นอกจากการคัดเพศในน้ำเชื้อแล้ว ยังมีเทคโนโลยีที่ตรวจสอบยีนความนุ่ม และไขมันแทรกในเนื้อโค ซึ่งสามารถถ่ายทอดไปยังโครุ่นลูก ทำให้เกษตรกรผลิตโคขุนเพศผู้ ที่มีการเจริญเติบโตที่ดี มีเนื้อที่มีความนุ่ม และความชุ่มฉ่ำจากไขมันแทรกได้อีกด้วย สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม เล็งเห็นถึงความสำคัญจึงขอเสนอโครงการส่งเสริมการใช้นวัตกรรมการผลิตโคนม-โคเนื้อ มุ่งสู่ตลาด เพื่อผลิตน้ำนมโค/เนื้อโคคุณภาพดี และผลิตพันธุ์ปศุสัตว์คุณภาพสูงสำหรับตลาดระดับกลางและสูง สามารถแข่งขันกับตลาดผลิตพันธุ์จากนมและเนื้อโคคุณภาพจากต่างประเทศ เพื่อเป็นฐานเศรษฐกิจที่มั่นคงในการพัฒนาประเทศ

(๒) ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

(๒.๑) วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อเพิ่มศักยภาพในการผลิตโคนม-โคเนื้อได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ที่ได้มาตรฐานตามที่ตลาดต้องการและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค
๒. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร(โคนม-โคเนื้อ) โดยใช้ตลาดนำการผลิต
๓. เพื่อผลิตโคนมที่มีอัตราเติบโตดี ให้ปริมาณผลผลิตน้ำนมดิบที่สูงขึ้นต่อการผลิต ๑ Lactation
๔. เพื่อผลิตเนื้อโคที่มีคุณภาพ มีความนุ่ม และความชุ่มฉ่ำจากไขมันแทรกสามารถลดต้นทุนการผลิตโคเนื้อได้
๕. เพื่อลดต้นทุนการผลิตโคนม-โคเนื้อ โดยใช้นวัตกรรมน้ำเชื้อโคแยกเพศ เพื่อให้เกษตรกรสามารถกำหนดเพศของลูกโคที่จะผลิตออกมา เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด

(๒.๒) สถานภาพของโครงการ

- โครงการเดิม โครงการใหม่

(๒.๓) ประเภทของโครงการ

- พัฒนา ดำเนินการปกติ

(๒.๔) ระยะเวลาดำเนินโครงการ ๑ ปี เริ่มต้น ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ สิ้นสุดปี ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖

(๒.๕) สถานที่ดำเนินโครงการ : (ระบุพื้นที่ดำเนินการเช่น อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน เป็นต้น)

ทุกอำเภอในพื้นที่จังหวัดนครปฐม

(๓) กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้เสีย

(๓.๑) กลุ่มเป้าหมาย : เกษตรกรสมาชิกสหกรณ์ผู้เลี้ยงโคนม จำนวน ๑๐๐ คน โคเนื้อ ๕๐ คน

(๓.๒) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย: เกษตรกรผู้เลี้ยงปศุสัตว์(โคเนื้อ-โคนม) เกษตรกรผู้สนใจอาชีพปศุสัตว์ฯ

(๔) เป้าหมาย ผลลัพธ์ และผลกระทบโครงการ

(๔.๑) เป้าหมายโครงการ:

ตัวชี้วัด

๑. เกษตรกรสมาชิกสหกรณ์ผู้เลี้ยงโคเนื้อ-โคนม เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ ได้รับการอบรมการเตรียมความพร้อมในการคัดเลือก/การเตรียมความพร้อมแม่พันธุ์โคเนื้อ-โคนม เพื่อเข้ารับการผสมเทียมจากน้ำเชื้อแยกเพศที่กำหนด ๑ จำนวน ๑๒๐ ราย ตามหลักสูตรที่กำหนด

๒. แม่พันธุ์โคเนื้อ-โคเนื้อที่ได้รับการผสมเทียมจากน้ำเชื้อแยกเพศที่กำหนด ๑ ตั้งท้องไม่ต่ำกว่า ๖๐ เปอร์เซ็นต์

(๔.๒) ผลผลิต:

๑. เกษตรกรสมาชิกสหกรณ์ผู้เลี้ยงโคเนื้อ-โคนม เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ ได้ผ่านการอบรมการเตรียมความพร้อมในการคัดเลือก/การเตรียมความพร้อมแม่พันธุ์โคเนื้อ-โคนม เพื่อเข้ารับการผสมเทียมจากน้ำเชื้อแยกเพศที่กำหนด ๑ จำนวน ๑๒๐ ราย ตามหลักสูตรที่กำหนด

๒. แม่พันธุ์โคเนื้อ-โคเนื้อที่ได้รับการผสมเทียมจากน้ำเชื้อแช่แข็งแยกเพศที่กำหนด ๑ ตั้งท้องไม่ต่ำกว่า ๖๐ เปอร์เซ็นต์

(๔.๓) ผลลัพธ์:

๑. เพื่อให้ลูกโคเนื้อ-โคนม ตามสายพันธุ์และเพศที่กำหนดไม่ต่ำกว่า ๙๐ เปอร์เซ็นต์

๒. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตน้ำนมโค/เนื้อโคขุนที่ได้มาตรฐาน ตามที่ตลาดต้องการ

๓. เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้าจากน้ำนมโคและเนื้อโคขุนคุณภาพ

๔. เพื่อให้ผู้บริโภคเชื่อมั่นและยอมรับคุณภาพน้ำนมดิบ/เนื้อโคขุนและผลิตภัณฑ์

๕. เพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพการผลิต เนื้อโคขุนคุณภาพสูง เพื่อการส่งออกต่างประเทศ

(๔.๔) ผลกระทบ :

เชิงบวก : ผู้บริโภคเกิดความมั่นใจในด้านการผลิตน้ำมัน/โคขุนของสหกรณ์การเกษตร(ปศุสัตว์) ที่ได้มาตรฐาน ตรงตามต้องการของตลาดที่เป็นผู้กำหนด ทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม-โคขุนสามารถแข่งขันกับตลาดน้ำมัน/เนื้อโคคุณภาพจากต่างประเทศ จากการเปิดเสรีสินค้าโคนมและโคเนื้อของไทย (FTA) ไทย-ออสเตรเลียและไทย-นิวซีแลนด์มีกำหนดต้องเปิดตลาด โดยลดภาษีเหลือ ๐% ในสินค้าทางนมเวย์ เนย ไขมันเนย เนยแข็งและเนื้อโค ในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๔ และสินค้านมและครีม เครื่องดื่มประเภทนมปรุงแต่งและนมผงขาดมันเนย วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๘

เชิงลบ :-

(๕) แนวทางการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณ

กิจกรรมย่อย	ระยะเวลาที่เริ่มดำเนินการ			
	ต.ค.-ธ.ค. ๖๕	ม.ค.-มี.ค. ๖๖	เม.ย.-มิ.ย. ๖๖	ก.ค.-ก.ย. ๖๖
ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมการผลิตโคนม-โคเนื้อมุ่งสู่ตลาดวงเงิน ๒,๓๔๖,๘๐๐บาท ประกอบด้วย				
๑.จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร การเตรียมความพร้อมในการคัดเลือก/การเตรียมความพร้อมแม่พันธุ์โคนม เพื่อเข้ารับการผสมเทียมจากน้ำเชื้อแช่แข็งแยกเพศที่กำหนดฯ ให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม (นอกสถานที่ราชการ)จำนวน ๘๐ คน (แบ่งเป็น ๒ รุ่น รุ่นละ ๔๐ คน) วงเงิน๑,๕๒๙,๒๐๐ บาท	๑๑๔,๘๐๐	๑,๔๐๐,๐๐๐	๑๔,๔๐๐	-
๒. จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร การเตรียมความพร้อมในการคัดเลือก/การเตรียมความพร้อมแม่พันธุ์โคเนื้อ เพื่อเข้ารับการผสมเทียมจากน้ำเชื้อแช่แข็งแยกเพศที่กำหนดฯ ให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ (นอกสถานที่ราชการ)จำนวน ๔๐ คน วงเงิน ๖๕๒,๖๐๐ บาท	๕๗,๔๐๐	๕๘๘,๐๐๐	๗,๒๐๐	
๓.จัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการฟาร์มโคนม-โคเนื้อ วงเงิน ๑๖๕,๐๐๐ บาท	๓๐,๐๐๐	๔๕,๐๐๐	๔๕,๐๐๐	๔,๕๐๐๐
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒,๓๔๖,๘๐๐บาท	๒๐๒,๒๐๐	๒,๐๓๓,๐๐๐	๖๖,๖๐๐	๔,๕๐๐๐

(๖) วิธีการดำเนินงาน ดำเนินการเอง จ้างเหมา

(๗) วงเงินของโครงการ ๒,๓๔๖,๘๐๐บาท (สองล้านสามแสนสี่หมื่นหกพันแปดร้อยบาท)

(๗.๑)รายละเอียดงบประมาณของโครงการ

กิจกรรม/งบรายจ่าย/รายการ	งบประมาณ (บาท)
ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมการผลิตโคนม-โคนมมุ่งสู่ตลาด	๒,๓๔๖,๘๐๐
๑.๑ จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร การเตรียมความพร้อมในการคัดเลือก/การเตรียมความพร้อมแม่พันธุ์โคนม เพื่อเข้ารับการผสมเทียมจากน้ำเชื้อแยกเพศที่กำหนดฯ ให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม (นอกสถานที่ราชการ)	๑,๕๒๙,๒๐๐
งบดำเนินงาน	๑,๕๒๙,๒๐๐
ค่าตอบแทน	๑๔,๔๐๐
- ค่าตอบแทนวิทยากร (การฝึกอบรม) ๑ คน x ๖ ชั่วโมง x ๑,๒๐๐ บาท x ๒ รุ่น	๑๔,๔๐๐
ค่าใช้จ่าย	๑๑๔,๘๐๐
- ค่าอาหารกลางวันเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ จำนวน ๔๔ คน x ๑ วัน x ๒๕๐ บาท x ๒ รุ่น	๒๒,๐๐๐
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๔๔ คน x ๑ วัน x ๕๐ บาท x ๒ มื้อ x ๒ รุ่น	๘,๘๐๐
- ค่าเบี้ยเลี้ยง เจ้าหน้าที่ จำนวน ๑๐ คน x ๓๐ วัน x ๒๔๐ บาท	๗๒,๐๐๐
- ค่าเช่าห้องประชุม จำนวน ๒ รุ่น x ๑ วัน x ๖,๐๐๐ บาท	๑๒,๐๐๐
ค่าวัสดุ	๑,๔๐๐,๐๐๐
- วัสดุสำนักงาน และวัสดุอื่นๆ	๕,๐๐๐
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๕๐,๐๐๐
- ค่าวัสดุคอมพิวเตอร์ หมึกพิมพ์และอื่นๆ	๕,๐๐๐
- ค่าวัสดุเวชภัณฑ์ ๘๐ ราย x ๑,๑๕๐ บาท	๙๒,๐๐๐
- ค่าวัสดุการเกษตร	๑,๒๑๖,๐๐๐
- ค่าวัสดุการแพทย์	๓๒,๐๐๐
๑.๒ จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร การเตรียมความพร้อมในการคัดเลือก/การเตรียมความพร้อมแม่พันธุ์โคนม เพื่อเข้ารับการผสมเทียมจากน้ำเชื้อแยกเพศที่กำหนดฯ ให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม (นอกสถานที่ราชการ)	๖๕๒,๖๐๐
งบดำเนินงาน	๖๕๒,๖๐๐
ค่าตอบแทน	๗,๒๐๐
- ค่าตอบแทนวิทยากร (การฝึกอบรม) ๑ คน x ๖ ชั่วโมง x ๑,๒๐๐ บาท x ๑ รุ่น	๗,๒๐๐
ค่าใช้จ่าย	๕๗,๔๐๐
- ค่าอาหารกลางวันเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ จำนวน ๔๔ คน x ๑ วัน x ๒๕๐ บาท x ๑ รุ่น	๑๑,๐๐๐
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๔๔ คน x ๑ วัน x ๕๐ บาท x ๒ มื้อ x ๒ รุ่น	๔,๔๐๐
- ค่าเบี้ยเลี้ยง เจ้าหน้าที่ จำนวน ๖ คน x ๒๕ วัน x ๒๔๐ บาท	๓๖,๐๐๐
- ค่าเช่าห้องประชุม จำนวน ๑ รุ่น x ๑ วัน x ๖,๐๐๐ บาท	๖,๐๐๐
ค่าวัสดุ	๕๘๘,๐๐๐
- วัสดุสำนักงาน และวัสดุอื่นๆ	๕,๐๐๐
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๒๐,๐๐๐
- ค่าวัสดุคอมพิวเตอร์ หมึกพิมพ์และอื่นๆ	๕,๐๐๐

กิจกรรม/งบรายจ่าย/รายการ	งบประมาณ (บาท)
- ค่าวัสดุเวชภัณฑ์ ๔๐ ราย x ๑,๑๕๐ บาท	๔๖,๐๐๐
- ค่าวัสดุการเกษตร	๔๙๖,๐๐๐
- ค่าวัสดุการแพทย์	๑๖,๐๐๐
๑.๓ จัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการฟาร์มโคนม-โคเนื้อ	๑๖๕,๐๐๐
งบดำเนินงาน	๑๖๕,๐๐๐
ค่าใช้จ่าย	๑๖๕,๐๐๐
-จ้างเหมาเจ้าหน้าที่สำรวจจัดเก็บข้อมูลและทำหน้าที่ผู้ช่วยผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน ๑ คน x ๑๑ เดือน x ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๖๕,๐๐๐

(๗.๒) วงเงินของโครงการจำแนกตามงบรายจ่าย

รายการ	งบประมาณ(บาท)
รวมทั้งสิ้น	๒,๓๔๖,๘๐๐
งบดำเนินงาน	๒,๓๔๖,๘๐๐
- ค่าตอบแทน	๒๑,๖๐๐
- ค่าใช้สอย	๓๓๗,๒๐๐
- ค่าวัสดุ	๑,๙๘๘,๐๐๐
งบลงทุน	๐

(๘) ความพร้อมของโครงการ

(๘.๑) พื้นที่ดำเนินโครงการ

ดำเนินการได้ทันที หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการหรือได้รับอนุญาตตามกฎหมายแล้ว และสามารถดำเนินการได้ทันที

อยู่ระหว่างเตรียมการหมายถึงได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการแล้ว แต่อยู่ในระหว่างจัดเตรียมพื้นที่ หรือกำลังแก้ไขปัญหา/อุปสรรคต่างๆ หรือเตรียมการขออนุญาตตามกฎหมาย

อยู่ในระหว่างศึกษาความเหมาะสม และคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ

(๘.๒) แบบรูปรายการ / แผนการปฏิบัติงาน

มี และสมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้)

มีแต่ยังไม่สมบูรณ์(ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้)

(๘.๓) ความพร้อมของบุคลากร เครื่องมือ และเทคนิคการดำเนินการ

- บุคลากรมีประสบการณ์ ทั้งหมด บางส่วน ไม่มีประสบการณ์
- เครื่องมือดำเนินการ มีพร้อมดำเนินการได้ทันที
 - มีบางส่วนและต้องจัดหาเพิ่มเติม
 - ไม่มี ต้องจัดหาเพิ่มเติม
- เทคนิคในการบริหารจัดการ มีประสบการณ์สูง
 - มีประสบการณ์ปานกลาง
 - ไม่มีประสบการณ์

(๘.๔) ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

- ผ่านคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแล้ว
- อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติยังไม่พิจารณา

(๘.๕) รายงานการศึกษาความเหมาะสม (FS)

- ไม่ต้องทำรายงานการศึกษา
- ต้องทำรายงานการศึกษา

(๙) วิธีการบริหารจัดการหรือการดูแลบำรุงรักษาเมื่อโครงการแล้วเสร็จเพื่อให้เกิดความยั่งยืนของโครงการ :
ไม่มี

(๑๐) ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัด:-

(๑๑) ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ จากการดำเนินโครงการแล้ว (ต้องระบุ)

๑. เพื่อได้ลูกโคเนื้อ-โคนม ตรงตามสายพันธุ์และได้เพศตามที่กำหนดไม่ต่ำกว่า ๙๐ เปอร์เซ็นต์
๒. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตน้ำนมโค/เนื้อโคขุนที่ได้มาตรฐาน ตามที่ตลาดต้องการ
๓. เพื่อเพิ่มมูลค่าของแม่พันธุ์โคนมและลูกโคเนื้อเพื่อผลิตโคขุนคุณภาพ
๔. เพื่อให้ผู้บริโภคเชื่อมั่นและยอมรับคุณภาพน้ำนมดิบ/เนื้อโคขุนและผลิตภัณฑ์

แบบฟอร์มข้อมูลพื้นฐานโครงการของจังหวัด (ระดับกิจกรรม)

(๑ ชุด : ๑ โครงการ / ๑ กิจกรรม)

โครงการ ส่งเสริมและพัฒนาสินค้า กิจกรรม นวัตกรรมและเทคโนโลยี ให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายและมี
 มีอัตลักษณ์ประจำจังหวัด

กิจกรรมหลัก : ๑.๒ พัฒนาสินค้า กิจกรรม นวัตกรรม เทคโนโลยี เพื่อรองรับการตลาดและแนวโน้มการพัฒนา
 ในอนาคต

กิจกรรมย่อยที่ : การส่งเสริมการบริโภคคนหน้าฟาร์มธุรกิจชุมชน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์นม
 ในสถานศึกษาและชุมชน

งบประมาณ : ๑,๘๒๘,๖๐๐บาท (หนึ่งล้านแปดแสนสองหมื่นแปดพันหกกร้อยบาทถ้วน)

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ที่ ๒ ชีตความสามารถในการแข่งขันการพัฒนาเศรษฐกิจ
 และการกระจายรายได้

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด : ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนานครปฐมให้เป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City)
 ที่มีอัตลักษณ์เป็นที่รู้จักทั้งด้านการเกษตรแปรรูปด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี เขตการลงทุน การศึกษาและ
 ประตุเศรษฐกิจด้านตะวันตก รวมถึงการท่องเที่ยวเชิงอาหารและวัฒนธรรม (Smart tourism) รองรับสังคม
 ผู้สูงอายุ (Aging)

แผนงานที่ ๑ : สร้างความเข้มแข็ง กระตุ้น และฟื้นฟูเศรษฐกิจจังหวัดนครปฐม

หน่วยงานดำเนินการ: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม

ผู้รับผิดชอบ : นายสมควร ปิยะพงศ์เดชา ตำแหน่ง ปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม

สถานที่ติดต่อ : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม หมายเลขโทรศัพท์ ๐๓๔-๒๕๗๗๐๕ ต่อ ๑๐๙

ผู้รับผิดชอบ : นางอภิญญา วรสุทธิพิศาล ตำแหน่ง นักวิชาการสัตวบาลปฏิบัติการ

สถานที่ติดต่อ : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม หมายเลขโทรศัพท์ (มือถือ) ๐๖๓-๖๒๖๒๙๘๙

(๑) หลักการและเหตุผล

(๑.๑) ที่มา : (ระบุ เช่น มติ ครม. นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
 แผนพัฒนาภาค / กลุ่มจังหวัด / จังหวัด หรืออื่น ๆ)

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนดให้สร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ และ
 ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี กำหนดให้มีการส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตสร้างมูลค่าภาคการเกษตรและเสริมสร้าง
 ตามทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ข้อ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันภายใต้
 ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ด้านขีดความสามารถในการแข่งขันการพัฒนาเศรษฐกิจและการ
 กระจายรายได้ แผนแม่บทฯ : ข้อ ๓ การเกษตร แผนแม่บทย่อย (๓.๔) เกษตรแปรรูป เป้าหมาย ๐๓๐๔๐๑
 สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น กรมปศุสัตว์ได้เล็งเห็นว่า จากการเกิดวิกฤติโควิด-๑๙ ในหลาย
 ประเทศทั่วโลก ส่งผลให้แต่ละประเทศได้มีการกำหนดมาตรการป้องกันโรคโควิด-๑๙ ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น
 Lockdown ประเทศ ห้ามมีการเข้าออกประเทศ ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ
 ผลิตภัณฑ์นมก็เป็นสินค้าหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากการ Lockdown ประเทศในแถบอาเซียน ทำให้ไม่สามารถส่งออก
 ผลิตภัณฑ์นมไปยังต่างประเทศได้ เช่น มาเลเซีย สิงคโปร์ โรงงานแปรรูปนมจำเป็นต้องขอลดปริมาณการรับซื้อน้ำนมดิบ
 จากเกษตรกร หรือมีเงื่อนไขให้เกษตรกรรับผลิตภัณฑ์นมกลับไปด้วยแลกกับการรับซื้อน้ำนมดิบ ในส่วนของประเทศ
 ไทยมาตรการ Lockdown ประเทศ ทำให้ขาดรายได้จากภาคการท่องเที่ยว ไม่มีนักท่องเที่ยวมาจับจ่ายใช้สอยและ
 บริโภคสินค้าและอาหารต่าง ๆ ดังเช่นเคย ส่งผลให้ธุรกิจหลายอย่างมีการลดจำนวนพนักงาน เลิกจ้าง จนถึงเลิกกิจการ

มีคนตกงานและว่างงานเป็นจำนวนมากซึ่งส่วนใหญ่จะกลับถิ่นฐานเพื่อลดค่าครองชีพ ประชากรในประเทศจำกัดการใช้จ่ายมากขึ้นเพื่อสำรองเงินในการรักษาพยาบาลจากโรคโควิด-๑๙ ทำให้กำลังซื้อในระบบเศรษฐกิจลดลงเป็นอย่างมาก ผู้บริโภคเลือกซื้อแต่อาหารที่จำเป็น และจากมาตรการทางสาธารณสุขโดยให้เว้นระยะห่างทางสังคม มีการปิดตลาดร้านอาหาร ห้างสรรพสินค้า จำกัดเวลาเข้าออกเคหะสถาน ส่งผลต่อเนื่องให้เกิดปัญหากับผู้บริโภคคือไม่สามารถหรือไม่สะดวกในการออกไปซื้อหาอาหารและสิ่งจำเป็นได้ ส่วนเกษตรกรและผู้ประกอบการก็เกิดปัญหาไม่มีสถานที่จำหน่ายและไม่สามารถออกนอกชุมชนได้ตามปกติ ดังนั้น การนำสู่ฐานวิถีชีวิตใหม่ หรือ New normal ในแนวทาง “การสนับสนุนให้บริโภคสินค้าเกษตรในชุมชน” หรือ Support your local farm products จึงเป็นแนวทางการสร้างความเข้มแข็งให้ภาคการผลิตโดยการน้อมนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่เน้นการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยการสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนในลักษณะการเพิ่มศักยภาพให้พึ่งพาตนเอง มีอาหารสำหรับเลี้ยงตนและมีรายได้ให้กับครอบครัว สอดคล้องกับการประเมินทิศทางเศรษฐกิจและสังคมว่าภายหลังวิกฤติโควิด-๑๙ ของประเทศไทยและของโลกจะเปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือ ผู้คนจะสนใจสุขภาพ อาหาร และสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตมากขึ้น แต่ละประเทศมุ่งที่จะดำเนินนโยบายพึ่งพาตนเองมากขึ้น

(๑.๒) สรุปสาระสำคัญ

- **สภาพปัญหา/ความต้องการ :** จังหวัดนครปฐมมีเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมจำนวน ๘๕๕ ราย โคนมประมาณ ๒๙,๖๑๕ ตัว มีแม่โคนมที่สามารถรีดน้ำนมได้ ๑๔,๒๓๔ ตัว ผลิตน้ำนมดิบรวบรวมส่งให้สหกรณ์โคนมฯ จำนวน ๒ แห่ง และศูนย์รับน้ำนมดิบเอกชน จำนวน ๒ ราย ได้ผลผลิตน้ำนมดิบประมาณปีละ ๓๗.๓๖ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๖๗๒.๕๕๖ ล้านบาท ปัจจุบันมีการขยายการเลี้ยงโคนมในพื้นที่ต่างจังหวัดซึ่งถือเป็นความเสี่ยงประการหนึ่งต่อการตลาดน้ำนมดิบของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในจังหวัดนครปฐม กรอบกักการบริโภคนมและผลิตภัณฑ์นมยังไม่ใช้วัฒนธรรมการบริโภคของคนไทย สหกรณ์/โรงงานแปรรูปขนาดเล็กไม่สามารถแข่งขันกับผู้ประกอบการรายใหญ่ได้ ทำให้เกิดปัญหาน้ำนมดิบล้นตลาด ในปัจจุบันนี้เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมขายน้ำนมดิบได้ราคาไม่เกิน กิโลกรัมละ ๑๘ บาท ถึงแม้รัฐบาลมีโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน มาช่วยได้เพียง ๓๐-๔๐ เปอร์เซ็นต์เท่านั้น แต่ส่วนที่เหลือสหกรณ์ผู้รับซื้อน้ำนมดิบจะต้องจำหน่ายให้กับผู้ประกอบการรายใหญ่ทั้งหมด ซึ่งสหกรณ์ฯ ก็จำเป็นต้องพึ่งพาการจำหน่ายน้ำนมดิบที่มีข้อกำหนดหลักเกณฑ์การรับซื้อน้ำนมดิบที่มีมาตรฐานการรับซื้อสูง โดยไม่มีทางเลือกอื่น ๆ

- **ความเร่งด่วน :** ความสำคัญเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการอย่างมาก สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม เล็งเห็นความสำคัญในด้านการสร้างอาชีพสร้างธุรกิจให้กับสหกรณ์โคนมที่ผลิตนมสดพาสเจอร์ไรด์เพิ่มปริมาณการใช้น้ำนมดิบของเกษตรกร ที่มีแนวโน้มเกินความต้องการที่จะต้องพึ่งพาการจำหน่ายน้ำนมดิบแก่โรงงานแปรรูปนมภาคเอกชน โดยจะเน้นการสร้างตลาดในสถานศึกษา/ชุมชนให้ได้บริโภคผลิตภัณฑ์จากนมในราคาถูก มีการสร้างผลิตภัณฑ์นมที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชนที่ใช้น้ำนมดิบจากโคนมที่เลี้ยงด้วยวัตถุดิบภายในจังหวัด และกระตุ้นการส่งเสริมให้คนทุกเพศ ทุกวัย บริโภคนมสามารถเข้าถึงผลิตภัณฑ์นมชุมชนได้มากขึ้น จึงเสนอ **โครงการส่งเสริมการบริโภคนมหน้าฟาร์มธุรกิจชุมชน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์นมในสถานศึกษาและชุมชน** เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์นมในจังหวัดนครปฐม ซึ่งจะสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และตอบสนองนโยบายของรัฐบาลสามารถสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม เป็นการช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ เป็นหลักประกันที่ดีของครอบครัวเกษตรกร ทำให้เกิดการพึ่งพาตนเอง และเกิดความมั่นคงในอาชีพปศุสัตว์

(๒) ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

(๒.๑) วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแปรรูปน้ำนมเป็นผลิตภัณฑ์นมให้ครบวงจร ที่ได้มาตรฐานตามที่ตลาดต้องการและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค

๒. เพื่อถ่ายทอดความรู้ในการแปรรูปน้ำนมดิบเป็นอาหารและเครื่องดื่มประเภทต่าง ๆ อย่างถูกต้องตามหลักความปลอดภัยทางอาหาร และเหมาะสมกับการจำหน่ายในร้านนมหน้าฟาร์ม ที่เป็นธุรกิจชุมชน

๓. เพื่อสร้างร้านนมหน้าฟาร์ม ๓ แบบ (ซุ้มนม, คาเฟ่, รถยนต์ Milk Truck) ในการจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม/ผลิตภัณฑ์จากน้ำนมที่ผลิตได้ในชุมชนเป็นอาชีพเป็นธุรกิจ สำหรับแรงงานที่กลับถิ่นฐาน

๔. เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้คนทุกเพศทุกวัยให้บริโภคนมมากขึ้นจากโอกาสในเข้าถึงผลิตภัณฑ์นมชุมชนได้มากขึ้น และผลักดันน้ำนมดิบเป็นสินค้าประจำสถานศึกษาและชุมชนได้ (Local Farmer Products)

(๒.๒) สถานภาพของโครงการ

โครงการเดิม โครงการใหม่

(๒.๓) ประเภทของโครงการ

พัฒนา ดำเนินการปกติ

(๒.๔) ระยะเวลาดำเนินโครงการ ๑ ปี เริ่มต้น ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ สิ้นสุดปี ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖

(๒.๕) สถานที่ดำเนินโครงการ : (ระบุพื้นที่ดำเนินการเช่น อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน เป็นต้น)

ทุกอำเภอในพื้นที่จังหวัดนครปฐม

(๓) กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้เสีย

(๓.๑) กลุ่มเป้าหมาย : เกษตรกรสมาชิกสหกรณ์ผู้เลี้ยงโคนม ๒๒๘ ครอบครัว, สหกรณ์โคนมนครปฐม จำกัด

(๓.๒) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย: เกษตรกรผู้เลี้ยงปศุสัตว์ เกษตรกรผู้สนใจอาชีพปศุสัตว์ ผู้จำหน่ายหรือแปรรูปน้ำนมโค ผู้บริโภคทั้งภายในจังหวัดและจังหวัดข้างเคียง

(๔) เป้าหมาย ผลลัพธ์ และผลกระทบโครงการ

(๔.๑) เป้าหมายโครงการ:

ตัวชี้วัด

๑. เกษตรกรสมาชิกสหกรณ์ผู้เลี้ยงโคนมนครปฐม/ผู้สนใจ ได้รับการอบรมการแปรรูปน้ำนมดิบเป็นอาหารและเครื่องดื่มประเภทต่าง ๆ อย่างถูกต้องตามหลักความปลอดภัยทางอาหาร และเหมาะสมกับการจำหน่าย ที่เป็นเชิงธุรกิจชุมชน จำนวน ๔๐ ราย ตามหลักสูตรที่กำหนด

๒. สหกรณ์การเกษตรฯ ได้รับครุภัณฑ์การเกษตร(รถประกอบอาหารเอนกประสงค์เคลื่อนที่ (Milk Truck)) จำนวน ๑ รายการ (ตามรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ)

(๔.๒) ผลผลิต:

๑. เกษตรกรสมาชิกสหกรณ์ผู้เลี้ยงโคนมนครปฐม/ผู้สนใจ ได้ผ่านการอบรมการแปรรูปน้ำนมดิบเป็นอาหารและเครื่องดื่มประเภทต่าง ๆ อย่างถูกต้องตามหลักความปลอดภัยทางอาหาร และเหมาะสมกับการจำหน่าย ที่เป็นเชิงธุรกิจชุมชน จำนวน ๔๐ ราย ตามหลักสูตรที่กำหนด

๒. สหกรณ์การเกษตรฯ ได้ใช้ครุภัณฑ์การเกษตร(รถประกอบอาหารเอนกประสงค์เคลื่อนที่ (Milk Truck)) จำนวน ๑ รายการ (ตามรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ)

(๔.๓) ผลลัพธ์:

๑. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ในการแปรรูปน้ำนมดิบเป็นอาหารและเครื่องดื่มประเภทต่าง ๆ อย่างถูกต้องตามหลักความปลอดภัยทางอาหาร และเหมาะสมกับการจำหน่ายในร้านนมหน้าฟาร์ม ที่เป็นธุรกิจชุมชน ตามแนวปฏิบัติที่เหมาะสม

๒. เพิ่มช่องทางร้านนมหน้าฟาร์ม ๓ แบบ (ซุ้มนม, คาเฟ่, รถยนต์ Milk Truck) ในสถานศึกษา/ชุมชน ในการจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มจากน้ำนมที่ผลิตได้ในชุมชน เป็นอาชีพเชิงธุรกิจสำหรับสหกรณ์โคนม ผู้สนใจ

๓. เด็ก เยาวชน และประชาชนทุกเพศทุกวัยให้บริโภคนมมากขึ้นจากการมีโอกาสในเข้าถึงผลิตภัณฑ์นมชุมชนได้มากขึ้น และมีผลิตภัณฑ์นมเป็นสินค้าประจำสถานศึกษา/ชุมชนได้ (Local Farmer Products)

๔. เพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพการผลิตน้ำนมโคคุณภาพสูง สร้างมูลค่าของสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์แปรรูปชนิดต่างๆ จากน้ำนมโค

(๔.๔) ผลกระทบ :

เชิงบวก : เด็ก เยาวชน และประชาชนทุกเพศทุกวัยให้บริโภคนมมากขึ้นจากการมีโอกาสในเข้าถึงผลิตภัณฑ์นมชุมชนได้มากขึ้น และมีผลิตภัณฑ์นมเป็นสินค้าประจำชุมชนได้ (Local Farmer Products) ผู้บริโภคเกิดความมั่นใจในด้านการแปรรูปน้ำนมโคของสหกรณ์การเกษตร(ปศุสัตว์)ที่ได้มาตรฐาน ส่งผลให้มูลค่าของสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔ สามารถสร้างรายได้และชื่อเสียงเข้าสู่จังหวัดนครปฐม

เชิงลบ :-

(๕) แนวทางการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณ

กิจกรรมย่อย	ระยะเวลาที่เริ่มดำเนินการ			
	ต.ค.-ธ.ค. ๖๕	ม.ค.-มี.ค. ๖๖	เม.ย.-มิ.ย. ๖๖	ก.ค.-ก.ย. ๖๖
การส่งเสริมการบริโภคนมหน้าฟาร์ม ธุรกิจชุมชน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับ ผลิตภัณฑ์นมในสถานศึกษาและชุมชน วงเงิน ๑,๘๐๕,๖๐๐บาท ประกอบด้วย				
๑.การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการ ผลิตอาหารและเครื่องดื่มจากน้ำนม เพื่อ จำหน่ายและการบริหารจัดการร้านนมในเชิง ธุรกิจชุมชน ให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมและ ผู้สนใจ ที่เข้าร่วมโครงการ ๓ จำนวน ๔๐ คน (แบ่งเป็น ๒ รุ่น รุ่นละ ๒๐ คน อบรม ๓ วัน ต่อรุ่น อบรมทฤษฎี ๑ วัน ภาคปฏิบัติ ๒ วัน)	-	๒๒๘,๖๐๐	-	-
๒.สนับสนุนเครื่องจักรกลด้านการเกษตร (ตามรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ)				
๑.รถประกอบอาหารเอนกประสงค์เคลื่อนที่ (Milk Truck)จำนวน ๑ คัน	๑,๖๐๐,๐๐๐	-	-	-
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๘๒๘,๖๐๐บาท	๑,๖๐๐,๐๐๐	๒๒๘,๖๐๐	-	-

(๖) วิธีการดำเนินงาน ดำเนินการเอง จ้างเหมา

(๗) วงเงินของโครงการ ๑,๘๒๘,๖๐๐บาท (หนึ่งล้านแปดแสนสองหมื่นแปดพันหกร้อยบาทถ้วน)

(๗.๑)รายละเอียดงบประมาณของโครงการ

กิจกรรม/งบรายจ่าย/รายการ	งบประมาณ (บาท)
การส่งเสริมการบริโภคนมหน้าฟาร์มธุรกิจชุมชน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์นมในสถานศึกษาและชุมชน	๑,๘๒๘,๖๐๐
๑.๑ จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร การผลิตอาหารและเครื่องดื่มจากน้ำนมเพื่อจำหน่ายและการบริหารจัดการร้านนมในเชิงธุรกิจชุมชน ให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมและผู้สนใจ (นอกสถานที่ราชการ)	๒๒๘,๖๐๐
งบดำเนินงาน	๒๒๘,๖๐๐
ค่าตอบแทน	๔๓,๒๐๐
- ค่าตอบแทนวิทยากร (การฝึกอบรม) ๑ คน x ๑๘ ชั่วโมง x ๑,๒๐๐ บาท x ๒ รุ่น	๔๓,๒๐๐
ค่าใช้จ่าย	๙๖,๖๐๐
- ค่าอาหารกลางวันเกษตรกร/ผู้สนใจ /เจ้าหน้าที่ จำนวน ๒๒ คน x ๓ วัน x ๒๕๐ บาท x ๒ รุ่น	๓๓,๐๐๐
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มฯ จำนวน ๒๒ คน x ๓ วัน x ๕๐ บาท x ๒ มื้อ x ๒ รุ่น	๑๓,๒๐๐
- ค่าเบี้ยเลี้ยง เจ้าหน้าที่ จำนวน ๔ คน x ๑๕ วัน x ๒๔๐ บาท	๑๔,๔๐๐
- ค่าเช่าห้องประชุม/ห้องปฏิบัติการแปรรูปฯ จำนวน ๒ รุ่น x ๓ วัน x ๖,๐๐๐ บาท	๓๖,๐๐๐
ค่าวัสดุ	๘๘,๘๐๐
- วัสดุสำนักงาน และวัสดุอื่นๆ	๔,๐๐๐
- วัสดุเชื้อเพลิงและหล่อลื่น	๑๕,๐๐๐
- วัสดุคอมพิวเตอร์ (หมึกพิมพ์และอื่นๆ สำหรับติดตามโครงการ)	๕,๐๐๐
- วัสดุการศึกษา(เอกสารคู่มือการฝึกอบรมจำนวน ๔๐ เล่ม(๒รุ่น x ๒๐ คน x ๑๒๐บาท)	๔,๘๐๐
- วัสดุประกอบการฝึกอบรม (น้ำนมสด /อุปกรณ์เครื่องปรุงต่างๆ/บรรจุภัณฑ์/ถุงมือ/หมวกและอื่นๆ) จำนวน ๒ รุ่น x ๔ วัน x ๑๕,๐๐๐ บาท	๖๐,๐๐๐
๑.๒ จัดหาครุภัณฑ์ทางการเกษตร	๑,๖๐๐,๐๐๐
งบลงทุน	๑,๖๐๐,๐๐๐
- รถประกอบอาหารเอนกประสงค์เคลื่อนที่ (Milk Truck)จำนวน ๑ คัน (ตามรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ)	๑,๖๐๐,๐๐๐

(๗.๒) วงเงินของโครงการจำแนกตามงบรายจ่าย

รายการ	งบประมาณ(บาท)
รวมทั้งสิ้น	๑,๘๒๘,๖๐๐
งบดำเนินงาน	๒๒๘,๖๐๐
- ค่าตอบแทน	๔๓,๒๐๐
- ค่าใช้จ่าย	๙๖,๖๐๐
- ค่าวัสดุ	๘๘,๘๐๐
งบลงทุน	๑,๖๐๐,๐๐๐
-ค่าครุภัณฑ์ทางการเกษตร	๑,๖๐๐,๐๐๐

(๘) ความพร้อมของโครงการ**(๘.๑) พื้นที่ดำเนินโครงการ**

ดำเนินการได้ทันที หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการหรือได้รับอนุญาตตามกฎหมายแล้ว และสามารถดำเนินการได้ทันที

อยู่ระหว่างเตรียมการหมายถึงได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการแล้ว แต่อยู่ในระหว่างจัดเตรียมพื้นที่ หรือกำลังแก้ไขปัญหา/อุปสรรคต่างๆ หรือเตรียมการขออนุญาตตามกฎหมาย

อยู่ในระหว่างศึกษาความเหมาะสม และคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ

(๘.๒) แบบรูปรายการ / แผนการปฏิบัติงาน

มี และสมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้)

มีแต่ยังไม่สมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้)

(๘.๓) ความพร้อมของบุคลากร เครื่องมือ และเทคนิคการดำเนินการ

- บุคลากรมีประสบการณ์ ทั้งหมด บางส่วน ไม่มีประสบการณ์
- เครื่องมือดำเนินการ มีพร้อมดำเนินการได้ทันที
 - มีบางส่วนและต้องจัดหาเพิ่มเติม
 - ไม่มี ต้องจัดหาเพิ่มเติม
- เทคนิคในการบริหารจัดการ มีประสบการณ์สูง
 - มีประสบการณ์ปานกลาง
 - ไม่มีประสบการณ์

(๘.๔) ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

- ผ่านคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแล้ว
- อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติยังไม่พิจารณา

(๘.๕) รายงานการศึกษาความเหมาะสม (FS)

- ไม่ต้องทำรายงานการศึกษา
- ต้องทำรายงานการศึกษา

(๙) วิธีการบริหารจัดการหรือการดูแลบำรุงรักษาเมื่อโครงการแล้วเสร็จเพื่อให้เกิดความยั่งยืนของโครงการ :

เมื่อดำเนินโครงการแล้วเสร็จ ทรัพย์สินที่ได้จากการดำเนินโครงการดังกล่าว ขอโอนให้กรมปศุสัตว์ (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม) เป็นผู้ควบคุม ดูแล และบำรุงรักษาทรัพย์สิน ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ต่อไป

วิธีการบริหารจัดการหรือการดูแลบำรุงรักษา : สหกรณ์ผู้เลี้ยงสัตว์ โดยสหกรณ์โคนมนครปฐม จำกัด เป็นผู้ยืมครุภัณฑ์การเกษตร จากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม ภายใต้การควบคุม/ดูแล/ให้คำแนะนำของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม ด้านการดูแลซ่อมบำรุงรักษาให้อยู่ในความรับผิดชอบของสหกรณ์โคนมนครปฐม จำกัด ซึ่งเป็นผู้ยืมครุภัณฑ์การเกษตร ภายใต้การกำกับ/ดูแล/ให้คำแนะนำของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม

(๑๐) ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัด:-

(๑๑) ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ จากการดำเนินโครงการแล้ว (ต้องระบุ)

๑. ผู้เข้าร่วมโครงการรับรู้และเข้าใจปรากฏการณ์ฐานวิถีชีวิตใหม่ หรือ New normal และสามารถปรับตัวตามแนวปฏิบัติที่เหมาะสม
๒. ได้พัฒนาองค์ความรู้ด้านการแปรรูปน้ำนมดิบเป็นอาหารและเครื่องดื่มประเภทต่าง ๆ อย่างถูกต้องตามหลักความปลอดภัยทางอาหาร สร้างมูลค่าของสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์แปรรูปชนิดต่างๆ จากน้ำนมโค
๓. เกิดช่องทางการตลาดร้านนมหน้าฟาร์มโดยใช้รถยนต์ (Milk Truck) ในการจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มจากน้ำนมที่ผลิตได้ในสถานศึกษา/ชุมชน เป็นอาชีพเชิงธุรกิจสำหรับสหกรณ์โคนม ผู้สนใจร้านนมหน้าฟาร์มในชุมชนในการจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มจากน้ำนมที่ผลิตได้ในชุมชนเป็นอาชีพเชิงธุรกิจรูปแบบหนึ่ง
๔. เด็ก เยาวชน และประชาชนทุกเพศทุกวัยให้บริโภคนมมากขึ้นจากการมีโอกาสในเข้าถึงผลิตภัณฑ์นมในสถานศึกษาและชุมชนได้มากขึ้น และมีผลิตภัณฑ์นมเป็นสินค้าประจำท้องถิ่นได้ (Local Farmer Products)
๕. มูลค่าของสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๔
๖. สามารถสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมทั้งห่วงโซ่อุปทาน เป็นการช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศเป็นหลักประกันของครอบครัว ทำให้เกิดการพึ่งพาตนเอง และเกิดความมั่นคงในอาชีพปศุสัตว์